

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

01-05-2023

సంపుటి -1 బుద్ధ పార్థమి సంచిక (మే-జూన్) సంచిక-3 రూ.25/-

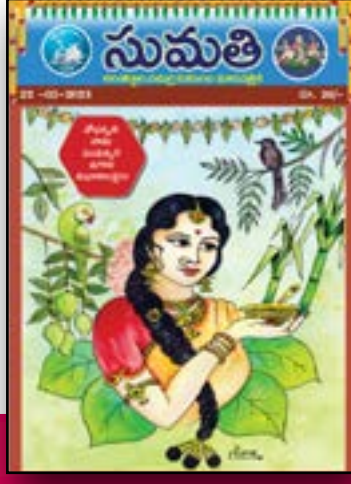
ఇండియన్ 'పైసా' వీగ్

చీఫ్ ఎడిటర్
శ్రీమతి ఎ. శ్రీవిద్య

ఎడిటర్
శ్రీమతి కె. వీణ

సుమతి పాఠకులకు విజ్ఞప్తి
తెలుగు సాహితీ జగత్తులోకి
శోభకృత నామ సంవత్సర ఉగాది రోజునుండి
వెలువడుతున్న

సుమతిని

(సమగ్ర సకుటుంబ మాసపత్రిక)
మీ ప్రేమానురాగాలతో ఆదరాభిమానాలతో
ఆదరిస్తారని ఆశిస్తూ

- ఎడిటోరియల్ బోర్డ్

రచనలకు ఆహ్వానం

యువ రచయితలను ప్రోత్సహించాలనే సదుద్దేశంతో కథలు, కవితలు, కార్టూన్లను, సమకాలీన వ్యాసాలను ఆహ్వానిస్తున్నాము. రచనలు తమ సొంతమేనని మరెక్కడా ప్రచురితం కాలేదని హామీ పత్రం తప్పని సరిగా జత చేయాలి.

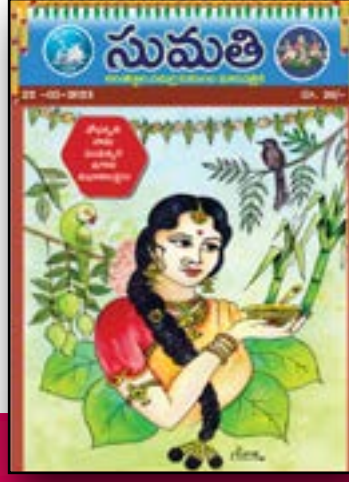
రచనలన్నీ యునికోడ్ లో టైపు చేసి ఈ క్రింది ఇ మెయిల్ కు పంపగలరు

sumathi.kathalu20203@gmail.com

sumathi.kavitalu2023@gmail.com

చీఫ్ ఎడిటర్
శ్రీమతి ఎ. శ్రీవిద్య

ఎడిటర్
శ్రీమతి కె. వీణ

సుమతి చందాదారులుకండి

ఆరోగ్యకరమైన సాహిత్యాన్ని కుటుంబం మొత్తానికి అందించాలని తెలుగు భాషకు మరింత ఉన్నత స్థానాన్ని కల్పించాలని శోభకృతు నామ సంవత్సరం ఉగాది నుండి మీ ముందుకు వస్తుంది

సుమతి

కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి మాసపత్రిక అంతర్జాల పత్రిక విడి ప్రతి వెల. **రూ. 25/-** రూపాయలు

సంవత్సర చందా కి కేవలం **రూ. 250/-**

ఐదు సంవత్సరాల చందా కేవలం **రూ. 1,200/-**

ఐదు సంవత్సరాలు చందా కట్టిన వారికి 200 విలువచేసే పుస్తకాలను ఉచితంగా పంపబడును ఈ క్రింది ఫోన్లు గూగుల్ పే కు లేదా ఫోనేపే కు చేయవచ్చు.

7893111985

ఈ నెల కుసుమాలు...

అందరి కోసం

- 5 ముఖచిత్ర కథ
- 8 అంతర్వేతనం
- 20 వార్తల్లో వ్యక్తి
- 25 హెల్త్ టిప్స్
- 27 సెటైర్
- 31 కార్టున్స్ పేజీ
- 34 చూడాల్సిన ప్రదేశం
- 37 రేపటి కోసం
- 43 నమ్మకాలూ - నిజాలు
- 52 ముఖా ముఖి
- 63 వినాల్సిన పాట
- 65 చదవాల్సిన పుస్తకం
- 67 చూడాల్సిన సినిమా
- 101 సాహితీ శిఖరాలు
- 102 జీవన చిత్రాలు
- 104 ఈ నెల స్మరణీయులు
- 107 పండుగ
- 110 పుస్తక వీక్షణమ్
- 120 కార్టున్స్ పేజీ
- 121 సభలు - సత్కారాలు
- 122 పుస్తక పరిచయం
- 125 సాహితీ పద సుమతి
- 126 చిత్రకవిత
- 127 రాశి ఫలాలు

యువత కోసం

- 45 డీప్ మైండ్ (టెక్నాలజీ)
- 47 ఫోటోగ్రఫీ పాఠాలు (మూడో కన్ను)
- 50 యువతా తెలుసుకో
- 54 కరెంట్ అఫైర్స్
- 58 Python నేర్చుకోండి

99 క్రీడా ప్రపంచం

మహిళల కోసం

- 32 కొత్తగా వస్తున్నాయి
- 33 వంటా వార్షా
- 93 ఆధ్యాత్మికం

పిల్లల కోసం

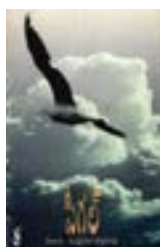
- 123 పిల్లల కథ
- 124 పిల్లలు పిడుగులు

కథలు, సీరియల్స్

- 10 మనసు పలికే (సరస కథ)
- 16 రాణా ప్రతాప్ (చరిత్రాత్మక సీరియల్)
- 22 గర్భ శోకం (కైం సీరియల్)
- 38 గీతోపదేశం (హాస్యకథ)
- 60 నేను మనిషినే (కథ)
- 70 పరుగులు తీసే నీ వయసునకు (సీరియల్)
- 74 రెండు హత్యలు (కైం కథ)
- 79 అమ్మకానికో అమ్మ ప్రేమ (కథ)
- 82 పాదారవిందం (కథ)
- 86 గారడి (వాస్తవ కథ)
- 113 ప్లీజ్ సబ్మైట్ (కథ)
- 116 బెడిసి కొట్టిన అస్త్రం (కథ)

కవితలు

- 24 వస్త్రనాలమ్మ
- 26 ఓ కన్నీటి చుక్కా
- 30 చిత్ర కవితలు
- 42 మే దే కవితలు
- 44 నిజం - నైజం
- 51 వాస్తవాలు
- 57 కొందరినై
- 62 మేలుకొలిపే సమయం

మన దేశంలో క్రికెట్ ఆటకు వున్నంత మోజు మరే ఆటకు లేదు. క్రికెట్ మోజులో పడి మన యువత మన జాతీయ క్రీడ అయిన హాకీ వంక చూసిన పాపాన పోవట్లేదు, ఢిల్లీ నుండి గల్లి వరకు చిన్నపిల్లల నుండి కాలేజీ కుర్రాళ్ళ వరకు నేడు ఆడుతున్న ఒకే ఒక ఆట, కాదు కాదు జూదం క్రికెట్.

ఇంగ్లాండ్ లో పుట్టిన ఈ క్రికెట్ ఆట, 1792 లో ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ 'కలకత్తా క్రికెట్ క్లబ్' ఏర్పాటు. చెయ్యటంతో మన దేశంలోకి ప్రవేశించింది. అప్పటి నుండి ఈ క్రీడ ఇంతింత వేరుడింతై అన్నట్లు, దేశం మొత్తం వ్యాపించి, నేడు యువతను పెడతొవ పట్టిస్తోంది.

"ఏ ఆట నైనా ఆటగా చూస్తే ఏ ఇబ్బంది లేదు, కాని దాన్ని వ్యాపారంగా మార్చటం వల్లే నేడు అనేక అనర్థాలకు దారితీస్తోంది. క్రికెట్ ను వ్యాపారంగా, ఇంకా చెప్పాలంటే జూదంగా మార్చిన ఘనత ప్రపంచంలోనే అత్యంత ధనిక క్రికెట్ సమాఖ్య బిసిసిఐ దే ."

ఏ ఆట నైనా ఆటగా చూస్తే ఏ ఇబ్బంది లేదు, కాని దాన్ని వ్యాపారంగా మార్చటం వల్లే నేడు అనేక అనర్థాలకు దారితీస్తోంది. క్రికెట్ ను వ్యాపారంగా, ఇంకా చెప్పాలంటే జూదంగా మార్చిన ఘనత ప్రపంచంలోనే అత్యంత

ధనిక క్రికెట్ సమాఖ్య బిసిసిఐ దే .

"నిజానికి క్రికెట్ మీద, చైనా, జపాన్, రష్యా, అమెరికా వంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో పెద్దగా మోజులేదు. ఎటోచ్చి అభివృద్ధి చెందుతున్న అభివృద్ధికి దూరంగా వున్న భారత్, పాకిస్తాన్, శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్ వంటి దేశాల్లోని యువత క్రికెట్ అంటే చొక్కాలు చించుకుంటున్నారు "

నిజానికి క్రికెట్ మీద, చైనా, జపాన్, రష్యా, అమెరికా వంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో పెద్దగా మోజులేదు. ఎటోచ్చి అభివృద్ధి చెందుతున్న అభివృద్ధికి దూరంగా వున్న భారత్, పాకిస్తాన్, శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్ వంటి దేశాల్లోని యువత క్రికెట్ అంటే చొక్కాలు చించుకుంటున్నారు.

టెస్టు మ్యాచులలో మొదలయిన క్రికెట్ క్రీడ, తర్వాత 50 ఓవర్ల వన్ డే ఆటగా , తదనంతరం 20 ఓవర్ల 20/20 మ్యాచులతో నేడు కుర్ర కారు విలువైన కాలాన్ని, డబ్బును హరిస్తోంది. 2007 'ఇండియన్ క్రికెట్ లీగ్ 'జీ- టీవి వారి ఆర్థిక సహకారంతో మొదలయ్యింది. ఈ ఆటను అటు అంతర్జాతీయ క్రికెట్ కౌన్సిల్, ఇటు భారత్ క్రికెట్ కౌన్సిల్ గుర్తించక పోయినా, పలువురు పేరున్న ఆటగాళ్ళు బిసిసిఐ ని వీడి ఐపిఎల్ లో చేరటంతో, బిసిసిఐ ఆటగాళ్ళ కిచ్చిన ప్రైజు మనీని పెంచటమే కాక, ఐపిఎల్ లోకి

వెళ్ళిన ఆటగాళ్ళపై జీవిత కాల నిషేధం విధించింది. ఈ చర్య లేవి ఐసీఎల్ అస్తిత్వాన్ని దెబ్బకొట్ట లేక పోవటంతో, బిసిసిఐ 2007 లో ఐపిఎల్ ను ప్రారంభించింది. ఐపిఎల్ మెట్ట మొదటి సీజన్ 2008 ఏప్రిల్ లో మొదలయ్యింది . అప్పటి నుండి. ప్రతి ఏడాది ఈ క్రికెట్ జాతర ఏప్రిల్ - మే మాసాల్లో జరుగుతుంది. ఇప్పుడు జరుగుతోంది ఐ పి ఎల్ సీజన్ -16.

"ప్రతి ఏడాది ఫ్రంచైజీల కోసం జనవరిలో వేలం వేస్తారు. ఈ ఫ్రాంచైజీల ధర 400 మి|| డాలర్ల నుండి 8 00 మి|| డాలర్ల వరకు వుంటుంది. 2022 లెక్కల ప్రకారం. నేడు ఐపిఎల్ బ్రాండ్ విలువ 10,035 కోట్లు (11 బి|| డాలర్లు) 2015 లో మన దేశ జీడిపికి 1500కోట్ల ఆదాయం ఇపిఎల్ ద్వారాలభించింది. "

ప్రతి ఏడాది ఫ్రంచైజీల కోసం జనవరిలో వేలం వేస్తారు. ఈ ఫ్రాంచైజీల ధర 400 మి|| డాలర్ల నుండి 8 00 మి|| డాలర్ల వరకు వుంటుంది. 2022 లెక్కల ప్రకారం. నేడు ఐపిఎల్ బ్రాండ్ విలువ 10,035 కోట్లు (11 బి|| డాలర్లు) 2015 లో మన దేశ జీడిపికి 1500కోట్ల ఆదాయం ఇపిఎల్ ద్వారాలభించింది.

"2020 లో ఇపిఎల్ విలువ 6 బి
|| డాలర్లు కాగా నేడది 11 బి||
డాలర్లు, అంటే 75% పెరుగుదల,
బహుశా ప్రపంచంలోనే ఏక్కడ
కుడా ఇంత గిరాకీ లేదేమో.
ప్రపంచంలో అతి ఎక్కువ మంది
ప్రేక్షకులు హాజరవుతున్న క్రీడల్లో
ఇపిఎల్ ది ఆరవ స్థానం. "

2020 లో ఇపిఎల్ విలువ 6 బి
|| డాలర్లు కాగా నేడది 11 బి||
డాలర్లు, అంటే 75% పెరుగుదల,
బహుశా ప్రపంచంలోనే ఏక్కడ కుడా
ఇంత గిరాకీ లేదేమో. ప్రపంచంలో
అతి ఎక్కువ మంది ప్రేక్షకులు
హాజరవుతున్న క్రీడల్లో ఇపిఎల్ ది
ఆరవ స్థానం.

2022 లో ఇపిఎల్ విశేషకు,
20 కోట్లు ముట్టజెప్పుగా, రెండవ
స్థానంలో నిలిచిన జట్టును 13 కోట్లు
లభించాయి. ప్రస్తుత సీజన్లో పది
జట్లు తల పడుతుండగా, ఒక్కక్క
ఆటగాడిపై ఫ్రాంచైజులు కోట్లు
వెచ్చిస్తున్నాయి. సామ్ కుర్రన్ ను
18.5 కోట్లు పెట్టి పంజాబు జట్టు
కొనుగోలు చెయ్యగా, కెమరన్ బ్రీన్
ను 17.5 కోట్లు పెట్టి ముంబాయి
జట్టు కొనుగోలు చేసింది.
దేశీయ ఆటగాడైన కెఎల్ రాహిల్
ను 17 కోట్లు పెట్టి అత్యధికంగా
లక్నో జట్టు కొనుగోలు చేసింది.
ఆటగాళ్ళను జంతువుల్లా కొనుగోలు
చెయ్యటం బహుశా ఇపిఎల్ లోనే
మనం చూస్తున్నాము .

వివాదాల మయం ఇపిఎల్:

2010 లో బి సి సిఐ అధ్యక్షుడు
శ్రీనివాసన్, నిబంధనలకు
విరుద్ధంగా చెన్నై సూపర్ కింగ్స్
జట్టును కొనుగోలు చేశారు.
చట్ట వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు
పాల్పడుతున్నందుకు లోధి కమిటీ
2 ఏళ్ళపాటు ఈ జట్టుపై నిషేధం
విధించింది. అదే ఏడాది రవీంద్ర
జడేజా నిబంధనలను అతిక్రమించి
కొత్త జట్టుతో ఒప్పందం చేసుకు
ఇందుకు నిషేధానికి గురయ్యాడు.

2012 లో స్పాట్ ఫిక్సింగ్
కేసుడెలో క్లౌన్ ఛార్జర్స్ ఆటగాడు
సుధీంద్రను జీవిత కాలం పాటు
నిషేధం విధించారు. ఇపిఎల్ లో
ఆటగాళ్ళకు, జట్టు యాజమాన్యాలు
నల్లధనం ముట్టజెపుతున్న యని పూనె
ఆటగాడు మొహనీష్ మిషా ప్రకటన
సంచలనం రేకెత్తించింది. రాహుల్
శర్మ, వేన్ పార్నెల్ రేవ్ పార్టీలో
మాదక ద్రవ్యాలు వినియోగిస్తూ
పోలీసులకు పట్టుబడ్డారు.

2013 లో స్పాట్ ఫిక్సింగ్ కేసులో
శ్రీశాంత, అంకిత్ చవాన్ తది
తరులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు.

"ఇపిఎల్ థీమ్ సాంగ్ తను వ్రాసిన
పాటకు కాపీ అని కృష్ణ కౌల్ అనే
రచయిత కోర్టుకెక్కాడు. అనేక
ఆర్థిక అవకతవకల పాల్పడ్డాడని
లలిత మోడిని ఇపిల్ ఛైర్మన్ పదవి
నుండి తొలగించటం జరిగింది. "

ఇపిఎల్ థీమ్ సాంగ్ తను వ్రాసిన
పాటకు కాపీ అని కృష్ణ కౌల్ అనే
రచయిత కోర్టుకెక్కాడు. అనేక ఆర్థిక
అవకతవకల పాల్పడ్డాడని లలిత
మోడిని ఇపిల్ ఛైర్మన్ పదవి నుండి
తొలగించటం జరిగింది.

ఇవి కాక అనేక మంది ఆటగాళ్ళపై
స్పాట్ ఫిక్సింగ్, మ్యాచ్ ఫిక్సింగ్
ఆరోపణలు తరుచుగా వినిపిస్తూ
వున్నాయి.

బెట్టింగ్ భూతం:

క్రికెట్ ఆటను పట్టి పీడిస్తున్న
మరొక భూతం బెట్టింగ్. ఒకప్పుడు
క్రికెట్ బెట్టింగ్ నగరాలకే పరిమిత
మయ్యేది. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు
కూడా వ్యాపించి అనేక మంది
యువకుల జీవితాలను నాశనం
చేస్తోంది. ఒక్క ఇపిఎల్ లోనే
సుమారుగా 40 వేల కోట్ల
రూపాయల బెట్టింగులు జరుగు
తున్నాయంటే, ఈ జూదం

ఇండియన్' పైసా' లీగ్

దేశం మూల మూల ఏ విధంగా
వ్యాపిస్తుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.
మనదేశంలో కేవలం బెట్టింగుల
ద్వారా ప్రతి ఏడాది 150 బి || డాలర్లు
చేతులు మారు తున్నాయి.

"చట్టబద్ధంగా బెట్టింగ్ నిర్వహించటానికి నేడు అనేక ఆన్లైన్ సంస్థలు తమ వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం 2బి || డాలర్ల వ్యాపారం ఈ సంస్థల ద్వారా జరుగు తుండగా, రానున్న నాలుగేళ్ళలో ఇది 112 బి||డాలర్లకు చేరుతుందని ఒక అంచనా."

చట్టబద్ధంగా బెట్టింగ్ నిర్వహించటానికి నేడు అనేక ఆన్లైన్ సంస్థలు తమ వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం 2బి || డాలర్ల వ్యాపారం ఈ సంస్థల ద్వారా జరుగు తుండగా, రానున్న నాలుగేళ్ళలో ఇది 112 బి||డాలర్లకు చేరుతుందని ఒక అంచనా.

మనదేశంలో ప్రతి నిత్యం 140 మిలియన్ల మంది బెట్టింగులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఐపిఎల్ సీజన్లో వీరి సంఖ్య 30మి|| లకు చేరుతుంది. బెట్టింగులు నిర్వహిస్తున్న వారిలో అత్యధికులు 18-24 మధ్య వయస్సు కలవారే.

మనదేశంలో ప్రతి నిత్యం 140 మిలియన్ల మంది బెట్టింగులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఐపిఎల్ సీజన్లో వీరి సంఖ్య 30మి|| లకు చేరుతుంది. బెట్టింగులు నిర్వహిస్తున్న వారిలో

అత్యధికులు 18-24 మధ్య వయస్సు కలవారే.

మన దేశంలో బెట్టింగ్ పై నిషేధం లేక పోవటంతో అధికారిక బెట్టింగ్ సంస్థల కన్నా అనధికార బెట్టింగ్ సంస్థలు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా పుట్టుకొస్తున్నాయి. ఐపిఎల్ సీజన్ ప్రతి ఊళ్ళ, ప్రతి సంతంలో ఈ బెట్టింగులు జరుగుతున్నాయంటే, దెట్టింగ్ మసియా ఎంతగా తన ఆధిపత్యాన్ని చెలాయిస్తుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఆట, ఆటకు, బంతి బంతికి బెట్టింగులు నిర్వహిస్తూ యువకుల జేబులు దోచుకుంటున్నాయి ఈ మాఫియా సంస్థలు. ఇంత జరుగుతున్నా బెట్టింగ్ ల మీద సరైన చట్టాలు చెయ్యాలని మన ప్రభుత్వాలు ఏనాడు ఆలోచించక పోవటం దురదృష్టం.

"మద్యం అమ్మకాలపైనా, బెట్టింగ్ వంటి జూదాల పైనా వచ్చే ఆదాయాలతోనే నేడు ప్రభుత్వాలు నడిచే దుస్థితిలో వున్నప్పుడు, వాటిని నిషేధించటానికి చట్టాలు చేస్తారను కావటం ప్రజల అమాయకత్వమే ! "

మద్యం అమ్మకాలపైనా, బెట్టింగ్ వంటి జూదాల పైనా వచ్చే ఆదాయాలతోనే నేడు ప్రభుత్వాలు

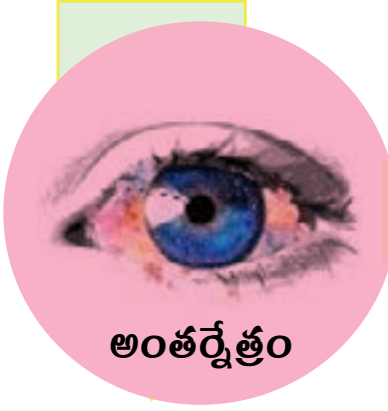
నడిచే దుస్థితిలో వున్నప్పుడు, వాటిని నిషేధించటానికి చట్టాలు చేస్తారను కావటం ప్రజల అమాయకత్వమే !

తాగండి, ఊగండి .జూదం అడండి, జీవితాల్ని నాశనం చేసుకోండి, మదేమి పోయింది , మకొచ్చే రాబడి మాకు వస్తే చాలు ఇదే కదా మన ప్రభుత్వాల విధానం.

పై పెచ్చు ఈ ఐ పి ఎల్ ఆటలు విద్యార్థుల పరీక్షలప్పుడే జరుగుతుండటంతో , ప్రతి ఒక్కరు టి వి లకు అతుక్కు పోయి చదువు పట్ల నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నారు . రాత్రి పూటకుడా మాచులు జరుగుతూ ఉండటంతో , విద్యార్థులు తెల్లవార్లు ఈ మాచులు చూడటంలో నిమగ్నమయ్యి పరీక్షల లో నిద్ర పోతూ తమ అమూల్యమైన భవిష్యత్తును పాడు చేసుకుంటున్నారు.కనీసం ఈ ఆటలు ఏ సెప్టెంబరు లోనో నిర్వహిస్తే కనీసం పిల్లల భవిష్యత్తు పాడవకుండా ఉంటుంది.

★★★★

అంతర్దేతం

అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకో

కొలనులో ఆరడుగులకు నీళ్ళు పెరిగితే, తామరాకు తానూ ఆ మేరకు పెరిగి ఆ నీళ్ళ మీద నిలబడుతుంది. మాడడుగులకు నీళ్ళు తగ్గితే అదీ తగ్గి ఆ నీటిపై తేలియాడుతుంది. తన అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకుంటూ వుంటుంది. అలాగే ఎన్ని బాధలు, ఓటములు, నిరాశలు నిస్పృహలున్నా నీ అస్తిత్వాన్ని వదలకూడదు. నీలోని బలహీనతలు క్రమంగా నిన్ను బానిసగా చేసుకుంటాయి. నిన్ను నీవు కోల్పోతావు. ఇనుమును పట్టిన తుప్పు క్రమంగా దాని అస్తిత్వాన్ని మాయం చేస్తుంది. అలాగే నీవు కనుక బలహీనుడవైతే నీ జీవనయానంలో చెలరేగే చిన్నపాటి ఆటుపోట్లకే నిన్ను నీవు కోల్పోతావు.

" సమాజంలో భాగంగా ఉంటూనే ప్రతి వ్యక్తి తన ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తాడు. తన విలక్షణతను నిలుపుకునే అవకాశాలు లేనప్పుడు సమాజంలో వ్యక్తికి పరాయిత్వం పెరిగి అస్తిత్వ సంక్షోభం ఏర్పడుతుంది. సమాజంలోని ఏ ఒక్కరూ దీనికి మినహాయింపు కాదు."

సమాజంలో భాగంగా ఉంటూనే ప్రతి వ్యక్తి తన ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తాడు. తన విలక్షణతను నిలుపుకునే అవకాశాలు లేనప్పుడు సమాజంలో వ్యక్తికి పరాయిత్వం పెరిగి

అస్తిత్వ సంక్షోభం ఏర్పడుతుంది. సమాజంలోని ఏ ఒక్కరూ దీనికి మినహాయింపు కాదు.

నైతిక విలువలు మృగ్యమైన నేటి సమాజంలో ఏది మంచో, ఏది చెడో ఆలోచించలేని యువత, జీవన విలాసాలకలవాటుపడి తనవారి కోసం, తన కుటుంబంకోసం ఏదో విధంగా డబ్బు సంపాదించాలనుకుంటూ తనకి తానే పరాయి వాడవుతున్న నడివయస్కులు, జీవన మలిసంధ్యలో నా అనేవారు లేక అలమటించే వయసుపైబడిన వారు ఏకాకితనంలోనే అస్తిత్వాన్ని వెదుక్కుంటున్నారు.

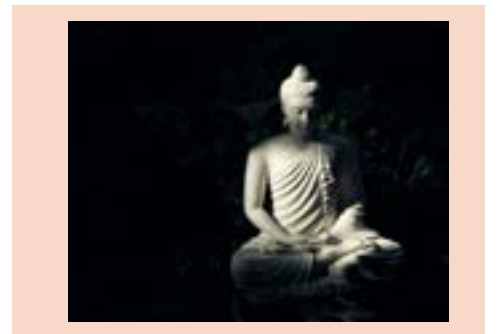
"చైతన్యవంతమైన ఆత్మసంతృప్తితో సాగే జీవితమే నిజమైన అస్తిత్వం. నేటి సమాజంలో తన చుట్టూ వున్న వ్యవస్థను అర్థం చేసుకుంటూ, తనపై తాను పోరాటం చేసుకుంటూ ముందుకు సాగితే తప్ప తనని తాను నిలబెట్టుకోలేడు. తనచుట్టూ వున్నవారి హృదయాలను అర్థం చేసుకొని, వారిలో జీవన కాంక్షను రగిలించడమే అసలైన పురోభివృద్ధి.

చైతన్యవంతమైన ఆత్మసంతృప్తితో సాగే జీవితమే నిజమైన అస్తిత్వం. నేటి సమాజంలో తన చుట్టూ వున్న వ్యవస్థను అర్థం చేసుకుంటూ, తనపై తాను పోరాటం చేసుకుంటూ ముందుకు సాగితే తప్ప తనని తాను నిలబెట్టుకోలేడు. తనచుట్టూ

వున్నవారి హృదయాలను అర్థం చేసుకొని, వారిలో జీవన కాంక్షను రగిలించడమే అసలైన పురోభివృద్ధి.

మానసిక వైకల్యాన్ని అధిగమిస్తూ, మానసిక కాలుష్యాన్ని పరిమార్చినప్పుడు మాత్రమే మీలోని అసలైన వ్యక్తి బయటకు వస్తాడు. సమాజానికి, వ్యక్తికి మధ్య ఏర్పాటైన కృత్రిమ గోడలను బద్దలు కొడితే తప్ప సిసలైన మనిషిని బయటకు తీసుకురావడం సాధ్యం కాదు.

గుణదోష విచక్షణ చేయగల పరిణితి చెందిననాడు, నేలబారు నుండి పైకి లేవగలిగిననాడు నీ అస్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకున్నట్లే. ఒంటరితనం నుండి బయటపడి, సామాజిక సంబంధాలు పెంచుకుంటూ, ఆలోచనలకు తగిన జీవనశైలిని సృష్టించుకుంటే నీలో చైతన్యం మొదలవుతుంది. తనను తాను ఆవిష్కరించుకునే దశలో ఎన్నో సంఘర్షణలతో కొట్టుమిట్టాడుతాడు. స్నేహం, సంవేదన, సద్భావం, ప్రేమ, కారుణ్యం వంటి మానవీయ మాలాలతోనే ఈ సంక్లిష్టతలు

అవి-ఇవి

వీడతాయి. క్రమశిక్షణ, నైతిక స్థైర్యం, విలువలతో కూడిన లక్ష్యాలు వేట్టుకుని ముందుకు సాగినప్పుడు, లోపలి మనిషి బయటకు వస్తాడు.

"సమాజంలో స్వార్థపరులు ఉంటారు. వారిని క్షమించడం నేర్చుకో, నీలోని కారుణ్యాన్ని చూసి, లేని ఉద్దేశాలను అంటగడతారు. వారిపట్ల దయగా ఉండు. నువ్వు నిజాయితీ ఉండడం చూసి నిన్ను మోసగించే వారుంటారు. అయినప్పటికీ నువ్వు ఆనందంగా ఉండు."8

సమాజంలో స్వార్థపరులు ఉంటారు. వారిని క్షమించడం నేర్చుకో, నీలోని కారుణ్యాన్ని చూసి, లేని ఉద్దేశాలను అంటగడతారు. వారిపట్ల దయగా ఉండు. నువ్వు నిజాయితీ ఉండడం చూసి నిన్ను మోసగించే వారుంటారు. అయినప్పటికీ నువ్వు ఆనందంగా ఉండు.

ఇవ్వాలి నువ్వు చేసిన మంచి పని, రేపు ఎవ్వరికి గుర్తుండకపోవచ్చు. అయినా మంచే చెయ్యి. ప్రపంచానికి నువ్వెంత మంచి చెయ్యగలవో అంతా చెయ్యి. చివరకు నువ్వు దేవుడే మిగులుతారు. నువ్వు వాళ్ళూ కాదు.

వాక్కు, వర్తనం కల యోగ్యుడైన మనిషినే ప్రజలు మెచ్చుకుంటారు. యోగ్యత కలిగిన ఆ వ్యక్తే అందరికీ ఆదర్శప్రాయుడు. సమాజానికి హితం కలిగేలా జీవించగలిగితే నువ్వు

మార్గదర్శివి అవుతావు. మదర్ థెరిస్సా ఒక సందర్భంలో మీరెవరు అంటే; "పుట్టుకతో అల్పేనియని, భారతీయ పౌరురాలిని, వృత్తిపరంగా సేవకురాలిని, హృదయపరంగా క్రీస్తు సందేశాన్ని. ఈ ప్రపంచమే నా కుటుంబం, నా కుటుంబ శ్రేయస్సు కోసం, ఆర్థజనుల, వ్యాధిగ్రస్తుల ఉపశమనం కోసమే నా ఈ జీవితం" అన్నది. అందుకనే ఆమెకు "సెయింట్" హోదా లభించింది. ఈ తరానికి మార్గదర్శి అయింది.

★★★★

టైం బ్యాంకు

టైమ్ బ్యాంక్ అనేది స్విస్ ప్రభుత్వ సామాజిక భద్రతా మంత్రిత్వశాఖ ఏర్పాటు చేసిన వృద్ధాప్య పెన్షన్ కార్యక్రమం.

" ప్రజలు తాము యవ్వనంలో ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు వృద్ధులకు, అనారోగ్యంగా ఉన్నవారికి సేవలందిస్తూ, సమయాన్ని దాచుకొని, తిరిగి వారికి అవసరమున్నప్పుడు ఉపయోగించుకోవచ్చు."

ప్రజలు తాము యవ్వనంలో ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు వృద్ధులకు, అనారోగ్యంగా ఉన్నవారికి సేవలందిస్తూ, సమయాన్ని దాచుకొని, తిరిగి వారికి అవసరమున్నప్పుడు ఉపయోగించుకోవచ్చు.

దరఖాస్తుదారులు సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతో ఉండి, ప్రేమపూర్వక సంభాషణ నైపుణ్యం కలిగి ఉండాలి. ప్రతిరోజు వారి సేవలను కోరుకునే వారికి అందించగలగాలి. వారి సేవాకాలాన్ని వారి వ్యక్తిగత ఖాతాలలో సామాజిక భద్రతా మంత్రిత్వశాఖ జమ చేస్తుంది.

అలా వాళ్ళు వారానికి రెండు రోజులు రెండు గంటల చొప్పున వృద్ధులకు సేవలందించడానికి వెళ్లి వారి గదుల్ని శుభ్రం చేయడానికి, సరుకులు తేవడానికి, వారికి సన్ బాత్ లో సహకరించడానికి, కొద్దిసేపు ముచ్చడించడానికి సమయాన్ని కేటాయించాలి.

అంగీకారం ప్రకారం సంవత్సరం తర్వాత టైమ్ బ్యాంక్ లో వాళ్ళు దాచుకున్న సమయాన్ని సేవాకాలాన్ని లెక్కించి, 'టైమ్ బ్యాంక్ కార్డు' జారీ చేసేది.

వాళ్ళకు ఇతరుల సహాయం అవసరమున్నప్పుడు తన కార్డును ఉపయోగించుకుని తన ఖాతాలో ఉన్న సమయాన్ని వడ్డీతో సహా తిరిగి వాడుకోవచ్చు.

★★★

ఎన్నో మధురోహలతో
వైవాహిక జీవితంలోకి
అడుగుపెట్టింది మధురిమ.
తొలిరాత్రి ఆమె మనసుపై గాఢ
ముద్రవేసింది. భర్తగా ఆమె
జీవితం లోకి వచ్చిన జయంత్
ప్రవర్తన ఆశ్చర్యం అనిపించ
లేదు కానీ..తాను ఆశించిన తీరు
అతడి దగ్గర లేదు. ఇక జీవితం
ఇంతేనా? ఆలోచనల్లో పడింది.

**“రాత్రి చేసిన వన్నీ ఏమీ
గుర్తులేనట్టు.. మధూ.. ఇం-
పార్టెంట్ మీటింగ్ ఏమనుకో-
కు.. అంటూ టక్ సర్దుకుంటూ
వెళ్ళిపోయాడు జయంత్.”**

రాత్రి చేసిన వన్నీ ఏమీ
గుర్తులేనట్టు.. “మధూ..
ఇంపార్టెంట్ మీటింగ్
ఏమనుకోకు..” అంటూ టక్
సర్దుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు
జయంత్.

వెనక నుండి అతడి తండ్రి
అనంత్. “లీవ్ పెట్టావు కదరా..
?” అన్నాడు. “అర్జంట్ మీటింగ్
నాన్నా.. లీవు క్యాన్సిల్ చేసుకొని
వెళ్తున్నాను..” చెప్పాడు.

జయంత్ తల్లి అనసూయ
కోడలి వైపు చూసింది. ఆమె
మొఖంలో ఆశా భంగం
కన్పించకపోవడం ఆమెకి కాస్త
ఆశ్చర్యం కల్గించింది. భర్త
అనంత్ గుర్తొచ్చాడు. పెళ్లయ్యాక
దరిదాపు పదిహేను రోజులు

లీవు పెట్టాడు అనంత్. పైగా ఆఫీసు
నుండి మధ్యలోనే వచ్చేసే వాడు.
“నిన్ను చూడాలిన్నిచిందోయ్” అని
కమ్మేసేవాడు. జయంత్ కడుపున
పడే వరకూ ప్రతీ రాత్రి వాళ్లకి వసంత
రాత్రే. ఇప్పటికీ అనంత్ ఆమెని వదిలి
ఒక్కరోజు కూడా దూరంగా పడుకొని
నిద్రపోడు. అలాంటిది కొడుకు
శోభనం జరిగిన రెండో రోజే ఆఫీసుకి
వెళ్లడం ఆమెకి ఆశ్చర్యం అనిపించింది.

‘వీళ్ల నాన్న జీన్స్ వీడికి రాలేదేమో’
అనుకుంది. తలస్నానం చేసి
వంటగదిలోకి వచ్చిన కోడల్ని
కదిపింది అనసూయ. “రాత్రి వాడు
నీతో సంతోషంగా వున్నాడా?”
“ఆయనకి సంతోషమే..” అంది
శ్లేషగా మధురిమ. నవ్వుకుంది
అనసూయ. “అంటే నీకు సంతోషం
అనిపించలేదా?” అడగాలనుకుంది
గానీ మనసులోనే ఆపేసుకుంది.

“పెళ్లయ్యాక ఈ మూడురాత్రుల
ముహూర్తం మీ ఇంట్లోనే పూర్తి
చేయాలనుకున్నాం. సరైన
ముహూర్తాలు లేవనడం, వీడు
ఆఫీసులో వర్క్ వుందనడంతో
వచ్చేశాం. కనీసం ఈ మూడు
రాత్రులైనా ఇంటిపట్టున నీతో
సంతోషంగా గడుపు తాడనుకుంటే
బదుద్దాయిగాడు ఆఫీసుకి
తుద్రుమన్నాడు.” అని కోడలి వంక
చూసింది.

మధురిమ సిగ్గుపడుతూ వినడం
మొదలు పెట్టింది. “ఎర్లీ మార్నింగ్

తటవర్తి నాగేశ్వరి

వాళ్ల బాస్ ఫోన్ చేశాడు. ఈయన
తప్పకుండా వుండాలట. ఎవరో
యు.ఎస్ క్లయింట్ వస్తున్నాడట”
చెప్పింది.

**“ ఈ సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగా-
లు అంతేనమ్మాయ్.. అంది
అనసూయ. మధురిమ స్పందం-
చకపోవడంతో మళ్లీ ఆమె వైపు
చూస్తూ మీ మావయ్య గవర్న-
మెంట్ ఉద్యోగి కావడం ఆయనే
ఆఫీసుకి బాస్ కావడంతో
వీడు కడుపున పడేవరకూ
ఆఫీసుకంటే ఇంట్లోనే ఎక్కువ
ఉండేవాడు అంది నవ్వుతూ
.”**

ఈ సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగాలు
అంతేనమ్మాయ్..” అంది
అనసూయ. మధురిమ
స్పందంచకపోవడంతో మళ్లీ
ఆమె వైపు చూస్తూ “మీ మావయ్య
గవర్నమెంట్ ఉద్యోగి కావడం

ఆయనే ఆఫీసుకి బాస్ కావడంతో
వీడు కడుపున పడేవరకూ
ఆఫీసుకంటే ఇంట్లోనే ఎక్కువ
ఉండేవాడు” అంది నవ్వుతూ.

"గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం అయితే
ఈయన ఎప్పుడంటే అప్పుడు
సెలవు పడేసి వచ్చేవాడేమో"
అనుకుంది సణుగుతూ మధురిమ.
కోడల్ని అదోలా చూసింది
అనసూయ. క్యారెట్ తరుగుతూ
తల వాల్చేసింది మధురిమ.

**" ఓమైగాడ్ ఒక్క రాత్రికే వళ్లు
హానం చేశాడు. భవిష్యత్
ఇతనితో ఎలా గడపాలి
అనుకుంది స్వగతంలో. రాత్రి
ఆమె కళ్లముందు ప్రత్యక్ష
మైంది"**

"ఓమైగాడ్ ఒక్క రాత్రికే వళ్లు
హానం చేశాడు. భవిష్యత్
ఇతనితో ఎలా గడపాలి"
అనుకుంది స్వగతంలో. రాత్రి
ఆమె కళ్లముందు ప్రత్యక్షమైంది.

పాలగ్లాసుతో ఎంటరైంది
మధురిమ. తాను వెళ్లేసరికి
ల్యాప్ టాప్ ముందేసుకొని ఏదో
చూస్తున్నాడు జయంత్. తనని
చూసి షట్ డౌన్ చేయడానికి
ట్రై చేశాడు. పూర్తిగా షట్ డౌన్
కాకపోవడంతో తాను చూస్తున్న
బొమ్మ స్క్రీన్ మీద అలాగే ఫ్రీజ్
అయివుంది. అప్రయత్నంగా
“ఛీ ” అంది మధురిమ.
సిగ్గుపడుతూ ల్యాప్ టాప్ కోజ్

చేశాడు. “ఇలాంటి చిత్రాలు ఎప్పుడూ
చూడలేదా?” అడిగాడు.

“చూడమని నా థ్రెండ్స్ లింక్
పంపేవాళ్లు. వాటిని ఓపెన్
చేయకుండానే డిలీట్ చేసేదాన్ని..
అంది.

“ఎందుకని సిగ్గా?” అడిగాడు.

"కాదు.. వేరొకరి శృంగారం చూసి
మనమెందుకు టెంప్ట్ కావాలి. మన
రోజు మనకి వస్తుంది కదా అని
ఎదురు చూస్తున్నాను" అంది.

“అది ఈరోజేగా..” అన్నాడు.
“అవును" అంది మరింత
బిడియపడుతూ.

**" బట్ నేను మాత్రం ఆ మూవీస్
లో చూసిన భంగిమలన్నీ ఈరోజు
ప్రాక్టికల్గా అమలు చేస్తాను.
అన్నాడు నవ్వుతూ ,మధురిమ ఏమీ
మాట్లాడలేదు. "**

"బట్ నేను మాత్రం ఆ మూవీస్
లో చూసిన భంగిమలన్నీ ఈరోజు
ప్రాక్టికల్గా అమలు చేస్తాను."
అన్నాడు నవ్వుతూ ,మధురిమ ఏమీ
మాట్లాడలేదు.

నిమిషంలో పాలు తాగేసి ఆమెకి
చుక్క మిగల్చకుండా "ఎనర్జీ
కావాల్సింది నాకే కదా నీకూ
తాగాలనిపిస్తే ఆ ఫ్లాస్క్ లో వున్నాయి
కదా.. ఒంపుకొని తాగేసెయ్"
అన్నాడు.

ఒక్క నిమిషంలో ఆమెని
వివస్తూనే చేసాడు. సిగ్గుతూ
కుచించుకుపోయింది. దుప్పటి
చప్పున తీసి ఒళ్లంతా కప్పుకుంది.

“ఏయ్.. నీ అద్భుత సౌందర్యం
చూడాలనే కదా.. కష్టపడి చీర
లాగేశాను” అన్నాడు నవ్వుతూ.

“నాకు సిగ్గు బాబూ..” అంది.
“మన.. మధ్య సిగ్గెందుకు డియర్..
అన్నాడు. మాటల్లోని మృదుత్వం
చేతల్లో లేదు.

**"నడనా డిస్కవరీ చానల్
గుర్తొచ్చింది. లేడిపిల్ల భయంతో
కంపిస్తుంటే దాని మీద పడి సింహం
వేటాడే దృశ్యం కన్పించింది. ఆబగా
పైన పడ్డాడు. పెదవి కొరికాడు."**

సడనా 'డిస్కవరీ' చానల్
గుర్తొచ్చింది. లేడిపిల్ల భయంతో
కంపిస్తుంటే దాని మీద పడి సింహం
వేటాడే దృశ్యం కన్పించింది. ఆబగా
పైన పడ్డాడు. పెదవి కొరికాడు.

“అబ్బా..” అంది బాధగా. శబ్దం
పైకి రాకుండా తన పెదవులు
అడుగా వేశాడు. గోదుమ రొట్టె
చేసేప్పుడు పిండిని పిసికినట్టు
ఆమెని పిసికివేశాడు.

నొప్పెడుతున్నా పంటి బిగువున
అన్నీ భరించింది. ప్రక్క గదిలో అత్తా
మామలు వున్నారు. శబ్దం బయటికి
రాకూడదని పంటి బిగువున
ఆపుకుంది.

“తన పైనుండి ఎప్పుడు లేస్తాడా ? దేవుడా” అని ఎదురు చూసింది. కించిత్ గర్వంగా తనని తాను చూసుకొన్నాడు.

దేవుడు అతడికి ఆ కెపాసిటీ ఎలా ఇచ్చాడో కానీ గంట వ్యవధిలోనే మళ్ళీ నిద్రమై పోయాడు.

“ప్లీజ్ ఇక చాలండీ..” అంది వేడుకుంటూ.. “ఫస్ట్ ఇంప్రషన్ ఈజ్ బెస్ట్ ఇంప్రెషన్ అంటారు.

“ఈ మొదటి రాత్రి నీ జీవిత-మంతా గుర్తుండిపోవాలి. అన్నాడు. గుర్తు లేకుండా ఎలా వుండిపోతుంది. ఇది కాళ రాత్రేగా. మీరు చేసింది ఘోర కృత్యమేగా. అనుకుంది తనలో తాను గొణుక్కుంటూ, అర్థం కానట్టు చూశాడు.”

ఈ మొదటి రాత్రి నీ జీవితమంతా గుర్తుండిపోవాలి.” అన్నాడు. “గుర్తు లేకుండా ఎలా వుండిపోతుంది. ఇది కాళ రాత్రేగా. మీరు చేసింది ఘోర కృత్యమేగా.” అనుకుంది తనలో తాను గొణుక్కుంటూ, అర్థం కానట్టు చూశాడు.

“జీవితమంతా మీతోనే వుంటానుగా ఎక్కడికో పారిపోతాను అన్నట్టు మీ ప్రతాపం అంతా చూపిస్తున్నారు” అంది మాటలు కూడ బలుక్కున్నట్టు. మీసం మీద

చెయ్యేసి “ఈ మాత్రం ప్రతాపం చూపించక పోతే ఎలా డియర్..” అన్నాడు మళ్ళీ ఆమె పెదవులు జుర్రుకుంటూ..

“రాక్షసుడా?” అంది కోపంగా. తెల్లవారు జామున ఆమె పైనుండి ప్రక్కకి జరిగి ఒదిగి పడుకుంటూ “నేను కాసేపు పడుకుంటా.. నువ్వు నిద్రపో” అన్నాడు.

“మటన్ షాపులో కసాయివా-డు కొట్టే కైమా గుర్తొచ్చింది. దరిదాపు దేహం కైమాలా కుం-దినట్టే వుంది. నిస్సత్తువ, నీరసం ఆవహించింది. కళ్ళలో నీళ్లు అప్ర-యత్నంగా రాలాయ్.. ఎంత అందగాడు ఇతడు, బెడ్ మీద ఇంత క్రూరత్వం ఏంటి? మగాళ్లంతా ఇంతేనా?! తల విదిల్చింది.”

మటన్ షాపులో కసాయివాడు కొట్టే ‘కైమా’ గుర్తొచ్చింది. దరిదాపు దేహం కైమాలా కుందినట్టే వుంది. నిస్సత్తువ, నీరసం ఆవహించింది. కళ్ళలో నీళ్లు అప్రయత్నంగా రాలాయ్.. “ఎంత అందగాడు ఇతడు, బెడ్ మీద ఇంత క్రూరత్వం ఏంటి? మగాళ్లంతా ఇంతేనా?!” తల విదిల్చింది.

తనకంటే ముందు పెళ్లయిన తన స్నేహితురాళ్లు నీరజ, ఇంద్రాణి మాటలు గుర్తొచ్చాయ్. “మా ఆయనకి ఓపిక తక్కువ..” అంది ఇంద్రాణి. “మా ఆయనకి నస ఎక్కువ. పని తక్కువ” అంది నీరజ.

వాళ్ల వ్యాక్యలు చెవిలో గింగుర్లు తిరిగాయ్. జయంత్ చూపినలాంటి పర్ఫార్మెన్స్ వారు కోరుకున్నారా? ఎన్ని కలలు కన్నది తాను. ? మాగన్నుగా నిద్ర పట్టింది. మధురిమ పాలగ్లాసు తోటి గదిలోకి వచ్చింది. “రా మధూ..” అన్నాడు జయంత్. సిగ్గుపడుతూ నిల్చింది. మంచం వరకూ అతడు నడిపించుకొచ్చాడు. గదిమొత్తం అగరు వత్తుల పరిమళం.

మంచంపై మల్లెపూలు, గులాబీ-లతో అలంకరణ. పూల తాలూకు సోయగం మత్తెక్కిస్తుంది. మంచం పక్కనే వున్న స్థూలుపై న తనకిష్ట-మైన రెండుమూడు రకాల స్వీట్స్. నోరూరింది. కానీ నిభాయించు-కుంది. ఆమె చేతిలోనుండి పా-లగ్లాసు తీసి టీపాయి మీద పెట్టి మంచం మీద కూర్చోబెట్టాడు. సిగ్గు పడుతూ తను తలదించు-కుంది.

మంచంపై మల్లెపూలు, గులాబీలతో అలంకరణ. పూల తాలూకు సోయగం మత్తెక్కిస్తుంది. మంచం పక్కనే వున్న స్థూలుపై న తనకిష్టమైన రెండుమూడు రకాల స్వీట్స్. నోరూరింది. కానీ నిభాయించుకుంది. ఆమె చేతిలోనుండి పాలగ్లాసు తీసి టీపాయి మీద పెట్టి మంచం మీద కూర్చోబెట్టాడు. సిగ్గు పడుతూ తను తలదించుకుంది.

సెకండ్ ఫ్లోర్ లోని ఆ బెడ్ రూంలోకి చల్లగాలి మెల్లగా

కిటికీ లోనుండి వస్తుంది. ఆ గాలికి ఆమె ముంగురులు పైకి లేచి నాట్యమాడుతున్నాయి. చీర కొంగు ఆమె ఎత్తైన యదని కప్పలేక అల్లాడుతుంది. జయంత్ వెళ్ళి ఒక కిటికీని మూసి ఆమె దగ్గరకి వచ్చాడు. “నేను చాలా అదృష్టవంతుణ్ణి “అన్నాడు జయంత్. “ఎందుకలా?” అడిగింది చిన్నగా.

" ఇంత గొప్ప సౌందర్యవతిని భార్యగా పొందడం అదృష్టం కాక మరేమిటి?.. అన్నాడు జయంత్"

“ఇంత గొప్ప సౌందర్యవతిని భార్యగా పొందడం అదృష్టం కాక మరేమిటి?..”అన్నాడు జయంత్.

“నీకంటే నేనే అదృష్టవంతురాల్ని..” అంది చక్రాలంటి తన కళ్ళు చిన్నగా పైకెత్తి. “ఎందుకలా..?” తను కూడా అడిగాడు. “ఇంత గొప్ప అందగాడ్ని, పెద్దకంపెనీలో ఉద్యోగం చేసేవాడ్ని భర్తగా పొందడం కంటే ఆడదానికి అదృష్టం మరే ముంటుంది.” అంది. నవ్వాడు జయంత్. “ నన్ను మునగ చెట్టు ఎక్కించుకు మధూ.. నీ అందం ముందు నేను ఎంత?

కేవలం పదోవంతు. ఈ మాట అంది నేనే కాదు. నా కొలీగ్స్..” అన్నాడు. అతని కళ్ళలోకి సూటిగా చూసింది. అతడి కళ్ళలో నిజాయితీ కన్పించింది. “నిజం సుమా.. పెళ్లిలో మనల్ని చూసిన మా ఫ్రెండ్స్

ఏమన్నారో తెలుసా? ముఖ్యంగా తారక్ గాడు అయితే ‘మామా.. నువ్వు నక్కను తొక్కిసావురా.. ఇంత అందమైన భార్యని పొందిన నీకంటే అదృష్టవంతుడు ఈ భూలోకంలో ఎవరుంటారు?” అన్నాడు. నా కొలిగ్ బసంతి “వెంటపడ్డ నన్ను రిజక్ట్ చేయడానికి కారణం నీ మధురిమ సాయి అందం నాకు లేదనేగా అంది. తను ఏకంగా మాయం. డీ కూతురు. అనుకుంటే నన్ను పీకేయించగలడు. జాబ్ పోయినా పర్వాలేదు నువ్వే కావాలని దేవుణ్ణి కోరుకున్నా..” చెప్పాడు.

"ముగ్ధమనోహరంగా నవ్వింది మధురిమ. వందలాది ప్రేమలేఖలు అందుకుంది మధురిమ. ఆఖరికి వయస్సులో వున్న లెక్చరర్స్ కూడా మనసు పారేసుకొని తనపేరెంట్స్ దగ్గరకొచ్చి పెళ్లి చేసుకుంటామని బతిమాలారు."

ముగ్ధమనోహరంగా నవ్వింది మధురిమ. వందలాది ప్రేమలేఖలు అందుకుంది మధురిమ. ఆఖరికి వయస్సులో వున్న లెక్చరర్స్ కూడా మనసు పారేసుకొని తనపేరెంట్స్ దగ్గరకొచ్చి పెళ్లి చేసుకుంటామని బతిమాలారు.

“గురువుని చూస్తే మా నాన్నగారే గుర్తొస్తారని” రిజక్ట్ చేసింది మధురిమ. ఫైన్ ఆర్ట్స్ గ్రాడ్యుయేషన్ చేస్తున్న మధురిమ వచ్చిన చాలా సంబంధాల్ని కూడా ఒక్కో లోపం చూపి రిజక్ట్ చేసింది. మ్యాన్లీగా వున్న

జయంతిని పెళ్లి చూపులోనే చూసి మనస్సు పారేసుకుంది. “ఎప్పుడూ నా కలలోకొచ్చే నా రాకుమారుడు మీరే..” అంది. “నిజంగానా?” అన్నాడు ఆమె చుబుకాన్ని ఎత్తి. “అవును.. స్వామీ..” అంది. సుతిమెత్తగా ఆమె నుదిటిపైన జయంత్ పెదవులద్దాడు. ఒళ్లు జళ్లుమంది. హృదయం పులకరించింది. “నా జీతం, జీవితం నీ చేతులోనే..” అన్నాడు చెవి దగ్గర గుస గుసగా.

"జీవితం ఇచ్చారు చాలు. జీతం మాత్రం అత్తయ్యకే ఇవ్వండి .. అంది.

“జీవితం ఇచ్చారు చాలు. జీతం మాత్రం అత్తయ్యకే ఇవ్వండి..”అంది.”

“ప్రాస బాగుందని అన్నాను కానీ అమ్మ మొన్ననే అప్పగింతలు పెట్టింది. ఇక నీ బాధ్యత, ఇంటి బాధ్యత మధు దేరా అంది. ఇక ఇంటి అవసరాలన్నీ నువ్వు ఆ అమ్మాయే చూసుకోండి అని కూడా అంది” చెప్పాడు జయంత్. నవ్వుతూ చూసింది. “అత్తగారి కనుసన్నల్లోనే నేను నడుచుకుంటా” అంది మధురిమ.

“మా అమ్మ కూడా అదృష్ట వంతురాలే, ఇంత విధేయురాలు సంస్కారవంతురాలు కోడలిగా రావడం కంటే అమెకి కావాల్సింది ఏముంది?”అన్నాడు. “అత్త అయినా అమ్మ అయినా ఇక

ఆమె నాకు.."అంది. ఫిదా అయ్యాడు జయంత్. "థ్యాంక్స్ మధూ.."అన్నాడు. భర్తవైపు లాలనగా చూసింది. "భర్తనీ, అత్తనీ ఒకేలా ప్రేమించే సంస్కారి నా భార్యగా రావడం నా పూర్వ జన్మ సుకృతం" అన్నాడు. "ఏ ఆడపిల్ల కయినా అది తన మనోవిధి" అంది.

" ఈసారి మధురిమ కళ్లపై ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. ఆమె కళ్లలో సన్నటి తడి. ఏయ్ ఎందుకు ఏడుస్తున్నావా? అడిగాడు.

కన్నీళ్లు కావు ఇవి ఆనంద భాషాలు.. అంది. చప్పున మంచం దిగి భర్త కాళ్లకు దండం పెట్టింది."

ఈసారి మధురిమ కళ్లపై ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. ఆమె కళ్లలో సన్నటి తడి. "ఏయ్ ఎందుకు ఏడుస్తున్నావా?" అడిగాడు. "కన్నీళ్లు కావు ఇవి ఆనంద భాషాలు.." అంది. చప్పున మంచం దిగి భర్త కాళ్లకు దండం పెట్టింది.

ఆమెని లేపి హత్తుకున్నాడు. ఆమె గుండెలు అతడి గుండెల్ని మెత్తగా తాకాయి. ఆమె బుగ్గలపై సుతిమెత్తగా ముద్దుపెట్టాడు. ఆమె బుగ్గలు ఎర్రబడ్డాయి. ఆ తర్వాత అతడి పెదవులు ఆమె పెదవుల్ని స్పర్శించాయి. గట్టిగా బల్లలా భర్త ను కావలించుకుంది. ఆమె గుండెలు ఉప్పొంగాయి. జాకెట్ బిగుసుకుంది. పాలిండ్లు

పొంగారాయి. అతడి పెదవుల తడికి ఆమెలో రక్తం ఉరక లేసింది. తనే చొరవగా అతడి నాలుకతో తన నాలుక పెనవేసింది.

ఇద్దరికీ ఊపిరి స్తంభించినట్లైంది. అతడి చేతులు ఆమె గుండెలపై తారాటాడాయి. అప్రయత్నంగా లైట్ స్విచ్ ఆపుచేసింది. చిన్న పిల్లాడు చీకట్లో తడుముకున్నట్టు ఆమె గుండెలపై తన ముఖాన్ని అద్దుతూ తడుముకున్నాడు. అతడికి వీలుగా ఆమె జాకెట్ హుక్స్ వదిలించేసింది. పూర్ణకుంభాల్లాంటి ఆమె స్తనద్వయం బయట పడింది.

"అతడి చేతులు ఆబగా వాటిని తడిమాయి. రక్తంలో కోట్లాది తేనె బిందువులు ఉరకలెత్తుతూ పరుగులు తీస్తున్న ఫీలింగ్."

అతడి చేతులు ఆబగా వాటిని తడిమాయి. రక్తంలో కోట్లాది తేనె బిందువులు ఉరకలెత్తుతూ పరుగులు తీస్తున్న ఫీలింగ్.

"మధూ.. ప్రాణం పోతుంది మధూ.. "గొణిగాడు. "నన్ను చంపేసుకో..రా.." అంది మధురిమ. ఆమె ఇచ్చిన గ్రీన్ సిగ్నల్లో అతను రెచ్చిపోయాడు. ఆమె దేహాన్నంతా నఖక్షతాలు, దంతక్షతాలతో నింపేశాడు.

లక్ష రూపాయలు ఖరీదు చేసే చీర ఆమె దేహం నుండి

వైదొలిగి మూలన పడింది. ఉల్లి పొర విప్పినట్టు ఆమె దేహాన్ని ఆవరించుకొని వున్న 'లోడుస్తుల్ని' కూడా తీసి వేశాడు. సంపూర్ణ మైన ఆమె నగ్న దేహాన్ని అతను హత్తుకున్నాడు. "జయంత్ ప్లీజ్ నన్ను నీలో ఐఖ్యం చేసుకో" అంది. ఫోన్ రింగ్ కావడంతో జయంత్ కళ్లు తెరిచాడు.

"మధురిమ కళ్లముందు కన్య- స్తున్న కల్లోని దృశ్యాలు కూడా చెదిరి పోయాయి. వాస్తవం లోకి వచ్చింది. ఎలా ఊహించుకుంది తాను.? ఎలా చేశాడు ఇతడు?!"

మధురిమ కళ్లముందు కన్యస్తున్న కల్లోని దృశ్యాలు కూడా చెదిరి పోయాయి. వాస్తవం లోకి వచ్చింది. ఎలా ఊహించుకుంది తాను.? ఎలా చేశాడు ఇతడు.?

"మధూ.." అత్తగారి పిలుపుతో లోకంలోకి వచ్చింది మధురిమ. మరో రెండ్రోజులు అతడు స్వేర విహారం చేశాడు. వడలిపోయిన తోటకూర కాడలా మారిపోయింది. ఆ రోజు బయటకు వచ్చింది. కన్పించిన ఆటో ఎక్కింది. "మొగ్గలాజపురంకి పోనివ్వండి" అంది.

జయంత్ సాయంత్రం ఆఫీసునుండి వచ్చాడు. "అమ్మా. మధురిమ ఏదీ?" అడిగాడు.

"వాళ్ల అక్కా వాళ్లింటికి వెళ్లిందిరా"

చెప్పింది “ఇంత సడన్ గా వెళ్లడం ఏంటి?” అడిగాడు. “ఏమో నీకు చెప్పలేదా?” అడిగింది. “చెప్పలేదు..” చెప్పాడు. కొడుకువైపు అనుమానంగా చూసింది.

“ఆ అమ్మాయి బాగా డల్ గా వుంది.. ఈ ఊర్లోనేగా వాళ్ల అక్క కూడా వుండేది. వెళ్లి కలుపు “అంది.

“అలాగే అమ్మా..” అంటూ వుంటే... “కీ.. కీ ” అనే చప్పుడుతో అతడి ఫోన్కి ఒక మెసేజ్ వచ్చింది.

“జయంత్.. అందరి ఆడపిల్లల్లాగే నేనూ నా మేరేజ్ లైఫ్ గురించి ఎన్నో కలలు కన్నాను. నువ్వు చూసిన నీలి చిత్రాల ప్రభావం నీ మనసుమీద ఎంత గాఢ ముద్ర వేసాయో నువ్వు ఈ మూడ్రోజులు జరిపిన రాక్షస శృంగారం ద్వారా నాకు అర్థమైంది. శృంగారం అంటే రెండు మనసుల కలయిక. ఒకే హృదయంగా మారి పాడుకొనే యుగళగీతం.”

“జయంత్.. అందరి ఆడపిల్లల్లాగే నేనూ నా మేరేజ్ లైఫ్ గురించి ఎన్నో కలలు కన్నాను. నువ్వు చూసిన నీలి చిత్రాల ప్రభావం నీ మనసుమీద ఎంత గాఢ ముద్ర వేసాయో నువ్వు ఈ మూడ్రోజులు జరిపిన రాక్షస శృంగారం ద్వారా నాకు అర్థమైంది. శృంగారం

అంటే రెండు మనసుల కలయిక. ఒకే హృదయంగా మారి పాడుకొనే యుగళగీతం.

“ఒక్క మాటలో చెప్పాలి అంటే జుగల్ బందీ. షహనాయి నుండి వచ్చే నాద స్వరం. ఆకాశంలో తేలి వచ్చే మేఘమల్లర్ రాగం. నన్ను మెల్లగానీ దారిలోకి మలచుకోవడం వేరు. ఇలా ఆధిపత్యం చూపడం వేరు. స్త్రీ దేహం సున్నితమైనవీణ లాంటిది. సుతారంగా ఆ తీవెలు సవరిస్తేనే రాగాలు పలుకుతాయి. నిపుణుడైన వైణికుడి చేతిలో వీణ రాగ రంజితం అవుతుంది. మా దేహాలు కూడా అంతే. ”

ఒక్క మాటలో చెప్పాలి అంటే జుగల్ బందీ. షహనాయి నుండి వచ్చే నాద స్వరం. ఆకాశంలో తేలి వచ్చే మేఘమల్లర్ రాగం. నన్ను మెల్లగానీ దారిలోకి మలచుకోవడం వేరు. ఇలా ఆధిపత్యం చూపడం వేరు. స్త్రీ దేహం సున్నితమైనవీణ లాంటిది. సుతారంగా ఆ తీవెలు సవరిస్తేనే రాగాలు పలుకుతాయి. నిపుణుడైన వైణికుడి చేతిలో వీణ రాగ రంజితం అవుతుంది. మా దేహాలు కూడా అంతే.

ఇక్కడ మీరు చూపాల్సిన నైపుణ్యం కృత్రిమ నీలిచిత్రాలు చూసి ప్రయోగాలు చేయాలను కోవడం కాదు. ప్రేమలో శిఖర సమానం కావడం. అప్పుడే హృదయం ఆనంద నర్తనమై మౌన గీతం పాడుతుంది. మొరటుతనం, కరుకుదనం

చూపడానికి ఇది కొండలు తొలిచి బండలు కొట్టే పని కాదు.

“ప్రతి స్త్రీ మనసూ భర్త సంగమంతో ఆనందభైరవి రాగం ఆలపించాలని పరితపిస్తుంది. అర్జుడైన పురుషుడి స్పర్శతో దేహం మూర్ఛనలు పోతుంది. ఆనందం ఆర్జవమవుతుంది. ఆమె మనసుని తొలిచుకుంటూ వెళ్ళి అర్థం చేసుకొంటే స్వర్గానికి దారులు తెరుస్తుంది. పారవశ్యంతో... ప్రణయోల్లాసంతో పరవశం అవుతుంది. తను వశమై వంశాంకురం అందిస్తుంది.”

ప్రతి స్త్రీ మనసూ భర్త సంగమంతో ఆనందభైరవి రాగం ఆలపించాలని పరితపిస్తుంది. అర్జుడైన పురుషుడి స్పర్శతో దేహం మూర్ఛనలు పోతుంది. ఆనందం ఆర్జవమవుతుంది. ఆమె మనసుని తొలిచుకుంటూ వెళ్ళి అర్థం చేసుకొంటే స్వర్గానికి దారులు తెరుస్తుంది. పారవశ్యంతో... ప్రణయోల్లాసంతో పరవశం అవుతుంది. తను వశమై వంశాంకురం అందిస్తుంది.

ఆ నీలిచిత్రాల పైత్యం ఆపేసి హృదయంతో నన్ను వాంచించాలని, కామించాలని నువ్వు తలపోస్తే ఇక్కడికొచ్చి నన్ను తీసుకెళ్లు. లేకపోతే నన్ను మర్చిపో..” మధురిమ.

★★

రాణాప్రతాప్

- డా. పులిచెర్ల సాంబశివరావు

ఆజన్మశత్రువు!

పేరు అక్కర్!

కొంచెం వెనక్కి వెళదాం!

- నవంబర్ 23, 1542!
శుక్రవారం.

రసపుత్ర వీరులకు పరమ శత్రువు
జన్మించిన దినం! నాడు పౌరమి.
అందుకే తండ్రి హుమయూన్ తన
పుత్రుడికి బదుద్దీన్ మహమ్మద్
అక్కర్ అని నామకరణం చేశాడు.

గొప్పవాడైన మహమ్మద్ మతానికి
నిండుచందమామ - అని ఆ
పేరునకరం. మూడేళ్ళ తరువాత
అదే తండ్రి అదే కుమారునికి జలాల్
- ఉద్దీన్ - అహమ్మద్ అక్కర్ అని
పేరు మార్చాడు. గొప్పవాడైన
మహమ్మద్ మతానికి తేజస్సు అని
దీనర్థం!

అక్కర్ కన్న తండ్రి హుమయూన్.
హుమయూన్ తండ్రి బాబరు!
హైందవధర్మ నిర్మూలనే ఆతడి
ధ్యేయం! అంతా ఒకళ్ళను మించిన
వాళ్ళొకళ్ళు!

నిరంతర శ్రమలకోర్చి
కొనప్రాణాలతో హుమయూన్
భార్య హమీదాతో కలిసి

అమరకోట్ చేరాడు. అమరకోట్
రాజు హుమయూనును
ఆదరించాడు. హమీదా
అమరకోట్లోనే ప్రసవించింది! ఆ
బిడ్డడే అక్కర్! కొడుకు పుట్టాడని
తెలియగానే హుమయూను
ఆనందం అంబరాన్ని
చుంబించింది. తన దగ్గర వున్న
కస్తూరిని అందరికీ పంచిపెట్టాడు!
భార్యనూ, కుమారుణ్ణి అమరకోట్
ప్రభువు సంరక్షణలో ఉంచి తాను
పారశీకానికి పయనమైపోయాడు.
హుమయూను అనతికాలంలోనే
కాబూలు, గాంధార దేశాలను
వశంచేసుకొని, పాంచాలాన్ని
పాదాక్రాంతం చేసుకొని,
చివరకు ఢిల్లీలో పాగావేశాడు.
మహా సామ్రాజ్యాధిపతిగా
అతడెక్కువకాలం మనలేదు.
ఓరోజు తన గ్రంథాలయ భవనపు
మెట్లమీదనుండి జారి క్రిందపడి
ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.
అప్పటికి అక్కర్కి పదమూడేళ్ల
పిన్న వయస్సు. అందువల్ల
హుమయూన్ మంత్రి అయిన
బైరాంఖాన్ నాలుగేళ్ళపాటు తానే
రాజకీయ వ్యవహారాలను చక్కబెట్టి
తదుపరి అక్కర్ భుజస్కంధాలపై
పరిపాలనా భారాన్నుంచాడు!

గర్భస్థశిశువుగా వుండగానే
అక్కర్కు రసపుత్ర వీరులపై
పగ, ద్వేషం, క్రోధం

ఉద్భవించాయనవచ్చు! తన
తండ్రి హుమయూన్ ఎడారులలో
పడరాని పాట్లు పడినప్పుడు,
ఆతణ్ణి ఆదరించడానికి బదులుగా
వెంటపడి తరిమి తరిమి కొట్టిన
ఉదంతాలను తరువాత

తల్లి దగ్గరనుండి తెలుసుకుని,
పసితనంలోనే అక్కర్
హైందవజాతిమీద అమితమైన
కోపం పెంచుకున్నాడు. దీనస్థితిలో
ఉన్న తండ్రిని హీనాతిహీనంగా
వెంటాడి వేధించిన రావ్ మార్దేవ్
మాటంటేనే అక్కర్ ఒడలు
మండిపోసాగింది. నరనరాన
ద్వేషం! కక్ష! కార్పణ్యం!!
అక్కర్ దేహమంతా రోషాగ్నితో
భగభగ మండిపోతోంది. దాన్ని
చల్లార్చుకోవడానికి అతడు అశేష
సైన్యసమూహంతో మార్వాడ్యేకి
దండెత్తి మార్దేవు చిత్తుగా ఓడించి,
ఆ ప్రాంతాన్ని సునాయాసంగా
కైవసం గావించుకున్నాడు.
అంతటితో అక్కరు మనశ్శాంతి
చేకూరలేదు! ఈ హిందూదేశంలో
తాము తప్ప ఎవ్వరూ స్వతంత్రించి
పరిపాలించడానికి వీలులేదు! అదే
అతని దీక్ష! అప్పటికిగాని తీరదు
కక్ష!

అయితే మహావీరులూ,
దేహాభిమానరహితులూ,
దేశభక్తి ప్రపూరితులూ అయిన

జరిగిన కథ

అక్కర్ చక్రవర్తి! అశేష సైన్యసమూహాలతో, విశేషాయుధ సంపత్తితో చిత్తోడ్డు కైవసం చేసుకోవడానికి అవకాశం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు! ఇవతల సోదర భారతీయులు - అంతఃకలహాలతో కుమ్ముదుమ్మువుతున్నారు! ఈ ఆలోచనలతో సతమతమవుతూ, మనశ్శాంతి కోసం ఉదయసింహుడు రాజధానిని విడిచి అరణ్యమార్గాన అనుచరవర్గంతో ఏకలింగనాథస్వామి సన్నిధికి చేరాడు. అక్కడ 'ఓం నమశ్శివాయ!' అంటూ వినపడింది. ఆ శబ్దం వచ్చిన దిశగా వెతుక్కుంటూ వెళితే ఓ సాధువు కనిపించాడు. 'ఉదయా చిత్తోడ్ వదిలి నేను చుపించాచోట కోట నిర్మించమని చెబుతాడు. దానికి ఉదయసింహుడి మంత్రులు అది పిచ్చి ఆలోచన అంటారు. కాని ఉదయ సింహుడి కొడుకు మాత్రం తండ్రి ఆజ్ఞ పాటించలంటాడు

ఇక చదవండి

రాజపుత్ర హైందవధర్మవీరులను నిర్మూలనం గావించడం తన తాతకి చేతకాలేదు. కన్నతండ్రికి వల్లగాలేదు! ఇక తానొక లెక్కా! ఇందుకు మార్గాన్ని మార్చాలి! సామ దానభేద దండోపాయాలను అవసరాన్ని అనుసరించి ప్రయోగించాలి! కాలకృత్యాలు తీర్చుకుంటున్నా, అన్నం తింటున్నా. తుట్టతుదకు నిద్రపోతున్నా అక్కర్ మదిలో మెదిలే ఆలోచన అదే! ఇందుకు తొలి సమిధ హేమూ!

హేమూ సంపూర్ణ నామధేయం హేమరాజ్. రేవారి ప్రాంతపు భారవ జాతివాడు. పొట్టపోసుకోవడానికి వీధుల్లో ఉప్పు అమ్ముకుంటూ ఎన్నో తిప్పలు పడ్డాడు. తన అసమాన మేధాసంపత్తితో రాజాశ్రయం పొంది ఇస్లాంషా అంతఃపురంలో పాకశాలాధికారిగా, సైనికాధికారిగా ఉద్యోగాలు చేశాడు. ఆదిలా దగ్గర మంత్రిత్వాన్ని పొందాడు. ఆదిలా అనబడే ముబారిజ్ ఖాన్ త్రాగుబోతు, వ్యభిచారి. అతని మూర్ఖత్వాన్ని గమనించి ఆఫ్ఘన్లు ఇతణ్ణి ముద్దుగా 'అంధిలి' అనేవారు!

స్వయంకృషితో, ధైర్యసాహసాలతో శక్తియుక్తులతో

జీవితంలో అత్యున్నత శిఖరాలకు చేరుకున్న ధీమంతుడు హేమూ. అంతేగాదు, చూడటానికి సన్నగా ఉన్నా! కదనరంగంలో కాలుమోపితే శాత్రువమత్తేభాలను చీల్చి చెండాడే వీరసింహం. మొదట ఆదిలాకు అండగానిలిచి నాలుగేండ్లలో ఇరవైనాలుగు యుద్ధాలు గావించి, అందులో ఇరవై రెండింటిలో విజయలక్ష్మిని చేపట్టిన మహాసాహసి. హుమయూన్ మెట్ల మీదనుండి కాలు జారిపడి పరలోకం చేరిన సంగతి తెలిసిన మరుక్షణమే హేమూ ఢిల్లీపై దండెత్తాడు. చునార్ నుండి ఢిల్లీ దాకా నడుమ అడ్డం వచ్చిన నక్కే లేదు! తుఫకాబాద్ దగ్గర టార్ బేగ్ అడ్డం వస్తే వాడి నడి విరగొట్టి వరసగా ఆగ్రానూ, ఢిల్లీనీ కైవసం

చేసుకున్నాడు. స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించి, విక్రమాదిత్య బిరుదుతో ఢిల్లీసింహాసనాధిష్ఠితుడై భారతావనికి హైందవసామ్రాజ్య కాంక్షను పునర్జీవింపజేశాడు! పచ్చినెత్తురు త్రాగే మొఘలులు ఇన్నాళ్ళూ అహింసాపరాయణులైన హైందవుల దగ్గర దోచుకొని కూడబెట్టుకున్న అపార ధనరాశుల్ని హేమూ తిరిగి ఊడలాక్కుని వాటిని తన వీర సైనికులకు పంచేశాడు! కానీ - విధి

హిందూజాతిని వక్రదృష్టితో చూచింది. హైందవధర్మానికి దుర్గత సమీపించింది! రెండో పానిపట్టు యుద్ధంలో హిందూ ఆశాజ్యోతి కొండెక్కింది!

రాణాప్రతాప్

నవంబర్ 5, 1556! ఉదయం
పదిగంటలు.

హేమూ అవక్రపరాక్రమంతో
శత్రుసైన్యాన్ని చీల్చి
చెండాడుతున్నాడు. అతని
గజసైన్యం విజయదుందుభిని
మోగించడానికా అన్నట్లు
తొండాలను పైకిలేపి వైరివీరుల
పై విరుచుకుపడ్డాయి. సరిగ్గా ఆ
నిముషంలోనే దైవం చిన్నచూపు
చూచింది. హేమూ సైన్యం
పొరపాటున ఒక లోయలో
చిక్కుకుపోయింది. చుట్టూ
మొఘలు సైన్యం కారుమేఘంలా
కమ్ముకుంది. అయినా ధైర్యంవీడక
హేమూ, అతని అనుచరులు
కదనరంగాన నిలిచి తమపై
ఉవ్వెత్తున విరుచుకుపడే సైన్య
సముద్రాన్ని నిలువరించడానికి
శాయశక్తులా ప్రయత్నించారు.

హేమూ శరీరంనిండా లెక్కలేనన్ని
బాణాలు గుచ్చుకున్నాయి. నెత్తురు
చిమ్మి అతని శరీరం పూచిన
మోదుగువృక్షంలా కనబడుతోంది.
చివరకు స్పృహతప్పి పడిపోయాడు!
హైందవ ఆశాజ్యోతిని
రక్షించడానికి అనుచరులు వెంటనే
కార్యరంగంలోకి దూకారు.
హేమూను యుద్ధభూమి నుండి
తప్పించి తీసుకు వెళుతుండగా,
బైరాంఖాన్ గమనించి వారిని
బంధించి, హేమూను వశం

చేసుకున్నాడు. హేమూను
పెడరెక్కలు విరచికట్టి అక్కర్
పాదాలచెంత విసరివేశాడు.
చింతనిప్పులా కళ్ళు ఎర్రచేసుకొని,
పళ్ళు పటపట లాడిస్తూ అక్కర్
అనుమతితో బైరాంఖాన్ తన కరకు
కరవాలంతో హేమూ శిరమును
ఒక దెబ్బతో ఎగర మీటాడు!

అక్కర్ 1564లో గోండ్వానా పైకి
అసఖాన్ని పంపాడు. గోండ్వానా
అధిపతి దశపత్ మరణించడం
వలన అతని భార్య రాణీదుర్గావతి
అక్కర్ సైన్యాన్ని సాహసోపేతంగా
ఎదుర్కొని ఘోరసమరం
గావించింది. ఆమెనూ, ఆమె ఏకైక
కుమారుడూ, ముక్కుపచ్చలారని
పసివాడూ అయిన
వీరనారాయణను కటిక గుండెల
మొఘలాయీ సైన్యం ముక్కలు
ముక్కలుగా నరికివేసింది.

అక్కర్ మనస్సు హిందూ స్త్రీలపై
పడింది! వారి అందచందాలూ,
పాతి వ్రత్యమూ అతణ్ణి
ఆకరించాయి. రాజపుత్ర
స్త్రీలను పెండ్లాడితే ఒక్కదెబ్బకు
రెండు పిట్టలు! ఒకటి తన
కోరిక తీరుతుంది. రెండు తమ
ఆడపడుచులను పెండ్లి చేసుకున్న
వాడిని రక్షించే బాధ్యత ఇకపై
రాజపుత్రులదే! కాబట్టి వాళ్ళ
రాజ్యాలన్నీ తనవే! అక్కర్
ఆలోచనలకు అనుగుణంగానే

పిరికివారూ, దేశభక్తి
శూన్యులూ, చరిత్రహీనులూ
అయిన రాజపుత్రులు
కొందరు తమ ఆడబిడ్డలను
ఒక విధర్మియుడికిచ్చి పెండ్లి
చేయడానికి ముందుకు వచ్చారు.
అంబర్ ప్రభువైన బిహారీమల్
అక్కర్ని తన సుపుత్రికనిచ్చి
ఘనంగా పెండ్లి చేశాడు.

అజ్మీర్, జైతరన్, జోధ్ పూర్ ను
జయించి, కలంజర్, బికనీర్,
జైసల్మీర్ ను సామంతరాజ్యాలుగా
చేసుకొని, రణతంభోర్ రాజు
హరరాయ్ లొంగదీసుకొని
అక్కర్

చక్రవర్తి మేవాడపై దృష్టిని
సారించాడు!

చిత్తోడ్ విధ్వంసం అక్కర్ లక్ష్యం!
దీనికిప్పుడో చక్కని వంక
దొరికింది. మాళవ దేశాధిపతి
బాజ్జహదూర్ కి ఉదయసింగ్
ఆశ్రయం ఇచ్చాడు! బాజ్
బహదూర్ అక్కర్ని శత్రువు!

.....ఇంకా ఉంది

కార్టూనిష్టుగా, చిత్రకారుడిగా, రచయితగా బహుముఖ ప్రజ్ఞను ప్రదర్శించిన కళాకారుడు 'బాలి' ఉరఫ్ మేడిశెట్ శంకర రావుగారు ఏర్పరుచుతున్నారు.

17-04-2023 మరణించటం తెలుగు హాస్య ప్రపంచానికి తీరని లోటు.

29-09-1941 లో అనకాపల్లిలో జన్మించిన బాలి, కఠోర శ్రమతో తెలుగు కళా ప్రపంచంలో తనకంటూ ఒక సముచిత సానాన్ని సంపాదించుకోగలిగారు. ఆనాడు, బాపు వంటి దిగ్గజాల నుండి పోటీ ఎదురయినా తనదైన పేరును 'బాలి'గా మార్చి, కథలు, శైలిలో ఇలస్ట్రేషన్లు, కార్టూన్లు వంటివి గీస్తూ ఫ్రంట్ లైన్ కార్టూనిష్టుగా ఎదగగలిగాడు. బాపు తరువాత తరం కళాకారులలో అగ్రగణ్యుడు బాలి.

చిన్నతనంలో ఇంటి ముందు తన సోదరి గీసిన ముగ్గులు చూసి ఆకర్షితుడై, డ్రాయింగ్ నేర్చుకోవటం మొదలు పెట్టాడు బాలి. తన పాఠశాలలో డ్రాయింగ్ క్లాసులు ఒక్కటి కూడా వదలకుండా డ్రాయింగ్ నేర్చుకునేవాడు. 1770లలో ఆంధ్ర పత్రిక నిర్వహించిన పోటీలలో మూడు సార్లు బహుమతి గెలుచుకున్నారు. అప్పటి నుండి

మరింత సాధనతో నైపుణ్యానికి వెయ్యటంలో తనకంటూ ఒక శైలిని పెట్టి బొమ్మలు పదును ఉరఫ్ మేడిశెట్ శంకర రావుగారు ఏర్పరుచుతున్నారు. కొంత కాలం పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటుల్ గుమాస్తాగ పని చేసినా చిత్రకళ మీద ఉన్న మక్కువతో ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి, 1974లో ఈ నాడు దిన పత్రికలో కార్టూనిస్టుగా చేరారు. 1976లో ఆంధ్రజ్యోతి లో స్టాఫ్ ఆర్టిస్టుగా చేరారు. అప్పటి ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ పురాణం సుబ్రహ్మణ్య శర్మ గారు వీరి బొమ్మలు వేయించేవారు. ఆంధ్రజ్యోతి వార పత్రికల తానే రచించి, బొమ్మలు కూడా వేసిన అమ్మే కావాలి అనే చిన్న పిల్లల నవల పాఠకుల మన్ననలను అందుకుంది.

ఆంధ్రజ్యోతితో పనిచేస్తున్నప్పుడు. బాలి తన విశ్వరూపం చూపారు. అనేక బొమ్మలు గీశారు, వేలాది కథలకు బొమ్మలు, విరివిగా తెలుగు నవలలకు ముఖచిత్రాలను వేశారు. బాపు బాటలో కొనసాగుతూ వందలాది కార్టూన్స్ గీశారు. బాపు తరువాత అస్సాయిలో పత్రికలకు దశాబాల పాటు బొమ్మలు గీసింది బాలినే. 1984లో అంటే జ్యోతి నుండి

బయటకు వచ్చి కొంత కాలం కలర్ చిప్స్ లో యానిమేటర్గా పని చేశారు.

కార్డున్ చిత్రలతో 8 పుస్తకాలు ప్రచురించారు. జోక్స్ పై సంకలనం రూపొందించారు. బాలి ఏ బొమ్మ గీసినా అందులో ఎనాటమీ, పెర్స్పెక్టివ్ నెస్ అవసరమున్నంత వరకే గీతలు గీసేవారు. ఒక పాటకు స్థితి, లయ, ఉచ్చరణ, గమకం ఎంత ముఖ్యమో బొమ్మకు అంతే. చిత్రకళలో గాని, వ్యంగ్య చిత్రకళలో గాని నిష్ణాతులు అన దగ్గ వారిలో బాలి ఒకరు, కార్డున్లంటే అందరికీ చులకనే, కాని ఒకటి రెండు వాక్యాల తో లోతైన అర్థం దానికి తగ్గ భావాలను వ్యక్త పరచటం అంత తేలికైన విషయంకాదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుండి 2013లో హంస అవార్డు అందుకోవటమే కాక అనేక సత్కారాలు, సన్మానం పొందారు. పర్యావరణం మీద వేసిన కార్టూన్లకు జర్మని కనెక్షన్ల ప్రచురించబడ్డాయి. బాలి సతీమణి 2010లో మృతి చెందారు. కుమారుడు గోకుల్ ఇటీవల అమెరికా లో మంచు ప్రమాదంలో చిక్కుకున్న వేరొకరిని

రక్షించటానికి తాను ప్రమాదంలో చిక్కుకుని మృతిచెందారు. ఒక్కగానొక్క కుమార్తె వైశాలి అమెరికాలో వుంటున్నారు.

గర్భ శోకం

--ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

"సుష్మిత" తల్లి 'కాంతం' కూడా పేరు మోసిన జూనియర్ సినీ ఆర్టిస్టు. సినిమా రంగంలోకొచ్చి పెద్ద తారగా వెలుగొందా లని కలలు కని, బంగారంలాంటి తమ జీవితలను పాడు చేసుకున్న అనేక మంది అమాయకపు కన్నె పిల్లలో కాంతం కూడా ఒకటి. ఎక్కడో కోససీమలో పుట్టి, చిన్నతనం నుండి సినిమాల మీద మోజు పెంచుకుని, చదువు సంధ్యలు సరిగా అబ్బక, వెండి తెర మీద ఒక వెలుగు వెలగాలనే కోరికతో రాత్రికి రాత్రి మద్రాసు మెయిల్ ఎక్స్ప్రెస్ ఎక్కి ఇంట్లో నుంచి పారిపోయి చెన్నాపట్నం చేరిన వాళ్ళు మద్రాసులోని పాండి బజారులో మనకు కోకొల్లలుగా కనిపిస్తారు.

తెలుగు సినీ రంగం హైదరాబాదుకు మారిన తర్వాత, ఆస్థానాన్ని 'కృష్ణానగర్' భర్తీ చేస్తుంది. కృష్ణానగర్ లో ఏ తలుపు తట్టినా, ఒకరో ఇద్దరో చిన్న చిన్నగుదులు అద్దెకు తీసుకుని వేషాల కోసం. ప్రయత్నించే వాళ్ళు మనకు తారస పడతారు. వీళ్ళలో చాలా మంది అక్కడి బ్రోకర్ చేతిలో పడి మోస పోయి, వేషాలు దొరక్క, చివరకు కడుపు నింపు కోటానికి కూలినాలి చేసుకుంటూ బతుకుతున్నారు. సినిమాల మీద మోజుతో అప్పుడప్పుడు చిన్నచిత్రక వేషాలు వేస్తూ జూనియర్ ఆర్టిస్టులుగా మిగిలిపోతున్నారు. అదే ఆడవాళ్ళయితే, కొంత మందికి

అవి దొరక్క పొట్ట నింపుకోవటానికి పడుపు వృత్తిని ఆశ్రయిస్తున్నారు.

కాంతం కూడా అందుకు ఏ మాత్రం మినహాయింపు కాదు. ఎవరో చేసిన పాపాన్ని తన కడుపున మోస్తూ తన్ని తాను బతికించుకోటానికి, తన కడుపులో బిడ్డకు ప్రాణం పొయ్యటానికి తప్పటదుగులు వేయక తప్పింది కాదు. ఒకానొక దశలో తను మోసపోయానని తెలిసి జీవితాన్ని అంతం చేసుకోవాలనుకుంది. అప్పటికే తన కడుపులో మరోజీవి ప్రాణం పోసుకుంటుందని తెలిసి ఆ ఆలోచన విరమించుకుంది. పైపెచ్చు. పుట్టేది ఆడపిల్ల అని తెలిసాక, ఆరిపోయిన వెండి తెర వెలుగులు మళ్ళీ ఆమెలో మెరవస్తాగాయి. తనకు పుట్టిన ఆడపిల్లను ఎలాగైనా పెద్ద హీరోయిన్ చెయ్యాలని దృఢంగా నిశ్చయించుకుంది.

అప్పటికే సినిమా రంగంలో ఆటుపోట్లు తిన్నది కాబట్టి, అడ్డదారులు తెలిసింది కాబట్టి 'సుష్మిత'ను హీరోయిన్ చెయ్యటానికి ఆమెకు పెద్దగా కష్టమేమి కాలేదు. సినీరంగంలోనితోడేళ్ళు - సింహాల బారిన పడకుండా కూతురుని కాపాడు కుంటూ అంచలంచలుగా తన కూతుర్ని తెలుగు సినీ రంగంలో తారగా వెలుగొందేట్లు చేయగలిగింది. కాని ఆ ఆనందం ఎక్కువ కాలం నిలువ లేదు. అప్పటికే రోగాల పుట్టలా తయారయిన కాంతం శరీరానికి 'కాన్సర్' కూడా తోడ వ్వటంతో

ఈ లోకం వదిలి వెళ్ళి పోయింది కాంతం. అప్పటి నుండి. సుష్మితకు ఎవ్వరూ పెద్ద దిక్కునేవారు లేకపోవడంతో, ఆడవిలోలేడి పిల్లలా మారింది సుష్మిత పరిస్థితి.

★★★

'పోస్టు మార్టుమ్' నివేదిక వచ్చిందా "ప్రశ్నించాడు... డి.పి. పి శ్రీనివాసరావు ఎదురుగా నిలబడ్డ సి.ఇ అంబుజం వంక చూస్తూ.

'ఎస్ సార్' అంటూ తన చేతిలోని ఫైలును డిసిపి ముందు టేబులు పై వుంచాడు..

నివేదిక మొత్తాన్ని ఒక సారి చదివి, తల ఆడిస్తూ, 'మనం అనుకున్నదే కదా? ఎదో పదునైన ఆయుధంతో గొంతు కోశాడు. హంతకుడు. కాకపోతే గొంతు మీద అయిన గాయం లోతు చూస్తే హంతకుడు మగవాడా? లేక ఆడదా? అనే అనుమానం వస్తోంది.' అంటూ తన అనుమానం బయటకు వెలిబుచ్చాడు శ్రీనివాసరావు

"హంతకుడు ఆడదా ?" ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశాడు అంబుజం. ఆ మాటలో వెటకారం కూడా ధ్వనించటంతో.

'ఏం? ఎందుకు కాకూడదు. అక్కడ విలువైన వస్తువులు ఏమి పోలేదు, ఎక్కడి వస్తువులు అక్కడి వున్నాయి. అలాగే హతురాలి శరీరం

కూడా: అదే హంతకుడు మగవాడే
అయ్యంటే “ అంటూ మధ్యలోనే
ఆపాడు శ్రీనివాసరావు

అర్థమయినవాడిలా తలాడిస్తూ,
“కాని అంత సమయం లేదేమో సార్”
అన్నాడు అంబుజం

“ అది కూడా కరణ కావచ్చు. ఏది
ఏమైనా ఈ హత్య ఆస్తి కోసమో,
డబ్బు, నగలు కోసమో చేసింది
మాత్రం కాదు . ఏవో పాత కక్షలు
మనసులో పెట్టుకుని చేసినట్టు
అనిపిస్తోంది. ఇంతకీ క్లాస్ టీమ్
ఏమంటుంది” ప్రశ్నించాడు
శ్రీనివాసరావు

“పెద్దగా ఉపయోగ పడే విషయాలేవి
లేవు సార్. కాకపోతే హతురాలు
ఆ రాత్రి బాగా మందు కొట్టి వుంది.
ఆమెతో పాటు మరొకరు కూడా
తాగినట్టు చెబుతున్నారు సార్ “
జవాబి చ్చాడు అంబుజం

“అందులో వింతేముంది. సిని
ఫీల్సులో మందు కొట్టటం కామన్.
ఆడ మగ అనే తేడా లేకుండా
తాగుతారు. కొంత మంది బాధలు
మరచిపోవటానికి తాగితే, మరికొంత
మంది చేసిన పాపాలు గుర్తు కొచ్చి
భయంతో తాగుతారు. సుస్మిత
కూడా తన బాధలు మర్చిపోవటానికి
మందు అలవాటు చేసుకుని

వుంటుంది. ఇక రెండో వాడంటావా ,
వున్నాడుగా సుస్మిత ముసలి మొగుడు
నవీన్ ‘ అంటూ తేల్చిపారేశాడు

జరిగిన కథ

ఓ గుర్తు తెలియని మహిళ , పోలీసులు వెంబడిస్తుంటే తన బిడ్డతో సహా
కృష్ణా నదిలోకి దూకుతుంది .ప్రముఖ హీరోయిన్ సుస్మిత హత్యకు
గురవుతుంది .డి సి పి శ్రీనివాస రావు కేసు టేక్ అప్ చేస్తాడు .సుస్మితను
పెళ్లి చేసుకోమని హీరో నవీన్ బ్లాక్మెయిల్ చేస్తుంటాడు .

ఇక చదవండి

శ్రీనివాసరావు.

“ మరిప్పుడు ఏం చేద్దాం సార్, నసీన్
ని మరో సారి సారి ఇంటరాగేట్
చేద్దామా?” అన్నాడు అంబుజం

“వాడు నిన్ను చూస్తేనే జడుచుకు
చచ్చేటట్లు న్నాడు. వాడు నిజం చెప్పతా
డంటావా? “ అంటూ అంబుజం
ముఖం వంక చూశాడు. అంబుజం
మొఖంలో ఏదో భయం క్రీనీడగా
శ్రీనివాసరావుకు కనిపించటంతో

“ ఏది ఏమైనా, ఇంకొక్కసారి ఆ
ఇంటి కివెళ్ళి రావాలి” అంటూ
కుర్చిలోనుంచి లేచాడు శ్రీనివాసరావు

★★★

“ ఇంతకీ మీకెవ్వరూ శత్రువులు
లేరంటారు. మరైతే హత్య ఎవరు
చేశారు? ఆస్తి కోసం మీ భార్యను మీరే
హత్య చేసుంటారు ‘అంటూ చీకట్లోకి
ఒక బాణం వేశాడు శ్రీనివాసరావు.

ఆ మాటలత పైప్రాణాలు పైనే పోయిన
వాడిలా బిగదీసుకుపోయి, ఏం
జవాబివ్వాలో తెలియక అంబుజం
వంక చూస్తూ గుడ్డు మిటకరిస్తూ
వుండి పోయాడు హీరో నవీన్.

“ఆయనెందుకు చేస్తాడు సార్.
ఎవరన్నా బంగారు గుడ్లు పెట్టే
బాతును చంపుకుంటారా?”
న్యూవీను కు మద్దతుగా మాట్లాడాడు
అంబుజం

‘ఓ’ హతురాలు మీకు బంగారు
బాతు అన్నామాట’ అంటూ ఏదో
అర్థమయిన వాడిలా తలాడించాడు.
శ్రీనివాస రావు.

“అయ్యోయో మీరు తప్పగా
అరం చేసుకుంటున్నారు. ఆవిడ
సినీమాల్లో నటిస్తూ సంపాదిస్తుంటే.
ఆవిడనేందుకు చంపుకుంటాడని నా
భావన సార్ ‘ సర్ది చెప్పబోయాడు .

“సరి, సరి ఇంట్లోని పని
వాళ్ళంద్విరని రమ్మనండి ఆర్డర్ పాస్
చేశాడు డి.సి.పి

“బయటే నిలబడి వున్నారు సార్,
ఒక్కక్కరి పంపిస్తాను “అంటూ
గదిలో నుండి బయటకు వెళ్ళాడు
అంబుజం

వెనకాలే నవీన్ కూడా చల్లగా
జారుకుండా మని బయటకు వెళ్ళ
బోతుంటే ‘నవీనారు’ ఒక్క నిమిషం “
అంటూ వెనక్కి పిలిచాడు డి.సి.పి

భయం భయంగా వచ్చి
ఎదురుగా నిలబడ్డాడు నవీన్

“మీకు పెళ్ళి ఎన్నాళ్ళయ్యింది?”
ప్రశ్నించాడు డిసిపి

‘ఏడాది దాటుతుంది సార్ ‘
నసిగాడు నవీన్.

“మీకిది రెండో పెళ్ళా లేక
మూడో పెళ్ళా? ‘ ఇంకో ప్రశ్న
వేశాడు.

“రెండోది సారీ” నోట్లో నుండి
మాటలు ఒక్కకటిగావచ్చాయి.

‘మీకెంత మంది పిల్లలు?’ డిసిపి

“మొదటి భార్యకు ఇద్దరు సార్...”
జవాబుచెప్పే లోపే

‘రెండో భార్యకు ‘డిసిపి
అడుగుతుండగానే.

అంబుజం ఇంట్లో పని వాళ్ళతో
లోపలి కొచ్చాడు.

“అందరూ ఒక్క సారి ఎందుకు,
ఒక్కక్కరి పంపండి. “అంటూ
నవీన్ వైపు చూశాడు.

“ఒక్కడే సార్..” నవీన్ గొంతుల
మాటలు గొంతులోనే వున్నాయి.

“మరి పిల్లాడు ఎక్కడా కనిపించేదే
“ ఈ సారి కొద్దిగా గట్టిగా
అడిగాడు డి.సి.పి

“చచ్చిపోయాడు. సార్” ఈ సారి

నవీనే జవాబిచ్చే లోపే అంబుజం
నోట్లో నుంచి వచ్చింది.

‘నీకెలా తెలుసు’ కుతూహలంతో
కూడిన అనుమానంతో అడిగాడు
డిసిపి

“అంటే సినిమా వాళ్ళు
కదా సార్, వాళ్ళు వీళ్ళు
చెప్పుకుంటుంటేవిన్నాను.
పైపెచ్చు ఇవాళసోషల్
మీడియాలో అన్నీ ఇట్టే
వచ్చేస్తున్నాయి కదా సార్”
అతికినట్టు సమాధానం ఇచ్చాడు
అంబుజం .

“వాళ్ళ గురించి అంతా నీకు
తెలిసినట్లుంది. వీళ్ళ బుదులు
నిన్ను ఇంటరాగేషన్ చేస్తే
సరిపోతుందేమో?” అన్నాడు

ఆ మాటలకు అంబుజం
మొఖం నల్లగా మాడిపోయింది.
“మరిద్దరూ బయటకు వెళ్ళి పని
వాళ్ళను పంపండి” హుం జారీ
చేశాడు.

చేసేదేమి లేక ఇద్దరూ ఉసూరు
మంటూ బయటకు నడిచారు.

పని వాళ్ళను ఒకేక్కేరుగా లోపలికి
పిలిచి వాళ్ళు చెప్పిన వివరాలన్నీ
నోట్ చేసుకున్నాడు శ్రీనివాస రావు

—సశేషం

వందనాలమ్మా

ఆమె తెరిచి ఉంచిన పుస్తకమే కానీ

తెల్లని కాగితాల్లో కనిపించని రాతలెన్నో
మది లోతుల్లో దాగి ఉన్న కన్నీటి చారలెన్నో

ఆమె ఇంటికి దీపమే

ప్రతి ఒక్కరి తలలో నాలుకయే కానీ

అడుగుడుగునా చులకన చువ్వల తూట్లే

ఆమె ఆకాశంలో సగభాగమే

కానీ అందలాలను ఎక్కకుండా తీసేసే నిచ్చెనలే

ఆశయాల నింగికి ఎగరకుండా విరిచేసే ఆశల
రెక్కలే

ఆమె సహనానికి మరోపేరే

కానీ ఇంటా బయటా ఆంక్షల ముళ్లకంచెలే

నిత్యం ఎదురయ్యే అగ్ని పరీక్షలే

ఒక్క క్షణం, ఒకే ఒక్క నిమిషం ఆమె తల్చుకుంటే

వెనక్కిపోవా అసాధ్యాల అలలు

ఒక్క ప్రయత్నంతో ఏకం కావా నింగి నేలలు

ఆమె త్యాగాలకు లేదు కొలమానం

ఆమె నిస్వార్థ సేవలకు అక్కరలేదు పరిచయం

సెలవంటూ కోరని మహిళా జీవితం

కావాలి అందరికీ ఆదర్శం

రావాలి మగువలకు మంచి కాలం

శ్రీమతి మంజీత కుమార్

మధుమేహం ఓ మాయరోగం

డా.కె. వేణుగోపాల రెడ్డి

ఈ రోజు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎక్కువమంది జనాభా బాధపడుతుంది మధుమేహం వ్యాధి తోటే. ప్రముఖ మధుమేహం వైద్యులు **డాక్టర్ కే. వేణుగోపాలరెడ్డి** గారు సుమతి పాటకుల కోసం ప్రతి నెల మధుమేహం వ్యాధి తో బాధపడే వాళ్ళకు తగు సూచనలు సలహాలు ఇవ్వడలచారు. కావున పాటకులు తమ సందేహాలను, ప్రశ్నలను sumathi.doctorsalahalu@gmail.com కు పంపవచ్చు.

షుగర్ వ్యాధి ఉన్నవారు ఇన్ని రకాల పరీక్షలు చేయించుకోవలసిన అవసరం ఏమిటి?

1. షుగర్ వ్యాధి ఒకరోజు, రెండురోజులలో అదుపులో లేనందువలన అప్పటికప్పుడు ఎటువంటి అనర్థం ఉండకపోవచ్చుగాని ఎక్కువకాలం అదుపులో లేనట్లైతే దాని వలన కన్ను, కిడ్నీ, గుండె, కాళ్ళు లాంటి ముఖ్యమైన అవయవాలు దెబ్బతింటాయి.
2. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరిగిన పరిశోధనల లో సుమారుగా 20-30% మందిలో షుగర్ వ్యాధి గుర్తించే సమయానికే వారిలో పైన చెప్పిన వాటిలో ఏదో ఒక అవయవం దెబ్బతినటం గుర్తించి నారు. అంటే ఎక్కువ కాలం షుగర్ వ్యాధి బయట

పడకుండా ఉంది. (లేక) గుర్తించడం ఆలస్యమైంది

3. అలాగే షుగర్ వ్యాధి అదుపులో ఉంచుకోవడానికి అయ్యే ఖర్చు కంటే దానిని అదుపులో ఉంచుకోకపోవడం వలన వచ్చే, కంటి సమస్యలు, గుండెపోటు, కిడ్నీ ఫెయ్యూర్, కాళ్ళ తీసివేయడం లాంటి వాటికి ఎన్నో రెట్లు అధికంగా డబ్బు ఖర్చు అయ్యే అవకాశం ఉంది. అందువలన: షుగర్ వ్యాధి ఉన్న ప్రతి ఒక్కరు ఈ అవయవాలు (కన్ను, కిడ్నీ, గుండె, కాళ్ళు) సంబంధించిన పరీక్షలు సంవత్సరమునకు ఒక్కసారి చేయించుకోవాలి. ఇది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పాటించబడుతున్నటువంటి పరీక్షా ప్రణాళిక.

HbA1C (గ్లైకోసిలేటెడ్ హిమోగ్లోబిన్) పరీక్ష

1. దీనినే మూడు నెలలు షుగర్ పరీక్ష అంటారు.
2. ఇది మధుమేహ వ్యాధి ఉన్నవారిలో చేయించుకోవలసిన అత్యంత విలువైన పరీక్ష,
3. దీని ద్వారా సగటున గడిచిన మూడు నెలల నుంచి షుగర్ వ్యాధి కంట్రోల్ ఎలా ఉన్నదో తెలుస్తుంది
4. ఈ పరీక్షను ఆధారం చేసుకొని భవిష్యత్ లో మధుమేహం వలన వచ్చే అనర్థాలను ముందుగా తెలుసుకొనేవచ్చు

హెల్త్ టిప్స్

5. పరీక్ష రోజు తీసుకొనే ఆహారం కాని, మందులు కాని ఈ పరీక్ష ఫలితాలను ప్రభావితం చేయలేవు అందువలన ఈ పరీక్ష అత్యంత నమ్మదగినది

6. HbA1C 7% కంటే ఎక్కువైనట్లైతే అది అనర్థాలకు దారి తీస్తుంది.

7. కొందరు షుగర్ వ్యాధి ఉన్నవారు కేవలం డాక్టర్ దగ్గరకు వచ్చేముందు కొన్ని రోజులు మాత్రం ఆహార నియమాలు, వ్యాయామం, పాటిస్తారు తరువాత మరల అశ్రద్ధ చేస్తారు. అటువంటి వారిని ఈ పరీక్ష ద్వారా గుర్తించవచ్చు. ఈ పరీక్ష చేయడం వలన మనం వాడుతున్న మందులు, వాటి మోతాదు రోజంతా షుగర్ ని అదుపు లో ఉంచుతున్నది / లేనిది కచ్చితంగా తెలియజేస్తుంది.

గర్భంధరించిన వారికీ చేసే గ్లూకోజ్ టాలరెన్స్ టెస్ట్

100 g గ్లూకోజ్ పౌడర్ను 200 ml నీళ్లలో కలిపి తాగిన తరువాత

రక్తం శ్యాంపిల్ షుగర్ వ్యాల్కు ఈ క్రింది విధంగా వుండాలి

1. పరగడుపున 95 mg/dl

2. ఒక గంట తరువాత 180 mg/dl

3. 2 గంటల తరువాత 155 mg/dl

4. 3 గంటల తరువాత 140 mg/dl

పైన చెప్పిన వాటిలో ఏరెండు షుగర్ వాల్యూస్ ఉండవలసిన దానికంటే ఎక్కువ గమక ఉంటే దానిని డయాబెటిస్ కింద పరిగణించి చికిత్స చేయవలసి ఉంటుంది.

★★★

కె. రవి కుమార్

సాధారణ ప్రచురణకు ఎన్నికైన

కవిత

ఓ కన్నీటి చుక్కా !

ఓ కన్నీటి చుక్కా, అభం శుభం తెలియని చిన్నారికి నీవొక అదృష్ట వరం!

తన పసి మనసులోని కోరికలు తీరడానికి నీవొక ఆయుధం!!

ఓ కన్నీటి చుక్కా, అందమైన ప్రియురాలి కళ్ళల్లో తొణికసలాడే నీవొక అస్త్రం!

తన ప్రియుడిచే సపర్యలు చేయించుకుని అతని గుండెలపై సేద తీరడానికి నీవొక శస్త్రం!!

ఓ కన్నీటి చుక్కా, పెళ్ళైన అమ్మాయి కళ్ళకు నీవొక అలంకారం!

తన మగడిపై అలకలు చూపించుకోవడానికి నీవొక ప్రహరణం!!

ఓ కన్నీటి చుక్కా, పోరాటంలో ఓడిన వీరుడి కళ్ళల్లో దోబూచులాడే నీవొక సంద్రం!

తన ఓటమనే సాగరాన్ని ఎదురీది గెలుపు ఒడ్డు చేరడానికి నీవొక చిహ్నం!!

ఓ కన్నీటి చుక్కా, కుటుంబ బాధ్యతలను మోసే తండ్రి కళ్ళల్లో దాక్కునే నీవొక అసహనం!

తనని సమాజం ఓ పిరికివాడిగా ముద్ర వేస్తుందనడానికి నీవొక నిదర్శనం!!

ఓ కన్నీటి చుక్కా, సంసారాన్ని ఒడుపుగా, చాకచక్యంగా నడిపే తల్లి కళ్ళల్లోంచి జాలువారే నీవొక భారం!

తనని కలకాలం అంటిపెట్టుకుని ఎక్కడ వదలవేమోనని నీవొక భయం!!

ఓ కన్నీటి చుక్కా, ముసలి తల్లిదండ్రుల కళ్ళకు నీవొక బలం!

వాళ్ళ రక్తం పంచుకుని పుట్టిన బిడ్డలు తమని ఒంటరి చేసినా తోడొకరున్నారనడానికి నీవొక తార్కాణం!!

-ఈ. సాయి అలేఖ్య

ఈ మధ్య మా స్నేహితుడు ఒకాయన తన షష్టి పూర్తిని ఓ ఐదు నక్షత్రాల పూటకూళ్ళ ఇంటిలో (అదేనండి 5-స్టార్ హోటల్) జరుపుకుంటూ మమల్ని కూడా రాత్రి భోజనానికి (డిన్నర్) పిలిస్తే వెళ్ళక తప్పింది కాదు.

"షష్టి పూర్తికి మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవడం మన తెలుగుప్రజలకు అలవాటు. వాళ్ళ పెళ్ళిని చూసి ఆనందిద్దామని మా కుటుంబం మొత్తం ముహూర్త సమయాని కంటే ముందే వెళ్ళాం. అలా అయినా మా పిల్లలు ఆ తతంగం అంతా చూసి మాకు కూడా షష్టి పూర్తి చేస్తారని ఎక్కడో ఒక చిన్న ఆశ."

షష్టి పూర్తికి మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవడం మన తెలుగుప్రజలకు అలవాటు. వాళ్ళ పెళ్ళిని చూసి ఆనందిద్దామని మా కుటుంబం మొత్తం ముహూర్త సమయాని కంటే ముందే వెళ్ళాం. అలా అయినా మా పిల్లలు ఆ తతంగం అంతా చూసి మాకు కూడా షష్టి పూర్తి చేస్తారని ఎక్కడో ఒక చిన్న ఆశ.

విచిత్రమేమిటంటే ముహూర్త సమయానికి నా స్నేహితుడి కుటుంబ సభ్యులు తప్ప, బయట వాళ్ళు ఒక్కరూ రాలేదు. ఈ మధ్య పెళ్ళిళ్ళు, పేరంటాలకు భోజన సమయానికి వచ్చి కడుపు నిండా తిని పోతున్నారు

తప్ప, పెళ్ళి వేడుకలలో పాల్గొని అందరూ కలసి ఆనందంగా గడుపుదామని ఒక్కరికి కూడా వుండటంలేదు. చావుల సంగతి ఇంక చెప్పనవసరం లేదు. కనీసం చనిపోయిన కుటుంబ సభ్యులను పలకరించాలని ఇంగిత జ్ఞానం కూడా లేక పోగా పెద్ద దినానికి ముక్క, చెక్కల కోసం తయారయిపోతారు. అనుకున్నట్లే భోజన సమయానికి అందరూ చేరిపోయారు.

షష్టిపూర్తికి సంప్రదాయబద్ధమైన

విందు భోజనం వడ్డిస్తున్నారన గానే నా ప్రాణం లేచాల్సింది. పూర్ణం బూరె, గారె, పులిహార, పప్పు, కూర, నెయ్యి, సాంబారు, గడ్డపెరుగు తిని ఎన్నాళ్ళు అయిందో. పేరుకు అన్నీ 5-స్టార్, 3-స్టార్ హోటల్లే కాని బిరియాని, పలావ్, ఫ్రైడ్ రైస్, పన్నీర్, పుల్కా, రోటీలు తప్ప రుచికరమైన భోజనం ఎక్కడా దొరకదు.

"ఒకప్పుడు రాజుల కాలంలో పేదరాశి పెద్దమ్మలు యాత్రీకులకు దగ్గర కూర్చుని కొసరి కొసరి తినిపించే వాళ్ళు. తరువాతి కాలంలో మనసున్న మారాజులు ధర్మసత్రాలు నడిపి దారిన పోయేవాళ్ళ కడుపు నింపేవాళ్ళు. తరువాతి కాలంలో ఉడిపి హటళ్ళలో కొంతలో కొంత శుభ్రంగా అరిటాకులో భోజనం వడ్డించేవాళ్ళు . "

ఒకప్పుడు రాజుల కాలంలో 'పేదరాశి పెద్దమ్మలు' యాత్రీకులకు దగ్గర కూర్చుని కొసరి కొసరి తినిపించే వాళ్ళు. తరువాతి కాలంలో మనసున్న మారాజులు ధర్మసత్రాలు నడిపి దారిన పోయేవాళ్ళ కడుపు నింపేవాళ్ళు. తరువాతి కాలంలో ఉడిపి హటళ్ళలో కొంతలో కొంత శుభ్రంగా అరిటాకులో భోజనం వడ్డించేవాళ్ళు .

ఇప్పుడు అవేవి కానరావు. ఏ సందులో చూసినా పానిపూరి, పిజ్జా, బర్గర్ల తో కడుపు నింపుకునే

వాళ్ళే కనిపిస్తున్నారు. రకరకాల బిరియానీలు అమ్మడు పోతున్నాయి. జనవరి ఒకటో తేది ఒక్కరోజు న' స్విగ్గి' ఆన్లైన్ ఆహార డెలివరీ సంస్థ ఒక్కటే 3.5 లక్షల బిరియానీలు అమ్మింది అంటే వీటికి ఎంత గిరాకి ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. బావర్షి ప్రతి నిమిషానికి రెండు బిరియానీలు' అమ్ముతోంది .

“ ఇప్పటికి అక్కడక్కడ ఒకటి, అర హాటళ్ళలో మన తెలుగు వారి భోజనం లభిస్తున్నా ఖరీదు మాత్రం ఎక్కువే. కాకినాడ సుబ్బయ్య గారి హాటల్లో ముప్పైరకాల వంటకాలు, వడ్డించి, మళ్ళీ మళ్ళీ వేయించుకుని తిన మంటారు. అన్ని రకాల వంటకాలతో భోజనం చెయ్యటం కష్టమే ”

ఇప్పటికి అక్కడక్కడ ఒకటి, అర హాటళ్ళలో మన తెలుగు వారి భోజనం లభిస్తున్నా ఖరీదు మాత్రం ఎక్కువే. కాకినాడ సుబ్బయ్య గారి హాటల్లో ముప్పైరకాల వంటకాలు, వడ్డించి, మళ్ళీ మళ్ళీ వేయించుకుని తిన మంటారు. అన్ని రకాల వంటకాలతో భోజనం చెయ్యటం కష్టమే.

ఈ మధ్య మన తెలుగు

వారి పెళ్ళిలో కూడా, పందాలు వేసుకుని ఒకరిని మించి మరొకరు వందరకాల వంటకాలను వడ్డిస్తున్నారు. వీటిలో తినేది తక్కువ, విస్తరిలో విడిచి పెట్టేవే ఎక్కువ. ఒక స్వీటు, ఒక హాటుతో భోజనం వడ్డిస్తే అదేదో అంటరాని వాడి కూడులా చూస్తున్నారు. పిస్తేజి తగ్గకూడదన్నట్లు మూడు నాలుగు రకాల సీట్లు, హాట్లు, భోజనంతో పాటు, పానిపూరి, చాట్ మసాల, బజ్జీలు ఇతరత్రా, ఫలహారాలనుకూడా వడ్డించటం ఆనవాయితీగా మారిపోయింది. పైపెచ్చు కాజాలు తాపేశ్వరం నుండి, పూతరేకులు ఆత్రేయపురం నుండి తెప్పించామని గొప్పలు చెప్పుకోవటం అలవాటుగా మారిపోయింది.

“ ఇదు నక్షత్రల పూటకూళ్ళ ఇంటిలో వడ్డించటాలు వుండవు, మనమే మనకిష్టమైనవి వడ్డించుకుని నిలబడి తినాలి (బఫే). టేబుళ్ళ మీద వరుసగా వంటకాలు అమర్చి వాటి ముందు, వంట కం పేర్లు కనబడేటట్లు అమరుస్తారు “

ఇదు నక్షత్రల పూటకూళ్ళ ఇంటిలో వడ్డించటాలు వుండవు, మనమే మనకిష్టమైనవి వడ్డించుకుని నిలబడి తినాలి (బఫే). టేబుళ్ళ మీద వరుసగా వంటకాలు అమర్చి వాటి ముందు, వంట కం పేర్లు కనబడేటట్లు అమరుస్తారు.

మొట్టమొదట కాస్త వేడి వేడి సూపు తాగితే బాగా ఆకలేస్తుందిని, అటువైపు వెళ్ళాను. అక్కడ, “రైస్ వాటర్” అని ఇంగ్లీషులో వ్రాసుంది. కొంపదీసి బియ్యం కడిగిన నీళ్ళా లేక బియ్యం నానపెట్టిన నీళ్ళా అనుకుంటూ, ఒక్కక్షణం ఆగాను. అంతలో ఒక వెయిటర్ వచ్చి ఒక బౌల్ లో వేడివేడి రైస్ వాటరని పోసి నాపేటులో వుంచి, పక్కనే ఒక ఉల్లిపాయ ,పచ్చి మిరపకాయ పడేశాడు. తీరా రుచి చూద్దను కదా అది అన్నం వండేటప్పుడు వార్చే గంజి. మా చిన్న తనంలో మా అమ్మమ్మ అన్న వండేటప్పుడు గంజిని విడిగా ఇంకో గిన్నెలో వార్చి, పిల్లలందరికీ తాగమని ఇచ్చేది.

“గంజి ఎంతో బలవర్ధకమైన ఆహారం, అందులోని విటమిన్లు, ఆమ్లాలు, ఖనిజాల వల్ల జీర్ణ క్రియ మెరుగు పడటమే కాక తక్షణ శక్తికి, జాట్టు పెరుగుదలకు, శరీర ఛాయకు ఉపయోగపడుతుంది. కాని రాను రాను గంజి స్థానంలో బూస్టు, హా-లిక్స్, కాంప్లాన్ వంటివి వచ్చి జనం జేబులు గుల్ల చెయ్యటం మొదలుపెట్టాయి. ఓ సినిమా యాక్టర్ లేదా ఓ క్రికెట్ ప్లేయర్ నేను బూసు తాగుతున్నా. మరి మీరో? అనగానే మనం కూడా ఎగబడి దాన్ని కొంటన్నాము. ఏదయితేనేమి, ఇప్పుడు గంజి తాగేవాళ్ళు కేవలం బీద బిక్కి -పేదవాళ్ళు మాత్రమే .”

గంజి ఎంతో బలవర్ధకమైన ఆహారం,

అందులోని విటమిన్లు, ఆమ్లాలు, ఖనిజాల వల్ల జీర్ణ క్రియ మెరుగు పడటమే కాక తక్షణ శక్తికి, జుట్టు పెరుగుదలకు, శరీర ఛాయకు ఉపయోగపడుతుంది. కాని రాను రాను గంజి సానంలో బూస్టు, హార్నిక్స్, కాంప్లైన్ వంటివి వచ్చి జనం జేబులు గుల్ల చెయటం మొదలుపెట్టాయి. ఓ సినిమా యాక్టర్ లేదా ఓ క్రికెట్ ప్లేయర్ నేను బూసు తాగుతున్నా. మరి మీరో? ‘అనగానే మనం కూడా ఎగబడి దాన్ని కొంటన్నాము. ఏదయితేనేమి, ఇప్పుడు గంజి తాగేవాళ్ళు కేవలం బీద బిక్కి - పేదవాళ్ళు మాత్రమే.

కడుపులో గంజిపడే సరికి, ఆకలి మాయమైపోయింది. దాంతో కాస్త ముద్ద పప్పులో నెయ్యి వేసుకుని ఓ ముద్దతిని పెరుగన్నంతో ముగిద్దామనుకున్నా. అక్కడెక్కడా నెయ్యం అనే పదార్థం కనపడక పోవటంతో ఆప్రయత్నం విరమించుకుని, రోటిలో నూరిన చట్నీ కోసం చూస్తే, ‘రిడ్డి గార్డ్ ఫీల్ పికిల్’ అని రాసుంది. దానర్థం ఏమిటా అని ఒక నిమిషం ఆలోచించాను. అర్థం తెలిసాక నవ్వుకుండా వుండలేక పోయాను. దాని అర్థం చెపితే మీరు నవ్వుతారు, ‘బీరకాయ తొక్కు చెట్టి’.

వెనుకటికి ‘వాలి తేరుకు ధూమచక) వాహన అధిరోహణకు అనుమతి పత్రము ఒక్కటి నిమ్ము’

అని ఓ పెద్దాయన స్టేషన్ మాష్టారుని అడిగితే, అర్థం కాక తెల్ల మొఖం వెయ్యటం మాష్టారి వంతయింది. ఇంతకి దీని అర్థం మీకు తెలిసే వుంటుంది. ‘విశాఖ పట్నం (వాలేరు) వెళ్ళి టానికి ట్రైన్ టిక్కెట్ ఇవ్వమని అపెద్దమనిషి ఆవేదన. అచ్చతెలుగులో మాట్లాడితే ఈ రోజుల్లో ఎవ్వరికీ అర్థం కాదు. ఎందుకంటే మనం నేడు తెలుగు అనుకుని మాట్లాడుతున్న ‘తెంగ్గీషు’లో నూటికి 60 పదాలు ఇంగ్లీషువే.

ఇక లాభం లేదు, పెరుగుతో ముగించేదామని చూశా, ఎక్కడన్నా కర్ట్ లేదా కర్డ్ రైస్ అని రాసి ఉంటుంది ఏమోనని. కాని అక్కడ ‘సద్ది అన్నం’ (పాడిరైస్ విత్ కర్డ్) అని వుండడంతో మళ్ళీ ఖంగుతిన్నాను. పాతకాలంలో రాత్రి పూట అన్నం మిగిలిపోతే అందులో పెరుగు కలుపుకుని రోజు ఉదయం టిఫిన్ కి బదులు అదే తినే వాళ్ళు మరుసటి రోజు ఉదయం. ఇప్పటికీ పేదవాళ్ళకు ఇదే ఉదయం ఫలహారం. చద్ది అన్నం వల్ల బలానికి బలం, వంటికి చలవ పైపెచ్చు ఖర్చు లేని పని, ఆదాకు ఆదా.

మొత్తానికి మళ్ళీ ఒకసారి. నా చిన్ననాటి వంటకాలను రుచి చూపించినందుకు స్నేహితుడికి కృతఘ్నతలు తెలుపుకుంటూ, ఉత్సాహకర అపు కాలేక ‘భోజనం ఖరీదెంత’ అని అడిగాను. దానికి స్నేహితుడు ఓ జీవంలేని నవ్వు

నవ్వుతూ మూడు వేలు అన్నాడు. ఆ సమాధానంతో నా ముఖం కూడా మాడిపోయింది.

రూపాయి కూడా ఖర్చులేని గంజి నీళ్ళు, తొక్కు పచ్చడి, చద్దన్నం ఖరీదు మాడువేలా అనుకుంటూ ఇదు నక్షత్రల పూటకూళ్ళ ఇంటి నుండి కాలు బయట పెట్టాను. సింహద్వారం దగ్గర, రాజుగారి వేషంలోని బంత్రోతు నాకు నమస్కారం చెయ్యటంతో అటుగా చూశాను. అక్కడ పక్కనే ఒక ఫ్లెక్సి బ్యానర్ నిలబెట్టి వుంది, దాని మీద ‘సద్ది అన్నం - రూ.750 + జిఎస్ టి “అని రాసిన అక్షరాలు నన్ను వెక్కిరిస్తున్నట్లు అనిపించాయి. దాంతో తల తిప్పుకుని ఇంకొ పక్కకు చూడగానే ‘రైస్ వాటర్ - రూ.250+ జిఎస్ టి’ అని కనపడటంతో, అక్కడి నుండి గబగబా ఇంటి వైపు అడుగులు వేశాను, నావెనుకే మావాళ్ళు కూడా.

★★★

‘చిత్ర’ కవితలు

బ్రతుకు పోరాటం

పిడికెడు బువ్వ లేక

కట్ట సరైన బట్ట లేక

తల్లడిల్లే కడుపున్న దేహం నాది

నేల రాలిన మేతుకులే

పరమాన్నంగా

వీధి కొలాయిలో నీళ్ళు అమ్మతంగా

ఫుట్ పాత్ లే మంచంగా భావించే

బ్రతుకు నాది

అమ్మకి దూరమై అనాధనైతిని

వీధుల్లో తిరుగుతూ సమాజంలో

హీనమైతిని

సమాజం వెలివేయబడి అందరిలో

ఉంటూ ఒంటరినైతిని

బక్క చిక్కిన ప్రాణం నాది

అలుపెరుగని పోరాటం నాది

ఆస్తుల కోసమో అంతస్తుల కోసమో

కాదు బుక్కెడు భువ్వ కోసం మాత్రమే

మనసున మలినం లేదు

మలినమైన దుస్తులు తప్ప

మాసిపోయిన దేహం తప్ప

సత్తువ లేదు సాధించెంత శక్తి లేదు

సావు బ్రతుకుల మధ్య పోరాటం తప్ప

సచ్చెంత వరకు ఆరాటం

తప్ప.....!!!!

– కిడాల శివకృష్ణ

ఆకలి భారతం

భారత మాత సంకెళ్లు

తెగిపోయాయని చెప్పించెవరు

కటిక పేదరికం ఒకవైపు

పెట్టని కోటలు మరొకవైపు

దేశ రక్షణ కోసం ఒకవైపు యుద్ధం

ఆకలి తీరడం కోసం మరొకవైపు యుద్ధం

మెతుకులు వెక్కిరిస్తున్నాయి

యాచిస్తున్న చేతులను చూసి

ప్లాటూరం పడకైన వేళ

రేపన్నది ఇక వద్దు అన్నది కళ

ప్రతి ఉదయం ఒక యుద్ధమైన వేళ

సాయం చేసే చేతుల కోసం నీ

ప్రతి ఉదయం తెల్లవారాలా

మురికి కాల్వలతో ప్రయాణం

చెత్త కుప్పలు హక్కున చేర్చుకునే నేడు

స్వతంత్ర భారతమా స్వర్ణోత్సవాలు
ఎందుకు నీకు

కనపడదా నీకు ఈ వేళ వినపడదా నీకు

ఆకలి మంటల అరుపుల కేకులు

– చీర్ల దశరథ్ సాగర్

నవ్వుటం ఒక యోగం ,

నవ్వలేక పోవటం ఒక రోగం , ఆ తరువాత మీ ఇష్టం

ఈ నెల మొదటి బహుమతి పొందిన కార్టూన్

దేవీ పతి పట్టణాన్ని కలగొని నడక దివి ద్విపాత పడి పైనుగి (మంతులు)
అప్పుడు నడకను అట్టడై దివి పట్టణాన్ని కలగొని నడక దివి పట్టణాన్ని కలగొని

ఈ నెల రెండవ బహుమతి పొందిన కార్టూన్

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కార్టూన్లు

వినియోగ - ఇంజనీరింగ్ కు, ఇంటింగ్ మోడల్, ఆఫీస్ టుల్ కు
 ఇంజీ - నియ - ఇంజనీరింగ్ లో ఉన్నది తెలుసు!

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కార్టూన్లు

అది ప్రేమపేరికి, ఇది పెద్దలు చేసిన పేరికి ఇది వింతగానూ, ఇది మీదగానూ,
ప్రేమ, నష్టం తప్పుడు ఏమిటో తెలుసుకుంటుంది!

ఏడు వరాల
నగలు

కొత్తగా వస్తున్నాయి

ఇంపోర్టెడ్ ప్రీమియం క్వాలిటీ జెమ్స్, బీడ్స్, జ్యువెలరీ

— జ్ఞానిక క్రిస్టలైన్ వారి సహకారంతో

CODE: GCMC047-
MIXED CRACK
CRYSTALS -PRICE:
Rs.5000/-

CODE:
GCPN033...
AMETHYST
FLAT NUG-
GETS....
RS.4500/-

Code: GCOC058
Name: Olive Jade
Price: ₹ 2400/-

Code: GCRT014
Name: Red Ag-
ate Oval Tube
Price: ₹ 3000/-

జ్ఞానిక క్రిస్టలైన్ వారు సుమతి పాఠకులకు మార్కెట్ ధర పై 10శాతం డిస్కాంట్ ఇవ్వడం చేశారు. కావున కొనుగోలు చేయ దలచిన వారు కింది నెంబర్ కు ఫోన్ లో ” సుమతి ఏడూ వరాల నగలు -96369” అనే మెసేజ్ పెట్టి మీ చిరునామా తెలియచేస్తే ఇంటికే పోస్ట్ ద్వారా పంపుతారు. జ్ఞానిక క్రిస్టలైన్ వారి నెం: 8008338674

‘మే డే’ స్పెషల్ వంటకాలు

దోసకాయ సలాడ్

రంగురంగుల పుచ్చకాయ, ముల్లంగి దోసకాయలతో కూడిన తేలికపాటి జపనీస్-శైలి దోసకాయ సలాడ్.

కావలసినవి

3 టర్నిప్ దోసకాయలు (లేదా 2/3 ఇంగ్లిష్ దోసకాయ)

4 పుచ్చకాయ ముల్లంగి (లేదా సాధారణ ముల్లంగి)

5 షిసో ఆకులు (లేదా తులసి, మెంతులు, పుదీనా, లేదా చిప్స్)

2 టేబుల్ స్పూన్లు ఆలివ్ నూనె

1 టీస్పూన్ నువ్వుల నూనె

3 టేబుల్ స్పూన్లు బియ్యం వెనిగర్ దోసకాయలు మరియు ముల్లంగిని సన్నని గుండ్రంగా ముక్కలు చేసి పక్కన పెట్టండి.

షిసో ఆకులను ఒకదానిపై ఒకటి వేసి, వాటిని ట్యూబ్ ఆకారంలో పైకి చుట్టి, ఆపై సన్నని రిబ్బన్లుగా సైస్ చేయండి.

దోసకాయలు, ముల్లంగి మరియు షిసో రిబ్బన్లను నాలుగు ప్లేట్లలో అమర్చండి. ఒక చిన్న గిన్నెలో, నూనెలు, వెనిగర్, సల్ట్, ఆవాలు, ఉప్పు మరియు చక్కెరను వాటిపై చల్లండి. ఉప్పు మరియు పంచదార కరిగిన తర్వాత, పూత పూసిన దోసకాయ, ముల్లంగిపై డ్రెస్సింగ్ చేయండి.

టొమాటో కేకు

కావలసినవి

సాదా పిండి 150g

బేకింగ్ పౌడర్ 2 స్పూన్లు

ఉప్పు మరియు తాజా నల్ల మిరియాలు

గుడ్డు 3 మీడియం, కొట్టినవి

పాలు 75ml

ఆలివ్ నూనె 75ml

చీజ్ 100g

ప్లస్ట్ గ్రీన్ ఆలివ్ 100g, 100g నూనె

టొమాటోలు, బాగా ఎండబెట్టి, తరిగినవి. గుమ్మడికాయ మరియు పొద్దుతిరుగుడు విత్తనాలు 40g

ఓవెన్ ను వేడి చేయండి. తొమ్మిది పేపర్ కేస్లతో కేకు సుపులను సిద్ధం చేయండి. ఒక గిన్నెలో పిండి, మరియు బేకింగ్ పౌడర్ ఉంచండి. అన్నలో గుడ్డు, పాలు మరియు నూనెలో పోయాలి. మందపాటి పిండిని రూపొందించడానికి జాగ్రత్తగా కలపండి. జున్ను, ఆలివ్ మరియు టమోటాలు కలపండి.

కాగితపు కేసుల మధ్య మిశ్రమాన్ని విభజించండి. కొన్ని గింజలతో చల్లుకోండి 30 నిమిషాలు తేలికగా బంగారు రంగు వచ్చేవరకు వేడి చేయండి. మీకు కావాలంటే గ్రీన్ సలాడ్ తో వెచ్చగా లేదా చల్లగా తినండి.

మసూమ్ కర్రీ

నూనె 1 టేబుల్ స్పూన్, వేయించడానికి అదనంగా

వెల్లుల్లి 1 లవంగం, ఒలిచిన మరియు చూర్ణం

క్యారెట్ 1 చిన్న, ఒలిచిన మరియు తురిమిన

తేలికపాటి కరివేపాకు 1 tsp

సాదా పిండి 1 స్పూన్ ప్లస్ 3 టేబుల్ స్పూన్లు

కూరగాయల స్టాక్ 300ml

మీగడ కొబ్బరి 25g

పెద్ద ఫ్లాట్ పుట్టగొడుగులు 4, మందంగా ముక్కలుగా చేసి

గుడ్డు 1, కొట్టబడింది, బ్రెడ్ క్రంబ్స్ 100గ్రా

ఒక బాణలిలో 1 టేబుల్ స్పూన్ నూనె వేసి అల్లం కారేట్ మెత్తగా అయ్యే వరకు 5-7 నిమిషాలు వేయించాలి. కరివేపాకు వేసి 1 నిమిషం వేడి చేయండి. 1 స్పూన్ పిండిని వేసి మరో 30 సెకన్ల పాటు ఉడికించాలి. మందపాటి సాస్ చేయడానికి కొబ్బరిలో కలపండి 3-4 నిమిషాలు తరువాత వేడి నుండి తీసివేసి, మృదువైన సాస్ కి విజ్ చేయడానికి హ్యాండ్ బ్లెండర్ ని ఉపయోగించండి; డ్రైయింగ్ పాన్ లో నూనె వేడి చేయండి. రుచికోసం చేసిన పిండిలో పుట్టగొడుగులను ముంచండి, ఆపై గుడ్డు మరియు చివరగా పాంకో బ్రెడ్ క్రంబ్స్ లో వేయండి. బంగారు రంగు వచ్చేవరకు 2-3 నిమిషాలు వేయించాలి.

రామప్ప దేవాలయం

ఎనిమిది శతాబ్దాల నాటి ప్రాచీన కట్టడమైన రామప్పకు వారసత్వ హోదా గుర్తింపునకు ముఖ్యంగా మూడు అంశాలను ఆధారంగా చేసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం యునెస్కోకు నామినేట్ చేసింది. ప్రతిష్ఠాత్మక గుర్తింపునిచ్చిన యునెస్కో సంస్థ ఆలయ పరిరక్షణకు అధిక ప్రధాన్య మిస్తూ మనదేశ ప్రభుత్వానికి ఎనిమిది అంశాలపై కొన్ని సూచనలు చేసింది.

ఇసుకపై ఆలయాన్ని నిర్మించడం

నీటితో తేలియాడే ఇటుకలతో గోపురాన్ని నిర్మించడం.

ఆలయ నిర్మాణానికి వాడిన

రాతి నేటికీ రంగును కోల్పోకుండా ఉండడం.

వరంగల్ జిల్లాలో కొలువైన 800 ఏళ్ల నాటి రామప్ప ఆలయంలో అడుగడుగునా అద్భుతాలే. కాకతీయుల శిల్పకళా వైభవానికి నిదర్శనంగా నిలిచే ఈ ఆలయంలోని వింతలు విశేషాలు పర్యాటకులను ఆశ్చర్యచకితులను చేస్తాయి.

ఓరుగల్లు నేలిన కాకతీయ రాజులు నిర్మించిన చారిత్రక దేవాలయం రామప్ప దేవాలయం. రామప్ప దేవాలయం తెలంగాణ రాష్ట్ర రాజధానియైన హైదరాబాదు నగరానికి 157 కి.మీ. దూరంలో, కాకతీయ వంశీకుల రాజధానియైన వరంగల్లు పట్టణానికి సుమారు 70 కి.మీ. దూరంలో ములుగు జిల్లా, వెంకటాపూర్ మండలంలోని పాలంపేట అనే ఊరి దగ్గర ఉంది. దీనినే రామలింగేశ్వర దేవాలయం అని కూడా వ్యవహరించడం జరుగుతుంది. ఇది ములుగు జిల్లాలో చాలా ప్రాముఖ్యత గల దేవాలయం. ఈ దేవాలయం విశ్వభాహ్మణ శిల్పుల పనితనానికి మచ్చుతునకగా

చెప్పవచ్చు. ఈ దేవాలయం పక్కనే రామప్ప సరస్సు ఉంది. ఆ చెరువు కాకతీయుల కాలం నాటిది. ఇది ఇప్పటికీ వేల ఎకరాల పంటకు ఆధారంగా ఉంది. పాలంపేట చారిత్రాత్మక గ్రామం. కాకతీయుల పరిపాలనలో 13-14 శతాబ్దాల మధ్య వెలుగొందింది. కాకతీయ రాజు గణపతి దేవుడు ఈ దేవాలయంలో వేయించిన శిలాశాసనం ప్రకారం ఈ దేవాలయాన్ని రేచర్ల రుద్రయ్య నిర్మించాడు. ఈ దేవాలయాన్ని క్రీస్తు శకం 1213లో గణపతి దేవుడుని కాలానికి చెందిన రేచర్ల రుద్రుడు కట్టించాడు. ఈ ఆలయం నిర్మాణం పూర్తికావడానికి 40 ఏళ్లు పట్టిందట. ఈ ఆలయ గోపురం నిర్మాణానికి ఉపయోగించిన ఇటుకలు.. నీళ్లలో వేస్తే తేలుతాయట. మధ్యయుగానికి చెందిన ఈ శివాలయంలో ఉన్న దైవం పేరు మీదుగా కాక దీనిని చెక్కిన ప్రధాన శిల్పి రామప్ప పేరు మీదుగా ఉండటం ఇక్కడి విశేషం. ఈ పేరుకు శివుని పేరు కూడా కలిపి రామలింగేశ్వర ఆలయం అని కూడా వ్యవహరిస్తారు. ఈ దేవాలయంలో ప్రధాన దైవం రామలింగేశ్వరుడు. విష్ణువు అవతారం రాముడు, శివుడు కలిసి ప్రధాన దైవంగా

చూడాల్సిన ప్రదేశం

ఉన్న దేవాలయం ఈ ఆలయం కాకతీయుల ప్రత్యేక శైలి ఎత్తైన పీఠంపై నక్షత్ర ఆకారాన్ని పోలి ఉంటుంది. ఈ ఆలయం తూర్పు దిశాభిముఖంగా ఎత్తైన వేదికపై గర్భాలయం, అంతర్భాగాన మూడు వైపుల ప్రవేశ ద్వారంతో కలిగి మహామండపం ఉంది. ఇందలి గర్భాలయాన ఎత్తైన పీఠంపై నల్లని నునుపు రాతితో చెక్కబడిన పెద్ద శివలింగం ఉంది. ఇందలి మహామండపం మధ్య భాగాన కల కుడ్య స్తంభాలు, వాటిపై గల రాతి దూలాలు రామాయణ, పురాణ, ఇతిహాస గాథలతో కూడిన నిండైన అతి రమణీయమైన శిల్పాలు కలిగి ఉన్నాయి. ఈ మహా మండపం వెలుపలి అంచున పై కప్పు క్రింది భాగాన నల్లని నునుపు రాతి పలకలపై వివిధ భంగిమలతో సర్వాంగ సుందరంగా చెక్కబడిన మదనిక, నాగిని శిల్పాలు కాకతీయుల శిల్పకళాభిరుచులకు చక్కటి తార్కాణాలు. ఈ దేవాలయ ప్రాంగణంలో ఇతర కట్టడాలలో నంది మండపం, కామేశ్వర, కాటేశ్వర మొదలగు ఆలయాలు చూడదగినవి. దేవాలయం శిల్ప సంపద కాకతీయ రాజుల నాటి శిల్ప శైలి తెలుపుతుంది. దేవాలయం అత్యంత తేలికైన ఇటుకలతో నిర్మితమైంది. ఈ ఇటుకలు నీటి మీద తేలే అంత తేలికైనవి అని చెబుతారు. ఇక్కడ ఆలయానికి ఎదురుగా ఉన్న నందికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఒక

కాలు కొంచెం పైకి ఎత్తి పట్టుకొని, చెవులు రిక్కించి యజమాని ఎప్పుడు ఆజ్ఞాపిస్తాడా? అన్నట్లుంటుంది. ముందు నుంచి ఏ దిశనుంచి చూసినా నంది మన వైపు చూస్తున్నట్లుంటుంది. గర్భగుడికి ఎదురుగా ఉన్న మండపంలో ఉన్న స్తంభాల మీద అత్యంత రమణీయమైన శిల్పాలు చెక్కబడి ఉన్నాయి. మండపం పైకప్పు మీద శిలకళాసౌందర్యం చాలా అద్భుతంగా ఉంటుంది. లోపల రెండుతోణికిసలాడుతూ ఉంది. ఈ శివుని సన్నిధులు ఉన్నాయి. శివుడి వైపు చూస్తున్న నంది చాలా ఆందంగా మరో అద్భుతం.. సప్తస్వరాలు పలికే చెక్కబడి ఇప్పటికీ చెక్కుచెదరకుండా ఉంది

అతి సుందరమైనవి. ఆ విగ్రహాల సొమ్ముల అలంకరణలు, వాటి త్రిభంగీ నాట్య భంగిమలూ శిల్పకారుల్నే సమ్మోహితుల్ని చేస్తున్నాయి. దేవాలయం లోని స్తంభాలపై నాట్య భంగిమలు మృదంగాది వాద్యముల వారి రేఖలు చిత్రించబడి ఉన్నాయి. జాయన సేనాని రచించిన నృత్యరత్నావళిలో ఉదహరించిన నాట్యశిల్పమంతా రామప్ప గుడిలో అలయంలో శిల్పకళ విశిష్టతను తెలిపే మరో అద్భుతం.. సప్తస్వరాలు పలికే శిల్పం. ఆలయ ప్రధాన ద్వారానికి ఎడమవైపున ఉండే శిల్పాన్ని వేళ్లతో

రామప్ప గుడిలో శిల్ప కళా చాతుర్యం

రామప్పగుడి ఆలయ నిర్మాణంలోని చిత్ర కౌశలం, శిల్ప నైపుణ్యం వర్ణించనలవికానివి. ఈ కాకతీయ శిల్పచాతుర్యమంతా, ఇన్నేళ్ళు గడిచినా, ఈ నాటికి చూపుతున్న అమితానందాన్ని కలిగిస్తోంది. భరత నాట్య శాస్త్రమంతా మూర్తీ భవించి, స్తంభాలమీదా, కప్పులమీదా, కనబడుతుంది. రామప్ప గుడిలోని విగ్రహాలు, స్తంభాలపై ఉన్న శిల్పాలు ముఖ్యంగా దేవాలయ మంటపంపై కోణాల్లో నాలుగు పక్కలా పెద్ద నల్లారాతి నాట్య కత్తెల విగ్రహాలు

చూడాల్సిన ప్రదేశం

మీటితే సరిగమపదనిసలు పలుకుతుంది. ప్రధాన ఆలయం నక్షత్రాకారం గద్దెపై ఉంది. ఆలయం చుట్టూ చెక్కిన 526 ఏనుగు విగ్రహాలు కనువిందు చేస్తాయి. ముఖ్యంగా ఆలయం లోపల గల నల్ల రాతి స్తంభాలపై మలచిన పురాణగాథల శిల్పాలు అద్భుతహా అనిపిస్తాయి. గోపికా వస్త్రాపహరణం మొదలుకుని నరకాశుర వధ వరకు ఎన్నో గాథలను ఈ రాతి స్తంభాలపై చూడొచ్చు.

కాకతీయుల కాలంలో క్రీస్తు శకం 1213లో నిర్మించిన రామప్ప దేవాలయానికి ప్రపంచ వారసత్వ హోదా దక్కింది. చైనాలోని పూజౌలో నిర్వహించిన యునెస్కో హెరిటేజ్ కమిటీ సమావేశాలలో ప్రపంచం వ్యాప్తంగా 21 దేశాల ప్రతినిధులు ఓటింగ్ ప్రక్రియలో పాలుపంచుకొన్నారు. 17 దేశాల

వారు రామప్పకు అనుకూలంగా ఓటు వేశారు. రామప్పకు వారసత్వ హోదా ఇచ్చే విషయంపై నిర్ణయం తీసుకున్నారు. 2021 జూలై 25న ప్రపంచ వారసత్వ సంపదగా ప్రకటించబడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 2020 సంవత్సరానికి మన దేశం నుండి రామప్ప దేవాలయాన్ని వారసత్వ కట్టడంగా గుర్తించడం కోసం ప్రతిపాదనలు పంపింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 255 కట్టడాలు యునెస్కో వారసత్వ హోదా గుర్తింపు కోసం పోటీ పడ్డాయి. యునెస్కో రామప్పకు వారసత్వ హోదా ఇవ్వడం ద్వారా ఎనిమిది వందల సంవత్సరాల నాటి రామప్ప దేవాలయానికి తగిన గుర్తింపు లభించింది.

★★★

మనుషుల కోసం మరే భవనాలు

90% మన జీవితం ఇంట్లోనే గడచిపోతుంది .

50% కార్బన్ ఉద్గారాలు మనం నివసించే భవనాల ద్వారా సృష్టించబడతాయి. ఖర్చుతో కూడుకున్న సెన్సార్లు మరియు నియంత్రణ పాయింట్ల ద్వారా భవనాలు స్మార్ట్గా మరియు స్వయంచాలకంగా మారడాన్ని మనం నేడు చూస్తున్నాము. సరిగ్గా కనెక్ట్ చేయబడిన స్మార్ట్ బిల్డింగ్లు ఉత్తమ ప్రభావం కోసం ఆప్టిమైజ్ చేయడానికి AIని ఉపయోగించి పరికరాల స్థితి, స్థల ఆక్యుపెన్సీ, వాతావరణం వంటి వాటికి ప్రతిస్పందిస్తాయి. చాలా బిల్డింగ్ సిస్టమ్లు ఇప్పటికీ మాన్యువల్గా నియంత్రించబడుతున్నాయి, అయితే రాబోయే సంవత్సరాల్లో, భవనాలు డైనమిక్గా ప్రతిస్పందిస్తూ, మానవ ఆర్గ్యోగ్యం మరియు సౌకర్యానికి మద్దతుగా సర్దుబాటు చేసుకున్నాయి . కార్బన్ ఉద్గారాలను తగ్గించడం; బిల్డింగ్-టు-బిల్డింగ్ ఇంటర్ ఆపెరాబిలిటీని కలిగి ఉంటాయి. ఈ మార్పును నడిపించడం నిర్మాణ పరిశ్రమలో ప్రాథమిక పరివర్తన అవుతుంది; డిజిటల్ ట్విన్ మరియు 5G/6G సాంకేతికత కీలక సాధనాలుగా ఆవిర్భవించడం, డిజైన్ నుండి నిర్మాణం వరకు కార్యకలాపాలలో బిల్డింగ్ లైఫ్ సైకిల్ పై విలువను అంచనా వేయడానికి మరియు ఆప్టిమైజ్ చేయడానికి కొత్త మార్గాలకు తెరతీస్తాయి .

క్వాంటమ్ ఇంటర్నెట్

క్వాంటం ఇంటర్నెట్ వస్తోంది ,శాస్త్రీయ ఇంటర్నెట్ను లాగానే ప్రపంచాన్ని విప్లవాత్మకంగా మార్చబోతోంది . నేటి ఇంటర్నెట్ను క్లాసికల్ నెట్వర్క్లు ప్రారంభించినట్లే, రేపటి క్వాంటం ఇంటర్నెట్ను నిర్మించడానికి క్వాంటం

నెట్వర్క్లు అవసరం. శక్తి, ఔషధం, మెటీరియల్ సైన్సెస్ మరియు ఇంటెలిజెన్స్ పురోగతులను ప్రారంభించడం ద్వారా మనం మన జీవితాలను ఎలా జీవిస్తాము అనే దానిపై క్వాంటం ఇంటర్నెట్ తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుందని భావిస్తున్నారు. రాబోయే ఐదేళ్లలో, క్వాంటం నెట్వర్క్లు క్వాంటం ఇంటర్నెట్కు పునాదులుగా ఉన్న క్వాంటం రిపీటర్లను ఉపయోగించి లోకల్ ఏరియా నెట్వర్క్లు మరియు క్లస్టర్ల నుండి ఖండ-స్థాయి ఏరియా నెట్వర్క్లుగా ఉద్భవించడాన్ని మనం చూస్తాము. ఫలితంగా, క్వాంటం నెట్వర్క్ల కోసం మరిన్ని వినియోగ సందర్భాలు ఉద్భవించడాన్ని మేము చూస్తాము. ఉదాహరణకు, క్వాంటం సురక్షిత సమాచారాలు హ్యాక్ చేయలేని భద్రతను ప్రారంభించడానికి భౌతిక శాస్త్రం యొక్క శక్తిని ప్రభావితం చేస్తాయి. డిస్ట్రిబ్యూటెడ్ క్వాంటం

సెన్సింగ్ అల్ట్రా-హై-రిజల్యూషన్ టెలిస్కోప్లను, అలాగే అల్ట్రా-ప్రెసిస్ క్లాక్లను మరియు GPSని ఎనేబుల్ చేస్తుంది. మరియు క్వాంటం కంప్యూటింగ్ యొక్క శక్తిని ఉపయోగకరంగా చేయడానికి, క్లస్టర్డ్ క్వాంటం కంప్యూటింగ్ మరియు అంతిమంగా పంపిణీ చేయబడిన క్వాంటం కంప్యూటింగ్ క్వాంటం ఇంటర్నెట్ను ప్రారంభిస్తాయి.

సాయంత్రం ఆరున్నర కావస్తోంది. బాంకులో అందరూ పనులు పూర్తిచేసుకొని, డస్కులకి తాళాలు బిగించి ఇంటి మొహం పట్టే పనిలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. 'డే బుక్' చెక్ చేయడం పూర్తిచేసి, కాంప్యూటర్ స్క్రీన్ మీదనుండి తలెత్తి చూసిన చంద్రహాస్ కి దిగాలుగా శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చున్న సత్యజిత్ కనిపించాడు.

"ఏమైంది వీడికి... మూడు రోజులనుండి 'మినీదేవదాసు' గెటప్ లో శోకరసం తెగ ఒలకబోస్తున్నాడు. ఈరోజు తేల్చేయ్యాలి వీడి సంగతేంటో" అనుకుంటూ సీటు దగ్గరనుండి లేచేడు చంద్రహాస్.

★★★★★

"చంద్రహాస్, సత్యజిత్ ఇద్దరూ ఒకే బాచ్ కి చెందిన ప్రాబేషనరీ ఆఫీసర్లు. స్నేహితులు కూడా. రెండేళ్ళ ట్రైనింగ్ పూర్తయిన తరువాత ఇద్దరికీ విశాఖపట్నంలో, ఒకే బ్రాంచ్లో పోస్టింగ్ రావడం వారిమధ్య స్నేహం మరింత బలపడడానికి కారణమైంది. "

చంద్రహాస్, సత్యజిత్ ఇద్దరూ ఒకే బాచ్ కి చెందిన ప్రాబేషనరీ ఆఫీసర్లు. స్నేహితులు కూడా. రెండేళ్ళ ట్రైనింగ్ పూర్తయిన తరువాత ఇద్దరికీ విశాఖపట్నంలో, ఒకే బ్రాంచ్లో

పోస్టింగ్ రావడం వారిమధ్య స్నేహం మరింత బలపడడానికి కారణమైంది.

చంద్రహాస్ కు సంవత్సరం క్రితమే పెళ్ళిపోయింది. సత్యజిత్ కి మాత్రం, నెలరోజులైంది పెళ్ళి. పెళ్ళీ, దాని తరువాత హనీమూనూ విజయవంతంగా ముగించుకొని, వారంరోజుల క్రితమే డ్యూటీలో తిరిగి జాయిన్ అయ్యాడు.

అప్పటినుండీ, మధ్యాహ్నం లంచ్ అవడం ఆలస్యం, గడియారం వేపు చూస్తూ కూర్చునేవాడు సాయంత్రం ఐదెప్పుడౌతుందా అని. ఐదవగానే సీటు సర్దేసి, 'యముడు'... అంటే బ్రాంచ్ మేనేజర్, ఎప్పుడు బయటకు పోతాడా అని కాచుక్కుర్చునేవాడు. బాసు నిష్క్రమించిన మరుక్షణం వింటి నుండి సంధించిన బాణంలా దూసుకుపోయేవాడు. వెళ్ళిపోతున్నట్టు చంద్రహాస్ కు మాటమాత్రమైనా చెప్పేవాడు కాదు.

వయసులో కాకపోయినా, పెళ్ళి వరకూ సత్యజిత్ కంటే సీనియర్ అయిన చంద్రహాస్ స్నేహితుడి ఆత్రం చూసి తనలో తను నవ్వుకునేవాడు. బాగా ఏడిపించేవాడు కూడా.

★★★★★

సత్యజిత్ సీట్ దగ్గరకు వచ్చి, ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో

కృపాకర్ పోతుల

కూలబడ్డాడు చంద్రహాస్. "ఏరా కొత్తపెళ్ళికొడకా, 'యముడు' నిష్క్రమించి అర్ధగంట దాటిననూ ఇంకా ఇచ్చటనే అఘోరించుచుంటివేమి?" అని ప్రశ్నించేడు నాటకీయంగా.

"బాధాతప్త దృక్కులొక రెండు చంద్రహాస్ వైపు సారించి, ఆఫీసు కప్పువేపు చూడసాగాడు సత్యజిత్, మూడురోజులుగా పెరిగిన గెడ్డాన్ని నిమిరుకుంటూ."

బాధాతప్త దృక్కులొక రెండు చంద్రహాస్ వైపు సారించి, ఆఫీసు కప్పువేపు చూడసాగాడు సత్యజిత్, మూడురోజులుగా పెరిగిన గెడ్డాన్ని నిమిరుకుంటూ.

"ఏవైందిరా? శనివారం సాయంకాలం వరకూ, రొమేంటిక్

హీరోలా ఇరగదీసావు . సోమవారం నుండి ట్రాజిడీ హీరో గెటప్ లో జీవించేస్తున్నావ్. అంటే ఆదివారం ఏదో జరిగుండాలి నీకూ మీ ఆవిడకీ మధ్య. కొంపదీసి మన బేచ్ మేట్ పద్మపియతో నువ్వు వెలగబెట్టిన “రామేన్స్” సంగతి మీ ఆవిడ చెవిలో ఎవడైనా ఊదేసాడంటావేటి?” అడిగాడు చంద్రహాస్ వేళాకోళంగా.

సమాధానం ఇవ్వలేదు సత్యజిత్. ఆఫీసు కప్పు వేపు కేంద్రీదృతమైన దృష్టిని తను వేసుకున్న షూస్ వేపు మరల్చాడు. దీక్షగా పరిశీలించసాగాడు వాటిని. సత్యజిత్ ని అలా చూస్తుంటే చాలా నవ్వొచ్చింది చంద్రహాస్కి. ‘అయ్యో పాపం’ అని కూడా అనిపించింది దానితో జోకులకి కామా పెట్టి, విషయమేంటో తెలుసుకోవాలనుకున్నాడు.

“ఎందుకలా ఉన్నావో చెప్పరా మావా?” అడిగాడు మృదువుగా.

స్నేహితుని గొంతులో మార్పు గమనించిన సత్యజిత్ అతని వైపు రెండుక్షణాల పాటూ బాధగా చూసి, ఏదో చెప్పాలన్నట్టు గొంతు నవరించుకొని, ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించి, నేలచూపులు చూడసాగాడు మళ్ళీ.

“ఏం జరిగిందో చెప్పరా జీతూ. ఏం చెప్పకుండా ఎన్ని రోజులలా నీలో నువ్వే బాధపడుతూ కూర్చుంటావు చెప్పు. నాక్కూడా

చెప్పకూడనంత రహస్యమా అది?” అడిగాడు లాలనగా.

**“తల వంచుకు కూర్చున్న సత్య-
జిత్ నెమ్మదిగా తలెత్తి స్నేహితుని-
వేపు చూసేడు. ఇందూ నాతో
మాట్లాడడం మానేసిందిరా.
హాల్లో సోఫామీద పడుకుంటోంది
ఆదివారం రాత్రినుండీ అన్నాడు
బాధగా కళ్ళు మూసుకొని.”**

తల వంచుకు కూర్చున్న సత్యజిత్ నెమ్మదిగా తలెత్తి స్నేహితునివేపు చూసేడు. “ఇందూ నాతో మాట్లాడడం మానేసిందిరా. హాల్లో సోఫామీద పడుకుంటోంది ఆదివారం రాత్రినుండీ” అన్నాడు బాధగా కళ్ళు మూసుకొని.

“అంటే మూడ్రోజులనుండీ పస్తు పడుకుంటున్నవన్న మాట.” అన్నాడు చంద్రహాస్ మళ్ళీ వేళాకోళంగా. “అయినా నెల్లాళ్ళ క్రితం పెళ్ళైన అమ్మాయికి మూడురోజులు భర్తని ఎండగట్టేసేటంత కోపం వచ్చిందంటే... ఆ వెధవ... అంటే నువ్వు... చాలాపెద్ద వెధవపనే ఏదో చేసుండాలి. ఏం చేసేవో చెప్పు. దాన్ని బట్టి లెటర్స్ ట్రైటు ఫైండ్ ఎ వే ఔట్” అన్నాడు సీరియస్గా.

తల వంచుకున్నాడు సత్యజిత్. ఏమైనా చెప్పాడేమోనని నిముషంలో సగం పాటు ఎదురుచూసి, “సరే రా జీతూ. ఇట్ లుక్స్ లైక్ యూ ఆర్ నాట్ ప్రివేర్డ్ టు షేర్ ఎనీథింగ్

విత్ మీ. నీ ఏడుపేదో నువ్వేడు; నే వెళ్తున్నా” అంటూ కోపంగా కుర్చీలోనుంచి లేవబోయిన చంద్రహాస్ చెయ్యిపట్టుకొని

“కోపం తెచ్చుకోకురా చందూ, విషయం చెప్తాను గాని నువ్వు జోకులేసి, ఏడిపించనని ప్రామిస్ చేస్తేనే చెప్తాను” అన్నాడు చిన్నకుర్రాడిలా బుంగమూతి పెట్టి.

“సరేలే గాని, అసలేం జరిగిందో చెప్పి చావు” అన్నాడు చంద్రహాస్ చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

**“అంటే చందూ, ఆదివారం,
పార్లమెంటు కదా, రాత్రి బీచికి వెళ్ళేం
రా ఇందూ నేనూ. తెన్నేటి
పార్క్ దగ్గర, ఎలివేటెడ్ ప్లేస్లో
కూర్చున్నాం. అప్పుడూ...
అప్పుడే జరిగిపోయింది రా పెద్ద
పొరపాటు. అసలేమైందంటే...”**

“అంటే చందూ, ఆదివారం, పార్లమెంటు కదా, రాత్రి బీచికి వెళ్ళేం రా ఇందూ నేనూ. ‘తెన్నేటి పార్క్’ దగ్గర, ఎలివేటెడ్ ప్లేస్లో కూర్చున్నాం. అప్పుడూ... అప్పుడే జరిగిపోయింది రా పెద్ద పొరపాటు. అసలేమైందంటే...”

★★★★★

రాత్రి ఎనిమిదిగంటలు కావస్తోంది. శరత్కాలపు చలి విశాఖపట్నాన్ని వణికిస్తోంది. కాని... కనీసం పల్చటి స్వెటర్స్ అయినా వేసుకోకుండా...

"సముద్రపుటొడ్డున, మంచుతో
పాటూ మెత్తగా కురుస్తున్న వెన్నె-
లనీ, ఆ వెన్నెలలో తళతళలాడుతూ
ఎగసిపడుతున్న సముద్రాన్నీ చూస్తూ,
ఒకరినొకరు ఆనుకొని వెచ్చగా కూ-
ర్చున్నారు సత్యజిత్, ఇంద్రాణి. "

సముద్రపుటొడ్డున, మంచుతో
పాటూ మెత్తగా కురుస్తున్న వెన్నెలనీ,
ఆ వెన్నెలలో తళతళలాడుతూ
ఎగసిపడుతున్న సముద్రాన్నీ చూస్తూ,
ఒకరినొకరు ఆనుకొని వెచ్చగా
కూర్చున్నారు సత్యజిత్, ఇంద్రాణి.

ఎంతసేపలా కూర్చునేవారోగాని,
ట్రాన్స్ లోనుంచి ఒక్కసారిగా
బయటపడిన సత్యజిత్... భావుకుడు
పాపం... "ఇలా చూడిందూ...
వెండిజలతారులా జాలువారుతున్న
చల్లని వెన్నెలా, అందులో తడిచి
ముద్దొత్తూ, దాన్ని వెదజల్లుతున్న
చంద్రుణ్ణి చుంబించడానికి ఎగిరెగిరి
పడుతున్న జలరాశీ... ఎంత అందంగా
ఉన్నాయో చూడు! అటువేపు చూడు...
ఆ వెన్నెలనే చీరగా మార్చుకొని, తన
సౌందర్యాన్ని కప్పుకోడానికి అవస్థ
పడుతున్న సుందరమైన స్త్రీమూర్తిలా
లేదూ అందమైన నా విశాఖపట్నం!"
అని వాగేడు కవితాత్మకంగా.

భర్త చేతులెక్కిడెక్కడో సవరిస్తుంటే,
అతని భుజంమీద తలవాల్చి,
మత్తుగా వెచ్చగా కూర్చున్న ఇంద్రాణి
నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచి, ఒకవేపు
వెలిగిపోతున్న సముద్రాన్నీ, మరోవేపు
మెరిసిపోతున్న విశాఖపట్నాన్నీ
ఒకసారి చూసి,

"నీ విశాఖపట్నం అందంగానే
ఉందిగాని జీతూ, నాకంటే
అందంగా ఉందా!" అని అడిగింది
అల్లరిగా నవ్వుతూ.

'విశాఖపట్నం అందంగా
ఉంటుంది' అని ఎవరన్నా పూనకం
వచ్చినోడిలా ఊగిపోయే సత్యజిత్
"అహం నీకంటేనే కాదు, ఈ
ప్రపంచంలో దేనికన్నా, ఎవరికన్నా
కూడా నా కళ్ళకి విశాఖపట్నంవే
అందంగా కనిపిస్తుంది. అందులో
సందేహానికి తావేలేదు" అంటూ
వాగేడు... తనలా వాగుతున్నది తన
'కొత్త పెళ్ళాం' దగ్గర అన్న ధ్యాసే
లేకుండా.

★★★★★

"అంతేరా మావా!
ఆక్షణంనుంచీ..." చెప్పబోతున్న
సత్యజిత్ ని చెప్పనివ్వకుండా...

"ఇదటా నువ్వు చేసిన నిర్వాకం
తింగరి వెధవా. నీ విశాఖపట్నం
పిచ్చి గురించి బాగానే తెలుసుగాని,
ఈ లెవెల్లో ఉందని మాత్రం
ఎప్పుడూ అనుకోలేదొరేయ్. సరే...
తరవాతేమైంది?" అడిగాడు
చంద్రహాస్ విసుగ్గా.

"తరవాతా... తరవాత
ఇంకేవుంటుంది మావా. ఏదో తన
పుణ్యవా అని కడుపుకింత వండి
పడేస్తోందిగాని, మిగిలినవన్నీ
బందైపోయాయిరా. అందుకే
ఇంటికి వెళ్ళాలనిపించడం

లేదు. ఐదవతుందంటే చచ్చేంత
భయమేస్తుంది." గగ్గోలుపెట్టేడు.

అఘోరించావులే! అయినా
నువ్వు కొంచెం నయవే!
నీకంటే మా ఊరు అందం-
గాఉందని మాత్రమే వాగేవు.
అదే మా అన్నెతే పెళ్ళైన కొత్తలో
ఒదినని సినిమాకి తీసుకె-
ళ్ళి, నోరుమూసుకొని సినిమా
చూడకుండా, అందులో హీ-
రోయిన్ని అక్కడ బాగుంది;
ఇక్కడ ఇంకా బాగుంది
అంటూ తెగ రెచ్చిపోయాడట!
ఆతరవాత వారంరోజులు వాడు
పడిన పాట్లు... అవన్నీ ఎందుకులే
గానీ, ఇంతకీ ఇప్పుడేం చేద్దా-
మనుకుంటున్నావ్? అడిగాడు
స్నేహితుడివైపు సాలోచనగా
చూస్తూ.

"అఘోరించావులే! అయినా
నువ్వు కొంచెం నయవే! 'నీకంటే
మా ఊరు అందంగాఉందని'
మాత్రమే వాగేవు. అదే మా అన్నెతే
పెళ్ళైన కొత్తలో ఒదినని సినిమాకి
తీసుకెళ్ళి, నోరుమూసుకొని
సినిమా చూడకుండా, అందులో
హీరోయిన్ని 'అక్కడ బాగుంది;
ఇక్కడ ఇంకా బాగుంది' అంటూ
తెగ రెచ్చిపోయాడట! ఆతరవాత
వారంరోజులు వాడు పడిన పాట్లు...
అవన్నీ ఎందుకులే గానీ, ఇంతకీ
ఇప్పుడేం చేద్దామనుకుంటున్నావ్?"
అడిగాడు స్నేహితుడివైపు
సాలోచనగా చూస్తూ.

"అది తెలిస్తే

ఇక్కడెందుకుంటాను మాచా
ఈ టైంలో; నా ఇందూ దగ్గరే
ఉండేవాణ్ణి కదా” అన్నాడు
ఎమోషనల్ గా. “నాకంటే
సీనియర్వి కదా నువ్వు చెప్పు
ఏంచెయ్యాలో” ప్రాదేయపడ్డాడు
జాలిగా.

“ఏంచెయ్యాలో చిటికేలో
చెప్పెయ్యడానికి ఇదేవన్నా
సింపుల్ ఇష్యూనా. ఇట్
రిక్వైర్స్ సీరియస్ థింకింగ్.
గిమ్మీ సంగ టైం” అని సత్యజిత్
మీద కేకలేసాడు చంద్రహాస్.
ఐదునిమిషాలపాటూ సీరియస్
గా ఆలోచించి...

**"ఐ గాట్ ద ఐడియా
మాచా! అదేంటో తరవాత
చెప్తాను గాని, కమాన్... బయ-
ల్దేరు అంటూ స్నేహితుడి
చెయ్యిపట్టుకొని బయటకు
లాక్కుపోయాడు. "**

“ఐ గాట్ ద ఐడియా మాచా!
అదేంటో తరవాత చెప్తాను గాని,
కమాన్... బయల్దేరు” అంటూ
స్నేహితుడి చెయ్యిపట్టుకొని
బయటకు లాక్కుపోయాడు.

ఆతరవాత
మూడుగంటలపాటూ
జగదాంబసెంటర్లో షాపులన్నీ
తిప్పి, పదివేలు పెట్టి చక్కటి
డ్రెస్ ఒకటి, ఇంకొక రెండువేలకి
దానికి మేచ్ అయ్యే ఏక్సెసరీసూ
కొనిపించాడు సత్యజిత్.
అంతేకాకుండా...

**"బాధపడకురా అబ్బాయి.
పెళ్ళాం దగ్గర నోటికేదాస్తే అది
వాగితే వచ్చిపడేవి ఇలాంటి
కష్టాలూ, కర్చులేనని తెలుసుకో!
అని ఓదార్చాడు ఏడుపు మొహంతో
డబ్బులు పే చేస్తున్న స్నేహితుడ్ని. "**

“బాధపడకురా అబ్బాయి. పెళ్ళాం
దగ్గర నోటికేదాస్తే అది వాగితే
వచ్చిపడేవి ఇలాంటి కష్టాలూ,
కర్చులేనని తెలుసుకో!” అని
ఓదార్చాడు ఏడుపు మొహంతో
డబ్బులు పే చేస్తున్న స్నేహితుడ్ని.

షాపులోనుంచి బయటపడాక,
సత్యజిత్ భుజం మీద చెయ్యివేసి
“ఇక బయల్దేరు మాచా. మధ్యలో
ఏదైనా పువ్వులకొట్టు దగ్గరాగి, మూడు
మూరల సన్నజాజులు కొనడం
మరచిపోకు. అన్నట్టు, ఇంకొక్క
చిన్నమాట. ఇన్ని వేలు తగలేసి...
ఐ మీన్ కర్చుపెట్టి... ఖరీదైన గిఫ్ట్స్
కొనుక్కెళ్ళేవు కదా అనిచెప్పి, మీ
ఆవిడ నువ్వు వాగిన వెర్రివాగుడంతా
మరచిపోయి, ఎగురుకుంటూ వచ్చి
నీఒళ్ళో వాలిపోతుందని భ్రమించకు.
అనుభవం మీద చెప్తున్నానూ... భార్య
కోపం పోగొట్టడానికి, ఏ మగాడికైనా
అందుబాటులో ఉన్న మార్గం
ఒక్కటంటే... ఒక్కటేరా అబ్బాయి.
అదేంటంటే...” అని ద్రమటిక్కా
చిన్న పాజ్ ఇచ్చి... ఏం చెప్తాడా అని
ఉత్కంఠలో చూస్తున్న సత్యజిత్ని
చిరునవ్వుతో చూస్తూ...

“కా....ళ్ళు, కాళ్ళు పట్టుకోవడం
వినా, వేరు మార్గమేదీ లేదురా

సోదరా!! సో... ఇంటికెళ్ళిన వెంటనే
బహుమతులు మీఆవిడ చేతిలోపెట్టి,
ఎలాంటి మొహమాటమూ
పడకుండా, తన కాళ్ళు రెండూ
గట్టిగా పట్టేసుకో. ఇంకెప్పుడూ
అలాంటి పిచ్చివాగుడు వాగననీ,
క్షమించానని చెప్తేగాని కాళ్ళు
వదిలిపెట్టననీ కాళ్ళావేళ్ళా పడు.
అదృష్టం బాగుంటే, ఈరాత్రే నీకు
మంచిరోజులు మళ్ళీ రావచ్చు.
లేకపోతే ఏంచెయ్యాలో రేపు
ఆలోచిద్దాం. ఆల్ ద బెస్ట్.” అని
గీతోపదేశం గావించాడు.

తరవాత తన ‘బుల్లెట్’ స్టార్ట్
చేసి, రెండడుగులు ముందుకు
దూకించి, సడనా బ్రేక్ కొట్టి, తల
వెనక్కి తిప్పి, “అన్నట్టారేయ్ జీతూ,
రిజల్ట్ ఏవైందో ఈ రాత్రే ఫోన్
చేసి చెప్పు సుమా. లేకపోతే, టెన్షన్
తో నిద్ర పట్టదు నాకు.” అని చెప్పి,
తుద్రుమన్నాడు.

“ఇదేదో ముందే చెప్పి చావొచ్చు
కదురా సాడిస్ట్ వెధవా. ఉత్తపుణ్యానికి
పన్నెండువేలు క్షవరం చెయ్యించి. ఆ
తరవాత చెప్తావా స్కాండ్రల్!” అని
మనసులో ఇంగ్లీషులో తిట్టుకొని,
కసి తీరకపోవడంతో అద్భుతమైన
తెలుగు తిట్లొక నాలుగు, గట్టిగా
బయటకు కూడా తిట్టి, తన బైక్
వేపు అడుగులు వేసాడు సత్యజిత్...
ఇంటికి చేరుకొని తన అదృష్టాన్ని
పరీక్షించుకునే సదుద్దేశ్యంతో

★★★★

మేడే కవితలు

||| శ్రమ జీవన వేదం |||

మట్టి వాసనను మణిహారంగా
చెమట చుక్కను అమృతతుల్యంగా
శ్రమ యేవ జయతే నినాదంగా
సూర్యచంద్రుల సాక్షిగా
నిరంతరం శ్రమించే శ్రమజీవులు
కాయకష్టం చేసే కార్మికులు!
పుడమితల్లి ఒడిలో
పడ్తున్న కష్టాన్ని మరిచేందుకు
జానపదులను ఆలపించే కూలీలూ.....
పరిశ్రమలో శ్రమించే శ్రామికులూ...
రక్తాన్ని ఇంధనముగా మార్చి కష్టించే రిక్తా
కార్మికులూ...
బతుకుకు భద్రత లేని బొగ్గు గని
కార్మికులూ...
రుధిరాన్ని స్వేదంగా మార్చి
పారిశ్రామిక ప్రగతికి పునాదులై నిలిచి
దేశాన్ని ప్రగతిపథంలో పయనింప చేసే రథ
సారధులు!
పండుగగనక పబ్బమెరుగక అనునిత్యం
శ్రమిస్తూ
హక్కులకై పోరాడక బాధ్యతలను నెరవేర్చే
శ్రమజీవులు శ్రామికులు!
శ్రామికుల శ్రమ జీవన సౌందర్యమే
దేశ ఆర్థిక వికాసానికి మూలం!
శ్రమ యే వారి జీవనవేదం!
శ్రామికులే దేశ ప్రగతిపథ రథ చక్రాలు
వారి అభ్యున్నతే ప్రపంచ పురోగతికి
రాచమార్గాలు!

ఆళ్ల నాగేశ్వరరావు

బలి పశువు

నల్లని కంటిపాపను
కమ్ముకున్న ఎర్రజీరలు

మండే సూర్యుని భగభగలను వెదజల్లుతున్నాయి

బిగించిన పిడికిలి నరాలను పొంగించి

అరచేతి జాడలకు రుధిరాన్ని పులిమింది

మేలుకొలుపు కూతతో మొదలైన దినచర్య

పొగగొట్టపు సహచర్యంలో మసిని అడ్డుకుంది

బ్రతుకువనంలోని ఖాకీతనం ప్రశ్నార్థకమై

జీవితాన్ని విపణి వీధిలో వేలానికి పెట్టింది

చీమల కష్టపు పుట్టను పాములు ఆక్రమించుకున్నాయి

పక్షులు పోగేసిన ఆహారాన్ని రాబందులు రొళ్ళుకుంటున్నాయి

కార్మికుల శ్రమజీవనం పెట్టుబడిదారులకు పందేరం

శ్రమను నమ్ముకున్న జీవి నేడు వధ్యశిల మీద బలిపశువులా

మానవహారాలతో మారణహోమాలు ఆగవు

నిరాహార దీక్షలతో నేతల గుండెలు కరుగవు

నిరవధిక సైరనులను నిరాటంకంగా మ్రోగించు

బిగించిన పిడికిలి దమ్ము ఏపాటిదో చూపించు

ఎర్రకండువా అంటే తలకు కట్టుకునే అంగీ కాదు

ఎదర గుండెల హడలెత్తించే పెనుతుఫానని చాటు

కరిగే కండలు ఉరిమే మేఘాలై ప్రళయాన్ని సృష్టిస్తే

కార్పరేట్ల పునాదులు కూకటివేళ్ళతో కూలుతాయని
నిరూపించు

..... శింగరాజు శ్రీనివాసరావు,

ప్రశ్న వేయని దాన్నే విశ్వాసం అంటాము. మనలో చాలామందికి చాల విషయాల పట్ల విశ్వాసం ఉంటుంది. ఆ విశ్వాసం మూఢ విశ్వాసం అయినప్పుడే ప్రమాదం. అలా అని ప్రతి చిన్న దాన్ని ప్రశ్నిస్తూ బతకలేము. ఎక్కడ అవసరమో ఏది ముఖ్యమో దాన్ని మనం ప్రశ్నించి నిజ నిజాలు తెలుసుకున్నప్పుడే మన జీవన్ ప్రయాణం గై తప్పకుండా ఉంటుంది.

నమ్మకమన్నా, విశ్వాసమన్నా రెండూ ఒకటే. ఏ విషయమయినా మంచిదా కాదా అని ఎప్పుడూ మనం ప్రశ్న వేసుకోము. ఎవరయినా ప్రశ్న వేసినా నమ్ము. మన నమ్మకాన్ని బట్టి మనం పోతాము. సైన్సు అయితే "అది మంచిదో కాదో నిరూపణ చేయండి. ఆ తర్వాతే అసలు విషయం గుర్తిస్తాను అంటుంది." అదే నమ్మకం (విశ్వాసం) అయితే ఎలాంటి ప్రశ్న వేయదు.

. "ప్రయోగానికి ముందు ఉండేదే నమ్మకం సైన్సు బ్రతకటానికీ, పెరగటానికీ, ప్రశ్న వేయటం తప్పనిసరి. ఆ క్రమంలో సైన్సు (మానవ విజ్ఞానం) పెరుగుతుంది".

. "ప్రయోగానికి ముందు ఉండేదే నమ్మకం" సైన్సు బ్రతకటానికీ, పెరగటానికీ, "ప్రశ్న వేయటం" తప్పనిసరి. ఆ క్రమంలో సైన్సు (మానవ విజ్ఞానం) పెరుగుతుంది.

విశ్వాసానికీ, మూఢ విశ్వాసానికీ కూడా చిన్న తేడా వుంది, "మంత్రం వేస్తే రోగం పోయింది" అని నమ్మటాన్ని విశ్వాసం అంటాము. ఎలా పోతుందా లేదా అని 'ప్రశ్న' వేసుకోదు. మంత్రం వేస్తే రోగంపోదు అని నిరూపణ జరిగి, అది అసత్యం అని తేలాక కూడా మంత్రం వేస్తే రోగం పోతుంది అని వాదించడం, తనకు రోగం వస్తే మందుల బదులు మంత్రం వేయించుకోవటాన్ని పాటించడం, తన ప్రక్క వాళ్ళకు మంత్రం వేయించు కోమని చెప్పి, ఊరుకొనకుండా బలవంతం చేయడం, అంత తేలికగా మాట వినకపోతే తన్నయినా సరే మంత్రం వేయించటం చేస్తే దీన్ని మూఢ విశ్వాసమని పిలుస్తాము. ఇక్కడ ఎటువంటి హేతుబద్ధమైన వాదనగాని, చర్చగాని బ్రతకటానికి వీలులేదు.

"మనిషిని మనిషి దోచుకొనే కార్యక్రమం సాగినంత కాలం సైన్సుకూ, మూఢ విశ్వాసాలకూ మధ్య పోరాటం సాగుతుంది."

మనిషిని మనిషి దోచుకొనే కార్యక్రమం సాగినంత కాలం సైన్సుకూ, మూఢ విశ్వాసాలకూ మధ్య పోరాటం సాగుతుంది.

ఆ పైన పోరాటమంతా మనిషికీ - ప్రకృతికీ మధ్య జరిగే పోరాటమే. కొత్తగా కనిపెట్టే ప్రతి శాస్త్రీయ

అంశంచుట్టూ కొన్ని డజన్లు తెలియనివి సృష్టించ బడతాయి. వీటిలో కొన్ని విశ్వాసాలుగా మారి, మరికొన్ని మూఢ విశ్వాసాలుగా స్థిరపడ్డాయి.

ఒకచోట మాయమైన విశ్వాసాలు ఇంకోచోట ప్రత్యక్షమవుతాయి. కొత్త రూపంలో - దర్శనమిస్తాయి.

మానవుడికీ - ప్రకృతికీ జరగబోయే పోరాటం ప్రకృతి వున్నంత వరకూ లేదా 'మానవుడు' వున్నంత వరకూ సాగుతుంది. అంతకాలం సైన్సుకూ - మూఢ విశ్వాసానికీ కూడా పోరాటం తప్పదు. అందుకనే సైన్సుకున్న అడ్డంకులు తెలుసుకోవటం, వాటిలో ప్రప్రథమంగా నిల్చే మూఢ విశ్వాసాలనూ వివరణాత్మకంగా తెలుసుకొని, తప్పుకొని, తప్పితే ఎదుర్కొని ముందుకు పోవటం ఈ పోరాటంలో ఒక అనివార్యమైన అవసరం.

'నిప్పు కాలుతుంది' అంటే నమ్ముతాము. ఎందుకు? మనకు కాలి ఉంటుంది, లేదా ఇస్రో ఎలకుకాలుతూంటే చూసి ఉంటాము. ఈ పాటికే ఒకసారి కాలి ఉంది. కాబట్టి ఇప్పుడు మరలా కాల్చుకోనక్కరలేకుండా నిప్పుకు కాలే లక్షణం ఉందని గుర్తిస్తాము. ఆ గుర్తింపును ఆధారం చేసుకొని మన ప్రవర్తనను నిర్ధారించుకొంటాము.

కేవలం నిప్పు కాలుతుంది.
అంటే నేను చెప్పాను కాబట్టి
నమ్ము, అంటే నమ్మటం కాకుండా
ప్రత్యక్ష, పరోక్ష, ఆచరణమీద
ఆధారపడి నమ్ముతాము. ఇంత
జరిగాక కూడా ఎవరికయినా
నిప్పు కాలుతుందో లేదో
తెలుసుకోవాలని కోర్కెపడితే
ఇప్పుడు తాజాగా మరలా పరీక్ష
చేసుకోవచ్చు. మరలా నిప్పు
కాల్తుంది. ఎవరు, ఎప్పుడు,
ఎక్కడ, పరీక్ష చేసుకొన్నా
కాలవద్దని మొక్కినా... నిప్పు ఏ
తేడా పాటించకుండా కాల్తుంది.

అందుకే ప్రయోగంతో నిరారణ
చేసుకోవచ్చు. ప్రయోగం చేసే
మనిషితో నిమిత్తం లేకుండా ఆ
మనిషికి వెలుపల ఉండే వస్తువుల
గుణాన్ని ఉన్నదున్నట్లు చెప్తుంది
సైన్స్. అంతా ఉన్నదున్నట్లు
తెలుసుకొన గోరే మన దృక్పథాన్నే
“శాస్త్రీయ దృష్టి” అంటాము.

ఇటువంటి శాస్త్రీయ దృక్పథం
కలిగించి, మూఢ నమ్మకాలనుండి
సమజాని విముక్తి చెయ్యటానికి
మా ఐ చిన్న ప్రయత్నాన్ని ఆశిర్వా
దిస్తారని ఆశిస్తూ ప్రతి నెల కొన్ని
మూఢ నమ్మకాల వెనక ఉన్న
అసలు నిజాలను బయటకు తీసే
ప్రయత్నమే ఈ “నమ్మకాలూ-
నిజాలు”.

---సశేషం

నిజం - నైజం

ఇది నిజం...నిక్కచ్చిగా నిజం ప్రాణం పొందిన బొమ్మ ఊపిరి నీడైనా
నాదైనా

ఆగుతుందని నీకు తెలుసు నాకు తెలుసు

అందుకే మానవత్వంతో మెలుగు అప్పుడే ఆత్మ తృప్తి కలుగు పతాకాన కీర్తి
వెలుగు

ఒకరేమో ఆకలి రొదనో రాగాన్నో మోసుకు తల్లడిల్లుతుంటాడు

మరొకరేమో అతిగా తిని రోగాన్ని భారాన్నీ మోస్తుంటాడు

నీకు తెలుసని నాకూ తెలుసు నాకు తెలుసని నీకూ తెలుసు

గ్రాహ్యం మనిద్దరికీ మనిద్దరిదీ ఒకటేనని గమ్యం అచిరం జీవితమనేది

సుస్థిరం

అయినా లేమివాడిని చూస్తే ఎక్కడలేని మనో ఆనందం...

మిత్రమా వారసత్వంగా ఆస్తి ఉందని మంచి ఆర్థిక స్థితి ఉందని

మిడిసిపడితే ఎలా

మనిషి మనిషిగా మనుషుల్లో ఒకడై కలిస్తే పోలా

శారీరక సుఖాలతోనే ఆనందం చాలా ఆత్మానందం పొందేలా

తోటివారికి ఓ తోడుగా సాటివారికి ఓ సాయమై జీవితం గడిపాలి అలా

అప్పుడే గదా బ్రతుకు అర్థం పరమార్థం... భళా ఇలలో ఇది సత్యం ఎల్ల
వేళలా...

-డా చిట్టాల రవీందర్

గూగుల్ డీప్ మైండ్

టెక్నాలజీ

-పి.దేవకాంత్

గూగుల్ డీప్ మైండ్ కృత్రిమ మేధ లో పరిశోధనలకుగాను డెమిస్, షాన్, ముస్తఫా అనే ముగ్గురు పరిశోధకులు సాపించిన స్టార్ట్ అప్ కంపెనీ 'డీప్ మైండ్' . 2010 లో యుకెలో సాపించిన ఈ సంస్థ 2014లో గూగుల్ కు చెందిన అల్ఫాబెట్ 'కు అనుబంధ సంస్థగా మారింది లండన్ లో వున్న ఈ కంపెనీకి కెనడా, ఫ్రాన్స్, అమెరికాలల్ ఈ కంపెనీకి, కెనడా, పరిశోధనా కేంద్రాలు వున్నాయి.

ర ఫేస్ బుక్ 2014 లో ఈ సంస్థను కొనుగోలు చెయ్యాలని ప్రయత్నించినా కార్యరూపం దాల్చి లేదు. చివరకు గూగుల్ సంస్థ 500 మి|| డాలర్లకు ఈ సంస్థను కొనుగోలు చేసింది. డీప్ లర్నింగ్ రంగంలో ప్రత్యర్థుల పై పై చేయి చాటటానికి, గూగుల్ ఈ చర్య చేపట్టింది.ర

ఫేస్ బుక్ 2014లో ఈ సంస్థను కొనుగోలు చెయ్యాలని ప్రయత్నించినా కార్యరూపం దాల్చి లేదు. చివరకు గూగుల్ సంస్థ 500 మి|| డాలర్లకు ఈ 'సంస్థను కొనుగోలు చేసింది.' డీప్ లర్నింగ్ రంగంలో ప్రత్యర్థులపై పై చేయి చాటటానికి, గూగుల్ ఈ చర్య చేపట్టింది.

న్యూరల్ నెట్ వర్క్స్ ఆధారంగా పనిచేసే మెషిన్ లర్నింగ్ సిస్టములను

అభివృద్ధి చెయ్యటమే డీప్ మైండ్ ముఖ్య ఉద్దేశ్యము. సాధారణ అభ్యాసన అల్లరిధమ్మను అతిపెద్ద సమాచార నిధులపై ప్రయోగించి అవసరమైన ఫలితాలను పొందుతోంది డీప్ మైండ్ .

అంతకు ముందే గూగుల్కు చెందిన జెఫ్ డోన్, స్టాన్ఫోర్డ్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రొ|| అండ్రు, గూగుల్ పరిశోధకుడు గ్రెగ్ కార్యాడో కలసి గూగుల్ బ్రెయిన్ ను 2011 లో రూపొందించారు.

డీప్ లర్నింగ్ విధానంలో, తమ దగరవున్న మౌలిక వసతులతో, టెన్సర్ ఫ్లో వంటి ఓపెన్ సోర్సు సాంకేతికతలో అనేక ప్రాజెక్టులకు రూపకల్పన చేశారు.

ఇప్పుడు గూగుల్ బ్రెయిన్, డీపీ మైండ్ రెండూ కలసి కృత్రిమ మేధో రంగంలో సరికొత్త ఆవిష్కరణలు రూపొందించనున్నాయి. డీప్ మైండ్ రూపొందించిన న్యూరల్ నెట్వర్క్, మనుషులు ఆడే విధంగా వీడియో గేములను ఆడగలదు. 2016లో ఆల్ఫాగేమ్ ఆటలో లిసే డాల్ ను ఓడించి వార్తల్లోకి ఎక్కింది డీప్ మైండ్. ఆల్ఫా జిరో అనే శక్తి వంతమైన ప్రోగ్రాము చెస్, షోగి, గో వంటి ఆటలు రిఎన్ఫోర్సుమెంట్ లర్నింగ్ ద్వారా ఆడగలదు.

"2020లో ఆటలను ఆల్ఫాఫోర్ట్ అనే ప్రోగ్రాము ద్వారా ప్రోటీన్ రహస్యాలను బహిర్గతం చేసింది డీప్ మైండ్ . 2022 లో, 200 మిలియన్ల ప్రోటీనల యొక్క స్వరూపాలను డీప్ మైండ్ రూపొందించగలిగింది. "

2020లో ఆటలను ఆల్ఫాఫోర్ట్ అనే ప్రోగ్రాము ద్వారా ప్రోటీన్ రహస్యాలను బహిర్గతం చేసింది డీప్ మైండ్ . 2022 లో, 200 మిలియన్ల ప్రోటీనల యొక్క స్వరూపాలను డీప్ మైండ్ రూపొందించగలిగింది.

2022 లో చిత్రాలను స్పష్టంగా వర్ణించ కల దృష్టి భాషా విధానాన్ని ' ఫ్లేమింగో ' పేరుతో విడుదల చేసింది. 2016లో కళ్ళలో వచ్చే వ్యాధులను ముందుగానే కనుగోనే కృత్రిమ మేధోవిధానాన్ని రూపొందించింది. 2017లో యుకెలోని క్యాన్సర్ రిసెర్చ్ సెంటర్ తో కలసి రోమ్ము క్యాన్సర్ కనుగొనే మెషిన్ లర్నింగ్ విధానాన్ని రూపొందించి. 2018 లో కొన్ని పేషంట్ల పరిస్థితులను అధ్యయనం చెయ్యటంలో విజయం సాధించింది. కిదని రోగుల పరిస్థితులను డాక్టర్లకు తెలియచెయటానికి స్టీమ్స్ అనే అనువర్తనాన్ని రూపొందించింది.

ఫూట్ బాల్ ఆటను' హ్యూమనాయిడ్స్' ద్వారా ఆడించటాని డీప్ మైండ్ సమాయత్త మౌతోంది. మనుషులు ఏ విధంగా నిమిషాల వ్యవధిలో కొన్ని వందల ఆలోచనలు చేసారో అదే విధంగా, ఫుట్ బాల్ ఆడేటప్పుడు ఈ రోబోట్లు ఆలోచించి ఆడతాయి .

"గత దశాబ్దకాలంలో గూగుల్ తో కలసి డీప్ మైండ్ ఆల్ఫాగో, టాన్స్ ఫార్మర్స్, వర్డ్ 2 వెక్టర్, వేషెట్, ఆల్ఫాఫోర్ట్ వంటి కృత్రిమ మేధాతా పని చేసే సాఫ్ట్ వేర్లను రూపొందించింది."

గత దశాబ్దకాలంలో గూగుల్ తో కలసి డీప్ మైండ్ ఆల్ఫాగో, టాన్స్ ఫార్మర్స్, వర్డ్ 2 వెక్టర్,

వేషెట్, ఆల్ఫాఫోర్ట్ వంటి కృత్రిమ మేధాతా పని చేసే సాఫ్ట్ వేర్లను రూపొందించింది.

ప్రస్తుతం ఓపెన్ ఎఐ సంస్థ రూపొందించిన జి పిటి కి ధీటుగా పని చేయగల ప్రోగ్రామును రూపొందించే పనిలో పడింది గూగుల్ డీప్ మైండ్ . ప్రస్తుతం సాఫ్ట్ వేరే మార్కెట్లో 80% వాటా వున్న గూగుల్, మైక్రో సాఫ్ట్ కన్నా వెనుకబడే ప్రమాదం వుందని గుర్తించి ఈ దిశగా ఇప్పటికే ప్రయత్నాలను ముమ్మరం చేసింది.

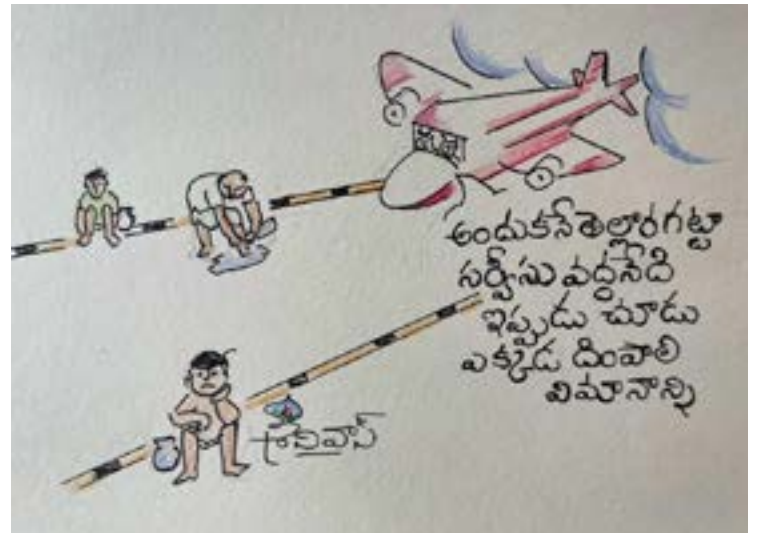
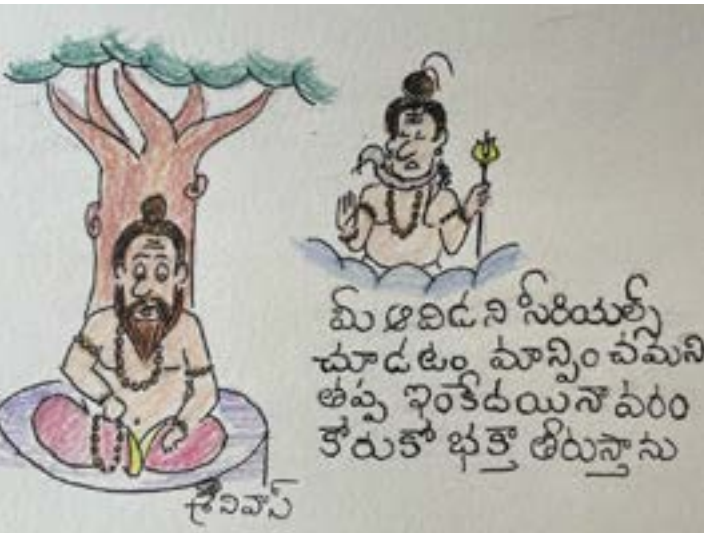
ఫిబ్రవరిలో జి పిటిని ఢీకొట్టాలని తన సొంత చాట్ బోట్, 'బర్డ్'ను విడుదల చేసింది. కాని బర్డ్ అనుకున్నంతగా విజయం

సాధించక పోవటంతో కంపెనీకి 100 మి||డాలర్ల నష్టం చేకూరింది.

ప్రస్తుతం డీప్ మైండ్ సిఐజ్ డెమిస్ హస్సాబిస్ ఇక ముందు కూడా గూగుల్ డీప్ మైండ్ కు సారథ్యం వహిస్తాడు. లైఫ్ డీన్ గూగుల్ పరిశోధనలకు ముఖ్య పరిశోధకుడుగా, డీప్ మైండ్ కు మార్గదర్శకుడిగా వ్యవహరిస్తాడు. ఇప్పుడు వీరి ముందున్న లక్ష్యం చాటి డిపిటి కన్నా శక్తి వంతమైన చాటి బోటను తయారు చెయ్యటమే .

కృత్రిమ మేధ వల్ల వచ్చే ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటానికి, కృత్రిమ మేధలో పారదర్శకత, నైతికలను పాటించటానికి పెద్ద పీట వేస్తుంది డీప్ మైండ్ . దీని కోసం డీప్ మైండ్ విలువల సమాఖ్యను స్థాపించింది.

★★★

ఫోటో గ్రఫీ

ఛాయాచిత్రణలో వెలుగునీడల నియంత్రణ చిట్కాలు

తమ్మ శ్రీనివాస రెడ్డి

రూపొందిస్తారు.

ప్రక్కనచూపబడిన
చిత్రపటాలను అధ్యయనం
చేసినట్లయితే, స్వరూప
ఛాయాచిత్రపరికల్పనలో రెండు
స్పష్టమైన విధానాలను లేదా
సూత్రాలను నేర్చుకోగలుగుతారు
:

1. ప్రభావశీలమైన
వెలుగుప్రసారాలకోసం
పరికరాలనేర్పాటుజేసే
ప్రత్యేకస్థానప్రదేశాలు
2. విషయవస్తువుకోసం,
అవసరమైన అదనపు
కాంతిప్రసారంకోసం
యేర్పాటుజేసే ప్రత్యేకత ఫలకాల
యేర్పాటు. ఛాయాచిత్రప్రవృత్తి
ప్రమాణాలసాధనలో
ప్రతిభావంతంగా
వినియోగించే ఈ సూత్రాలను
నేర్చుకున్నట్లయితే ప్రావృత్తిక
స్వరూపఛాయాచిత్రణకు యివి
గీటురాళ్లుగా పనికొస్తాయి.

అందుకవసరమైన
క్రమంలో కాంతిప్రసారాలు
పరిభాషాసాంకేతికానుగుణమైన
అధ్యాయాలు కొన్నిటిలో 50
రకాల సూత్రనియమావళి
ఆవిష్కరణ చేయబడ్డాయి;
ఆయా పరికరాలతో పారిభాషిక

ఫోటోగ్రఫీ అనేది ఒక కళ,
కెమెరాచేతిలో ఉన్న ప్రతి
ఒక్కరు ఫోటోగ్రాఫర్ కాలేరు.
అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గడించిన
ప్రముఖ ఫోటోగ్రాఫర్
తమ్మ శ్రీనివాస రెడ్డి గారు
సుమతి పాఠకులకు ప్రతి నెల
ఫోటోగ్రఫీ లో మెలకువలు
నేర్పనున్నారు.

చిత్రాలు, వాటివినియోగం, వివరణ
క్రిడ యివ్వబడ్డాయి.

A. “కీలైట్” (Key Light):

ఒక ప్రధానమైన బల్బ్ కాంతి
ప్రసారాల మౌలికఅవసరాలను
ప్రభావశీలంకావించేందుకు
సృజనశీలకంగా అమర్చుతారు.
దీనికనుబంధంగా నేపథ్యంలో
మరికొన్ని బల్బులను ఆ
సృజనాత్మక విషయాన్ని
ప్రభావశీలంజేసేలా
ఉపయోగిస్తారు. మౌలికబల్బున్న
సృజనాత్మకతను పదిలంజేసేలా
వివిధ స్థానాల్లో, విస్తృతంగా
మార్చుకుంటారు. చిత్రపటంలోని
విభిన్నస్థానాలను జాగ్రత్తగా
అధ్యయనం జేయాలి.

B. “ఫిలైట్” (Fill Light):

మూర్తిమత్వ ఛాయాచిత్రణలో
వెలుగుప్రసారణాపరికరాలు :
మూర్తిమత్వ ఛాయాచిత్రావళి
రూపకల్పనలో సాధారణంగా
బాహ్యప్రదేశాల్లోగాని,
స్టూడియోలోగాని ఒకటి
నుండి ఐదువరకు ఫ్లాష్లెట్లు
వినియోగించే సూత్రావళి
నెలకొంది. అవసరానుసారంగా
స్వరూపఛాయాచిత్రావళి
రూపొందించటానికి
ఎక్కువగా మూడు ఫ్లాష్లెట్లు
అమర్చుకుంటారు. ఇలాంటి
స్వరూప లేదా మూర్తిమత్వ
ఛాయాచిత్రనిర్మాణానికి
వినియోగించే పరికరాలను
బట్టి 50 చిట్కాలు-లేదా-
వాటిలో కొన్నింటిని
మాత్రమే అభివృద్ధికరంగా

ఒకే మౌలికలైట్ను వాడే సమయంలో, ఆయాప్రదేశాల్లో కమ్ముకున్న చీకట్లను పారద్రోలి ఆప్రదేశాన్ని కాంతిమయంజేసేందుకు ఈలైట్ను వినియోగిస్తారు. దీని వినియోగసానం సూత్రీకరణబద్ధంగా మారుతుంటుంది, కాని విషయవస్తువును సూత్రప్రాయంగా వెలుగులో వుంచుతూ, ఎదురుగా వున్న వ్యక్తి చిత్రస్వరూపాన్ని ప్రభావశీలం జేస్తుంది.

C. “హెయిర్ లైట్” (Hair Light):

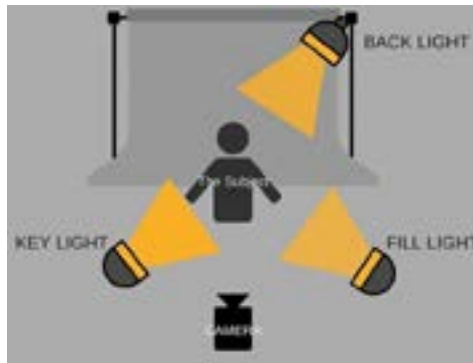
ఈలైట్ సాధారణంగా కెమేరాకు ఎదురుగావున్న వ్యక్తి ముఖచిత్రాన్ని కాంతివంతంగా వుంచేందుకు అదనపు కాంతిప్రసరణకోసం, వెంట్రుకలు ప్రతిఫలించే విధంగాను, ఒక ప్రక్కగా వుండే ముఖ చిత్రసౌందర్యం కోసం వినియోగిస్తారు.

D. “ఎడిషనల్ ఫిల్ లైట్” (Additional Full Light)

కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాల్లో, అదనపు ఫిలైట్ అవసరమైనపుడు, ఈ లైట్ ఉపయోగించబడుతుంది, తద్వారా కాంతి నియంత్రణ సమతుల్యత గూడా లభింపజేసేందుకు వాడుతుంటారు.

E. “స్ట్రోబ్ యూనిట్ విత్:

అదనపు యూనిట్లతో అనుసంధానితపూరకమైన యేర్పాటుగా దీన్ని సిద్ధంజేస్తారు. వీటి అనుసంధానిత (Strobe Unit with Umbrella) S1, S2 మొదలైనవిగా పిలువబడుతుంటాయి. ఇక్కడ పేర్కొన్న అధికమైన చిట్కాలలో లైట్లవినియోగంతో సాంకేతిక ప్రభావశీలమైనవిగా మీరు

గమనించి వుంటారు, అంటే, అవి స్ట్రోబ్యూనిట్లుగాకుండా, వెలుగుల సాధనకోసం ఉపయోగింపబడతాయి. నేటి ఛాయాచిత్రీకరణవృత్తిలో, వ్యక్తిగతంగా, వ్యాపారపరంగా స్ట్రోబ్ పోర్టబిల్స్ (స్వరూప నిర్మాణం) చక్కగా అమలుచేయబడినా, మూర్తిమత్వ వెలుగుప్రసరణాకళలో, లైట్స్ వినియోగప్రక్రియ మాత్రమే అత్యంత ఉత్తమమైనదిగా యింకా

వ్యాపారవృత్తుల్లో మమేకమై కొనసాగుతున్నది. అజేయమై నిలిచివుంది. అనేక విషయాంశాల ప్రక్రియల్లో పనిజేస్తున్నపుడు “అత్యుత్తమ గుణ విశ్లేషణ” సాధనకొరకు వేడిగా, తేజోవంతమైన కాంతిలో మాత్రమే నిర్మాణ ప్రక్రియ జరుపుతుంటారు. అలాగే ఎంతోమంది ఛాయాచిత్రకారులు సుందరమైన ప్రతిఫలాలకోసం,

ప్రభావశీలమైన, సృజనాత్మకమైన వెలుగులను, ప్రతి విషయాంశాన్ని చిత్రంలో ప్రతిఫలంపజేసేందుకు, వ్యక్తిగతంగా పరిపక్వమైన మూర్తి చిత్రణకోసం పై విధానాన్నే అవలంబిస్తుంటారు.

మొత్తం 50 చిట్కాలు లేదా సూత్రావళి అన్నిరకాల ఛాయాచిత్రణలో – నలుపు, తెలుపు లేదా వర్ణచిత్రాలకు సైతం సమానంగా అనువర్తితమవుతాయి. ఇక్కడ చూపినవాటిలో ఎక్కువ ఛాయాచిత్రాలు నలుపు, తెలుపుల్లో చూపబడటానికి కారణమేమంటే, తద్వారా ప్రతి సందర్భంలోనూ ఆయాచిత్రాలపై వెలుగు ప్రసారాల ప్రభావం సక్రమంగా అర్థంచేసుకోగలందులకు – అలాగని, వర్ణచిత్రాల ప్రమేయంలో వాటి ప్రభావం తక్కువచేయటంకాదు.

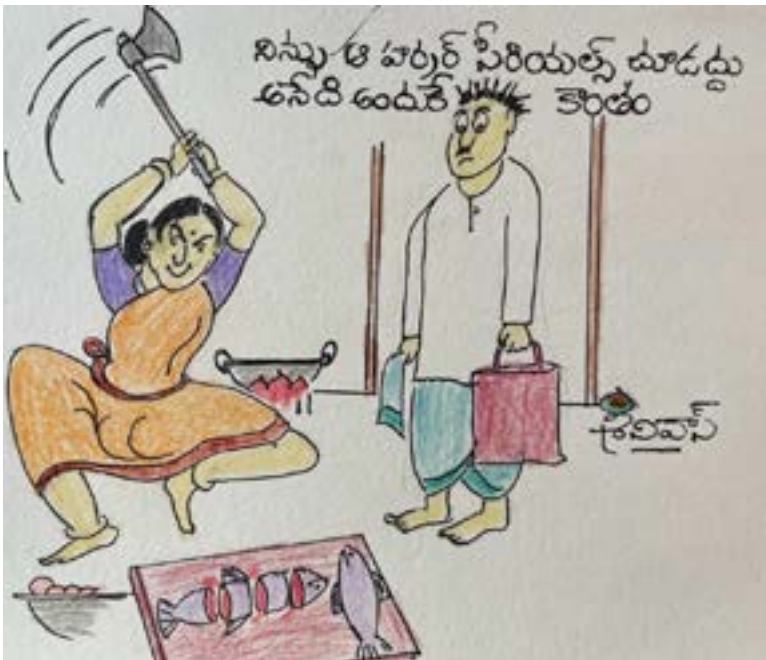
ఈ చిట్కాల అనుసరణవలన మీరు గతంలో కంటే ఎక్కువ

ప్రతిభావంతంగా పనిజేసేందుకు
సహాయకరంగా వెలుగుప్రసారాల
అవసరాన్ని మీకు తెలియజేస్తాయి.
దీనివలన మీరు చిత్రించే
స్వరూప(మూర్తి) చిత్రాలు
అభివృద్ధిదాయకమయే
అవకాశముంది. అంతేగాక,
సాధారణంగా మీరు చూచాచిత్రాలు,
వృత్తినిర్మాణంకోసం సరళంగా,
సులువుగా చిత్రపటలంపై
నమోదుజేసేవిధానం
అనుసరణీయమవుతుంది.

★★★

“క్రీలైట్”(Key Light)

ఉల్లాసంగా ... ఉత్సాహంగా

ఉత్సాహం ఎప్పుడైతే వుంటుందో, అప్పుడు ఆ వ్యక్తి ఒక బలమైన చోదక శక్తిగా అవతరిస్తాడు. మీరు ఏ పనినైనా ఉత్సాహంగా చేసినట్లయితే అది తక్కువ సమయంలో అలసట లేకుండా పూర్తి చేయటానికి వీలు కలుగుతుంది. నిరంతరం మీలో ఉత్సాహం జ్వలిస్తుంటే, అగ్నికి ఆజ్యం పోస్తున్నట్లుగా, కొత్త విషయాలను ప్రయత్నించడానికి అవసరమైన ధైర్యాన్ని, పట్టుదలను ఇస్తుంది. రోజూ ప్రతి గంటా, ప్రతి నిమిషం, ప్రతి క్షణం నవ్వుతూ శక్తివంతంగా కనిపించడం ఒక వరం.

"నవ్వడం ఒక భోగం నవ్వించగం ఒక యోగం నవ్వలేక పోవడం ఒక రోగం"

- ఒక మహాకవి"

నవ్వడం ఒక భోగం నవ్వించగం ఒక యోగం నవ్వలేక పోవడం ఒక రోగం

- ఒక మహాకవి

మీ ఉత్సాహం మీ విజయాల మీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఏ మనిషయినా విజయపథంలో పయనిస్తుంటే ఉత్సాహం రెట్టింపవుతుంది. ఒకవేళ అపజయాలు సిద్ధిస్తుంటే, నిరుత్సాహం ఆవహిస్తుంది. అటువంటిప్పుడు, మీరు ఏపని చేస్తే ఉత్సాహంగా వుంటారో, తెలుసుకుని అందులో నిమగ్నమైతే మరలా

ఉత్సాహాన్ని పొందవచ్చు.

" ఉత్సాహం అంటువ్యాధి లాంటిది. నలుగురితో పంచుకుంటే అది మరింత పెరుగుతుంది."

ఉత్సాహం అంటువ్యాధి లాంటిది. నలుగురితో పంచుకుంటే అది మరింత పెరుగుతుంది.

ఒక వ్యక్తిని స్వేచ్ఛగా వదిలిపెట్టినప్పుడు ఉత్సాహం, ఉల్లాసం పదింతలౌతాయి. కాబట్టి స్వేచ్ఛగా చేసే దేనిలోనైనా ఉత్సాహం ఇనుమడిస్తుంది. విద్యార్థులను అది చదువు ఇది చదువు అని ఇబ్బంది పెట్టకుండా, వారికిష్టమైనది చదవమన్నప్పుడు ఫలితం గొప్పగా వుంటుంది. విద్యార్థులు కూడా ఒకటి గమనించాలి. మీరు బాధ్యతగా మెలిగినప్పుడు మీకు స్వేచ్ఛ లభిస్తుంది. ఆ స్వేచ్ఛలో నుంచి ఉత్సాహం లభిస్తుంది.

ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా వున్నట్లయితే మీ వ్యక్తిత్వంలో కూడా మార్పు వస్తుంది. చాలా సున్నితంగా, దయతో, స్నేహభావం కలిగి వుంటారు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ నవ్విస్తూ, తమ చుట్టూ వుండే వాతావరణాన్ని ఆనందంగా

వుండేట్లు చూసుకుంటారు. తమ ప్రతి ఆలోచన, ప్రతి చర్యను నిర్మాణాత్మకంగా ఉండేలా శ్రమిస్తారు. తమ చుట్టూ వుండే వారిని ప్రోత్సహించి వారు కూడా ఉన్నత స్థితికి రావడానికి పాటు పడతాడు.

"ఉత్సాహం, ఉల్లాసం మీ వైఖరి మీద ఆధారపడి వుంటుంది. మీ ఆలోచనలు స్పష్టంగా వున్నప్పుడు, మీ వైఖరి, మీ పరిధి మీకు తెలుస్తుంది. దాంతో నిర్మాణాత్మకంగా ముందుకు సాగటానికి దోహదం చేస్తుంది. దీనివల్ల ఉత్సాహం పెరుగుతుంది."

ఉత్సాహం, ఉల్లాసం మీ వైఖరి మీద ఆధారపడి వుంటుంది. మీ ఆలోచనలు స్పష్టంగా వున్నప్పుడు, మీ వైఖరి, మీ పరిధి మీకు తెలుస్తుంది. దాంతో నిర్మాణాత్మకంగా ముందుకు సాగటానికి దోహదం చేస్తుంది. దీనివల్ల ఉత్సాహం పెరుగుతుంది.

మన పరిధి దాటి, మన వైఖరిలో స్పష్టత లేనప్పుడు ఉత్సాహం కరువవుతుంది. ఒకరోజు ఉదయాన్నే నిద్రలేచిన దగ్గర్నుంచి మరల నిద్రించే వరకు అందరినీ చిరునవ్వుతో పలుకరించి చూడండి, మార్పు మీకే తెలుస్తుంది. మీ చుట్టూ ఆహ్లాదమైన వాతావరణం ఏర్పడుతుంది.

యువత తెలుసుకో

అటువంటి వాతావరణం నుండి మీకు పూర్తి సహకారం దొరుకుతుంది.

యాపిల్ చెట్లు కొత్తకాదు, యాపిల్ పండ్లు రాలడం కొత్తకాదు. ఎన్ని చెట్లు మొలవలేదు, ఎన్ని పండ్లు రాలలేదు. న్యూటన్ మాత్రమే ఎందుకు అందులో నుంచి కొత్త సత్యాన్ని తెలుసుకున్నాడు. ఎంతో ఆనందంగా, ఉల్లాసంగా యాపిల్ చెట్టుక్రింద వున్నప్పుడు ఆ సత్యాన్ని కనుగొన్నాడు. ఉల్లాసంగా వున్నప్పుడు మనసు మేధస్సు అన్ని పరిపూర్ణంగా సహకరిస్తాయి. కొత్త ఆలోచనలకు నీ హృదయం వేదిక అవుతుంది.

"ఏ పని చేసిన నూరుశాతం ఆసక్తి, సంతోషంతో ఆ పని పూర్తి చేయండి. ఒకవేళ విజయం సాధించలేకపోతే మరోసారి ఆ పని చేసే అవకాశం లభించిందని సంతోషించండి. మీరు సంతోషంగా వున్నప్పుడే మీ ప్రతిభ పరిపూర్ణంగా వెలువడుతుంది. మీరు మాత్రమే కాకుండా మీ చుట్టూవున్న వాళ్ళని సంతోషంగా అట్టిపెట్ట గలిగితే ప్రతి పని చాలా ఆనందంగా, అందంగా పూర్తవుతుంది." ఏ పని చేసిన నూరుశాతం ఆసక్తి, సంతోషంతో ఆ పని పూర్తి చేయండి. ఒకవేళ విజయం సాధించలేకపోతే మరోసారి ఆ పని చేసే అవకాశం లభించిందని సంతోషించండి. మీరు సంతోషంగా వున్నప్పుడే మీ ప్రతిభ పరిపూర్ణంగా

వెలువడుతుంది. మీరు మాత్రమే కాకుండా మీ చుట్టూవున్న వాళ్ళని సంతోషంగా అట్టిపెట్ట గలిగితే ప్రతి పని చాలా ఆనందంగా, అందంగా పూర్తవుతుంది.

ప్రపంచంలో చాలా ఆవిష్కరణలు తీరికగా సంతోషంగా వున్నప్పుడు కనుగొన్నవే. బాత్ బ్లో సంతోషంగా స్నానం చేస్తున్నప్పుడు కనుగొన్నదే ఆర్కిమెడిస్ సూత్రం. జీవితం ఒక ఆట, గెలుపోటములు గురించి పట్టించుకోకుండా ఆనందంగా ఆడినప్పుడే విజయం మనదౌతుంది.

★★★★★

పాత సీసాలో కొత్త సార

మన అందరికీ చాల సామెతలు తెలిసే ఉంటాయి. వాటిని అనుకరిస్తూ కొత్త సామెతలు రాసి పంపండి ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమ సామెతకు బహుమతి కూడా ఉంటుంది.

ఉదా: పాట సామెత : దీపం ఉన్నగానే ఇల్లు చక్క దిద్దు కోవాలి
కొత్త సామెత : వైఫై ఉండగానే డేటా మొత్తం డౌన్లోడ్ చేసుకోవాలి

కవిత

వాస్తవాలు

నాన్నకు తలకు మించిన వ్యాపారాలు అమ్మకు తీరిక దొరకని వ్యాపకాలు. అలనా పాలనా ఎరుగని పసివాళ్ళు అప్యాయతలు నోచుకోని అభాగ్యులు అయో మయంలో పిల్లల భవిష్యత్తులు

ఉన్న వాళ్ళకు దూరంగా హాస్టల్ జీవనాలు
అంతర్జాలంత పెనవేసుకుంటున్న అనుబంధాలు
పెడతవ పట్టిస్తున్న సామాజిక మాధ్యమాలు
అపరిచితులతో అపరిమిత స్నేహాలు
అదే వారి భవిష్యత్తుకు తీరని శాపాలు

ఆధునికతను పులుముకుంటున్న గురుకులాలు
పాఠాలు పలకా బలపాలు లేని డిజిటల్ పాఠాలు
అనువర్తనాలలో ఎడతెగని తరగతులు
అన్లైన్లో అధ్యాపకుల అర్థం కాని అరుపులు
విద్యార్థులకు శిక్షలుగా మారుతున్న శిక్షణలు

నైతిక విలువలకు చోటులేని చదువులు
సమత మమతలకు ఏనాడో తిలోదకాలు
నానాటికి దిగజారుతున్న ప్రమాణాలు
వాట్సప్ లో ప్రత్యక్ష మయ్యే ప్రశ్నాపత్రాలు
మార్కులే విద్యావ్యాపారానికి కాలమానాలు

-ఈదర శ్రీనివాస

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మీడియా అకాడమి చైర్మన్ గా బాధ్యతలు చేపట్టిన నాటినుండి కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావు గారు అనేక విన్నుత్తుకార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుట్టారు. అంతకు ముందు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రెస్ అకాడమీ పేరును నేటి అవసరాలకు తగ్గట్టు , ప్రింట్ , డిజిటల్ , ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలన్నిటిని కలిపి ఆంధ్రప్రదేశ్ మీడియా అకాడమి గా పేరు మార్చటమే కాక దానికి , పత్రికా ప్రపంచంలో దిగ్గజం అయిన సి .రాఘవాచారి గారి పేరు పెట్టటం కుడా ఎంతో ముదావహం .

కృష్ణ జిల్లా గన్నవరంలో వ్యవసాయ కుటుంబానికి చెందిన కొమ్మినేని రామారావు , జయలక్ష్మి దంపతులకు పుట్టి , పెరిగిన కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావు గారు 1978లో జర్నలిజంలో ప్రవేశించి నలభై ఐదు ఏళ్ళు పైగా పూర్తి చేసుకున్నారు. ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, ఎన్.టి.వి., టి.వి.5, సాక్షి టీవీలలో ఆయన వివిధ బాధ్యతలు నిర్వహించారు. అంతకు ముందు ఎన్.టి.వి. లో చీఫ్ ఎడిటర్ హోదాలో కె.ఎన్.ఆర్. లైవ్ షోని నిర్వహించేవారు. సాక్షిలో కూడా అదే పేరుతో ఉదయం షోని కొనసాగిస్తున్నారు. పదిహేనేళ్ళ పాటు ఒకే వ్యక్తి పేరుమీద లైవ్ షో నడవటం ఒక ప్రత్యేకత కాగా,

సాక్షి టీవీలో రెండేళ్ళపాటు ఒక్క రోజు కూడా మిస్ కాకుండా షో నిర్వహించి రికార్డు నెలకొల్పారు. రెండు టివి ఛానల్స్ లో ఒకే పేరు మీద లైవ్ షోనిర్వహించటం కుడా శ్రీనివాస రావు గారికే చెల్లింది. బహుశా మీడియా ప్రపంచంలో ఇదీ అరుదైన రికార్డు అని చెప్పవచ్చు .

సు : అకాడమి చైర్మన్ గా బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత మీరు తీసుకు వచ్చిన వినూత్న కార్యక్రమలేమిటి.?

కొ.శ్రీ: అన్నీ రంగాలలో మార్పు వచ్చినట్లే , పత్రికా రంగంలో కుడా ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. నేడు ప్రింట్ మీడియా కంటే ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా , డిజిటల్ మీడియా దే పై చేయి. ఈ మార్పులను ఆహ్వానిస్తూ అకాడమి పేరు మార్చటమే కాక , జర్నలిజం లో డిప్లోమా కోర్సును ప్రారంభించటం జరిగింది. చాలామంది జర్నలిస్టు వృత్తిని స్వీకరిస్తున్నారు కాని , పత్రికా రంగంలోని విధానాలు, విలువలపై ఏమాత్రం అవగాహన లేదు వీరికి . అనుష్కానే మోడల్ సిలబస్ ను రూపొందించి వీరికి సమగ్ర శిక్షణను అందించాలనే ఉదేశ్యం తో ఈ కోర్సు ప్రారంభించటం జరిగింది.

ఆన్లైన్ లో పత్రిక రంగం లో ఉద్బోధించిన వారి చేత క్లాసులు

చెప్పించటమే కాక ప్రాక్టికల్ శిక్షణ కూడా అందిస్తాము.

సు: ఈ మధ్య కాలం లో చిన్న పత్రికలు పుట్ట గొడుగులు పుట్టుకొస్తూ, ఎవరికీ పడితే వారికి పత్రికా విలేఖర్లు గా గుర్తింపు , యూనియన్ లలో సభ్యత్వం ఇస్తున్నారు . వీరి వల్ల కొన్ని సమస్యలు రావటమే కాక పత్రిక విలేకర్ల పై సమాజం లో ఉన్న గౌరవం తగ్గుతోంది . దీన్ని ఎలా అరికడతారు.

కొ.శ్రీ: మీరన్నది కొంత వరకు వాస్తవమే , ఈ సమస్య మా దృష్టికి కుడా వచ్చింది . త్వరలోనే చిన్న పత్రికల యాజమాన్యాలతో సమావేశం నిర్వహించి ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనుగొంటాము .

సు : ఈ మధ్య కాలంలో పత్రికలు ఎదో ఒక రాజకీయ పార్టీ గొడుగు కింద పనిచేస్తూ , వాస్తవాలను ప్రజలకు తెలియనివ్వకుండా అసత్యాలను ప్రచారం చేయటం ఎంతవరకు సమంజసం .

కొ.శ్రీ: అన్నీ పత్రికలు కాకపోయినా కొన్ని పనిచేస్తున్న మాట వాస్తవమే. నిజాన్ని దాచిపెట్టి అసత్యాలను ప్రచారం చేయటం ఆత్మ హత్యా సదృశ్యమే. అందుకనే ఇటువంటి అసత్యాలను తిప్పికొట్టే బాధ్యతని

ముఖా ముఖి

అకాడమి తిసుకుంటోంది.

ఉదాహరణకు చిత్తూరు లోని శ్రీసిటి అభివృద్ధి గురుంచి కొన్ని పత్రికలు అసత్యాలను పచారం చేసాయి. మేము శ్రీసిటికి వెళ్లి అక్కడి వాస్తవాలను వెలికి తీసి ఫోటోలతో సహా మీడియా ముందుంచటం జరిగింది. ఎంత ద్వేషం ఉన్నా పత్రికలు తమ హద్దులు దాటి నిజాలను దాచి పెడితే పత్రికా రంగం మనుగడే ప్రస్ఫారకంగా మారుతుంది .

సు: మీ సుధీర్ఘమయైన ప్రయాణంలో అత్యంత ఆనంద కరమయిన క్షణాలేమిటి .

కొ.శ్రీ:ఎన్ టి ఆర్ ముఖ్యమిరిగా ఉన్నప్పుడు కాలేజి డొనేషన్లు రద్దు చేసారు కాని ఎన్ అర ఐ కోటా అంటూ ఒకటి ప్రవేశ పెట్టారు. అదికూడా డొనేషన్ల వంటిదే, నేను పత్రికలో దాని మీద రాసిన వ్యాసం చూసి దాన్ని కుడా ఎన్ టి ఆర్ రద్దు చెయ్యటం చాల ఆనందం కలిగించింది . అలాగే 1986 లో నిడదవోలు లో గోదావరి గట్టు తెగి ఉళ్ళకు ఉళ్లు ముంచ సాగింది . అప్పుడు అక్కడే ఉన్న మా టీం ప్రసారం చేసిన వార్తలకు జిల్లా యంత్రాంగం మొత్తం కదిలిరవటం వల్ల చాల పెద్ద ప్రమాదమే తప్పింది .

అదే విధంగా మద అడవుల రక్షణ కోసం నేను రాసిన వ్యాసాలు

అప్పటి ప్రభుత్వాన్ని మేలు కొలిపి వాటి రక్షణ కోసం చర్యలు చేపట్టేలా చేసింది .

సు: పత్రిక రంగం లో నేడు పెడదోరణులు ప్రబలుతున్నాయి. ఎదివార్తో, ఏది వార్త కాదో, ఏది రాయాలో, ఏది రాయకూడదో కూడా చాలామందికి తెలియక పోవటం వల్ల, చాల మంది అమాయకులు బాలి అవుతున్నారు. దీని పట్ల మీరు తీసుకునే చర్యలేమిటి .

కొ.శ్రీ: చాలామంది ఎటువంటి అర్థతలు, డిగ్రీలు లేకుండా పత్రిక విలేకార్లు గా మారుతున్నారు. అటువంటి వారికి పత్రికా రంగం లో లబ్ధి ప్రతిష్ఠలైన వాళ్ళచేత అవగాహనా సదస్సులు నిర్వహిస్తున్నాము .

ఇందు కోసం ఇప్పటికే పత్రికా రంగం లోని పాత తరం వారి ప్రసంగాలను రికార్డు చెయ్యటమే కాక, వాటిని అందరికి లభ్యంయ్యేటట్లు చూస్తాము.

సు:విలేకర్ల శ్రేయస్సు కోసం మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

కొ.శ్రీ: ముందుగ జర్నలిస్టులు అందరికి హెల్త్ కార్డులు అందేటట్లు చూడటం నా బాధ్యత . అది త్వరలో పూర్తవుతుంది. ఆరోగ్యశ్రీ లో కూడా వీరిని చేర్చటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. అదేవిధంగా ఇళ్ళ స్థల్లు కుడా ఇప్పించే ప్రయత్నం లో ఉన్నాము.

ముఖ్యమైన రచనలు

1.రాష్ట్రంలో రాజకీయం

(ఈనాడు దినపత్రికలో ప్రచురితమైన వ్యాసాలు)

2.ఆంధ్రా టు అమెరికా, తాజా కలం

(ఆంధ్రజ్యోతిలో ప్రచురితమైన వ్యాసాల సంకలనం)

3.తెలుగు ప్రజాతీర్పు-1952 నుంచి 2009 వరకు పలు ఎడిషన్లు శాసనసభ చర్చల సరళి (మూడు సంపుటాలు)

4.ప్రాంతీయ ఉద్యమాలు - పదవీ రాజకీయాలు

5.సంభాషణ చతురుడు - రోశయ్య

6.రాజకీయ చదరంగంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ - ఆంధ్ర నేతల చారిత్రక తప్పిదం ఆంధ్ర ప్రజాతీర్పు 1952-2014

7.తెలంగాణ ప్రజాతీర్పు 1952-2014

8. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావం - సూత్రధారులు - పాత్రధారులు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ్యుల, లోక్సభ సభ్యుల సామాజిక విశ్లేషణ

నీరు మానవాళి సుస్థిర అభివృద్ధికి ప్రధానమైనది . సామాజిక-ఆర్థిక పురోగతి, ఆహార ఉత్పత్తి, ఆరోగ్యకరమైన పర్యావరణ వ్యవస్థలు మరియు మానవ మనుగడకు కీలకం. సమాజం ,పర్యావరణం మధ్య కీలకమైన అంశంగా నీరు ఉపయోగపడుతోంది. జూలై 2010లో, ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ (UNGA) వ్యక్తిగత గృహవసరాల కోసం సురక్షితమైన తగినంత నీటిని పొందడం ప్రతి మానవుని హక్కుగా గుర్తించింది.

ససెనబుల్ డెవలప్ మెంట్ గోల్డ్ (SDG) 6 అనేది "అందరికీ నీరు ,పారిశుధ్యం యొక్క లభ్యత మరియు స్థిరమైన నిర్వహణ"ను నిర్ధారించడం. భారతదేశంలో, మన సంస్కృతి మరియు సమాజంలో నీటికి ఎల్లప్పుడూ ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత ఉంది. ఋగ్వేదం నీటిని విశ్వానికి నిలబెట్టేదిగా వర్ణిస్తుంది: ఓమన్-మాపో మానుషి: అమృతకం ధాత్ తోకయ్ తనయాయశ్యామ్యో: |యోయం హిసథ భిషజో మాతృతమా విశ్వస్య స్థతు: జగతో-జనిత్రీ:(ఓ జలమా, నీవు మానవాళికి ఉత్తమ మిత్రుడవు. నీవు ప్రాణ దాతవు, నీ నుండి ఆహారం ఉత్పత్తి అవుతోంది. నీవే మాకు

రక్షకుడవు మరియు అన్ని చెడుల నుండి మమ్మల్ని దూరంగా ఉంచు. .నువ్వే అత్యుత్తమ ఔషధం, మరియు ఈ విశ్వానికి నీవే ఆధారం.)

మన ప్రాచీన గ్రంథాలలో, నీటిని ఆదిమ ఆధ్యాత్మిక చిహ్నంగా చూస్తారు. ఛాందోగ్య ఉపనిషత్తు నీటిని 'అమృతం'గా వర్ణిస్తుంది మరియు అధర్వవేదం నీటిని మన సంక్షేమానికి హామీ ఇచ్చే, మన వ్యాధులన్నింటినీ నయం చేసే , మన ఆనందాన్ని పెంచే పదార్థంగా వర్ణిస్తుంది. విశ్వ సృష్టికి ఆధారం అయిన ఐదు అంశాలలో నీరు కూడా ఒకటి .

"జలశక్తి మంత్రిత్వ శాఖ నీటిపై మొదటి ఆల్ ఇండియా వార్షిక రాష్ట్రాల మంత్రుల సమావేశాన్ని 2023 జనవరిలో మధ్యప్రదేశ్ లోని భోపాల్ లో నిర్వహించింది. జాతీయ సదస్సు యొక్క థీమ్ వాటర్ విజన్@2047.

ప్రధాన మంత్రి చెప్పిన- ట్టుగా, వాటర్ విజన్@2047 అనేది రాబోయే 25 సంవత్సరాల పాటు అమృత్ కాల సమయంలో మన దేశం యొక్క ప్రయాణంలో ఒక ముఖ్యమైన కోణం."

జలశక్తి మంత్రిత్వ శాఖ నీటిపై మొదటి ఆల్ ఇండియా వార్షిక రాష్ట్రాల మంత్రుల సమావేశాన్ని

కొండేటి వీణ

2023 జనవరిలో మధ్యప్రదేశ్ లోని భోపాల్ లో నిర్వహించింది. జాతీయ సదస్సు యొక్క థీమ్ 'వాటర్ విజన్@2047.' ప్రధాన మంత్రి చెప్పినట్లుగా, వాటర్ విజన్@2047 అనేది రాబోయే 25 సంవత్సరాల పాటు 'అమృత్ కాల' సమయంలో మన దేశం యొక్క ప్రయాణంలో ఒక ముఖ్యమైన కోణం.

రాష్ట్రాలు మరియు భాగస్వామ్య మంత్రిత్వ శాఖలతో భాగస్వామ్యాన్ని బలోపేతం చేయడం మరియు నీటి సంబంధిత సమస్యలకు సమగ్ర పద్ధతిలో నీటిని ఒక విలువైన వనరుగా నిర్వహించడం కోసం భాగస్వామ్య దృష్టిని సాధించడం. సుస్థిరమైన మానవాభివృద్ధికి నీటి వనరులను ఉపయోగించుకునే మార్గాలపై చర్చల కోసం ఈ

సమావేశం కీలకమైన విధాన నిర్ణేతలను ఒకచోట చేర్చింది .

2047 నాటికి భారతదేశాన్ని అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా మార్చాలనే పెద్ద దృక్పథంతో కలిసి పనిచేయడం కాక జాతీయ సదస్సు నీటి భద్రత, నీటి లోటు వంటి వివిధ అంశాలను ప్రస్తావించింది. కొండ ప్రాంతాలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధతో; వ్యర్థ జలాలు / బురద నీటి పునర్వినియోగంతో సహా నీటి వినియోగ సామర్థ్యం; నీటి నాణ్యత (తాగునీరు, ఉపరితల నీరు మరియు భూగర్భ జలాలు); నీటి పరిపాలన, కేంద్రం ద్వారా సులభతరం చేయబడిన వివిధ రాష్ట్రాలను ఏకతాటిపైకి తీసుకురావడం ద్వారా నీటి రంగంలో సమస్యలను ఛేదించే లక్ష్యంతో; దేశంలో వాతావరణ మార్పుల ప్రభావాలను తగ్గించడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు.

WRIS (వాటర్ రిసోర్సెస్ ఇన్ఫర్మేషన్ సిస్టమ్) పోర్టల్ యొక్క ఉప-పోర్టల్ అయిన 'జల్ ఇతిహాస్', 'నేషనల్ ఫ్రేమ్వర్క్ - శుద్ధి చేయబడిన వ్యర్థ జలాల పునర్వినియోగం', 'నేషనల్ ఫ్రేమ్వర్క్ ఫర్ సెడిమెంటేషన్ మేనేజ్మెంట్', వంటివి 'బెస్ట్ ప్రాక్టీస్'ల కింద ఈ సదస్సులో ప్రారంభించ బడ్డాయి.

రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వివిధ నీటి వాటాదారుల నుండి '5P' విజన్ కోసం ఇన్పుట్లను సేకరించడం కూడా సమావేశం యొక్క లక్ష్యం.

"భారతదేశ @2047 ప్రణాళికలో భాగంగా నీటి భద్రతకు సంబంధించిన సవాళ్లను పరిష్కరిస్తూ, ప్రధాన మంత్రి 5P మంత్రాన్ని ప్రకటించారు, ఇందులో రాజకీయ సంకల్పం, పబ్లిక్ ఫైనాన్సింగ్, భాగస్వామ్యాలు, ప్రజా భాగస్వామ్యం మరియు సుస్థిరత కోసం ఒప్పించడం వంటివి ఉన్నాయి. దేశంలో నీటి సంరక్షణ కోసం భారత ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. "

భారతదేశ @2047 ప్రణాళికలో భాగంగా నీటి భద్రతకు సంబంధించిన సవాళ్లను పరిష్కరిస్తూ, ప్రధాన మంత్రి '5P' మంత్రాన్ని ప్రకటించారు, ఇందులో రాజకీయ సంకల్పం, పబ్లిక్ ఫైనాన్సింగ్, భాగస్వామ్యాలు, ప్రజా భాగస్వామ్యం మరియు సుస్థిరత కోసం ఒప్పించడం వంటివి ఉన్నాయి. దేశంలో నీటి సంరక్షణ కోసం భారత ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టింది.

2019లో, జలవనరుల శాఖ, నదుల అభివృద్ధి, గంగా పునరుజ్జీవనం, తాగునీరు ,

పారిశుధ్య శాఖల విలీనంతో జలశక్తి మంత్రిత్వ శాఖ సృష్టించబడింది. నీటికి సంబంధించిన సమస్యలను ప్రాధాన్యతపై పరిష్కరించేందుకు ఇది జరిగింది. వెంటనే, జల శక్తి అభియాన్ ప్రారంభించబడింది, ఇక్కడ భూగర్భజల నిపుణులు మరియు శాస్త్రవేత్తలు నీటి సంరక్షణ మరియు నీటి వనరుల నిర్వహణను ప్రోత్సహించడానికి దేశంలోని నీటి ఎద్దడి ఉన్న జిల్లాల్లో రాష్ట్ర మరియు జిల్లా అధికారులతో కలిసి పనిచేస్తారు. ఐదు లక్షలను అమలును వేగవంతం చేయడంపై దృష్టి కేంద్రీకరించబడింది, అవి 'నీటి సంరక్షణ మరియు వర్షపు నీటి సంరక్షణ, సాంప్రదాయ మరియు ఇతర నీటి వనరులు / ట్యాంకుల పునరుద్ధరణ, బోరు బావుల పునర్వినియోగం , రీఛార్జ్, వాటర్ షెడ్ అభివృద్ధి , తీవ్రమైన అటవీ నిర్మూలన.

"జల్ శక్తి అభియాన్: క్యాచ్ ది రెయిన్, రుతుపవన కాలంలో గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంతాలలో రెయిన్వాటర్ హార్వెస్టింగ్ గురించి అవగాహన కల్పించడం కోసం ప్రారంభించబడింది. "

జల్ శక్తి అభియాన్: క్యాచ్ ది రెయిన్, రుతుపవన కాలంలో గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంతాలలో రెయిన్వాటర్ హార్వెస్టింగ్ గురించి అవగాహన కల్పించడం కోసం ప్రారంభించబడింది.

అది తన దృష్టిని నీటి సంరక్షణ

మరియు వర్షపు నీటి సంరక్షణ నిర్మాణాల సృష్టి/ నిర్వహణ సాంప్రదాయ మరియు ఇతర నీటి వనరులు/ట్యాంకుల పునరుద్ధరణ; బోరు బావుల పునర్వినియోగం మరియు రీఛార్జ్; పరీవాహక అభివృద్ధి; మరియు తీవ్రమైన అటవీ నిర్మూలనపై కేంద్రీకరించింది.

క్యాచ్ ది రెయిన్ క్యాంపెయిన్లోని మరో ముఖ్యమైన అంశం ఏమిటంటే, జిల్లాల వారీగా అన్ని నీటి వనరుల జియో-ట్యాగ్ చేయబడిన జాబితా తయారు చేయడం, దాని ఆధారంగా శాస్త్రీయ నీటి సంరక్షణ ప్రణాళికలను సిద్ధం చేయడం. ప్రధాన్ మంత్రి కృషి సింఛాయీ యోజన కింద, దేశవ్యాప్తంగా నీటిపారుదల పరిధిని విస్తరించడానికి మరియు నీటి వినియోగ సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి దృష్టి కేంద్రీకరించే పని వేగంగా జరుగుతోంది.

"**సృష్టి, పంపిణీ, నిర్వహణ, ఫీల్డ్ అప్లికేషన్ మరియు పొడిగింపు కార్యకలాపాలపై ఎండ్-టు-ఎండ్ పరిష్కారంతో-పర్ డ్రాప్ మోర్ క్రాప్ పథకం కింద ఇప్పటివరకు దేశంలో 70 లక్షల హెక్టార్లకు పైగా భూమిని మైక్రో ఇరిగేషన్ కిందకు తీసు-కొచ్చారు.**"

సృష్టి, పంపిణీ, నిర్వహణ, ఫీల్డ్ అప్లికేషన్ మరియు పొడిగింపు కార్యకలాపాలపై ఎండ్-టు-ఎండ్ పరిష్కారంతో, పర్ డ్రాప్ మోర్ క్రాప్ పథకం కింద ఇప్పటివరకు దేశంలో 70 లక్షల హెక్టార్లకు పైగా భూమిని మైక్రో ఇరిగేషన్ కిందకు తీసుకొచ్చారు.

వృత్తాకార ఆర్థిక వ్యవస్థపై దృష్టి నీటి సంరక్షణలో కూడా కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. నీటి రీసైక్లింగ్ / శుద్ధి మంచినీటి పరిరక్షణకు దారి తీస్తుంది, ఇది మొత్తం పర్యావరణ వ్యవస్థకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది. సానిక అవసరాలకు అనుగుణంగా వివిధ పనుల్లో 'శుద్ధి చేసిన నీటి' వినియోగాన్ని పెంచాలని రాష్ట్రాలు యోచిస్తున్నాయి.

అట్టడుగు స్థాయి, నీటి సంరక్షణ మరియు అవగాహనను పౌరుల జీవితంలో ఒక ముఖ్యమైన భాగం చేయడానికి. జలసంరక్షణకు సంబంధించిన ఏదైనా కార్యక్రమాలు లేదా ప్రచారాలు విజయవంతం కావాలంటే ప్రజలు, సామాజిక సంస్థలు మరియు పౌర సమాజాన్ని వీలైనంత ఎక్కువగా భాగస్వామ్యం చేయడం అవసరమని నీటిపై అఖిల భారత వారిక రాష్ట్రాల మంత్రుల సదస్సును ప్రారంభిస్తూ ప్రధాన మంత్రి పేర్కొన్నారు. దేశం 'అమృత్ కాల' దిశగా పయనిస్తున్న వేళ, మన

పూర్వీకులు సరస్సులు, చెరువుల రూపంలో మనకు మిగిల్చిన పాత సంపదను పునరుజ్జీవింపజేయడం ద్వారా భారతదేశాన్ని జల సమృద్ధిగా ఉండే దేశంగా మార్చడం ప్రభుత్వ లక్ష్యాలలో ఒకటి.

జాతీయ పంచాయతీ రాజ్ దినోత్సవం (ఏప్రిల్ 24, 2022) సందర్భంగా ప్రధాన మంత్రి 'మిషన్ అమృత్ సరోవర్'ను ప్రారంభించారు. 'ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్' వేడుకలో భాగంగా దేశంలోని ప్రతి జిల్లాలో 75 నీటి వనరులను గుర్తించి, పునరుజ్జీవింపజేయడం లక్ష్యం.

“ ఈ అమృత్ సరోవర్లలో ప్రతి ఒక్కటి సుమారుగా ఒక ఎకరం విస్తీర్ణంలో 10,000 క్యూబిక్ మీటర్ల నీటి నిల్వ సామర్థ్యం కలిగి ఉండాలి. నేడు, భారతదేశంలో 20,000 పైగా అమృత్ సరోవర్లు ఉన్నాయి “

ఈ అమృత్ సరోవర్లలో ప్రతి ఒక్కటి సుమారుగా ఒక ఎకరం విస్తీర్ణంలో 10,000 క్యూబిక్ మీటర్ల నీటి నిల్వ సామర్థ్యం కలిగి ఉండాలి. నేడు, భారతదేశంలో 20,000 పైగా అమృత్ సరోవర్లు ఉన్నాయి.

మిషన్ అమృత్ సరోవర్ నిర్ణీత

లక్ష్యాలను సాధించడానికి పౌరులు ప్రభుత్వేతర వనరుల సమీకరణను ప్రోత్సహిస్తుంది. స్థానిక స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు మరియు వారి కుటుంబాలు, అమరవీరుల కుటుంబ సభ్యులు, పద్మ అవార్డు గ్రహీతలు మరియు పౌరులు ఈ కొత్త అమృత్ సరోవర నిర్మాణం యొక్క అన్ని దశలలో నిమగ్నమై ఉన్నారు.

దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుండి ప్రజలు తమ ప్రాంతాలలో అమృత్ సరోవరాలను తయారు చేయడంలో తమవంతు సహకారాన్ని అందిస్తున్నారు. ఇది నీటి సంరక్షణ దిశలో ప్రపంచం మొత్తం మీద ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రచారం. కమ్యూనిటీ భాగస్వామ్యం ద్వారా భూగర్భజల సంరక్షణ మరియు నిర్వహణను మెరుగుపరచడం కోసం, అటల్ భుజల్ యోజన (ATAL JAL) ప్రారంభించబడింది.

ఈ పథకం ఏడు రాష్ట్రాల్లో గుర్తించబడిన భూగర్భజలాల ఒత్తిడికి గురైన బ్లాక్లలో 'టాప్ డౌన్' మరియు 'బాటమ్ అప్' విధానాల మిశ్రమం, ఇది భౌగోళిక, వాతావరణ మరియు జల-భూగోళ పరిధిని

సూచిస్తుంది. భాగస్వామ్య భూగర్భజల నిర్వహణ కోసం సంసాగత ఫ్రేమ్వర్క్ను బలోపేతం చేయడం మరియు స్థిరమైన భూగర్భజల వనరుల నిర్వహణ కోసం సమాజ స్థాయిలో ప్రవర్తనా మార్పులను తీసుకురావడం అనే సూత్రప్రాయ లక్ష్యంతో ATAL JAL రూపొందించబడింది.

అవగాహన కార్యక్రమాలు, సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం, కొనసాగుతున్న/కొత్త పథకాల కలయిక మరియు మెరుగైన వ్యవసాయ పద్ధతులు మొదలైన వాటితో సహా పలు కార్యక్రమాల ద్వారా దీన్ని చేపట్టాలని పథకం భావిస్తోంది. వీటితో పాటు, ప్రధాన మంత్రి, 'నీటి అవగాహన ఉత్సవాలు' నిర్వహించాలని సూచించారు. తద్వారా స్థానిక స్థాయిలో నీటి అవగాహనకు సంబంధించిన వివిధ కార్యక్రమాలు నిర్వహించవచ్చు. యువతరం ఈ విషయంపై అవగాహనతో ఉండాలని ఆవశ్యకతను నొక్కిచెబుతూ, పాఠశాల పాఠ్యాంశాలు మరియు పాఠ్యేతర కార్యకలాపాలలో నీటి సంరక్షణను చేర్చేందుకు వినూత్న మార్గాలను కనుగొనాలని ప్రధాన మంత్రి సూచించారు.

కొందరినై

ఎందుకో కొందరి ఆలోచనలు లారా దశలోనే ఆగిపోతున్నాయి బహుశా మెదళ్ళను స్వార్థపు చేరలు పట్టాయేమో

పక్క వాళ్ళ అవకాశాలను, ఆనందాలను అదృష్టాలను నిలుపునా దోచుకుంటూ వీళ్ళ గొంగళిపురుగుల్లా బితికేస్తుంటారు

చుట్టూ వున్న వాళ్ళ కలలను, కోరికలను చిధ్రం చేస్తూ శిథిల స్వప్నాలతోటలో మిణుగురు పురుగుల్లా మసులుతుంటారు.

అరువు తెచ్చుకున్న పరాయి గొంతులతో అలవాటు పడిన అవే చిలుక పలుకులతో కీచు రాళ్ళలా శూన్యస్వరాలు పలికిస్తుంటారు.

ఎదుటి వాళ్ళ ఆశయాల రెక్కలు విరిచి రాలిన ఈకలను తమ కిరిటాల్లో పోదుగుకుని నిశిధి వీధుల్లో కవాతులు చేస్తుంటారు తప్ప

సీతాకోక చిలుకల్లా ఆకాశానికి ఎగిరే అవకాశం వున్నా గబ్బిలాల్లా చీకటి కొమ్మలకు తల క్రిందులుగా వేలాడుతూ త్రుప్తి పడుతుంటారు వీళ్ళింతే మారారు

- ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

ఆపరేటర్లు

విలువలను, వేరియబుల్స్ మీద వివిధ ఆపరేషన్లు చెయ్యటానికి వీటిని ఉపయోగిస్తారు.

వీటిలో నాలుగు రకాలు వున్నాయి.

1. అరిథమాటిక్ ఆపరేటర్లు

2. రిలేషనల్ ఆపరేటర్లు

3. లాజికల్ ఆపరేటర్లు

4. ఆపరేటర్ ప్రెసిడెన్సీ

1. అరిథమాటిక్ ఆపరేటర్లు :

కూడిక, తీసివేత, హెచ్చవేత, భాగహారాలు వంటివి ఈ విభాగంలోకి వస్తాయి.

ఉదా: a = 5, b=6

add = a + b

Print (add)

Sub-a-b

print (Sub)

mul= a★ b print(mul)

సమాధానాలు:

11

-1

30

2. రిలేషనల్ ఆపరేటర్లు రెండు విలువలను (సమీకరణాల) పోల్చటానికి ఇవి ఉపయోగిస్తారు.

ఉదా: a = 5, b=6

Print (a<b)

Print(a>b)

print(a = b)

print (a!=b)

print (a<=b)

Print(a =>b)

సమాధానాలు:

True

False

False

True

False

False

3. లాజికల్ ఆపరేటర్లు:

AND, OR, NOT ఆపరేషన్ల కోసం వాటిని ఉపయోగిస్తారు.

ఉదా: a = , b=1

Print(NOT A)

print(A AND B)

Print(A OR B)

సమాధానాలు:

1

0

1

4. ఆపరేటర్ ప్రెసిడెన్సీ:

ఒక ఆపరేటర్ కన్నా ఎక్కువ ఉపయోగించినప్పుడు ఏది ముందు, ఏది తరువాత చెయ్యాలో నిర్ధారించటానికి వీటిని వాడతారు.

( ) బ్రాకెట్లు

★ ★ ఎక్స్పోనెంట్

★ / % హెచ్చవేత, భాగహారం

+ - కూడిక, తీసివేత

< = > = రిలేషనల్

NOT ,AND ,OR

--సశేషం

ఆడియో కథ

తనదాకా వస్తే..

పైన ఉన్న QR కోడును మీ మోబైల్
ఫోను ద్వారా స్కాన్ చేసి

తన దాక వస్తే కథ వినండి .

రచన : ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

స్వరం:మౌనిక

మీ పిల్లల అల్లరి మాటలు మాకు పంపండి -ప్రచురిస్తాము

చిన్నతనంలో అందరం అల్లరి చేసిన వాళ్ళమే .తెలిసి తెలియని వయసులో అర్థం పర్థం లేని ఎన్నో అల్లరి పనులు చేస్తూ ఉంటాము, వాటిని ఒకసారి గుర్తుచేసుకుంటే మనకే నవ్వు వస్తు ఉంటుంది . అలాగే మన ఇంట్లో చిన్నపిల్లలు కూడా తెలిసి తెలియని మాటలు మాట్లాడుతూ అందరిని నవ్విస్తూ ఉంటారు .ఇటువంటి సంఘటనలు మీ ఇంట్లో జరిగితే, అవి ఇంకా మీకు గుర్తుండి ఉంటే , కాగితం మీద రాసి మాకు పంపండి ప్రచురిస్తాము. అందరం కలసి హాయిగా నవ్వుకుందాము . మీ పిల్లల ఫోటోలు పంపటం మాత్రం మరిచిపోవద్దు .ఉత్తమైన వాటికి బహుమతి కూడా ఉంటుంది .

పంపాల్సిన మెయిల్ అడ్రస్ :sumathi.potilu @జిమెయిల్ .com

నేను ... మనిషినే కదా !

సామజిక
స్ఫూర్తి నింపే కథ

దుర్గమ్ బైతి

సుబ్బరాజు ఇంటిల్లిపాదిని తెల్లవారుజామునే నిద్ర లేపాడు. అందరిని తరుముతూ హడావిడి చేస్తున్నాడు.

"మీ చాదస్తం పాడుగాను ,ప్రశాంతంగా ఉండనివ్వరా " సూర్యకాంతం విసుక్కుంది.

"ఏంటి...ఆ..అపశకునం కూతలు ,వచ్చేవారు మీ అమ్మ తరపులా అల్లాటప్పావారు కాదు. నోరు మూసుకుని చెప్పింది చెయ్యి " సుబ్బరాజు గయ్యి మన్నాడు.

."ఆపండి సంత గోల "అప్పుడే నిద్రాభంగం నుండి తేరుకున్న సునీల్ అన్నాడు.

"అవునురా,తండ్రి సంపాదన మీద ఆధారపడే నీలాంటోనికి కూడా నేను లోకువ అయ్యాను రా " సుబ్బరాజు,సునీల్ మధ్యన మాటల తూటాల శబ్దానికి చెవులు పగిలిపోతాయనే భయంతో రమ్య ఇంటి నుండి బయటకు పరుగెత్తింది.

" సుబ్బరాజు బ్యాంకు లో మేనేజర్. అతనికి చిన్నప్పటి నుండి అమెరికా వెళ్లి ఉద్యోగం చేయాలని విపరీతమైన కోరికండేది. తల్లిదండ్రులు తమని విడిచిపెట్టి పోవడానికి ఇష్టపడలేదు. తరాలు తిన్న తరగని ఆస్తిని సంపాదించి సుబ్బరాజు చేతిలో పెట్టి ఏదో పని ఉన్నట్లు ఒకరెనుక ఒకరు తొందరగానే వెళ్లిపోయారు.తానోటి తలిస్తే, దైవమోటి ఇచ్చాడని బ్యాంకు ఉద్యోగంతో బండి లాగుతున్నాడు "

సుబ్బరాజు బ్యాంకు లో మేనేజర్. అతనికి చిన్నప్పటి నుండి అమెరికా వెళ్లి ఉద్యోగం చేయాలని విపరీతమైన కోరికండేది. తల్లిదండ్రులు తమని విడిచిపెట్టి పోవడానికి ఇష్టపడలేదు. తరాలు తిన్న తరగని ఆస్తిని సంపాదించి సుబ్బరాజు చేతిలో పెట్టి ఏదో పని ఉన్నట్లు ఒకరెనుక ఒకరు తొందరగానే వెళ్లిపోయారు.తానోటి తలిస్తే, దైవమోటి ఇచ్చాడని బ్యాంకు ఉద్యోగంతో బండి లాగుతున్నాడు.

సూర్యకాంతం ను పెళ్లి

చేసుకుని,సునీల్ రమ్యలకు తండ్రి అయ్యాడు. క్లర్క్ నుండి మేనేజర్ అయ్యాడు కాని అమెరికా కోరిక మాత్రం తగ్గలేదు.కొడుకుని అమెరికా పంపించి ఆ ముచ్చట తీర్చుకోవాలని సునీల్ ని బోలెడు డబ్బులు తగలేసి పెద్ద కాలేజీలో పేమెంట్ సీటు తీసుకుంటే,ఆ ప్రబుద్ధుడు బ్యాంక్ లాగ్ సబ్జెక్టు లతో మూడేళ్ళ నుండి వీర పోరాటం చేస్తున్నాడు. తన ఆశలు ఆవిరి చేసిన కొడుకుతో రోజు గొడవ పడుతున్నాడు.

ఇలా కాదని యంబీఏ చదువుతున్న రమ్య కు విదేశీ సంబంధాలు చూసి అమెరికా పంపాలని దృఢ సంకల్పంతో అలుపెరుగని ప్రయత్నం చేసాడు.రమ్య ఆధునిక భావాలు గల అమ్మాయి. తనను అర్థం చేసుకుని,తన అభిప్రాయాలను గౌరవించే వ్యక్తినే పెళ్లి చేసుకోవాలని కోరిక.అందుకే ఉద్యోగం వచ్చిన తర్వాతే నచ్చిన వాడిని పెళ్లి చేసుకుని జీవితంలో సెటిల్ కావాలని రమ్య అనుకుంటే ,అమెరికా సంబంధాల పేరుతో సుబ్బరాజు చేస్తున్న హడావిడితో ప్రతి రోజు ఇబ్బందులు పడుతుంది.

ఎన్నో సార్లు తన అభిప్రాయం చెప్పాలని రమ్య ప్రయత్నించింది. కాని సుబ్బరాజు వినలేదు.అమెరికా వ్యామోహం లో నిండా మునిగిన సుబ్బరాజు చాదస్తం ఇంటిల్లిపాదికి నరకం చూపిస్తుంది. వారానికి కొక సంబంధం పేరుతో రమ్య ను కాలేజి మాన్పించడం.ఏదో వంకతో

ఆగిపోవడం ఒక రివాజుగా
మారిపోయింది.

తాజాగా ఒక మ్యారేజ్
బ్రోకర్ ద్వారా ఎంతో కష్టపడితే
ఈ సంబంధం వచ్చింది. అబ్బాయి
తల్లిదండ్రులు ఇండియా లోనే
ఉన్నారు. అబ్బాయి నిరంజన్ మాత్రం
అమెరికా లో సాఫ్ట్ వేర్ ఉద్యోగం
చేస్తున్నాడు.

సుబ్బరాజు కంటే నిరంజన్
రెండు ఆకులు ఎక్కువే చదివాడు.
నిరంజన్ పెట్టిన కండిషన్లకు
సుబ్బరాజు గంగిరెద్దులా తల
ఊపాడు.

ఈరోజే రమ్యను చూడడానికి
నిరంజన్ వస్తున్నాడు. వారం రోజుల
నుండి సుబ్బరాజు నిద్రపోవడం లేదు.
తన కల నెరవేరువుతుందనే ఆశతో
ఉబ్బితబ్బువుతున్నాడు. పది గంటలకు
నిరంజన్, తల్లిదండ్రులు, మేనమామ
తో వచ్చాడు. సుబ్బరాజు ఎదురెళ్ళి
స్వాగతించి అతిథి మర్యాదలు
ఘనంగా చేసాడు.

పెళ్లి చూపుల్లో రమ్య నిరంజన్ కు
నచ్చింది. నిరంజన్ తన కండిషన్లు
చెప్పడం మొదలెట్టాడు.

"మీ అమ్మాయి నాకు నచ్చినట్లే. మీ
ఆస్తిలో నాకు సగం వాటా ఇవ్వాలి
పెళ్లి రెండు కోట్లతో గ్రాండ్ గా
జరిపించాలి.. మీరు ఎప్పుడు కూడా
అమెరికా రాకూడదు. మీరు మమ్మల్ని
ఇక్కడకు రమ్మని పోన్ చేయవద్దు.

మా ఇష్టం ఉంటే వస్తాము, లేకుంటే
రాము మా పేరెంట్స్ ని కూడా మీరే
చూడాలి. వారు ఇక్కడే ఉంటారు. మీ
అమ్మాయి చేసే సేవ మీరు చేయాలి
కదా !"

"అన్ని మేము చేస్తే మీరేమి
వెలగబెట్టుతారో" వెటకారంగా
అన్నాడు సునీల్.

"ఇతడు నన్ను ఇన్సల్ట్ చేస్తున్నాడు.
అమెరికా సంబంధము అంటే
ఏమనుకున్నారు. నేను ఊ.. అంటే
క్యూ కడతారు" కోపంగా అన్నాడు
నిరంజన్.

"వాడొట్టి జులాయి వెధవ, వాని
మాటలు పట్టించుకోకు
"బ్రతిమాలాడు సుబ్బరాజు.

మళ్ళీ చెప్పడం ప్రారంభించాడు
నిరంజన్.

అతని మాటలకు అడ్డుచెబుతూ
"నేను ఒక్క విషయం మాట్లాడవచ్చా
?" రమ్య లేచి అంది.

ఏంటో చెప్పుమన్నట్లు సైగ చేసాడు
నిరంజన్.

"నువ్వు నాకు నచ్చలేదు" విసురుగా
అని లోపలికి వెళ్ళింది రమ్య.

"వ్వా...వ్వాట్" షాక్ తిన్నవాడిలా
నోరు తెరిచాడు నిరంజన్.

"ఆడవారి అభిప్రాయాలకు
విలువనివ్వని నీలాంటి

అహంకారులకు మేము పిల్ల నివ్వము.
మేము మీలాంటి మనుషులమే !"

దయచేయండి అన్నట్లు సూర్యకాంతం
రెండు చేతులు జోడించింది.

"మీ కోసం క్యూ కడతారు
కదా, అందులో ఎవరినైనా
చూసుకోండి, వెళ్ళండి" వ్యంగంగా
సునీల్ అనేసరికి నిరంజన్ తల
కొట్టేసినట్లయింది. ఏదో చెప్పబోతుంటే
నిరంజన్ తల్లిదండ్రులు చేతులు
పట్టుకుని

"ఎంత అమెరికా లో ఉంటే
మాత్రం, అందరు నువ్వు చెప్పినట్లు
వింటారనుకోకు, చేసిన ఘన కార్యం
చాలు," లాక్కెళ్లారు.

నిమిషాల వ్యవధిలో ఏమి
జరుగుతుందో అర్థం గాని
అయోమయ ప్రేక్షకుడిలా సుబ్బరాజు
కూలుతున్న ఆశల సౌధాన్ని చూసి
బిత్తరచూపులు చూస్తూ సోపాలో
కూలబడ్డాడు.

★★★

కవిత

నగదు బహుమతికి ఎంపికైన కవిత

మేల్కొలిపే సమయం ఆసన్నమైంది..!!

కొప్పుల ప్రసాద్

నాలాంటి ప్రజలు ఎందరో నాకు తోడుగా
తలల పైన గౌరవపు కిరిటాలు ధరించి
మనసు నిండా రేపటి ఆశలు పట్టుకొని
తనువుపై కాలపు గాయాలని మోస్తున్నారు...!!

అడుగులో కనిపించే మూలుగులు
నడుస్తున్నదారుల్లో ముళ్ళ పొదలు
మహా జనసమూహాల్లో రేపటి కోరికలు
రహదారి నిండా కనిపించే దృశ్యమాలికలు...!!

విషాద మోములతో ముఖ ప్రతిబింబం
కల్తీ భాషతో భావ ప్రకటనలు
గొప్పోళ్ళలో ఇంగ్లీష్ భాష విన్యాసాలు
అట్టడుగు వర్గాల్లో తెలుగు భాష పై ప్రయోగం...!!

అస్తిత్వ భాషాల్లు నేలపైన రాలుతుంటే
మనిషి కొత్తదనముతో పాత గుర్తులు విప్పుతూ
అంతర్జాతీయ వ్యాపారం సుడిగాలి పర్యటన
కులవృత్తుల వస్తువు సొంతముద్ర వదిలేసింది...!!

ప్రకృతి చెట్టు నశించి ఏడుస్తుంటే
కృత్రిమ హరిత పత్రాలు గాలికి ఊగుతుంటే
కంప్యూటర్లో సుందరమైన దృశ్యం కనిపిస్తే
సహజమైన పచ్చదనం బోడిగుండై కూర్చుంది...!!

నేలపై ఆడే ఆటలు హరించుక పోతుంటే
వీడియో గేమ్స్ పిల్లలకు వినోదం పంచుతుంటే
శారీరక శ్రమ లేక తనువు సచ్చుబడింది
బాల్యములోని వృద్ధాప్య ఛాయలు కనిపించే...!!

బహుళ జాతి వ్యాపార సంస్థలో
నా సొంతముద్ర వదిలేసుకున్నాను
వైకుంఠపాళీ ప్రపంచ యాత్రలో
నా అస్తిత్వాన్ని అమ్ముకుంటూ జీవిస్తున్న...!!

అమృతనము ఆకలిని గుర్తు చేస్తుంటే
అమ్మ భాష భవిష్యత్తుకు దిశానిర్దేశం చేసే
దారిలో అడ్డుపడే రాళ్ళను తొలగించుకుంటూ
నేలపై స్వర్గపు ఇల్లు నిర్మించుకుంటాను...!!

నా భావాలు కన్నీటి కత్తులై పొడుస్తుంటే
నేల కింద మట్టి సొంత ముద్ర వేస్తుంది
పెల్లుబికిన అక్షరం విద్యుత్తుల పాకుతుంటే
ఆశయం మేల్కొలిపే సమయం ఆసన్నమైంది...!!

యు ట్యూబ్ లో సుమతి టి వి ఛానల్ లో
కథలు ,కవితలు వినండి ,వీక్షించండి

వినాల్సిన
పాట

ఆ పాత మధురాలు

అపరంజి వంటి పాట

అల్లారుముద్దు కదే..అపరంజి ముద్దు కదే..

సంగీతం : ఎం.ఎస్.విశ్వనాథన్
సాహిత్యం: ఆత్రేయ
పాడిన వాళ్ళు: ఘంటసాల, సుశీల
దర్శకత్వం :సి.వి.శ్రీధర్

ఒక కాన్సర్ వ్యాధిగ్రస్తురాలు.తన
భర్త(జగయ్య) వ్యాధి చికిత్స కొరకు
తనతో పాటు వచ్చిన భార్య(సావిత్రి)
ఆ పాపను ముద్దులాడుతూ పాడే
పాట.

సి.వి.శ్రీధర్ గారి దర్శకత్వంలో
ఆత్రేయ గారు ముచ్చటైన సాహిత్యం
అందించగా,ఎం.ఎస్.విశ్వనాథన్
గారు హాయి గొలిపే సంగీతాన్ని
అందించారు.

అల్లారుముద్దు కదే-అపరంజి ముద్దు
కదే-

తీయని విరితోట కదే-దివి ఇచ్చిన
వరము కదే(2)
అల్లారుముద్దు కదే...

పల్లవి చూడండి ఎంత
ముచ్చటగా ఉందో...

అల్లారుముద్దుగా,కనుపాపలా
కాపాడుకునే పాపలు అపరంజి
ముద్దలే కదూ!దివి నుండి దిగి వచ్చిన
వరములే కాదూ!

అఅఅ...అ...అ...అఅ అఅ...అ
ఓఓఓ...ఓ...ఓ...ఓఓ ఓఓ

పాట మధ్యలో వచ్చే పై ఆలాపన
చాలా బాగుంటుంది.

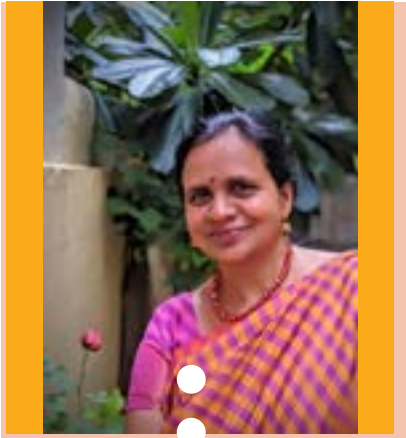
చిరుచిరు మువ్వలతో చిందాడే నడక

గదే
నట్టింట మువ్వల సవ్వడితో
తిరుగాడే చిన్నారి పాపాయి
సందడి మనసును
ఘల్లుమనిపించి,ఆనందంతో
నింపేయదూ!

చిన్నారి మొగములోన సిరులొలికే
నగవు కదే(2)

సిరులొలికే నగవు...చిన్నిపాపల
నగవుల సిరిని చూసి
మురిసిపోనిదెవ్వరు?! మురిసి
తరించనిదెవ్వరు?!

చినికిన తేనెవే-తొలకరి వానవే
అందమైన ప్రాసతో కూడిన అలతి
పదములతో మనసు దోచే మనసు
కవి

దీకొండ చంద్రకళ

సావిత్రి,అక్కినేని,కొంగర
జగయ్య ముఖ్యపాత్రధారులుగా
నటించిన, 1966 లో విడుదలైన
మనసే మందిరం చిత్రం
లోని ముద్దుమరిపాలొలికే
పాపాయిని గురించిన పాట
ఇది.విషాదమేమంటే...డాక్టర్
రఘు(అక్కినేని) ఆసుపత్రిలోని
రోగులందరినీ తన ముద్దు
మాటలతో మురిపించే ఆ
పాప(నిర్మలమ్మ కూతురు)

పద చిత్రాలివి! చిదిమిన మినుకు
కదే-చెంగల్వ మెరుగు కదే

తేట తెలుగు పదమైన చెంగల్వ
మెరుగు ఎంత బాగుందో కదా...
చిదిమితే పాలుగారు బుగ్గలు...
కందిన బుగ్గల ఎరుపును చెంగల్వ
మెరుగుతో పోల్చిన కవి సృజనను
గమనించండి.

ఇక రెండవ చరణంలో...
పదినెలలు హృదయంలో
పండినట్టి తపము కదే

తల్లి పదినెలల తపస్సు
నిజమేగా... పదినెలలు ఒక
తపస్సులా, పుట్టిబోయే బిడ్డపైనే
ధ్యాసతో... తనకు అయిష్టమైన
ఆహారాన్ని కూడా ఇష్టంగా
తీంటూ, కష్టమైనా ఇష్టంగా
గర్భంలో భారాన్ని మోస్తుంది తల్లి.
ఎంత చక్కగా ఆవిష్కరించారో
చూడండి తల్లి మనసును
ఆత్రేయ! అందుకే ఆయన మన సు
కవి!

పలుకని దైవాన్ని పలికించే తల్లి
కదే
పిల్లలు దైవస్వరూపులు కదా!

ఇంటికి వెలుగు కదే-కంటికి
కలవు కదే
కలల పంట, ఇంటికి వెలుగు
కనుపాప వంటి పాపేగా!

ఒంటరి బ్రతుకైనా ఓపగలుగు తీపి
కదే అంటూ ముగించారు చివరిలో.
ఇక్కడ విధవరాలు పాత్రలో
(నిర్మలమ్మ) తన బిడ్డ
ముద్దుమురిపాలు చూస్తూ తన
ఒంటరితనంలో కూడా ఆనందాన్ని
పొందుతుంది. ఓపగలగడం వంటి
పదాలు నేటి పాటల్లో మచ్చుకైనా
వినగలమా?! అందుకే అవి
ఆపాతమధురాలు మరి!

తల్లి తన బిడ్డను చూసి
మురిసిపోతూ పాడే జోలపాటలా...
ఎంతో లాలిత్యంతో కూడిన
పదాలతో, ఇంపైన సంగీతంతో...
తోడుగా సావిత్రి అభినయంతో...
తెల్లకోకిల సుశీల గళం నేపథ్యంగా
ఎంతో సహజంగా చిత్రీకరింపబడిన
పాట ఇది.

1-1-1963 లో విడుదలైన దిల్ ఏక్
మందిర్ హిందీ చిత్రంలో శైలేంద్ర
సాహిత్యం అందించగా, శంకర్
జైకిషన్ సంగీత సారథ్యంలో సుమన్
కల్యాణ్ పురి పాడిన ఇదే పాట

సాహిత్యం మీకోసం....

Juhi ki kali meri laadali
Naazo ki pali meri laadali O
aas kiran jug jug tu jie Nanhi
si pari meri Laadali o meri
laadali Laadali o meri laadali

Juhi ki kali meri laadali

Naazo ki pali meri laadali O
aas kiran jug jug tu jie

Nanhi si pari meri

Dharti pe utar aaya

Chanda tera chehra bana

Champi kaa salaunaa

Champi kaa salaunaa

Guladastaa tan tera bana
Guladastaa tan tera.....

అంటూ సాగుతుంది . మరి ఒకసారి
వినండి .

పద్మావతి రాంభక్త

ఈ మధ్య నేను చదివిన మంచి పుస్తకాలలో రిచర్డ్ బాక్ నుండి వెలువడిన సీగల్ అనే యాభై ఎనిమిది పేజీల చిన్న నవల ప్రత్యేకంగా చెప్పదగినది. ఇది చిన్న పిల్లల కోసం రాసిన నవల. ఈ నవల నేను తెలుగులో చదివాను. ఈ నవలను ముక్తవరం పార్థసారథిగారు తెలుగులోకి అనువదించారు. పీకాక్ క్లాసిక్స్ హైదరాబాద్ వారు ప్రచురించారు.

ప్రపంచ సాహిత్యంలోని ఎన్నో మంచి రచనలను అనువదించిన అనువాదకునిగా ముక్తవరం పార్థసారథిగారి పేరు సాహితీలోకంలో సుపరిచితమే. ఈ నవలను పార్థసారథిగారు ఎంతో అద్భుతంగా

అనువదించారని నవల చదివిన ప్రతి వారికీ తప్పక అనిపిస్తుంది

ఇక నవలలోని కథలోకి వస్తే ఇది జొనాదన్ లివింగ్స్ టన్ అనే ఒక సీగల్ (Seagull) కథ. సీగల్ అంటే పొడవైన కోణాకార రెక్కలు, చిన్న కాళ్ళు కలిగిన తెల్లని జలపక్షి. దీనిని సముద్రపు కాకి అని కూడా అంటారు. జొనాదన్ అనే సీగల్ తన వారిలా అదే మూసలో కాకుండా భిన్నంగా ఉంటూ ఆకాశంలో ఎంతో ఎత్తుకు ఎగరాలనుకుంటుంది.

జీవితంలో ఉన్నత శిఖరాలను అందుకుని గర్వంగా తలెగరేయాలని ఆశిస్తుంది. కొత్త విద్యలు నేర్వడం, గుంపులోని వారిలా కాకుండా విరుద్ధంగా ప్రవర్తించడం తమ జాతి లక్షణాలు కావని తల్లిదండ్రులతో సహా అందరూ నచ్చజెప్తారు. నచ్చజెప్పడమే కాకుండా నిరుత్సాహపరుస్తూ వెనుకకు లాగుతారు. అందరిలా కూటి కోసం శ్రమించాలి తప్ప, మిగిలిన వారికి భిన్నంగా జీవితాన్ని మలచుకోకూడదని జాతిపెద్దలు వారించి బెదిరిస్తారు. చివరకు తమ మాట వినని జొనాదన్ ను జాతి నుండి వెలివేస్తారు. ఐనా పట్టుదల గల జొనాదన్ ప్రయత్నం ఆగదు.

చివరకు ఎంతో కష్టించి తన కలను సాధించుకోవడమే కథ.

మొదటిసారి నింగికి ఎగరడంలో తన ప్రయత్నం విఫలమైనపుడు సీగల్ నిరాశలో మునిగి 'సీగల్ ల ప్రపంచం సముద్రతీరం మాత్రమే, తనేమీ ప్రత్యేకం కాదు. అలాగే ఎగురుతాడు. అలాగే జీవిస్తాడు' ఇలా తలపోస్తూ ఇంటిదారి పడుతుంది.

ఆ దిశలోనే సీగల్ ఆలోచనలు మళ్ళీ ఇలా సాగుతాయి 'తను అందర్లాంటి వాడనుకోవడంలో ఓ గొప్ప ఆనందం, తృప్తి ఉన్నాయి. పరిమితుల్ని అధిగమించి ఎదగవలసిన అవసరం లేదు. ప్రయత్నం లేదు, ఓటమీ లేదు. కొత్త ఆలోచనలతో దహించుకుపోవలసిన అవసరం లేదు. ఒంటరి ప్రయాణాలు ఉండవు. చీకట్లో ఎగరక్కర్లేదు' ఈ వాక్యాలు చదివితే ఎంత నిజం కదా అనిపించక మానదు.

మనం వేరుగా ఆలోచించినా, ప్రవర్తించినా, కొత్తగా గొప్పగా ఏమైనా చేద్దామని ప్రవర్తించినా మన చుట్టూ ఉన్నవారు మనల్ని ఎద్దేవా చేస్తారు. మనం ప్రయత్నించి విఫలమైనపుడు మన మనసు 'ఎందుకింత హైరానా పడతావు' అని పదే పదే చెప్తూ బాధిస్తూ

చదవాల్సిన పుస్తకం

ఉంటుంది.

సీగల్స్ చీకట్లో ఎగరవు. అవి ఆ సమయంతో ఇంట్లో ఉంటాయి. నిరాశలో మునకలేస్తూ చీకటి రాత్రిలో తేలుతున్నప్పుడు ఆ సీగల్ రాత్రిని చూసి, 'రాత్రి ఎంత అద్భుతంగా ఉంది. చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, నీటి మీద ప్రతిఫలించే కాంతి, అంతటా విస్తరించిన ప్రశాంతత' అనుకుంది. అలా అనుకోవడంతోనే ఆ రాత్రి జొనాదన్ లో కొత్త చైతన్యం జాగృతమై, బాధ నిస్పృహ మాయమయ్యాయి. నిరాశలో ఉన్నప్పుడు మనకు మనమే ధైర్యం చెప్పుకుని కొత్త స్ఫూర్తి పొందడం, ఉత్తేజితమవడం - ఇటువంటి అనుభవం కూడా మనకు కొత్త కాదు.

అలా ఎంతో ప్రయత్నించి నూటతొంభై మైళ్ళ వేగంతో పట్టి కొట్టిన సీగల్ తనను తాను మరింత మెరుగు పరచుకుంటూ ఇలా అనుకుంటుంది. 'స్వర్గమంటే ఇదేనన్నమాట. ఎటు చూసినా ఆనందం. స్వర్గాన్ని అనుభవించాలి. వర్ణించడం విశ్లేషించడం సబబు కాదు' ఇలా ఆలోచిస్తుంటే సీగల్ రెక్కల్లో కొత్తకాంతి, కొత్తనుసుపు వచ్చి చేరాయి.

జాతి నియమాలను ధిక్కరించి తాను అనుకున్నది చేసినందుకు

ఒకనాడు

'జొనాదన్ తలవంచుకుని మధ్యన నిలబడు' అని వారి జాతికి గురుతుల్యుడైన సీగల్ ఆదేశం.

'ఎందుకీ శిక్ష! ప్రకృతి పరిమితుల్ని అధిగమించి, అసాధ్యమనుకున్నదాన్ని సాధించడమే నేరమా? వీళ్ళకర్థమయ్యేలా ఎలా చెప్పడం' అని ఆకాశానికి ఎగిరిన సీగల్ ఆలోచించింది.

ఇలా ఎన్నో అవమానాలను అవరోధాలను ఎదుర్కున్న జొనాదన్ జీవితం చివరకు ఏ దిశలో పయనించిందో తెలుసుకోవాలంటే ఈ నవల ఆసాంతం చదవాలి.

జొనాదన్ ను చూసి మరి కొందరు అదే బాటలో పయనించి విజయానికి చేరువవడం మనల్ని ఆనందపరుస్తుంది.

"లక్ష్యాలున్నవే అధిగమించడానికి. ఒకటి చేరితే మరొకటి"

"తిండి, రోజువారి గానుగెడ్డు జీవితాన్ని మించిన జీవితం ఉంటుందని గ్రహించడానికే ఎన్నో జన్మలు గడిచిపోయాయి. ఆ తర్వాత పరిపూర్ణత, సార్థకతను తెలుసుకోవడానికి మరిన్ని జన్మలు. జీవిత సార్థకత పరిపూర్ణతను సాధించడంలోనే ఉన్నది"

"స్వర్గం లేదు. అది ఒక స్థలం కాదు. స్వర్గం అంటే పరిపూర్ణత"

ఇటువంటి ఎన్నో ఆకట్టుకునే వాక్యాలు ఈ నవలలో కనబడతాయి. మనలోని జ్ఞాననేత్రాన్ని తెరుచుకునే దిశగా మనలను కదిలిస్తాయి, నడిపిస్తాయి.

రెండు భాగాలుగా రచించిన ఈ చిన్న నవల బాలల వ్యక్తిత్వ వికాసానికి ఎంతో తోడ్పడుతుంది. పట్టుదల ఉంటే సాధించలేనిది లేదనే పాఠాన్ని బోధిస్తుంది.

ఎన్ని అడ్డంకులు ఎదురైనా లక్ష్యానికి గురి పెడితే విజయం తథ్యమని నూరి పోస్తుంది. బాలల నవలగా అభివర్ణించినా మన దైనందిన జీవితాన్ని పోల్చి చూసుకుంటే ఎంతో సామీప్యత కనబడుతుంది. మరొక కోణంలో ఇదొక గొప్ప ఆధ్యాత్మిక నవలగా కూడా అనిపించడం ఆశ్చర్యం. అందరూ తప్పక చదవాల్సిన నవల "సీగల్". మీ సమయం వృధా కాదు, నాది హామీ.

★★★

‘మాలపిల్ల’

ఈదర శ్రీవిద్య

85 సంవత్సరాల క్రితం విడుదలైన "మాలపిల్ల" అనే ఒక చలనచిత్రం గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించ దలుచుకున్నాను. అంటరానితనం అడుగంటాలని, కుల వ్యవస్థను కూకటివేళ్ళతో పెళ్ళగించి వేయాలని ఒక మహాన్నతమైన సంస్కరణ వాదంతో రూపొందించిన చిత్రం 'మాలపిల్ల!' 1938లో వచ్చిన 'మాలపిల్ల' సామాజిక సంస్కరణకు ఉద్దేశించి వెలువడింది..నిజానికి ఆ చలనచిత్రం 85 సంవత్సరాల క్రితం రావలసింది కాదు, నేడు ఆ చలనచిత్రం దేశమంతటా విడుదల అవ్వాలని అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎందుకంటే ఈనాటికి కూల వివక్షత, అంటరాని తనం, కులం పేరుతో జరిగే పరువు హత్యలు నేటికి సమాజాని పట్టి పీడిస్తున్నాయి. వాటిని తరిమి కొట్టటానికి ఆనాడే

దర్శకత్వం: గూడవల్లి రామబ్రహ్మం

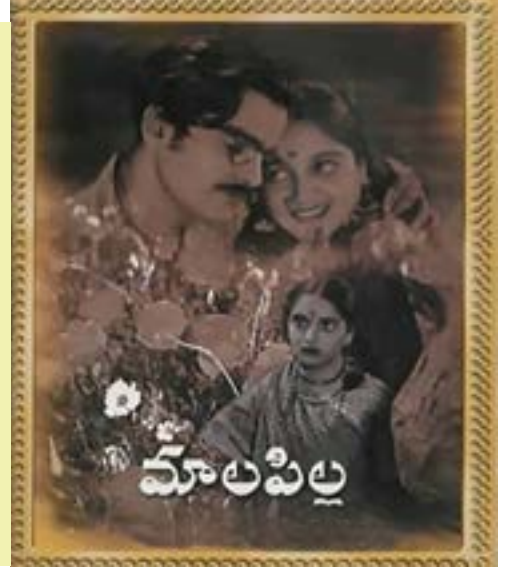
కథ: గుడిపాటి వెంకటచలం

తారాగణం: గోవిందరాజులు సుబ్బారావు, కాంచనమాల, భానుమతి,

సంభాషణలు: గుడిపాటి వెంకటచలం, తాపీ ధర్మారావు

సంగీతం: భీమవరపు నరసింహారావు

నిర్మాణ సంస్థ: సారథి ఫిలిమ్స్

మాలపిల్ల వంటి చిత్రాలు ప్రజలను చైతన్య వంతులను చెయ్యటానికి నడుం బిగించాయి.

“మాలపిల్ల” గూడవల్లి రామబ్రహ్మం దర్శకత్వంలో “సారథి ఫిలిమ్స్” “నిర్మాణంలో గోవిందరాజులు సుబ్బారావు, కాంచనమాల, గాలి వెంకటేశ్వరరావు ప్రధానపాత్రల్లో నటించిన 1938 నాటి తెలుగు సాంఘిక చలనచిత్రం.

" ఈ మాలపిల్లి చిత్రానికి కథను సమకూర్చింది మరో గొప్ప రచయిత గుడిపాటి వెంకటచలం. శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానానికి ముందుమాట రాసినవాడు. మైదానం దైవమిచ్చిన భార్య, ప్రేమలేఖలు, మ్యూజింగ్స్ వంటి ఎన్నో రచనలు చేసిన ఆయన ఆలోచనా ధోరణి ఏమిటో అర్థం చేసుకోవచ్చు. "

ఈ మాలపిల్లి చిత్రానికి కథను

సమకూర్చింది మరో గొప్ప రచయిత గుడిపాటి వెంకటచలం. శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానానికి ముందుమాట రాసినవాడు. మైదానం దైవమిచ్చిన భార్య, ప్రేమలేఖలు, మ్యూజింగ్స్ వంటి ఎన్నో రచనలు చేసిన ఆయన ఆలోచనా ధోరణి ఏమిటో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

" మాలపిల్ల చలన చిత్రం తీయడమన్నది గొప్ప సంచలనం! అది కూడా తెలుగు చలన చిత్ర నిర్మాణ ప్రారంభదశలోనే తీయడం ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయం. మత, కుల వాదాల్లో కొట్టుకుపోతున్న దర్శక నిర్మాతలు, రచయితలు, కవులు సమాజాన్ని వెనక్కి నడిపించే చలన చిత్రాలు ఇప్పటికీ తీస్తున్నారు. మానవ హక్కుల్ని దెబ్బతీసే హింస, దౌర్జన్యాలు ఇప్పటికీ ప్రదర్శిస్తున్నారు. "

‘మాలపిల్ల’ చలన చిత్రం తీయడమన్నది గొప్ప సంచలనం!

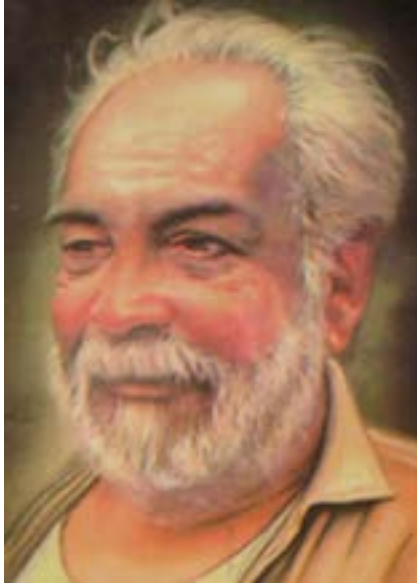

అది కూడా తెలుగు చలన చిత్ర నిర్మాణ ప్రారంభదశలోనే తీయడం ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయం. మత, కుల వాదాల్లో కొట్టుకుపోతున్న దర్శక నిర్మాతలు, రచయితలు, కవులు సమాజాన్ని వెనక్కి నడిపించే చలన చిత్రాలు ఇప్పటికీ తీస్తున్నారు. మానవ హక్కుల్ని దెబ్బతీసే హింస, దౌర్జన్యాలు ఇప్పటికీ ప్రదర్శిస్తున్నారు.

" 85ఏండ్ల క్రితమే మాలపిల్ల- ను ఎంతో ధైర్యంగా చిత్రీకరించి ఘనవిజయం సాధించిన గూడవల్లి రామబ్రహ్మం నుంచి ఎంతో నేర్చుకోవాల్సి ఉంది! కనీసం తామెంత వెనకబడి ఉన్నామన్నది ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి."

85ఏండ్ల క్రితమే మాలపిల్లను ఎంతో ధైర్యంగా చిత్రీకరించి ఘనవిజయం సాధించిన గూడవల్లి రామబ్రహ్మం నుంచి ఎంతో నేర్చుకోవాల్సి ఉంది! కనీసం తామెంత వెనకబడి ఉన్నామన్నది ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి.

మాలపిల్ల సినిమాలో హరిజనోద్ధరణ, హరిజనుల దేవాలయ ప్రవేశం, అంటరానితనం నిర్మూలన వంటివి ప్రధానమైన అంశాలు. సినిమాకు ఆధారమైన చలన నవల మాలపిల్లలో బ్రాహ్మణ యువకుడు, హరిజన బాలిక ప్రేమ, సమాజంలో వారికి ఎదురైన సమస్యలు మాత్రమే ఇతివృత్తం కాగా దర్శక, రచయితలు దీనికి హరిజనుల

దేవాలయ ప్రవేశం, అంటరానితన నిర్మూలన, గాంధేయవాదం వంటి అంశాలపై కథాంశాన్ని విస్తరించారు. సినిమా చివరిలో హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశం కల్పించిన తిరువాన్మూరు మహారాజు చర్యను ప్రశంసిస్తూ సంభాషణలు రాయించారు. మాలపిల్ల సినిమాను ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు, ఆంధ్రపత్రిక వ్యవస్థాపకుడు, సంస్కరణాభిలాషి అయిన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుకు అంకితం ఇచ్చారు

ఇక కథలోకి వెళితే, ఆలయ ధర్మకర్త సుందర రామశాస్త్రి కొడుకు ఉన్నత విద్యాభ్యాసం చేసి వస్తాడు. గాంధీయజం వంటబట్టించుకుంటాడు. అందుకు సంబంధించిన సమావేశాలకు వెళుతుంటాడు. అభ్యుదయ వాదిగా మారతాడు. సాయంత్రాలు ఆ ఊళ్ళో ఉన్న కొండపైకి వెళుతుంటాడు.

అలా ఒక రోజు కొండ మీద తిరుగుతుండగా అక్కడ ఒక అమ్మాయిని చూస్తాడు. ప్రేమలో పడతాడు. ఆమె పేరు చంపాలత అనీ, ఆమె ఒక మాలపిల్ల అని తెలుసుకుంటాడు. తన చాదస్తపు తండ్రి లాగా అసహ్యించుకోకుండా హృదయ పూర్వకంగా అంగీకరిస్తాడు. ఆమెతో దేశాంతరం పారిపోయి పెళ్ళి చేసుకుని, మంచి ఉద్యోగంలో స్థిరపడతాడు.

పనికిరాని సంప్రదాయాలను దరిచేరనీయకుండా ఆధునికంగా జీవిస్తుంటాడు. తన కొడుకు ఆ విధంగా చేయగలడనీ సుందర రామశాస్త్రి ఏ మాత్రం ఊహించడు. ఆయన, ఆయన భార్య కృంగిపోతారు. దేశంలో త్వరితగతిన చోటు చేసుకుంటున్న మార్పులు వారు జీర్ణించుకోలేరు. కానీ, క్రమ క్రమంగా వారిలో కూడా మార్పు వస్తుంది. చిత్రాంతంలో హరిజనులు కూడా మనుషులేనని సుందర రామశాస్త్రి గుర్తించి వారి ఆలయ ప్రవేశానికి ముహూర్తం నిశ్చయిస్తాడు. ఆ వార్త ఆనాటి తెలుగు ప్రముఖ దినపత్రిక

'మాలపిల్ల'

'ఆంధ్రపత్రిక'లో చదివిన కొడుకు నాగరాజు, కోడలు చంపాలత - ఆ ముహూర్తానికి కలకత్తా నుండి తిరిగివస్తారు.

ఛాందస భావాలు గల సుందర రామశాస్త్రిగా డాక్టర్ గోవింద రాజుల సుబ్బారావు, కొడుకు నాగరాజుగా గాలి వెంకటేశ్వరరావు, మాలపిల్ల చంపాలతగా ఆనాటి అందాల తార కాంచనమాల నటించారు. బసవరాజు అప్పారావు గేయాల హక్కులన్నీ కొనేసి, గూడవల్లి రామబ్రహ్మం ఈ చిత్రంలో వాడుకున్నారు. 'కొల్లాయి గట్టితే నేమి మా గాంధీ మూలదై తిరిగితేనేమి?' 'నల్లవాడే గొల్ల పిల్లవాడే' వంటివే కాక, ఇంకా మిగతా పాటలన్నీ తాతాజీ - అంటే తాపీ ధర్మారావు రాసినవి. అంతే కాదు, చిత్రానికి సంభాషణలు సమకూర్చింది కూడా ఆయనే!

"తాపీవారి పేరు వినగానే చాలా మందికి దేవాలయం మీద బూతుబొమ్మలెందుకు? ఇనుప కచ్చడాలు పెళ్లి-దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు వంటి ఆయన పుస్తకాలు గుర్తుకు వస్తాయి. ఆ పుస్తకాల పేర్లు తెలియని ఈ కాలపు యువతీ యువకులు ఎవరైనా ఉంటే, సంపాదించి చదవడం మేలు."

తాపీవారి పేరు వినగానే చాలా మందికి 'దేవాలయం మీద బూతుబొమ్మలెందుకు?' 'ఇనుప కచ్చడాలు' 'పెళ్లి-దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు' వంటి ఆయన పుస్తకాలు గుర్తుకు వస్తాయి. ఆ పుస్తకాల పేర్లు తెలియని ఈ కాలపు యువతీ యువకులు ఎవరైనా ఉంటే, సంపాదించి చదవడం మేలు.

మాలపిల్ల సినిమా తెలుగు సినిమా రంగంలో తొలి వివాదాస్పదమైన సినిమా. సినిమాను నిషేధించాలని, కొన్ని భాగాలు పునర్నిర్మించాలని కాకినాడ, విజయవాడ వంటి ప్రాంతాల్లో సభల్లో తీర్మానాలు జరిగాయి. సినిమా సమాజంలోని వాస్తవాలకు బదులు పక్షపాతధోరణులతో చిత్రీకరిస్తోందంటూ పత్రికల్లో విమర్శలు, సమాజంలోని దుర్లక్షణాలను వ్యతిరేకించిందే తప్ప వర్గాన్ని లక్ష్యం చేసుకోలేదని సమర్థనలు వచ్చాయి

"ఈ సినిమా కారణంగా కొన్ని ప్రాంతాల్లో బ్రాహ్మణులకు మంచినీరు ఇవ్వకపోవడం, పారిశుధ్య కార్మికులు తిరుగుబాటు చేయడం వంటివి చోటుచేసుకున్నాయి."

ఈ సినిమా కారణంగా కొన్ని ప్రాంతాల్లో బ్రాహ్మణులకు మంచినీరు ఇవ్వకపోవడం, పారిశుధ్య కార్మికులు తిరుగుబాటు చేయడం వంటివి చోటుచేసుకున్నాయి. అంటే సమాజంలో ఈ సినిమా ఎంత

ప్రభావం చూపిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. బ్రాహ్మణుల అభ్యంతరాలకు ఆజ్యం పోస్తూ పిలక బ్రాహ్మణులకు ఉచిత పాసులు అంటూ ప్రచారం చేశారు. ఐతే వాదోపవాదాలు, వివాదాల కారణంగా మరింత ప్రాచుర్యం లభించి సినిమా విజయవంతం అయింది. సినిమా దశాబ్దాలు గడిచేకొద్దీ సాహసోపేతమైన చిత్రంగా, సందేశాత్మక చిత్రంగా విమర్శకుల ప్రశంసలు అందుకుని తెలుగు సినిమా రంగంలో క్లాసిక్ గా పేరుపొందింది.

కులం, మతం, పరువు - ప్రతిష్ఠ జీవిత గమనంలో అందరూ కోరుకునేవే. అందరూ పరువుతో బతకాల్సిందే, దానికి ఆర్థిక తారతమ్యాలు లేవు. మరి బతకడం అంటే... కులమతాలకు అతీతంగా మనిషి మనిషిలా బతకడం. తనకు ఉన్న దాంట్లో పరువుగా జీవితం సాఫీగా నడవాలని అందరూ ఆకాంక్షిస్తారు. మరి పరువు కోసం ఏమైనా చేస్తారా తరచుగా వినిపిస్తున్న పరువు హత్యల పరమార్థం ఏంటి..?

తమకు ఇష్టం లేకుండా అమ్మాయి వేరే కులానికి చెందిన వ్యక్తిని పెండ్లాడిందన్న కోపంతో సొంత అల్లుడునే హతమార్చి కుమార్తెకు వైధవ్యాన్ని కలిగిస్తున్నారు చాల మంది తల్లి దండ్రులు నేడు. నానాటికి ఇటువంటి పరువు హత్యలు దేశంలో పెరిగి పోతున్నాయి. ఇటువంటి వారికి కను విప్పు ఈ మాలపిల్ల. ఇకనైనా కులం కోసం, మతం కోసం విలువైన జీవితాలను తాకట్టు పెట్టటం

అవునే! అందరూ నా ద్రస్సుల
ఖరీదు ఎంతని , నా నగలు
బాగున్నాయని ఎంతనీ, ఇలాంటి
విషయాలు మాట్లాడే వారే కానీ
మనసు విప్పి మాట్లాడిన వారే
లేరు. నేనూ నా మనసులోని
ఒంటరితనాన్ని ఎవరితోనూ
పంచుకున్నాడే లేదు. అందుకే
నువ్వు నీ కుటుంబం గురించి
చెబుతుంటే నేను కూడా వచ్చి మీ
ఇంట్లో ఉంటే బాగుంటుంది కదా
అనిపిస్తోంది.

“దాని దేముంది ? శని, ఆది
వారాలు మా ఇంటికి వచ్చేయ్.
మా అమ్మకు ఇంట్లో ఎంత ఎక్కువ
మంది ఉంటే అంత ఆనందం.
మాకు కూడా అంతే !

సంపాదన నాన్న గారిది
తక్కువైనా ఆత్మీయత పంచటంలో
వారిద్దరిదీ ఎప్పుడు పై చెయ్యే
. అందుకే మేము ముగ్గురం
చదువు విషయంలో చాలా శ్రద్ధ
చూపించేవాళ్ళం. అందరం
స్కాలర్‌షిప్స్ తెచ్చుకున్న వాళ్ళమే.
ఏ కోచింగ్ లేకుండానే యుంసెట్
లో మంచి ర్యాంక్ తెచ్చుకున్నాం.
మాకు కావల్సిన కాలేజీల్లో
చేరగలిగాం. అలాగయినా నాన్నకు
సహాయపడదామనే !”

“గ్రేట్ !” అంది ప్రవాహ

" సరే! క్లాసు టైమ్ అవుతోంది.
పద" అంది న్నలు. ఇద్దరూ క్లాసు
రూమ్ వైపు అడుగులు వేసారు.

మూడవ రోజున ‘మాధురి ‘ వచ్చి
చేరింది. తనది మరో కథ . జీవితం
అంటే అంతే కదా!

ఆమె తండ్రి తాగుబోతు. తల్లి నలుగురి
ఇండ్లలో పని చేస్తుంది. అయినా
కూతుర్ని కష్టపడి చదివించాలని
ప్రయత్నిస్తోంది. ఆమె చమటోడ్డి
సంపాదించిన సొమ్మును దొంగ తనం
గానో, దొరతనంగానో లాక్కుపోవాలని
చూస్తూ ఉంటాడు భర్త వీరబాబు .

ఆ కుటుంబం మద్యాన్ని, వ్యసనంలా
అది తాగే వాళ్ళని తిట్టుకోని క్షణం
ఉండదు. దాన్ని రూపుమాపటం వారి
చేతల్లో లేదే ! కనీసం తండ్రినయినా
బాగు చెయ్యాలని మాధురి, భర్త చేత ఆ
తాగుడు త్రాగటం ఆపించాలని భార్య
‘బంగారం’ శతవిధాల ప్రయత్నించి
ఓడిపోయారు. ఆ ఆటలో మద్యమే
గెలుస్తోంది ప్రతి సారి.

ఊహ తెలిసినప్పటి నుంచీ తన
క్రింద క్లాసుల వాళ్ళకి ట్యూషన్ చెప్పి
డబ్బు సంపాదిస్తూ ఉండేది మాధురి.
ఆ విషయం తండ్రికి తెలియకుండా
జాగ్రత్త పడేది. ప్రొద్దున పోయి రాత్రికి
వచ్చే అతనికి ఈ విషయం తెలిసే ప్రశక్త
లేదు.

. ఇక అలా చదువు బండిని ఇక్కడి
వరకూ లాక్కు వచ్చింది. పైన ఏం
జరుగుతుందో ఆ భగవంతుడికే
తెలియాలి.

★ ★

యలమర్తి అనూరాధ

ప్రక్కింట్లోంచి గట్టి గట్టిగా
అరుపులు వినిపిస్తున్నాయి.
ఎవరైనా కొట్టుకుంటున్నారంటే
వినాలని, చూడాలనుకొనే వారే
అందరూ , వాళ్ళ సమస్యని
తెలుసుకుని పరిష్కరిద్దా మని
అసలు ఉండదు .

ఈ కాలంలో అయితే అది
చాలా అరుదైనదిగా మిగిలి
పోయింది. ఎందుకంటే కలికాలం
మహాత్మమో ఏమో మధ్యలో వచ్చిన
వారు మధ్యలోనే పై లోకానికి
చేరిపోతున్నారు.

ఇక అలాంటప్పుడు ఎవరు
ముందుకు వస్తారు? కానీ
ధృతి ఇలాంటి వాటికి ముందు
ఉంటుంది. ప్రక్కంటికి వెంటనే
పరుగెత్తింది. “ఇంతకీ ఎందుకు
వారు అరుచుకుంటున్నారు
అనుకుంటూ. “

ధృతి వెనుకే మధురిమ కూడా
వెళ్ళింది . ధర్మతేజ ఆమెను
అనుసరించాడు.

జరిగిన కథ

ధృతి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో చేరుతుంది. కాలేజీలో రాగ్నింగ్ గురుంచి ఆందోళన చెందుతుంది .కాలేజీలో తన మొదటి రోజు అనుభవాలాను తన తల్లి, అన్నలతో పంచుకుంటుంది ధృతి. కాలేజీలో ధృతి కి ప్రవాహ పరిచయం అవుతుంది.

ఇక చదవండి

ఏడుస్తున్న 'గాయత్రి' దగ్గరకు వెళ్ళి 'ఏమయింది పిన్నీ?' అని అడిగింది

'సరసు' కనిపించడం లేదే!" అంటూ ఇంకా గట్టిగా ఏడవ సాగింది.

ఎప్పటి నుంచి?' అంది మధురిమ ఆమె భుజం పైన చెయ్యి వేసి.

రాత్రి భోజనాలు చేసి అందరం నిద్ర పోయాం. తెల్లారి ఉదయాన లేచి చూస్తే లేదు “

“ఎక్కడికైనా వెళ్ళిందేమో? స్నేహితులింటికి అయినా వెళ్ళి ఉండవచ్చు”అంది ధృతి..

‘అందరికీ ఫోను చేసాం. ఎవరింటికి రాలేదని చెప్పారు.

దిగాలుగా కూర్చున్న సరసు తండ్రి ‘ప్రభాకర్ ‘కి దగ్గర ఉండి ధైర్యం చెబుతున్నాడు ధర్మ తేజ

“పోలీసు రి పోర్ట్ ఇద్దామంటావా ?” అన్నాడు ప్రభాకర్ అడగలేక అడుగు తున్నట్లు .

“నా మనసులో నూ అదే ఉంది. కానీ.. అంటూ ఆగిపోయాడు.

“అదే కదా నా బాధ కూడా! ఇప్పటి దాకా ఈ నాలుగు గోడల మధ్య ఉన్న విషయం అందరికీ తెలిసి పోతుంది. ఇక అక్కణించి మాటల తూటాలు గుండెల్లోకి దూసుకు పోవటం. తప్పుదు”

“పోనీ సాయంత్రం వరకూ చూద్దాం. ఎవరైనా ఫోను చేస్తే మీకు చెప్పే అవకాశం లేక వెళ్ళిందేమో?”

“అలా వెళ్ళినా ,తర్వాత అయినా ఫోను చేసి చెప్పాలిగా దానికి తెలియదా ఇక్కడ రెండు ప్రాణాలు దాని కోసం విల విల లాడి పోతాయని “

“అవన్నీ తెలిస్తే ఇలా ఎందుకు చేస్తారు?” అనుకున్నాడు మనసులో

పదేండ్ల దాకా పిల్లలు పుట్టలేదని, ఎదురు చూసి ఎదురు చూసిన తరువాత పుట్టిన పిల్ల అని సరసు ని అపురూపంగా పెంచారు. ఏది కోరితే అది తెచ్చి పెట్టారు. ఈ రోజు ఇలా జరిగింది ఏమిటి అని ఆ తల్లి తండ్రులు మనసులో కుమిలి పోతున్నారు.

బాధను దిగమ్రొంగుకోవటం తప్ప ఏమీ చేయలేని పరిస్థితులను అప్పుడప్పుడు భగవంతుడు సృష్టిస్తూ ఉంటాడు. కర్మ అనుభవించటమే అని మనసును సర్ది చెప్పుకోవటమే. మధురిమ ఇంట్లోకి వెళ్ళి వేడి వేడిగా కాఫీ తీసుకువచ్చి బలవంతంగా

వాళ్ళిద్దరితో త్రాగించింది.

అప్పటి దాకా ధృతి ధైర్యం చెబుతూనే ఉంది. సాయంత్రం దాకా చూసి అప్పటికే ఏ సంగతీ తెలియకపోతే అప్పుడు పోలీసు స్టేషన్ లో రిపోర్ట్ ఇద్దామని అనుకున్నారు.

మా ఇంటికి వచ్చేయ్యండి, ఇక్కడ ఎందుకు ? “ అంది మధురిమ.

“వద్దు ,వద్దు. ఇప్పటికే గంట పైగా మా దగ్గర ఉండిపోయారు.మీకు మీ పనులు ఉంటాయిగా. వెళ్ళు మధురిమా.” అంది గాయత్రి.

“పనులు ఎప్పుడూ ఉండేవే. అవసరమైనప్పుడే కదా సాయం గా ఉదాల్సింది. నేను ఇక్కడే ఉంటాను. ధృతి చూసుకుంటుంది “అని ధృతి వైపు చూసి వెళ్ళమన్నట్లు సైగ చేసింది.

“వెళ్ళవదినా ! నేను చెబుతున్నానుగా. మేము ఇద్దరం ఉన్నాంగా! ఒకరికి ఒకరం. ఇది ఈ రోజు తో పోతుందో పోదో ఎవరికి తెలుసు? “అంది నిరాశక్తిగా గాయత్రి.

“అవును ధర్మతేజా! వెళ్ళు” అన్నాడు ప్రభాకర్ కూడా భార్యకు వత్తాను పలుకుతూ .ఇక చేసేది లేక ఇద్దరూ బయటకు వచ్చేసారు.

పిల్లలు తల్లి తండ్రుల పట్ల ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఎలా ప్రవర్తించగలుగు తున్నారు అన్నాడే వాళ్ళద్దరి మనసులో ఇప్పుడు పెద్ద ప్రశ్న గా మారి కనిపిస్తూ కలవర పెడుతోంది.

ఎవరి బిడ్డ అయినా తమ బిడ్డలాంటి దే కదా!

సాయంత్ర మయ్యింది . సరసు సంగతి ఏమీ తెలియ లేదు. స్నేహితులు ఎవరూ పెదవి విప్పలేదు .

కాలేజీ నుంచి వరుణ్ ధృతిని ఇంటికి తీసుకు వస్తున్నాడు. దగ్గర ఉన్న ఆటో స్టాండ్ దగ్గరికి రాగానే “ ఒక్క సారి బండి ఆపరా అన్నయ్యా!” అన్నది

“ ఎందుకే ?

“చెబుతాగా ! అంటూ చెంగున దూకింది.

అక్కడున్న ఆటో అతని దగ్గరకి వెళ్ళి భారతి కాన్వెంట్లో పిల్లలని ఎవరు తీసుకు వెళ్తారు? అని అడిగింది..

‘అనిల్’ అన్నాడు అతను.

“అతనెక్కడు, ఇప్పుడు? ఈ రోజు రాలేదా ? “

“లేదండీ. ప్రొద్దునే వచ్చేవాడు. ఈ రోజు వాడి ఆటోలో పిల్లలందరినీ వాళ్ళ

తల్లి తండ్రులే దింపుకున్నారు?

“ఎందుకు రాలేదు?”

“తెలియదు”

“అతనికి ఫోను చెయ్యండి. విషయం తెలుస్తుంది కదా “

అతనికి ఫోన్ చేస్తే, స్విచ్ ఆఫ్ అని వస్తోంది అన్నాడు.

“సరే! అతని సంగతి తెలిస్తే మాకు ఈ నెంబరుకు తెలియ చేయండి అని తండ్రి నెంబరు ఇచ్చింది.

“ఏమయ్యిందండి ? “అన్న ప్రశ్నకి సమాధానం ఇవ్వకుండానే అన్నయ్య వెనక కూర్చుని ‘పోనివ్వు’ అంది.

బండి దూసుకు పో యింది.

ఏదో కొంత సస్పెన్సు విడి పోతున్నట్లనిపించింది సరసు విషయంలో, సరసు మాయమవటంలో ఆటో అనిల్ పాత్ర ఉందా? ఉంటే ఎంత?

ఇంట్లోకి రాగానే తల్లికి ఈ విషయమంతా చెప్పింది.

“ఏమోనే! ఈ మధ్య ఆటో వాళ్ళతో ఆడపిల్లలు ప్రేమలో పడటం మామూలు అయిపోయింది . ఏం చేస్తాం? విద్యార్థులు చెప్పించగలం తల్లి తండ్రులుగా, నేర్పిన సంస్కారం మరిచిపోతే ఎవరు ఏం చెయ్యగలరు ?

‘నిజమే! అమ్మ అన్న దాంట్లో

తప్పేముంది?” అలుచనల్లో పడింది

ధృతి తన గది వైపు వెళుతూ.

ధృతి కనుక్కున్నా విషయాన్ని మధురిమ వెళ్ళి గోమతికి చెప్పి వచ్చింది.

అది విన్నాక బయటకు వెళ్ళి పోయాడు ప్రభాకర్. అతనికి తల కొట్టేసినట్లుగా ఉంది. బాగా చదివించి గొప్ప సంబంధం తీసుకొచ్చి ఎంతో వైభవంగా పెళ్ళి చెయ్యలనుకున్నాడు.ఇలా జరిగిందేమిటి ? తన కూతురు ఆటో వాడితో వెళ్ళి పోయిందా ?

సరసు ఫోను ప్రొద్దున నుంచీ స్విచ్ ఆఫ్ లోనే ఉంది .ఇప్పుడు ఏం చెయ్యాలి?

పోలీసు స్టేషన్ కి వెళ్ళి రిపోర్టు ఇవ్వాలా? వద్దా? అదే నిజమని ఎలా అనుకుంటాం ? ఏమైనా అపాయంలో ఉంటే ?ఇక పైన ఆలోచించ లేక పోయాడు.

దగ్గర్లో ఉన్న పోలీసు స్టేషన్ కి వెళ్ళి కంప్లెయింట్ చేసి వచ్చాడు,ఇదంతా మాకు మామూలే అన్నట్లున్నాయి ఇన్వెస్టిగేర్ చూపులు.

తమకు ఇదొక్కటే సమస్య .వాళ్ళకు రోజుకు ఇలాంటి కేసులు ఎన్ని వస్తాయో? అందుకే నేమో ఈ నిర్లిప్తత.

వాళ్ళే కనుక ఆసక్తిగా తలుచుకొని వెతికితే తన చిట్టితల్లి తొందరగా

దొరుకుతుంది కదా.

కాస్త ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోమని చెప్పి వచ్చాడు కానీ తన మాటకు అక్కడ విలువే ముంది? రేపటినుంచే తనని అందరూ లేచి పోయిన కూతురు కి తండ్రి అని అంటారేమో ? అడుగు తీసి అడుగు వెయ్యటం కష్టంగా ఉంది అతనికి.

ఎవరైనా తమ పిల్లని ఎత్తుకు పోయారా?” ఇంకా తన కూతురు ఏ తప్పుడు పని చేయదనే ఆ తండ్రి నమ్మకం .

మరి తలుపులు తీసే ఉన్నాయి ఎందుకు? అతని అంతరాత్మ ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు.

రోజూ అన్ని తలుపులూ వేసే ఉన్నాయా లేదా అని చూసుకొనేది కూడా తనే. రాత్రి నిద్ర పోయేముందు చేసే చివరి పని ఆ రోజుకి.

బయటకు వెళితే ఎవరైనా ఎత్తుకు పోయారా? పదవ తరగతి చదివే చిన్న పిల్ల. అతని మనసు గొణిగింది .

కిరాతకులకు ఆమె చిన్న పిల్ల కాదు ఆడపిల్ల.. అలాంటి పరిస్థితులలో ఏ తండ్రి ఇలాంటి ఆలోచనలు చెయ్యడు.

ప్రభాకర్ కూడా అలాంటివి ఏవయినా వస్తున్నా దూరంగా నెట్టేస్తున్నాడు.

తండ్రిగా అంత కన్నా ఏం చెయ్యగలడు?

చిన్నతనం నుంచీ సరసును ఎంత అల్లారు ముద్దుగా పెంచాడు. ఇలా తనకు చెప్పా చెయ్యకుండా ఎక్కడికి వెళ్ళింది?

సమాధానాలు లేని ప్రశ్నలన్నీ మూకుమ్మడిగా తన చుట్టూ చేరి దండయాత్ర చేస్తుంటే “యూ” అంటూ గట్టిగా జుట్టు పట్టుకున్నాడు. రెండు చేతులతో..

అక్కడ గాయత్రికి అలానే ఉంది.

ప్రొద్దున నుంచీ జండూబామ్ ని తలకు ఎన్ని సార్లు పట్టించినా తలనొప్పి తగ్గితేనా? ఇంకా ఇంకా పెరిగి పోతోంది.

చిక్కగా ఓ టీ తాగితే అన్నా కాస్త ఉపశమనం కలుగుతుందేమో అనుకునేంతలో కాలింగ్ బెల్ మ్రోగింది. తలుపు తీస్తే ఎదురుగా మధురిమ టీ కప్పులతో.

మధ్యాహ్నం భోజనం కూడా తనే తెచ్చి బలవంతంగా తినిపించి వెళ్ళింది అన్నపూర్ణలా .

“నీ కెందుకు వదినా శ్రమ? “అంది

మీ భారాన్ని నేను ఎలాగూ తగ్గించలేను. కనీసం ఇదయినా చెయ్యనివ్వండి

“రేపటి నుంచీ మా పెంపకాన్ని అందరూ దుయ్యబట్టటం

ప్రారంభిస్తారు. అది తలుచుకుంటేనే మా ఇద్దరికీ చచ్చి పోవాలనిపిస్తోంది”

“ఛ! ఛ! ఏం మాటలవి ? లోకులు కాకులు. వాళ్ళేదో మాట్లాడుతూనే ఉంటారు. అవన్నీ మనం పట్టించుకుంటామా? ఇంత దానికే అంత దూరం ఆలోచిస్తారా? అయినా ఏ సమస్యకూ అత్యుపాత్య పరిష్కారం కాదు. అలా అయితే లోకంలో ఎవ్వరూ మిగలరు. అసలు సమస్య లేని వారు ఎవరు? అలాంటి పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు రానివ్వకండి . రేపు మీ అమ్మాయి తిరిగి వస్తే తనకు దిక్కెవరు ? అసలు తను తప్పు చేసిందని ఎందుకు అనుకుంటారు? మంచిగానే ఆలోచించండి. రాత్రికి భోజనం నేనే తెస్తాను. మేము మిద్దరం కూడా వచ్చి మీదగ్గరే పడుకుంటాం, భయపడకండి “అంటూ సర్దుకుంటుంది అని ధైర్యం చెప్పి వెళ్ళింది.

వాళ్ళద్దరి గుండెల్లో అగ్ని గోళాలు బ్రద్దలవు తున్నాయన్నది వారికే తెలుసు .

అసలు ఈ గుండె ఇప్పటి కిప్పుడే ఆగిపోతే ఎంత బాగుండు. ఎవరికి వారే అనుకుంటున్నారు మనసులో, మనం అనుకున్నామని వెళ్ళి పోము. వద్దన్నా వెళ్ళాల్సిన రోజు వస్తే వెళ్ళక తప్పదు.

అంతా దైవేచ్ఛ !

---సశేషం

రెండు హత్యలు జరగడంతో నా మీద వత్తిడి పెరిగింది. శంకర నారాయణ చాలా చిన్న ఉద్యోగి. అతనికి చాలా కలలున్నాయి. పైసా పైసా పోగేసి రేపు పిల్లలు పుడితే వాళ్ళకి మంచి జీవితం అందించాలని అతడు ఆశ పడ్డాడని తెలిసింది. ఐరన్ పార్క్స్ తయారుకి చెందిన లేట్ వర్క్ కంపెనీలో పని చేసేవాడు. అదనపు పని చేస్తే అదనపు వేతనం వస్తుందని ఎక్కువ పని చేసేవాడు. అతడి భార్య లలిత కాస్త కూస్తో చదువుకున్న అమ్మాయి.

ఎలా జరిగిందో గానీ శంకర నారాయణ హత్యకు గురయ్యాడు. అనుమానం అతడి భార్య వైపు వెళ్లలేదు. ఎందుకంటే భర్త హత్య గురించి తనే కంప్లెంట్ ఇచ్చింది గనుక. శంకర నారాయణ ఉదంతం డిపార్ట్మెంట్కి సవాలుగా మారింది. అతడు పని చేసే లేట్ వర్క్ కంపెనీ యజమాని సారంగపాణి మా కమీషనర్ని కలిశాడు.

" చీమక్కూడా అపకారం చేసినవాడు కాదు సర్.. హంతకుడ్ని పట్టుకోండి.. అన్నది అతడి అభ్యర్థన."

"చీమక్కూడా అపకారం చేసినవాడు కాదు సర్.. హంతకుడ్ని పట్టుకోండి.." అన్నది అతడి అభ్యర్థన.

కమీషనర్ నాకు రెండుమూడు సార్లు ఫోన్ చేశాడు.

"ఆ శంకరనారాయణ హత్య విషయంలో ఏమైనా క్లూ దొరికిందా?" అడిగాడు, "క్లూస్ టీం ఎవిడెన్స్ కోసం సెర్చ్ చేస్తుంది సార్, డాగ్ స్క్వాడ్ కూడా ఇన్వెస్ట్ చేసాం. ఇంకా ప్రాపర్ ఎవిడెన్స్ ట్రేసవుట్ కాలేదు.." చెప్పాను.

పై అదధికార్ల ఒత్తిడితో ఎందుకైనా మంచిదని హతుడు శంకర్ నారాయణ ఇంటి దగ్గర ఐ.డి పోలీసులిద్దరినీ నిఘా పెట్టాను. అనుమానాస్పద వ్యక్తులు ఎవరూ ఆ ఇంటికొచ్చినట్టు సమాచారం లేదు. బంధువులు ఎవరో పరామర్శించి వెళ్తున్నారగానీ భయటకి రాలేదు లలిత. రోజూ రావడం శంకర్ నారాయణ ఇంటి ఎదురుగా వున్న టీ దుకాణంలో కాపు కాచివెళ్లడం మా కానిస్టేబుల్కి రివాజుగా మారింది. మరో వారం తర్వాత వాళ్లని ఆ డ్యూటీ నుండి రిలీవ్ చేశాను.

మళ్ళీ కమీషనర్ నుండి షంటింగ్. ఎంక్వయిర్ కోసం లలిత ఇంటి కెళ్లాను. "మీకు ఎవరిమీదైనా అనుమానం వుందా?" అడిగాను. "ఎవరి కన్ను కుట్టిందో నా పసుపు కుంకుమ లాగేసారు. దుర్మార్గులు" అంది.

"ఆమె కళ్లల్లో నీళ్లు తిరిగాయ్. చుట్టు పక్కలా విచారిస్తే శంకర నారాయణ గురించి చాలా పాజిటివ్ రెస్పాన్స్ వచ్చింది. కమీషనర్ కలిసి సర్.. నాకు

తటవర్తి నాగేశ్వరి

కొంచెం టైమ్ ఇవ్వండి అడిగాను. ఎన్ని రోజులు కావాలి? అడిగాడు కమీషనర్ భగత్. నీళ్లు నమిలాను "

ఆమె కళ్లల్లో నీళ్లు తిరిగాయ్. చుట్టు పక్కలా విచారిస్తే శంకర నారాయణ గురించి చాలా పాజిటివ్ రెస్పాన్స్ వచ్చింది. కమీషనర్ని కలిసి "సర్.. నాకు కొంచెం టైమ్ ఇవ్వండి" అడిగాను. "ఎన్ని రోజులు కావాలి? " అడిగాడు కమీషనర్ భగత్. నీళ్లు నమిలాను.

"శంకర్ నారాయణ పని చేసే కంపెనీ ఓనరుకి ఏరియా కార్పొరేటర్ ద్వారా లోకల్ మినిస్టర్స్ మంచి సంబంధాలు ఉన్నాయయ్యా. ఆ కార్పొరేటర్ రిక్వెస్ట్ చేయడంతో మినిస్టర్ నామీద ప్రజర్ బిల్డ్ చేస్తున్నాడు. మినిస్టర్ సి. యంగారికి చాలా సన్నిహితుడు. సి.యం కి

కోపం వస్తే ఏ ట్రైనింగ్ సెంటర్కో వేస్తాడు. అక్కడ ఎలాగూ ట్రైనింగ్ మేం చెప్పేది తలకెక్కించుకోరు కాబట్టి గోళ్ళు గిల్లు కుంటూ కూర్చోవాలి. మా కష్టాలు మీకేం తెలుస్తాయ్" అన్నాడు భగత్సార్, లేతా వర్క్ కంపెనీ యజమాని సారంగపాణిని కలిసాను. కుర్రాడే. చక్కగా వున్నాడు. చిన్న వయస్సులో బిజెనెస్సి బాగా డెవలప్ చేశాడనిపించింది.

"మీ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసే వాళ్లతో శంకర నారాయణకి ఏమైనా గొడవలు వున్నాయా?" అడిగాను. "అందరికీ శంకర నారాయణ అంటే చాలా ఇష్టం. వాళ్ల కార్మిక సంఘాలే రోజూ వచ్చి కాస్త పోలీసులతో మాట్లాడ మంటే నేను ఇన్వెల్వ్ కాక తప్పలేదు." చెప్పాడు సారంగపాణి.

"మీరు కమీషనర్ మీద ఒత్తిడి తెస్తున్నారట. మాకు కొంచెం టైమివ్వండి సర్.. అడిగాను.

రోజూ మా కంపెనీ సిబ్బంది వచ్చి నన్ను అభ్యర్థిస్తున్నారు. అందుకే మంత్రి గారి ద్వారా కమీషనర్ మీద ప్రెజర్ బిల్డ్ చేయక తప్పలేదు.. చెప్పాడు సారంగపాణి. సారంగ పాణికి తండ్రి నుండి వారసత్వంగా వచ్చిన బిజినెస్ అది."

"మీరు కమీషనర్ మీద ఒత్తిడి తెస్తున్నారట. మాకు కొంచెం టైమివ్వండి సర్.. " అడిగాను. "రోజూ మా కంపెనీ సిబ్బంది వచ్చి నన్ను అభ్యర్థిస్తున్నారు. అందుకే

మంత్రి గారి ద్వారా కమీషనర్ మీద ప్రెజర్ బిల్డ్ చేయక తప్పలేదు.." చెప్పాడు సారంగపాణి. సారంగ పాణికి తండ్రి నుండి వారసత్వంగా వచ్చిన బిజినెస్ అది.

"టై టు మైలెవల్ బెస్ట్ సర్" అని వచ్చేశాను. రెండు రోజుల తర్వాత మా ఐ.డి కానిస్టేబుల్ అజయ్ ఫోన్ చేసాడు. "సర్.. ఒన్ ఇంపార్టెంట్ న్యూస్.." చెప్పాడు. "చెప్పు అది ఇంపార్టెంట్ కాదో నేను డిసైడ్ చేస్తాను" చెప్పాను. "లలితగారు బురఖాలో బయటకు వచ్చారు సర్.." చెప్పాడు. నేను నిటారుగా మారి.. "తనేం ముస్లిం కాదు కదా" అన్నాను. "ఏమో సర్. క్యాబ్ పిలిపించుకున్నారు.." చెప్పాడు. నా భృకిటి ముడి పడింది. పక్కరోజు వెళ్లాను. "బురఖాలో బయటకు వెళ్తున్నారట ఎందుకు?" అడిగాను. "ఆయన హత్య తర్వాత నా ఇంటర్వ్యూకోసం నా ఫేసి మీడియా ఫోకస్ చేసింది కదా? అందుకే ఎవరూ తేలిగ్గా నన్ను గుర్తు పట్టకుండా" అంది. మళ్ళీ తనే "ఇంట్లో బోర్ కదా గాలి మార్పుకోసం అలా నెక్లెస్ రోడ్డు వరకూ వెళ్ళాను.." చెప్పింది.

"మీ లైఫ్ కూడా డ్రెట్ వుంటుంది మాకు చెప్పకుండా ఎక్కడికి కదలకండి.." చెప్పాను. అవునూ కాదు అన్నట్టు తల ఊపింది. మరో నెల తర్వాత సారంగపాణి లలితని పెళ్లి చేసుకున్నాడు. ఆ పెళ్లికి నన్ను

కూడా పిలిచారు. పెళ్లయ్యాక వారం తర్వాత సారంగపాణిని కలవాలని వెళ్లాను. నవ్వుతూ ఆహ్వానించాడు.

"ఎనిహో మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నారు.." అన్నాను అభినందిస్తూ. "ఈ నిర్ణయం నాది కాదు.. నా స్టాల్డి.." అన్నాడు. ఆశ్చర్యంగా చూశాను. "ఒకరోజు మా స్టాఫ్ వచ్చారు. శంకర నారాయణ భార్య చదువుకుంది కదా మన కంపెనీలోనే ఏదైనా అకౌంటింగ్ వర్క్ జాబ్ ఇప్పించండి సర్.." అని అడిగారు "ఒకే.. తనని పిలిపించమని చెప్పాను." లలిత వచ్చింది. "జాబ్ చేస్తారా?" అడిగాను. "మా ఊరు వెళ్లిపోతాను." అంది.

"ఎక్కడైనా బ్రతకాల్సిందే కదా.. ఇక్కడే జాబ్ చేసుకోండి. కొత్త జీవితం మొదలు పెట్టండి.." చెప్పాను.

" ఒంటరిగా ఉండలేను. ఆయన జ్ఞాపకాలు నన్ను కలవర పరుస్తూ వుంటాయి అంది. మళ్ళీ పెళ్లి చేసుకోండి. చిన్న వయస్సే కదా.. చెప్పాను."

"ఒంటరిగా ఉండలేను. ఆయన జ్ఞాపకాలు నన్ను కలవర పరుస్తూ వుంటాయి" అంది. "మళ్ళీ పెళ్లి చేసుకోండి. చిన్న వయస్సే కదా.." చెప్పాను.

"నాకు ఒక పెళ్లి జరగడమే కష్టం.

ఇంకో పెళ్లి మానాన్న ఎక్కడ చేస్తాడు.
? మళ్ళీ కట్న కానుకలు ఇచ్చి చేసే
శక్తి మా నాన్నకి లేదు..” అంది.
“కట్నం గురించి ఆలోచించకండి..”
అన్నాను. “కట్నం మీరే ఇచ్చి
చేస్తారా?” అడిగింది. “పెళ్లి ఖర్చులు
కూడా నేనే ఇస్తాను..” అని చెప్పాను.
లలిత ఒకసారి నా వైపు చూసి

“ముందు నన్ను జాబ్లో చేరనివ్వండి”
అంది. జాబ్లో చేరింది. తను చాలా
చురుకైన అమ్మాయి. చాలా త్వరగా
ఆఫీస్ వర్క్ హ్యాండిల్ చేయడం
మొదలు పెట్టింది. ఆర్డర్స్ అప్ డేట్
చేస్తూ వుండేది. తన పని చూసి నాకు
చాలా ముచ్చట వేసేది. నేనే తనకి
కొత్త జీవితం ఎందుకివ్వకూడదు
అనిపించింది. ముందు మా ఇంట్లో
ఒప్పుకోలేదు.

**“ సెకండ్ హ్యాండ్ అమ్మాయి-
ని చేసుకొనే ఖర్చు నీకేంటిరా?
అన్నారు. అమ్మది చాలా సనాతన
ధర్మం పాటించే కుటుంబం.
అంటూ ఆపాడు.”**

“సెకండ్ హ్యాండ్ అమ్మాయిని
చేసుకొనే ఖర్చు నీకేంటిరా?” అన్నారు.
అమ్మది చాలా సనాతన ధర్మం
పాటించే కుటుంబం.” అంటూ
ఆపాడు.

ఆసక్తిగా విన్నాను. “ఎవరో
ఒకర్ని చేసుకోవాలి కదమ్మా.
తనని చేసుకుంటే కొత్త జీవితం
ఇచ్చిన వాణ్ని అవుతాను. రెండు
నేను పెళ్లి చేసుకో వాలన్న మీ

కోరిక నెరవేరుతుందని అమ్మకి నచ్చ
చెప్పాను.” చెప్పాడు. పైకి లేచి అతన్ని
అభినందించి బయటకు వచ్చాను
వచ్చేప్పుడు సారంగపాణి “ఇన్విస్టిగేషన్
పేరుతో వచ్చి ఇక మా ఆవిడ లలితనూ,
నన్నూ సతాయించకండి సర్. మీ
తంటాలేవో మీరు పడండి” అన్నాడు.
అప్పుడు వచ్చింది నాకు అనుమానం.
బయట పడకుండా బయటకి నడిచాను.

**“షాకింగ్ న్యూస్ ఏంటంటే నేను
వెళ్లి వచ్చిన వారం రోజుల తర్వాత
సారంగపాణి హత్య చేయబడ్డాడు.
నాకు లలిత ముఖం గుర్తుకొచ్చిం-
ది. పాపం ఆ అమ్మాయికి మళ్ళీ భర్త
వియోగం అనుకున్నాను “**

షాకింగ్ న్యూస్ ఏంటంటే నేను
వెళ్లి వచ్చిన వారం రోజుల తర్వాత
సారంగపాణి హత్య చేయబడ్డాడు.
నాకు లలిత ముఖం గుర్తుకొచ్చింది.
పాపం ఆ అమ్మాయికి మళ్ళీ భర్త
వియోగం అనుకున్నాను.

ఈ రెండు హత్యల గురించి
ఇంట్రాగేట్ చేయడానికి లేట్ వర్క్
కంపెనీకి మళ్ళీ వెళ్లాను. యం.డి
సీటులో లలిత కూర్చోని వుంది.
ఇప్పుడు ఆ అమ్మాయి ముఖంలో
కళ వుంది. బహుశా ఆ యం.డి
సీటుల్ కూర్చోవడం వల్ల వచ్చిన
దర్పం కావచ్చుది. “నా అదృష్టం
ఇంత వరకే అనుకుంటాను. ఇంక
ఈ కేసుల ఇన్విస్టిగేషన్ పేరుతో
రాకండి సర్. చాలా డిస్ట్రబ్ అవుతాను”
అంది.”మా డ్యూటీ తప్పదు కదా
మేడమ్ “అన్నాను. “ఆ ఇన్విస్టిగేషన్

ఏదో బయట చేసుకోండి సర్. చాలా
మంది ఎంపాయిస్ ఈ కంపెనీ
మేదే ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు.
మా మావయ్యగారు మంచం మీద
ఉన్నారు. మా అత్తగారికి కంపెనీ
గురించి ఏమీ తెలీదు. ఇంక నేనే
చూసుకోవాలి అంతా” అంది.

“ఓ.కే మేడమ్?.” గౌరవ పూర్వకంగా
అని “అవసరమైనప్పుడు మీ సహాయం
తీసుకుంటాను..” అని చెప్పాను.
“అలాగే సర్..” అని సీటులో నుండి
లేచింది. నాతో పాటు వచ్చిన నా
కారు డ్రైవర్ కమ్ పి.ఎ అనిరుధ్ “ఆ
అమ్మాయి లైఫ్ ఏం టర్న్ తిరిగింది
సర్..” అన్నాడు. నాకేం అర్థం కాక
చూశాను. “ఇంత ఇన్సైసింట్
అమ్మాయి ఇంత పెద్ద లేట్ వర్క్
కంపెనీని నిర్వహిస్తుంది. ఆమె
జీవితంలోకి వచ్చిన ఇద్దరు మగాళ్లు
పోయినా..నిలదొక్కుకుంది” అన్నాడు.
నేను నవ్వుతూ చూశాను. నాలుగు
రోజుల తర్వాత లలితని అరెస్ట్ చేశాను.
మీడియా నివ్వెర పోయింది. మీడియా
ముందు ముసుగేసి లలితను హాజరు
పరిచాను.

**“ఏం జరిగింది సర్..ఎలా లలితని
హంతకురాలిగా నిర్ధారించారు?
అడిగారు మీడియా ప్రతినిధులు.”**

“ఏం జరిగింది సర్..ఎలా లలితని
హంతకురాలిగా నిర్ధారించారు?”
అడిగారు మీడియా ప్రతినిధులు.

“డిశంబర్ ముప్పై తారీఖు. కంపెనీ
వాళ్లు జరిపిన సూర్య ఇయర్ సెలబ్రేషన్లో

సిబ్బంది మొత్తం వారి కుటుంబ సభ్యులు లతో వచ్చి హాజరయ్యారు. సారంగపాణి కళ్లు అప్పుడే లలిత మీద పడ్డాయి. శంకర నారాయణ కంపెనీలో ఉన్నప్పుడు సారంగ పాణి ఒకసారి వెళ్లాడు. సడన్ గా వచ్చిన యజమానిని చూసి లలిత బిత్తరపోయింది. “మీచేతి కాఫీ తాగాలని వచ్చాను.” అన్నాడు. లలితకు ముందు ఏమీ అర్థం కాలేదు. మగాడి మనసులో ఆలోచనలు పని గట్టడం ఏ ఆడదానికి కూడా కష్టం కాదు. “ఆయన లేనప్పుడు రావడం బాగాలేదు” అంది లలిత. “మీ ఆయనే పంపాడు.” చెప్పాడు సారంగపాణి. లలిత ఉలిక్కి పడి చూసింది. “కావాలంటే విను..” అని కాలే చేశాడు. శంకర్ నారాయణ ఫోన్ లిఫ్ట్ చేశాడు. “చెప్పండి సర్..” అన్నాడు. “మీ ఇంటికి కాఫీ కోసం వచ్చానోయ్ ” అన్నాడు. “తాగండి సర్. మా ఆవిడ కాఫీ బాగా పెడుతుంది” చెప్పాడు శంకరనారాయణ.

“కాఫీ వరకేనా అంతకు మించి అడ్వాన్స్ కానా? అడిగాడు. సర్.. తను అంత తేలిగ్గా లొంగే రకం కాదు సర్.. మీ తంటాలేవో మీరు పడండి. నన్ను ఇన్వాల్యు చేయకండి. నాకు ప్రమోషన్ మాత్రం ఇవ్వండి. చెప్పాడు శంకర నారాయణ. లలిత హృదయం భగ్గుమంది. చేతకాని వెధవ.. మొగుణ్ణి తిట్టుకుంది. నెక్స్ట్ ప్రమోషన్ వస్తే మీ ఆయనకి ఐదువేలు జీతం పెరుగుతుంది చెప్పాడు సారంగ పాణి.”

“కాఫీ వరకేనా అంతకు మించి అడ్వాన్స్ కానా?” అడిగాడు. “సర్..

తను అంత తేలిగ్గా లొంగే రకం కాదు సర్.. మీ తంటాలేవో మీరు పడండి. నన్ను ఇన్వాల్యు చేయకండి. నాకు ప్రమోషన్ మాత్రం ఇవ్వండి.” చెప్పాడు శంకర నారాయణ. లలిత హృదయం భగ్గుమంది. “చేతకాని వెధవ..” మొగుణ్ణి తిట్టుకుంది. “నెక్స్ట్ ప్రమోషన్ వస్తే మీ ఆయనకి ఐదువేలు జీతం పెరుగుతుంది” చెప్పాడు సారంగ పాణి.

“వస్తే మాత్రం పెళ్లాన్ని పరాయి వాడికి తాకట్టు పెడతాడా?” అంది కోపంగా లలిత. “ఎవరి అవసరం వాళ్లది..” అన్నాడు సారంగ పాణి. వాళ్ల మధ్య ఇంక ఏం జరిగిందో మా దగ్గర సమాచారం లేదు. ఇంటికొచ్చాక భర్తని నిలదీసింది లలిత. “నిన్నేం వాడికి లొంగి పొమ్మని చెప్పలేదు కదా.. ప్రమోషన్ వచ్చేవరకూ డ్రామా ఆడు.” చెప్పాడు. భర్త చెంపమీద చెళ్ మన్నించింది. “నీకిలా కోపం వస్తుందని తెలుసు. వాడు ఆ ప్రపోజల్ చెప్పగానే లాగి ఒక్కటివ్వాలని నాకూ అన్నించింది. అలా ఆవేశపడితే వెంటనే ఉద్యోగం నుండి ఊడబెరుకుతాడు.

ఈ లేట్ వర్క్ పనితప్పా నాకే పని రాదు. సిటీలో మిగతా కంపెనీలు కూడా వీడి గుప్పెట్లోనే ఉన్నాయి. వీడి అనుమతి లేకుండా వాళ్లెవరూ నన్ను పనిలోకి పెట్టుకోరు. ఆకలితో ఇద్దరం చావాలా?” అన్నాడు. లలిత భర్తని పట్టుకొని భోరుమని ఏడ్చింది. శంకర నారాయణ్ణి తనకు అడు తప్పించి శవాన్ని ఇంటికి చేర్చాడు సారంగపాణి.

ఏమీ ఎరగనట్టు కల్లబొల్లి ఏడ్చులు

ఏడ్చాడు. లలిత ఇన్విస్టిగేషన్ ముందు ఇదంతా చెప్పలేదు. చెబితే తన ప్రాణాలకి కూడా ముప్పు వస్తుందని అర్థమై మానం వహించింది. ఏమీ ఎరగనట్టు కేసు గురించి ఒత్తిడి చేస్తున్నట్టు సారంగపాణి బిల్డ్ ఇచ్చాడు. ఇదో డైవర్సికేషన్ టెక్నిక్ అని నాకన్నించింది. ఇంటిమీద పోలీసుల నిఘా వుందని తెలిసి వేషం మార్చి రమ్మని సారంగ పాణి రెండు బుర్రాలు కొనుగోలు చేసి కొరియర్ పంపాడు. వేరే ఫోన్ వేరే సిమ్ కూడా ఇచ్చాడు. భర్త హత్యకు ప్రతీకారం తీర్చుకోవడానికే లలిత సారంగపాణిని పెళ్లి చేసుకుంది. సమయం చూసి హతమార్చింది.” చెప్పడం ఆపాను” లలితే హంతకురాలని ఎలా ధృవ పరుచుకున్నారు సర్” అడిగింది మీడియా.

ఎంత క్రిమినల్ అయినా చిన్న చిన్న క్షాల్లు వదులుతారు కదా చెప్పాను. ఏంటి సర్ ఆ క్షాన్. అడిగారు ఆ మీడియా ప్రతినిధులు

“ఎంత క్రిమినల్ అయినా చిన్న చిన్న క్షాల్లు వదులుతారు కదా” చెప్పాను. “ఏంటి సర్ ఆ క్షాన్.” అడిగారు ఆ మీడియా ప్రతినిధులు.

“సారంగపాణిని మత్తు మందుతో స్పృహ కోల్పోయేలా చేసింది. చనిపోయిన శవాన్ని

కత్తులతో పొడిచి బయట వ్యక్తులు

ఎవరో వచ్చి హత్య చేసినట్టు కథను సృష్టించింది.” చెప్పాను. ప్రెస్ మీట్ అయ్యాక ఇంటికి వస్తుంటే డ్రైవర్ కమ్ అసిస్టెంట్ అనిరుద్ “అసలు హంతకుల్ని వదిలేశారు ఏంటి సర్?” అడిగాడు.

కళ్లముందు ఒక దృశ్యం రివీల్ అయ్యింది. “పొల్యూషన్ పేరుతో మన కంపెనీ మూత వేస్తే అందరం చిప్ప పట్టుకొని రోడ్డు పైకి వెళ్లాలి. “అన్నాడు సారంగ పాణి. “అయినా నేను తప్పు చేయను..” అంది లలిత. “ఒక్క రాత్రికేగా నాకు లేని అభ్యంతరం నీకు దేనికి?” అన్నాడు. విషయం విని సారంగపాణి తల్లి కమలాబాయ్ ఎంటరయింది. “ఏం మాట్లాడుతున్నావా బాడ్యోవ్..” అంది.

“అమ్మా...ఇది మా పర్సనల్. ఈ విషయంలో ఇన్వాల్య్ కాకమ్మా.. అన్నాడు. ఇంటి కోడల్నే పరాయి వాడి దగ్గర తార్చాలనుకోవడం పర్సనల్ విషయం ఎందుకవుతుందిరా? అంది.”

“అమ్మా...ఇది మా పర్సనల్. ఈ విషయంలో ఇన్వాల్య్ కాకమ్మా..” అన్నాడు. “ఇంటి కోడల్నే పరాయి వాడి దగ్గర తార్చాలనుకోవడం పర్సనల్ విషయం ఎందుకవుతుందిరా?” అంది.

“అమ్మా.. ఈరోజుల్లో ఇది కామన్..” అంటూ వుంటే చెంప

చెళమనిపించింది. పక్కరోజు కమలా బాయ్ పాలలో మత్తుమందు కలిపి ఇచ్చింది “నీ భర్తను కూడా వీడే పొట్టన పెట్టుకున్నాడు కదా.. చంపు వాణ్ని అని తనే కత్తి ఇచ్చింది. లలిత భయపడుతుంటే కొడుకు శవం పై పడి తనే నాలుగు పోట్లు పొడిచింది. తర్వాతే పరాయి వాళ్లు వచ్చి హత్య చేసినట్టుగా చిత్రీకరించారు.

★★★

సరైన సాక్ష్యాధారాలు లేవంటూ కేసుని కొట్టి వేసింది కోర్టు. నవ్వుతూ లలితను చూశాను. “మీరనుకుంటే నన్ను హంతకురాలిగా ప్రూవ్ చేసే వాళ్లు. ఎందుకు చేయలేదు సర్?” అడిగింది.

“మీ అత్తను కాపాడేందుకు నేరం మొత్తం నువ్వే నెత్తిన వేసుకున్నావ్. నిన్ను కాపాడితే ఆ వృద్ధ దంపతుల్ని దగ్గరుండి చూసుకుంటావనిపించింది. పైగా కంపెనీకి నీ అవసరం వుందని పించింది..” అన్నాను.

“ ఇంతకీ మళ్లీ పెళ్లి చేసుకుంటారా? అడిగాను. ఇంక పెళ్లి నా జీవితంలో ముగిసిపోయిన అధ్యాయం అంది. సారంగపాణిని ఎందుకు పెళ్లి చేసుకున్నావ్? అడిగాను.”

“ఇంతకీ మళ్లీ పెళ్లి చేసుకుంటారా?” అడిగాను. “ఇంక పెళ్లి నా జీవితంలో ముగిసిపోయిన అధ్యాయం” అంది. “సారంగపాణిని

ఎందుకు పెళ్లి చేసుకున్నావ్..?” అడిగాను.

“మీకు తెలీని ఒక విషయం చెప్పనా? అతడు మీకు చెప్పింది కట్టు కథ. నాతో సహజీవనం చెయ్యి అన్నాడు. లేక పోతే మా ఇంట్లో వాళ్ళని కూడా హత్య చేయిస్తాను అన్నాడు. సహజీవనం వద్దు ఆదర్శం ముసుగేసుకొని ‘పెళ్లి చేసుకో అని చెప్పాను. వాడు బుర్రఖా పంపిన రోజు నేను చెప్పింది అదే. ఆ మినిష్టర్ని కంపెనీ పని మీద వెళ్లి నట్టు వెళ్లి పైట జార్చి పథకం ప్రకారం టెంప్ట్ చేసింది నేనే. అందుకు మా ఆయన సారంగపాణి పర్మిషన్ కూడా వుండాలి అని చెప్పాను..” అంది. “తెలుసు..నీ కాలే రికార్డు నా దగ్గర వున్నాయ్. బట్ అవి కోర్టుకి సబ్మిట్ చేయలేదు..” అన్నాను నవ్వుతూ. నేను చేసింది కరెక్ట్ అని నా అంతరాత్మకి అన్నించింది.

★★★

"మీరు ఒప్పుకోరని తెలిసినా కూడా, మౌనీని ప్రేమించిన నా మనసు వేరొకరిని అంగీకరించకపోవడం వల్ల మేమిద్దరం పెళ్లి చేసుకున్నాం. మా నిర్ణయాన్ని కాదనకుండా, మీ పెద్దరికాన్ని నిలబెట్టుకుని, మమ్మల్ని ఆశీర్వదించండి" కొడుకు నిర్వాకానికి చేష్టలుడిగి చూస్తుందిపోయారు సుజాతా, రమణమూర్తి దంపతులు.

"ఉన్న ఒక్కగానొక్క కొడుకూ తమకు పూచికపుల్ల విలువకూడా ఇవ్వకపోయినా ఓర్పుకున్న ఆ దంపతుల బాధ ఒక్కటే... తనకన్నా వయసులో రెండు సంవత్సరాలు పెద్దదీ, అన్య కులస్తురాలూ అయిన అమ్మాయిని పెళ్లి చేసుకోవడం వారికి మింగుడుపడలేదు. పైసా, పైసా కూడబెట్టి, కడుపు కట్టుకుని, బిడ్డ వృద్ధిలోకి రావాలని తాహతుకి మించి చదివిస్తే, కన్నవారి కష్టాన్ని బాధ్యత గా మాత్రమే గుర్తించిన రిషి, వారి ప్రేమనీ, త్యాగాన్నీ ఏమాత్రం అర్థం చేసుకోలేకపోయాడు"

ఉన్న ఒక్కగానొక్క కొడుకూ తమకు పూచికపుల్ల విలువకూడా ఇవ్వకపోయినా ఓర్పుకున్న ఆ దంపతుల బాధ ఒక్కటే... తనకన్నా వయసులో రెండు సంవత్సరాలు పెద్దదీ, అన్య కులస్తురాలూ అయిన అమ్మాయిని పెళ్లి చేసుకోవడం వారికి మింగుడుపడలేదు. పైసా,

పైసా కూడబెట్టి, కడుపు కట్టుకుని, బిడ్డ వృద్ధిలోకి రావాలని తాహతుకి మించి చదివిస్తే, కన్నవారి కష్టాన్ని 'బాధ్యత'గా మాత్రమే గుర్తించిన రిషి, వారి ప్రేమనీ, త్యాగాన్నీ ఏమాత్రం అర్థం చేసుకోలేకపోయాడు.

"సుజాతా! నా వైద్యానికయ్యే ఖర్చు భరించడానికి కొందరు దాతలు ముందుకు వచ్చారు. అది మన అదృష్టం అనుకోవాలి. అయినా ఈ భూమ్మీద నూకలున్నంతవరకే నేను నీకు తోడుగా ఉండగలను. తర్వాత నువ్వెలా బ్రతుకుతావనే ఆలోచనే నన్ను స్థిమితంగా వుండనివ్వడంలేదు." భవిష్యత్తులో ఆమె జీవితం ఎలా గడుస్తుందోనన్న బెంగ రమణమూర్తిని మరింత కుంగదీసింది. ఆరు నెలలకే సుజాత బ్రతుకు మోడువారిపోయింది.

★★★★★★

"అమ్మా! నీ వంట మౌనీకి సయించదని తెలుసుకదా! వద్దన్నా వినకుండా ఎందుకు మాటిమాటికీ వంటింట్లోకి వెళతావు? ఏదో ఒక పక్కన కూచుని కృష్ణా, రామా అనుకోవచ్చు కదా" విసుక్కున్నాడు రిషి.

"అది కాదురా! ఇద్దరూ వర్క్స్ ఫ్రమ్ హోమ్ అంటూ చెరో గదిలో తలుపులేసుకుని కూచుంటున్నారు. అమ్మాయికి వంటచేసే తీరిక ఎక్కడుంది? నాకు చేతనైనట్టు వండిపెడతాను... ఇష్టం వున్నా, లేకపోయినా కడుపు నింపుకోవడానికి ఏదో ఒకటి తినాలి కదా!"

నచ్చచెప్పబోయింది సుజాత.

"నీమాట నీదే కానీ, నేను చెప్పేది అర్థం చేసుకోవు. మౌనీకి రోజూ నాన్ వెజ్ ఉంటే కానీ ముద్ద దిగదు. తనకి వండుకునే టైమ్ లేకపోతే స్విగ్గీలో ఆర్డర్ పెట్టి తెప్పించుకుంటుంది. మా ఇద్దరి విషయం వదిలేసి, నీ వరకూ వండుకో చాలు" నిష్కర్షగా చెప్పేసాడు రిషి.

"కంచం నిండా ఎర్రగా ఆవకాయ కలిపిన వేడి వేడి అన్నంలో, వెన్నముద్ద నంచి పెడుతుంటే ఎంతో ఇష్టంగా తినే రిషి, ఈరోజు అమ్మచేతి ముద్ద వెగటు అంటుంటే సుజాతకి దుఃఖం తన్నుకొచ్చింది. ఒకే ఇంట్లో ఇలా బాధపడుతూ కలిసివుండేకన్నా, చేతనైన పని చేసుకుంటూ తన బ్రతుకు తాను బ్రతకడం మంచిదనుకుంది సుజాత."

కంచం నిండా ఎర్రగా ఆవకాయ కలిపిన వేడి వేడి అన్నంలో, వెన్నముద్ద నంచి పెడుతుంటే ఎంతో ఇష్టంగా తినే రిషి, ఈరోజు అమ్మచేతి ముద్ద వెగటు అంటుంటే సుజాతకి దుఃఖం తన్నుకొచ్చింది. ఒకే ఇంట్లో ఇలా బాధపడుతూ కలిసివుండేకన్నా, చేతనైన పని చేసుకుంటూ తన బ్రతుకు తాను బ్రతకడం మంచిదనుకుంది సుజాత.

"రిషీ! మీ అమ్మ ఈ ఇంట్లో ఉండనంటోంది. మీ దూరపు బంధువులెవరో రమ్మన్నారట. ఆ ఇంటామె చనిపోయి రెండేళ్లు అయ్యిందట. ఇంటి పనుల్లో

అమ్మకానికో అమ్మ ప్రేమ

సాయం ఉంటూ, వారి దగ్గరే ఉంటానంటోంది. నిన్న సాయంత్రం పక్కింటి వనజ గారితో చెబుతుంటే విన్నాను" తాను విన్నదంతా భర్త చెవినివేసింది మాని.

"వెళ్లనీ... వెళ్లి తనకి నచ్చినట్టు బతకనీ... నేనేమన్నా కట్టిపడేసానా? తనే వచ్చి మన పంచన చేరింది. ఇంటిపట్టున కూచుని, వేళకింత తినడం కష్టంగా ఉంటే ఇక్కడ్నుంచి వెళ్లిపోమను" నిష్కర్షగా చెప్పేసాడు రిషి.

“ కొడుకూ, కోడలూ మా-ట్లాడుకోవడం చాటుగా విన్న సుజాత ఇక ఒక్కక్షణం కూడా అక్కడ ఉండలేకపోయింది. అమ్మతో తనకు అవసరం లేదనుకున్నాడేకానీ, అమ్మ అవసరాలు కనిపెట్టుకుని చూడాల్సిన బాధ్యత తనకుందన్న విషయం విస్మరించాడు రిషి”

కొడుకూ, కోడలూ మాట్లాడుకోవడం చాటుగా విన్న సుజాత ఇక ఒక్కక్షణం కూడా అక్కడ ఉండలేకపోయింది. అమ్మతో తనకు అవసరం లేదనుకున్నాడేకానీ, అమ్మ అవసరాలు కనిపెట్టుకుని చూడాల్సిన బాధ్యత తనకుందన్న విషయం విస్మరించాడు రిషి.

వీకెండ్ ఫ్రెండ్స్ తో, వారి

కుటుంబాలతో సరదాగా గడపడం, ఇంట్లో వండుకునే తీరిక లేకపోతే బయటి ఫుడ్ ఆర్డర్ పెట్టి తెచ్చుకోవడం... ఈ ఒరవడికి అలవాటుపడి ప్రేమనూ, ఆప్యాయతనూ పంచిన తల్లి బాగోగులు ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు.

★★★★★

"రిషి! కడుపులో బిడ్డ కదలికలు తెలుస్తుంటే ఎంత ఆనందంగా ఉందో చెప్పలేను. కానీ ఈ ఆనందాన్ని పంచుకోవడానికి నాకు అమ్మ లేదు. అనవసరంగా మీ అమ్మని ఈ ఇంట్లోనించి పంపించేశావు. ఆఫీసు వర్కుతో అలసిపోయి, ఇంటిపనులు ఏవీ చెయ్యలేకపోతున్నాను. పైగా వేవిళ్ళ వల్ల బయటి ఫుడ్ సహించలేదు. అరగక రోజూ గ్యాస్ట్రిక్ పెయిన్ వస్తోంది. మీ అమ్మ దగ్గరకి వెళ్ళి, మనింటికి వస్తుందేమో అడిగి చూద్దామా?" గర్భవతిగా ఉన్న మౌనీకి ఇప్పుడిప్పుడే మనిషి సాయం అవసరం అనిపిస్తోంది.

"ఎంతసేపూ అమ్మగురించి మాట్లాడేటప్పుడు 'మీ అమ్మ! మీ అమ్మ!' అనడమే కానీ, అత్తయ్యా అని ఆవిడని నోరారా ఎప్పుడైనా పిలవగలిగావా? ఇప్పుడు ఏ ముఖం పెట్టుకుని అమ్మ దగ్గరకి వెళ్తా? నాకు తెలిసీ, అమ్మ రాదు. చాలా అభిమానవతి. ఎవరైనా కుక్ దొరుకుతారేమో చూదాం... మా ఫ్రెండ్స్ ని ఎంక్వైరీ చేస్తాను." మౌనీకి సర్దిచెప్పాడు రిషి.

తన స్నేహితుల్లో సారధి ద్వారా "కమ్మనైన రుచులు" వారి అద్భుతమైన

వంటల గురించి విని, తమ సమస్యకి పరిష్కారం దొరికినందుకు ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు రిషి. ఏరోజుకారోజు ఆన్లైన్ లో బుక్ చేసుకుంటే డోర్ డెలీవరీలో "కమ్మనైన రుచులు" వారినుంచి శుభ్రతతో కూడిన ఇంటిభోజనం పొందవచ్చునని తెలిసి చాలా సంతోషించాడు. ఒక్కక్షణం కూడా ఆలస్యం చెయ్యకుండా డిన్నర్ కి ఆర్డర్ పెట్టాడు. భోజనం ఒంటికి సరిపడడంతో మౌనీ, ఆ రాత్రి హాయిగా నిద్రపోగలిగింది.

" నెలలు నిండి, ప్రసవం అయ్యేవరకూ కమ్మనైన రుచులు నుంచే రోజూ భోజనం వచ్చేది. భోజనంతో పాటు, నూరి చేసిన రోటి పచ్చళ్ళూ, వారాంతంలో పిండివంటలూ కూడా దొరుకుతుండడంతో చాలా సంతోషించారు మౌనీ, రిషి. ఉగాది రోజున వారిద్దరి కలల పంటగా పండంటి బిడ్డ జన్మించాడు. బాలింతరానికి పథ్యం కూడా పంపించడానికి కమ్మనైన రుచులు సంస్థవారు అంగీకరించడంతో చాలా సంతోషించాడు రిషి."

నెలలు నిండి, ప్రసవం అయ్యేవరకూ 'కమ్మనైన రుచులు' నుంచే రోజూ భోజనం వచ్చేది. భోజనంతో పాటు, నూరి చేసిన రోటి పచ్చళ్ళూ, వారాంతంలో పిండివంటలూ కూడా దొరుకుతుండడంతో చాలా సంతోషించారు మౌనీ, రిషి. ఉగాది రోజున వారిద్దరి కలల పంటగా పండంటి బిడ్డ జన్మించాడు.

అమ్మకానికో అమ్మ ప్రేమ

బాలింతరాలికి పథ్యం కూడా పంపించడానికి కమ్మనైన రుచులు సంసవారు అంగీకరించడంతో చాలా సంతోషించాడు రిషి.

"హలో! కమ్మనైన రుచుల వంటిల్లేనా? మీ ప్రొప్రైటర్ గారితో ఓసారి మాట్లాడచ్చా?" ఫోనులో అవతలివారి సమాధానం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు రిషి.

"హలో!" అటువైపునుంచి వయసు మీదపడిన ఓ స్త్రీమూర్తి కంఠం వినిపించింది.

" అమ్మా! మీరెవరో నాకు తెలియదు కానీ, మీచేతి వంట తిని నా భార్య ఈరోజు పండంటి బిడ్డకు జన్మనిచ్చింది. ఈ శుభవార్త ముందుగా మీకే చెబుదామని ఫోన్ చేశాను. అమ్మా! ఇంకో విషయం... ఈరోజు ఉగాది కదా! కొంచెం ఉగాదిపచ్చడి కూడా పంపించండి. దానితోపాటే కొంచెం కాయపు ముద్ద కూడా... తమకు ఏమేం కావాలో, గబగబా లిస్ట్ చెబుతున్నా- డు రిషి. "

"అమ్మా! మీరెవరో నాకు తెలియదు కానీ, మీచేతి వంట తిని నా భార్య ఈరోజు పండంటి బిడ్డకు జన్మనిచ్చింది. ఈ శుభవార్త ముందుగా మీకే చెబుదామని ఫోన్ చేశాను. అమ్మా! ఇంకో విషయం... ఈరోజు ఉగాది కదా! కొంచెం ఉగాదిపచ్చడి కూడా పంపించండి. దానితోపాటే కొంచెం కాయపు ముద్ద కూడా..." తమకు ఏమేం కావాలో, గబగబా లిస్ట్ చెబుతున్నాడు రిషి.

"అలాగే బాబూ! చాలా సంతోషం! తల్లీ, బిడ్డా బాగున్నారా?" అడిగింది సన్నగా వణుకుతున్న కంఠంతో ఆ స్త్రీమూర్తి.

ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దం... రిషి మెదడులో గజిబిజి ఆలోచనలు. "అమ్మ గొంతులా ఉందేమిటి?" అనుకుంటూ "అ...మ్మా! అమ్మా!!" అని పిలిచాడు.

అటువైపునుంచి ఎలాంటి సమాధానం లేదు... సన్నగా ముక్కు ఎగబీల్చిన శబ్దం తప్ప. అసంకల్పితంగా రిషి కళ్ళవెంట కన్నీరు...

"అ మ్మా! వచ్చి నీ మనవడిని ఆశీర్వదించమ్మా! ఎక్కడున్నావో చెప్పు... వెంటనే వచ్చి తీసుకెళతాను" ఆతృతగా అడుగుతున్నాడు.

"నేను రాలేను రిషీ! ఈ అమ్మ అవసరం ఇంకా నీలాంటి చాలామంది బిడ్డలకి ఉంది. ఈ చేత్తో వారందరికీ వండిపెట్టి, సంతృప్తిగా బతుకుతున్నాను. ఇప్పుడీ పనిని మానేసి, మీ దగ్గరకి రాలేను. ఎప్పటిలాగే వండి పంపిస్తాను. ఇన్నాళ్లూ మీరెవరో తెలియక, మీ డబ్బు తీసుకుని, వండి ఇచ్చాను. ఇకమీదట ఏమీ ఇవ్వనక్కరలేదు... అన్నీ ఉచితంగా నేనే పంపిస్తాను" అటువైపునుంచి ఫోను పెట్టేసిన శబ్దం.

రిషికి దుఃఖం ఆగలేదు. మొదటిసారి అమ్మ ప్రేమకి ఉన్న విలువేంటో తెలిసింది. ఇన్నాళ్లూ

ఎలాంటి అనుభూతులూ లేకుండా, చివరకి అమ్మ ప్రేమని డబ్బిచ్చి కొనుక్కోవడానికి దిగజారిన తనమీద తనకే అసహ్యం వేసిందేమో... గుండె బరువు తీరేదాకా ఏడ్చాడు.

అలా ఎంతసేపున్నాడో అతనికే తెలియదు. కాసేపటి తరువాత కాలింగ్ బెల్ మోగడంతో ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డాడు. తలుపు తియ్యగానే ఎదురుగా తన తల్లి... ఒక్కక్షణం కూడా ఆలస్యం చెయ్యకుండా, గట్టిగా ఆమెని వాటేసుకుని మనసులోని భారం తీరేవరకూ ఏడ్చాడు. తన బిడ్డను ప్రేమగా హత్తుకున్న సుజాత కళ్ళు, మనవడికోసం, తమ వంశాన్ని నిలబెట్టిన కోడలి కోసం, ఆత్రంగా వెదుకుతున్నాయి.

★★★

చాగంటి ప్రసాద్

“ఎన్నో రాత్రులొస్తాయి గాని
రాదీ వెన్నెలమ్మ” అంటూ కూని
రాగాలు తీస్తూ డాబా మీద
పచార్లు చేస్తున్న అరవింద్
కి విరహం ఎక్కువైపోతోంది.
ఆకాశంలో వెన్నెల విరగ
కాస్తోంది. కొబ్బరాకుల
చాటు చంద్రుడు తాపాన్ని
పెంచుతున్నాడు. కాలనీ అంతా
నిద్రలోకి జారుకుంటోంది.
ఆమె కోసం వేచిఉన్న అతని
కనులతో పాటు చెవులుకూడా
ఆమె పద సవ్వడి కోసం
ఎదురుచూస్తున్నాయి. క్షణాలు
గంటలా గడుస్తున్నాయి
అరవింద్ కి . పచార్లు ఆపి మల్లె
పూవు లాంటి దుప్పటి పరిచిన
పరుపు మీద నడుము వాలాడు.
కాలి పట్టిల సవ్వడి సన్నగా
వినిపించింది. సింహాచలం
సంపెగల సువాసన గాలిలో
పయనించి అతని ముక్కు
పుటాలని తాకింది.

'అంటే వినీత వస్తోందన్నమాట'..
అనుకునే లోపు.. వినీత
పాదాలకున్న పట్టిల
చప్పుడు అతని దగ్గరకు
వచ్చి ఆగిపోయింది.
“వచ్చావా విన్నీ!” అంటూ
ఆమె సుతిమెత్తని పాదాలమీద
తన పెదాలతో ‘ప్రేమ ముద్రలు’
వేసాడు.

"అబ్బబ్బ! ఉండండి! మీకీ పిచ్చి
బాగా ముదిరిపోయింది" అంటూ

పరుపు మీద ప్రక్కనే కూర్చుంది.

అతను ఆమె అరికాళ్ళను తన ఒళ్ళో
పెట్టుకుని తన చేతివేళ్ళతో అంటి
అంటనట్లుగా స్పర్శ కలిగించాడు.
పాదాలో కిత్ కిత్లనిపించి నవ్వుతూ
అతని మీదకు వాలిపోయింది.

**"ఆమెను గాఢంగా కౌగిలించుకుని
విన్నీ! ఇంతసేపు ఏం చేస్తున్నావు?
సెలవు రోజైన ఆదివారం కూడా
ఇల్లు దులపడాలు, సర్దడాలతో ఐసు
ముక్కలా కరగిపోయింది. సుత్తి మెత్తని
ఈ పాదాలు అలిసిపోయాయి
అంటూ నెమ్మదిగా ఒత్తడం మొదలు-
పెట్టాడు."**

ఆమెను గాఢంగా కౌగిలించుకుని "
విన్నీ! ఇంతసేపు ఏం చేస్తున్నావు?
సెలవు రోజైన ఆదివారం కూడా
ఇల్లు దులపడాలు, సర్దడాలతో ఐసు
ముక్కలా కరగిపోయింది. సుత్తి మెత్తని
ఈ పాదాలు అలిసిపోయాయి" అంటూ
నెమ్మదిగా ఒత్తడం మొదలుపెట్టాడు.

"తమరి దృష్టి ఎప్పుడూ వాటి మీదేనా?
పాదాలు ఒక్కటే కాదు మహాశయా!
ఒళ్ళంతాను. "అంటూ ఒళ్ళు విరుచుకుని
పాదాలు వెనక్కి చీరలోకి లాక్కుంది.

“అబ్బే! మిగిలిన వాటి మీద మాకు
బెంగ లేదు.. అవి మాకు అవసరమే
గానీ.. ". అంటూ ఆమె అరికాళ్ళను
వేళ్ళతో సున్నితంగా రాయడం మొదలు
పెట్టాడు.. ఆమె నవ్వుతమకం అపుకోలేకవెంటనే ఫోన్ ఆన్ చేసింది.
అతని మెద చుట్టూ చేతులు వేసి అతనిలో
మమేకమయ్యింది.

★★★

“ఆఫీసు కు వెడుతున్నాను విన్నీ!"...
గట్టిగా అరిచాడు అరవింద్ .

"వెళ్ళండి మహాశయా!" అంది వినీత
వంటింట్లోంచే.

"విన్నీ! ఆఫీస్ కి వెళ్తున్నాను" అన్నాడు
మళ్ళీ గట్టిగా.

కుచ్చిళ్ళు బొడ్డులో దోపుకుని
వంటింట్లో పని చేసుకుంటున్న
వినీత హాల్లోకి వచ్చింది. చటుక్కున
ఆమెని ఎత్తుకుని ఉయ్యాల బల్ల
మీద పడుకోపెట్టాడు. "అబ్బా
! చీ చీ! వుండండి" అంటూ
విడిపించుకోబోయింది. అరవింద్
ఆమె పాదాల దగ్గరకు జారీ వాటిమీద
తన్మయత్వంతో ముద్దుల వర్షం
కురిపించాడు..

"ఏమిటీ ఈ పిచ్చి?" అంది వినీత అతని
జుట్టులోకి వేళ్ళు పోనిస్తూ. అతను
ఒక్క క్షణం ట్రాన్స్ లోకి వెళ్ళిపోయి
ఉలిక్కిపడి వాచీచూసుకుని "అమ్మో!
టైమయిపోయింది" అంటూ గబగబా
బయటకు వచ్చి మోటార్ సైకిల్ స్టార్ట్
చేసాడు. వినీత వూపిరి పీల్చుకుంది.
వంటింట్లోకి వెళ్లి కిచెన్ సర్దుతోంటే
సెల్ ఫోన్ మ్రోగింది. తీసి చూసింది.
'సృజన కాలింగ్' అని కనపడింది.

" ఏం చేస్తున్నావే విన్నీ!, పెళ్ళయిన
తర్వాత ఫోన్ కూడా చేయడం

మానేసావు ? ఇద్దరూ అంతా బిజీనా?" అంటూ చిలిపిగా నవ్వుతూ అడిగింది... సృజన.

“అబ్బా ! అదేం లేదే ! రోజూ చేదామనుకోవడం, మర్చిపోవడం. సరే! నా సంగతి అలా వుంచు. నువ్వోసారి మా ఇల్లు పావనం చేయవచ్చు కదా ? చాలా రోజులైంది. కాసేపు సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకోవచ్చు. లంచ్ కి వచ్చేయి” అంది వినీత.

"ఓ. కె .. వచ్చే శనివారం వస్తాను. వచ్చే ముందు ఫోన్ చేసి వస్తాను. కొత్త జంట కదా ! మిమ్మల్ని డిస్టర్బ్ చేస్తే నన్ను ఆ రతి మన్మథులు క్షమించరు గాక క్షమించరు. అంటూ గట్టిగా నవ్వింది."

“ఓ. కె .. వచ్చే శనివారం వస్తాను. వచ్చే ముందు ఫోన్ చేసి వస్తాను. కొత్త జంట కదా ! మిమ్మల్ని డిస్టర్బ్ చేస్తే నన్ను ఆ రతి మన్మథులు క్షమించరు గాక క్షమించరు." అంటూ గట్టిగా నవ్వింది.

“పెళ్లై, పిల్లలు పుట్టినా నీకు ఆ చిలిపిదనం పోలేదే ! రాస్కెల్”... అంది వినీత.

"ఏం చేస్తాను? మా అమ్మ నాన్న మీ అందరికన్నా నాకు ముందు పెళ్లి చేసేశారు ఎక్కడ మా ఆయన సంబంధం మిస్ అవుతుందేమోననే భయంతో. ఇదిగో ఇలా మీతో పిల్లల తల్లి అని మాట పడుతున్నాను." అంటూ నిట్టూర్చింది సృజన.

“పెద్ద చెప్పావులే. ఫోన్ పెట్టు.. వచ్చే శని వారం రా. నీతో చాలా ముఖ్యమైన పర్సనల్ విషయం మాట్లాడాలి. పిల్లల్ని మీ అత్తగారిని చూసుకోమను." అంది వినీత . "ఓ. కె. వస్తాను ...బై." ,, కార్ కట్ చేసింది సృజన.

★★★

ఇంట్లోకి వస్తూనే వినీత చిన్నగా కుంటడం చూసి కంగారు పడ్డాడు అరవింద్ ..చేతిలో ఉన్న విరజాజుల పొట్లాం చేతిలోంచి జారిపోయింది.

“ ఏమైంది వినీ! ఏమైంది ! "అంటూ ఆమెని దగ్గరకు తీసుకుని పాదాన్ని పట్టుకుని చూడబోయాడు. “అబ్బా ! వదలండి! . జస్ట్ మీరు వచ్చే ముందు హాల్లో నడుస్తుంటే, ఏదో గుచ్చుకునట్టనిపించింది. నడుస్తుంటే కలుక్కుమంటోంది.. అంతే” తేలిగా అంది. అరవింద్ కి కంగారొచ్చింది... బెంబేలెత్తిపోయాడు. అతని కళ్ళనిండా నీరు చూసింది వినీత.

“ కంగారు పడకండి. పిన్నుతో తీస్తే వచ్చేస్తుంది" అని తానే ధైర్యం చెప్పింది.

వెంటనే మల్లేతీగలాంటి ఆమెను ఎత్తుకుని మంచం మీద పడుకోబెట్టాడు. కాలిని తన ఒళ్ళో పెట్టుకుని పాదం లో గుచ్చుకున్న ఈనెను పిన్నుతో తీయడం మొదలు పెట్టాడు.

" వినీ! కాసేపు ఓర్పుకో ! రెండు నిముషాలే " .. అంటూ వణుకుతున్న చేతితో జాగ్రత్తగా పాదం లో గుచ్చుకున్న చిన్న సూదిపాటి ఈనెను అతి జాగ్రత్తగా తీశాడు.. తీస్తున్నంత సేపు ఆలోచనలతో అతని మనసు గిల గిలలాడింది.

ఆమె పాదానికి ఏదో జరిగిపోతుందేమో అనే భయం నిలువెల్లా వ్యాపించింది. తలలోంచి చెమటలు ధారాపాతంగా కారి ఆమె పాదాలని తడిపేసాయి.

"హమ్మయ్య !" అంటూ బయటకి తీసిన ఆ చిన్న ముల్లుని కోపంగా చూస్తూ ఆమెకి చూపించాడు.

" కూల్ డౌన్ మహాశయా! మీ కోపానికి అది భస్మం అయిపోతుంది. అని గల గల నవ్వింది. అరవింద్ ఊపిరి పీల్చుకుని ఆమెతో శృతి కలిపాడు.. అతని మనసు తేలిక పడింది. "

“ కూల్ డౌన్ మహాశయా! మీ కోపానికి అది భస్మం అయిపోతుంది." అని గల గల నవ్వింది. అరవింద్ ఊపిరి పీల్చుకుని ఆమెతో శృతి కలిపాడు.. అతని మనసు తేలిక పడింది.

స్నానం చేసి వచ్చి పాల నురుగులాంటి తెల్ల చీరలో వచ్చిన వినీత గజగామిని లా మెరిసిపోతోంది . తెచ్చిన జాజుల దండ ఆమె తలలో తురిమాడు. ఆమెను రెండు చేతులతో డాబా మీద వేసిన మంచం మీదకి చేర్చి, ఆమె సుతి

పాదారవిందం

మెత్తని పాదాల దగ్గర తిష్ట వేశాడు. మరిన్ని సన్నజాజులు ఆమె పాదాల మీద, తర్వాత మంచం అంతా జల్లాడు..

"ఇంక రావయ్యా మగడా ? అంది నవ్వుతూ. అతను పాదాలు వదిలి పైకి రావడం లేదు. అరికా-ల్లో చేసే విన్యాసాలకి కిత్ కిత్లు తో బాటు చిరాకు, కోపం తా-రాస్తాయికి చేరుకున్నాయి. దిగ్గున లేచి దిండు తీసుకుని మెట్లు దిగి క్రిందకి వెళ్ళిపోయింది.. అరవింద్ కి అర్థం కాలేదు వినీతకి ఎందుకు కోపం వచ్చిందో ? ఆకాశం లో నెలబాలుడు పుచ్చ పువ్వులాంటి వెన్నెల కురిపిస్తూ కిసుక్కున నవ్వి నట్లు అనిపించింది. బ్రతిమాలడానికి మెట్లు దిగాడు"

'ఇంక రావయ్యా మగడా ?' అంది నవ్వుతూ. అతను పాదాలు వదిలి పైకి రావడం లేదు. అరికాలో చేసే విన్యాసాలకి కిత్ కిత్లు తో బాటు చిరాకు, కోపం తారాస్తాయికి చేరుకున్నాయి. దిగ్గున లేచి దిండు తీసుకుని మెట్లు దిగి క్రిందకి వెళ్ళిపోయింది.. అరవింద్ కి అర్థం కాలేదు వినీతకి ఎందుకు కోపం వచ్చిందో ? ఆకాశం లో నెలబాలుడు పుచ్చ పువ్వులాంటి వెన్నెల కురిపిస్తూ కిసుక్కున నవ్వి నట్లు అనిపించింది. బ్రతిమాలడానికి మెట్లు దిగాడు.

★★★

సృజన ఇంటికి రావడం ఎంతో ఆనందం కలిగింది వినీతకి. భోజనాలు అయ్యాకా ఇద్దరూ సోఫాలో కూర్చుని కబుర్లు మొదలుపెట్టారు.. "చెప్పు ఏదో పర్సనల్ విషయం మాట్లాడాలన్నావు" అడిగింది సృజన కుతూహలంగా.

"ఏం చెప్పమంటావు? మా ఆయన పిచ్చి ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు" అంటూ మొత్తం చెప్పింది వినీత దిగులుగా.

"మొత్తానికి మీ ఆయన్ని 'పాద దాసుణ్ణి' చేసుకున్నవన్నమాట" అంది సృజన నవ్వుతూ.

"నీకంతా వేళాకోళమే ? నువ్వేమైనా ఉపాయం చెప్తావేమోనని ఆశిస్తే,, ఆట పట్టిస్తావా ?" ..కోప్పడింది వినీత స్నేహితురాల మీద.

"ఎందుకు బాధ? నీ కాళ్ళు పట్టి, నీ అడుగులకి మడుగులొత్తుతుంటే ?"

"నీకు అలాగే అనిపిస్తుంది.. నాకు స్వేచ్ఛ లేకుండా పోతోంది..అదేం చోద్యమో ? మంచి చీర కట్టుకుని, ఫ్యాషన్ గా తయారై వస్తే నన్ను చూడడం మానేసి నా కాళ్ళ కేసి చూస్తాడు. వినీత అంటే పాదాలేనా? ఆడవాళ్ళ లో మగాడు చూసేవేమీ ఆయనకు అక్కర్లేదు. నన్ను కాలేజీ లో ఏమనేవారు చెప్పు"

"నీకు అలాగే అనిపిస్తుంది.. నాకు స్వేచ్ఛ లేకుండా పోతోంది..అదేం

చోద్యమో ? మంచి చీర కట్టుకుని, ఫ్యాషన్ గా తయారై వస్తే నన్ను చూడడం మానేసి నా కాళ్ళ కేసి చూస్తాడు. వినీత అంటే పాదాలేనా? ఆడవాళ్ళ లో మగాడు చూసేవేమీ ఆయనకు అక్కర్లేదు. నన్ను కాలేజీ లో ఏమనేవారు చెప్పు"

"బాపు బొమ్మ అని"

"బాపు బొమ్మ అంటే పాదాలేనా? పెళ్ళయిన కొత్తలో ఆయన చెప్తే పెద్ద పట్టించుకోలేదు."

"ఏమన్నాడేంటి ?" ఆరాతీసింది సృజన.

"విన్నీ ! నేను చాలా మంది అమ్మాయిల్ని చూశాను . వాళ్ళకి కట్టుకున్న చీరల మీద, చేసుకునే మేకప్ మీద వున్న ఇంటరెస్ట్ , వాళ్ళ పాదాల మీద ఉండదు. మొహమేగానే పాదాలు వారివి కాదనుకుంటారు. అందంగా వుంచుకోరు. నేను అందుకే ముందు పాదాలు చూస్తాను. అవి అందంగా వుండాలి. శ్రద్ధగా మెయిన్టెన్ చేసే వాళ్ళంటే నాకు ఇష్టం. పెళ్లి చూపుల నాడు నీ పాదాలే చూస్తూ కూర్చున్నాను.... నీ పాదాలు లేత గులాబీ రేకల్లా సున్నితంగా ఉన్నాయి. నువ్వు సుతిమెత్తని పాదాలతో మందగమనంలో నడుస్తుంటే నా గుండెలు లయతప్పాయి. అందుకనే మన పెళ్లికి పచ్చ జెండా ఉపేశాను. నీ పాదాలు ఎప్పుడెప్పుడు ముట్టుకుంటానా , ఆ మృదుత్వాన్ని

ఎప్పుడు ఫీల్ అవుతానా ?... అని వేచి వున్నాను. ఈ రోజు నాకు ఆ భాగ్యం కలిగింది" అని శోభనం నాడు అక్కడున్న పువ్వుల తో నా పాదాలకి చిన్నపాటి పూజ చేశాడు" అంది వినీత.

"అబ్బా ! ఎంత భావుకుడు అరవింద్ ?
"అంది అప్రతిభురాలైన సృజన.

"భావుకత్వమా ? పాడా ? ఆ పిచ్చి ముదిరిపోయింది.వాటిని అతి ఆపేక్షగా చూడడం నాకు భయమేస్తోంది. ఈయనకి మానసికంగా ఏమైనా ప్రాబ్లం ఉందంటావా ?"

“ భావుకత్వమా ? పాడా ? ఆ పిచ్చి ముదిరిపోయింది.వాటిని అతి ఆపేక్షగా చూడడం నాకు భయమేస్తోంది. ఈయనకి మానసికంగా ఏమైనా ప్రాబ్లం ఉందంటావా ?”

వినీత మాటలకి గట్టిగా నవ్వింది సృజన. .."ఒక దాని మీదే అతి వ్యామోహం ఉంది అంటే దాన్ని 'ఇన్ఫాట్యూయేషన్' అంటారు. వాళ్ళు ఎప్పుడూ దాన్నే అపురూపంగా చూసుకుంటారు. కానీ అవతలి వాళ్ళకి చాలా అనీజీగా వుంటుంది. అదే నువ్వు ఇప్పుడు అనుభవిస్తున్నది." అంది సైకాలజీ చదువుకున్న సృజన .

“ మా ఆయనకి ఈ వ్యామోహం తగ్గే ఉపాయం లేదా ?" ఆతృతగా అడిగింది వినీత.

“ లేకే ? ఉంది..నీ పాదాల మీద

ఇష్టం కాక మీ ఆయన ఇష్టాలు , అయిష్టాలు చెప్పు ”.

వినీత చెప్పింది.. సృజన చెప్పిన ఉపాయం అమలు పరచడానికి సిద్ధమయ్యింది వినీత .

★★★

అరవింద్ ఎన్నో తలపులతో వీధి తలుపు తట్టాడు.. పనమ్మాయి తలుపు తీసింది.

"అమ్మగారేది ?" అడిగాడు..

"అక్కడుంది అన్నా !" అని వంటింటి పక్క యుటిలిటీ వైపు చూపించి బయటకు వెళ్ళిపోయింది..

మెయిన్ డోర్ వేసి, నెమ్మదిగా అడుగులేసుకుంటూ వంటిల్లు పక్కనున్న యుటిలిటీ లోకి వెళ్ళాడు. ప్రమాదం శంకించాడు.. వెంటనే ముక్కు మూసుకున్నాడు.. "అబ్బా ! ఈ వాసన నాకిష్టం ఉండదని నీకు తెలుసు కదా విన్నీ !" అన్నాడు ఏడుపు మొహంతో.

“ నాకు బాగా ఇష్టం కదా ? నా ఇష్టం మీకు మరింత ఇష్టం కదా ?" అంది, అరచేతుల కి పెట్టుకున్న గోరింటాకు చూపించి ఆట పట్టిస్తూ. అనుమానంగా పాదాలు కేసి చూసాడు. ...పాదాలకి కూడా పారాణి లా గోరింటాకు పెట్టుకుంది.

“ అయ్యో ! నా బుజ్జి పాదాలు"

అంటూ గోల పెట్టాడు. కోపం వచ్చి డాబా మీదకు వెళ్ళి పోయాడు.

"డాబా మీద కలత నిద్రలో వున్న అరవింద్ కి పట్టీల సవ్వడి వినబడి మెలుకువ వచ్చింది. చేతికి పెట్టుకున్న గోరింటాకు పూర్తిగా కడుక్కుని ఎర్రగా పండిన అర చేతులతో హఠాత్తుగా అతని మొహం కప్పింది వినీత."

డాబా మీద కలత నిద్రలో వున్న అరవింద్ కి పట్టీల సవ్వడి వినబడి మెలుకువ వచ్చింది. చేతికి పెట్టుకున్న గోరింటాకు పూర్తిగా కడుక్కుని ఎర్రగా పండిన అర చేతులతో హఠాత్తుగా అతని మొహం కప్పింది వినీత.

" ఎంత బావున్నాయో నీ చేతులు విన్నీ! కానీ ఆ వాసన .. అంటూ తల తిప్పేసుకున్నాడు..

★★★

గారడీ

-ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

"హే పాండురంగా, హే పండరి నాథా శరణం, శరణం, శరణం, సాయి శరణం, బాబా శరణం..."

వీధిలో నుండి పెద్దగా షిర్డీసాయి బాబా పాట వినపడుతోంది.

నాకు టిఫిన్ వడ్డించడానికి కుక్కర్ లో నుంచి ఇడ్లీ ప్లేట్ బయటకు తీస్తున్నదల్లా, మా ఆవిడ, "ఏమండీ సాయి బాబా బండి వచ్చినట్టుంది, మీరే వడ్డించుకోండి" అంటూ ఇడ్లీ ప్లేట్ నా ముందు పడేసి చెట్నీ గిన్నె నా ముందుకు తోసి, నా జేబులో నుంచి, పర్పు తీసుకుని చక చక వీధిలోకి వెళ్ళింది.

త్వరగా టిఫిన్ తిని కాలేజీ కి వెళ్దామని డైనింగ్ టేబుల్ ముందు కూర్చున్న నాకు అప్పటిదాకా టిఫిన్ మీద ధ్యాస ఉండేది, ఇప్పుడది నా పర్పు మీదకు మళ్ళింది. "అసలే మా ఆవిడకి దేవుడు భక్తి ఎక్కువ, ఎంత ఇస్తుందో ఏమిటో, అసలు ఉందో లేదో?" మనస్సులోనే అనుకుంటూ మా ఆవిడ వెనకాలే నేను వీధి లోకి వెళ్లి ఇంటి బయట అరుగు మీద నిలబడ్డాను ఏం జరుగుతుందో చూద్దామని.

రోడ్డుమీద అ ఓ గూడు రిక్తా ఆగి ఉంది. దాని చుట్టూ సాయిబాబా ఫ్లెక్సీలను అతికించారు. బహుశా

లోపల సాయిబాబా విగ్రహం లేక పటమో ఉండి ఉండాలి, ఎందుకంటే మా ఆవిడ రిక్తా లోపలకి తొంగి చూస్తూ చెంపలు వేసుకుంటుంది.

ఇంతలో రిక్తా నడుపుతున్న ఓ నల్ల తుమ్మ మొద్దు బాబా కి హారతి ఇచ్చి మా ఆవిడ కళ్ళ ముందు పెట్టి ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు. ఎర్ర లాల్సీ, ఎర్ర లుంగీ కట్టుకొని మెడలో పెద్ద పెద్ద రుద్రాక్ష మాల వేసుకుని నుదిటి మీద ఎర్రటి బొట్టు పెట్టుకుని కాస్తంత భయానకంగా కనపడ్డాడు.

కాలేజీకి టైం అవుతుందని గుర్తుకు వచ్చి వెను తిరిగాను టిఫిన్ చేయడానికి.

డైనింగ్ టేబుల్ ముందు కూర్చుంటూ ఉండగా నా వెనకాలే వేగంగా నా దగ్గరకు వచ్చిన మా ఆవిడ

"ఏమండీ టిఫిన్ తరువాత తిందురు గాని ముందు ఈ చిటి మీద మీకు కోరికలు ఏమన్నా ఉంటే రాయండి అంటూ ఓ చిన్న తెల్ల కాగితం ముక్కను నా ముందు పడేసింది ."

"ఏమండీ టిఫిన్ తరువాత తిందురు గాని ముందు ఈ చిటి మీద మీకు కోరికలు ఏమన్నా ఉంటే రాయండి" అంటూ ఓ చిన్న తెల్ల కాగితం ముక్కను నా ముందు పడేసింది .

"కోరికలు రాయాలా? ఇప్పటికిప్పుడు రాయమంటే ఎలా? అయినా ఇప్పుడు ఇవన్నీ మనకెందుకు ముందు కూర్చో

టిఫిన్ చేద్దాం" అంటూ శ్రీమతి ని అనునయించబోయాను నవ్వుతూ

"మీకన్నీ నవ్వులాట లే, అవతల సాయిబాబా వారి బండి వెళ్ళిపోతుంది. ఏదో ఒకటి చీటీ మీద రాయండి" మళ్ళీ తొందర పెట్టింది శ్రీమతి

"ఆ కోరికలు ఏవో నువ్వే రాయరాదు, మీ ఆడవాళ్ళకి కోరికలు ఎక్కువ ఉంటాయి" ఇడ్లీ ప్లేటులో పెట్టుకుంటూ అన్నాను

బండి వెళ్ళిపోతుంది అంటే వినరు కదా? అంటూ నా జేబులో నుంచి పెన్ను లాక్కొని ఆ చీటీ మీద ఏదో దబదబా రాసేసి మళ్ళీ వీధి వైపు పరిగెత్తింది చీటీని బండి లోని హుండిలో వేయటానికి

ఓ ఐదు నిమిషాల తర్వాత చీర చెంగుతో మొహం నుండి కారుతున్న చెమటను తుడుచుకుంటూ వచ్చి నా ముందు నిలబడింది, ఇడ్లీలు వడ్డిస్తాను అన్నట్లు

ఆమె వంక చూస్తూ: ఇంతకీ ఆ చీటీలో ఏమి రాశావు" అని అడిగాను

ఏదో ఒకటి రాశా మీకు ఇష్టం లేనప్పుడు మళ్ళీ ఈ ఆరాలు ఎందుకు" మూతి తిప్పుకుంటూ అన్నది

"ఇంతకీ అసలు ఆ బండి ఏమిటి , ఆ చీటీ లేమిటో" తెలిసినా కూడా తెలియనట్లు అడిగాను మా ఆవిడ ఏం చెబుతుందో విందామని

“అది షిర్డీ సాయిబాబా వారి బండి అండీ, వాళ్లు షిరిడి నుంచి వస్తున్నారు, ఊరూరా తిరుగుతూ భక్తుల కోరికలు రాసిన చీటీలను తీసుకుని వెనక్కి వెళ్లి షిరిడీలోని బాబాకు విన్నవిస్తారట. ఆ చీటీలను చదివి బాబా గారు మన కోరికలను ఇట్టే తీర్చేస్తారట: అవకాశం వచ్చింది కదా అని గడగడ చిన్నపిల్లలు అప్పజెప్పినట్లు అప్పజెప్పింది మా ఆవిడ

“ఇదంతా నీకు ఎవరు చెప్పారు, ఆ బండి వాడు చెప్పాడా” నేతిలో ముంచిన ఇడ్డీ ముక్కను నోట్లో పెట్టుకుంటూ నింపాదిగా అడిగాను

“ ఎవరో చెప్పాల్సిన కర్మ నాకు ఏమిటండీ. ఈ సంగతి నాకు ఎప్పుడో తెలుసు. మా పిన్ని గారి అబ్బాయి పెళ్ళికి వెళ్ళినప్పుడు మా పిన్ని చెప్పింది. వాళ్ళ ఊర్లో కూడా ఇలాగే బండి వస్తే, కొడుకు పెళ్లి కావాలని చీటీ రాసిందట. రాసిన మూడు నెలలకే సంబంధం కుదిరింది మాట్లాడుతున్న ఆమె ముఖంలో గర్వం తొంగి చూసింది”

“ ఎవరో చెప్పాల్సిన కర్మ నాకు ఏమిటండీ. ఈ సంగతి నాకు ఎప్పుడో తెలుసు. మా పిన్ని గారి అబ్బాయి పెళ్ళికి వెళ్ళినప్పుడు మా పిన్ని చెప్పింది. వాళ్ళ ఊర్లో కూడా ఇలాగే బండి వస్తే, కొడుకు పెళ్లి కావాలని చీటీ రాసిందట. రాసిన మూడు నెలలకే సంబంధం

కుదిరింది” మాట్లాడుతున్న ఆమె ముఖంలో గర్వం తొంగి చూసింది

“ బాబాగారు చీటీలు రాసిన వాళ్ళ అందరి కోరికలు తీరిస్తే ఆ బండి వాడు ఇలా ఊరూరా తిరగడం ఎందుకు వాడే ఓ చీటీ రాసి ఏ టాటానో బిర్లా నో అయిపోవచ్చు కదా” ఆవిడ మోసపోతుందని సున్నితంగా చెప్పాను

“ అందుకే మీకు ఏమీ చెప్పనిది, ముందు ఆ వితండవాదం మానుకోండి” లెంపలు వేసుకుంటూ అంది

“ఇంతకీ ఎంత ఇచ్చావ్ ఏమిటి...” టిఫిన్ ముగించి పైకి లేస్తూ అడిగాను

“ ఆ ఎంత అండి, ఓ 100 ఇచ్చాను మీ జేబులో చిల్లర లేదు అందుకని.....” నాకు కాఫీ పెట్టడానికి కిచెన్ లోకి వెళుతూ గోణిగింది ఏదో తప్పు చేసిన దానిలా

“ ఈ దేశంలో కష్టపడి చమ-టోడ్డి, తన కష్టానికి సరైన కూలీ ఇమ్మంటే ఎవరు ఇవ్వరు. రిక్సా-వాలా దగ్గర, కూరగాయలు అమ్మే వాళ్ళ దగ్గర బేరాలు ఆడుతూ ఉంటారు ఏవో కోట్లు పోయినట్టు. ఇటువంటి మాయగాడి దగ్గర మాత్రం మోసపోతూ వందలకు వందలు తగలేస్తున్నారు”

ఈ దేశంలో కష్టపడి చమటోడ్డి, తన కష్టానికి సరైన కూలీ ఇమ్మంటే ఎవరు ఇవ్వరు. రిక్సావాలా దగ్గర,

కూరగాయలు అమ్మే వాళ్ళ దగ్గర బేరాలు ఆడుతూ ఉంటారు ఏవో కోట్లు పోయినట్టు. ఇటువంటి మాయగాడి దగ్గర మాత్రం మోసపోతూ వందలకు వందలు తగలేస్తున్నారు. వాళ్ళలో మా ఆవిడ కూడా ఏమీ మినహాయింపు కాదు అనుకుంటూ వరండాలోకి వచ్చి ఘాస్ వేసుకుంటూ ఉంటే, వెనకాల కాఫీ గ్లాసుతో మా ఆవిడ వచ్చింది

“ అయినా నువ్వు కూడా నాలాగా పీజీ చేశావు. ఏమిటి దేవుడు పిచ్చి” వేడి వేడి కాఫీ చప్పరిస్తూ అన్నాను మా ఆవిడ మొహం లోకి చూస్తూ

ఆవిడ ఏదో జవాబు చెప్పే లోపే, గేటు తీసిన శబ్దం అయితే ఇద్దరం అటు దృష్టి సారించాము

“ఏవండీ శ్రీనివాసరావు గారు రెడీనా? వెళ్ళామా? మా లోపలికి వస్తూ అన్నాడు నా కొలీగ్ సుబ్బారావు

“ ఒక్క నిమిషం...” అంటూ గ్లాస్ లో కాఫీ గటగటా తాగేశా అప్పటికే లేట్ అయిందని

“ అన్నయ్య గారు మీకు కాఫీ పట్టుకు రమ్మంటారా?” అడిగింది మా ఆవిడ సుబ్బారావు నీ

“ వద్దమ్మా అన్న ఇంటి దగ్గర అయిపోయాయి. కాస్త నడిస్తే కానీ భుక్తాయాసం తీరదు, వెళ్ళామా సార్?” అంటూ నా వంక చూశాడు

కాఫీ గ్లాసు మా ఆవిడ చేతికిచ్చి” వెళ్లి

వస్తా అంటూ సుబ్బారావుతో కలిసి కాలేజీ దారి పట్టాను

సుబ్బారావు, నేను ఇద్దరం ఒక కార్పొరేట్ ఇంటర్మీడియట్ కాలేజీలో లెక్చరర్లుగా పని చేస్తున్నాము

కాలేజీ ఇంటి దగ్గరే కాబట్టి ఇ రోజు నడిచి వెళ్లి రావటం అలవాటు చేసుకున్నాం. వాకింగ్ వల ఇటు ఆరోగ్యానికి ఆరోగ్యం అటు పెట్రోల్ ఖర్చు తగ్గి డబ్బులు కూడా ఆదా అవుతున్నాయి. మా కాలేజీలో చాలా మంది బండి వేసుకుని వచ్చి, కాలేజీ గ్రౌండ్ లో వాకింగ్ చేస్తూ ఉంటారు. అదే మా ఇంటి దగ్గర నుంచి కాలేజీకి నడిచొస్తే డబ్బు ఆదా అవుతాయి కదా, మళ్ళీ విడిగా వాకింగ్ చేయాల్సిన అవసరం ఉండదు. బహుశా వాకింగ్ చేస్తున్నామని అందరికీ కనపడాలని ఏమో?

★★★★★★

ఇద్దరం పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకుంటూ కాలేజీ దగ్గరికి వచ్చేసరికి రోడ్డు పక్కన చాలా మంది జనం గుమికూడి ఉండటం చూసి, ఏదన్నా ఆక్సిడెంట్ అయ్యిందేమోనని దగ్గరికి వెళ్ళాము

గుంపు మధ్యలో ఒకతను శవంలా దుప్పటి కప్పుకొని పడుకొని ఉన్నాడు, మరొకతను పాతికేళ్లు ఉంటాయేమో మరి కింద పడుకున్న అతని చుట్టూ తిరుగుతూ

“చూడండి బాబు చూడండి, మాయా లేదు మర్మం లేదు...” అంటూ మెడలో ఉన్న డోలు పెద్దగా వాయిచాడు

సుబ్బారావు అక్కడ ఏం జరగబోతుందో “ చప్పట్లు ఆగకముందే నాలుగు అనే ఉత్సాహంతో తన ముందున్న ఒకరిద్దరిని తోసుకుంటూ జనం మధ్యలోకి వెళ్లి నిలబడ్డాడు

నాకు అక్కడ ఏం జరగబోతుందో తెలుసు, అందుకనే నేను పెద్ద ఉత్సాహం చూపించలేదు. అక్కడి నుంచి వెళ్లి పోదాం అనుకున్నా కానీ, సుబ్బారావు కోసం ఉండక తప్పలేదు

"ఒక అయ్యగారి జేబులో ఏముందో చెప్పు.. సుబ్బారావు దగ్గరకు వచ్చి పెద్దగా అరిచాడు కుర్రాడు"

“ ఒక అయ్యగారి జేబులో ఏముందో చెప్పు..” సుబ్బారావు దగ్గరకు వచ్చి పెద్దగా అరిచాడు కుర్రాడు

“ పెన్ను...” అంటూ దుప్పట్లో ఉన్న వ్యక్తి పెద్దగా అరిచాడు. అతని గొంతు ను బట్టి పదేళ్లలోపు కుర్రాడే అయ్యంటాడు అనిపించింది

జవాబు కరెక్ట్ గా రావడంతో అక్కడున్న వాళ్ళందరూ ఆశ్చర్యంతో కూడిన ఆనందంతో చప్పట్లు కొట్టడం ప్రారంభించారు, వాడలో సుబ్బారావు కూడా ఉండటం గమనించాను. సామాన్యంగా ప్రతి ఒక్కరి జేబులో పెన్ను ఉంటుంది, కాస్త సమయస్ఫూర్తి ఉంటే జవాబు ఇట్టే చెప్పొచ్చు. ఈ మాత్రం కూడా అక్కడ ఉన్న వాళ్ళు ఆలోచించే పరిస్థితిలో లేరు, దాన్ని మూక మనస్తత్వం అంటారు

ఈసారి” వాచి...” అంటూ సమాధానం వచ్చింది దుప్పట్లో కుర్రవాడి దగ్గర నుంచి

మళ్ళీ మూక మనస్తత్వం లో మునిగిపోయిన అక్కడ జనం ఏదో సాధించిన వాళ్ళలా చప్పట్లు కొట్టడం ప్రారంభించారు

“ ఇలా అర్థం పర్థం లేని కొన్ని ప్రశ్నలు వేశాడు డోలు వాయిస్తున్నాడు, వాటికి సరైన సమాధానాలు ఇచ్చాడు దుప్పట్లోని కుర్రాడు”

ఇలా అర్థం పర్థం లేని కొన్ని ప్రశ్నలు వేశాడు డోలు వాయిస్తున్నాడు, వాటికి సరైన సమాధానాలు ఇచ్చాడు దుప్పట్లోని కుర్రాడు

“ఇవన్నీ ఎట్లా చెప్పావు...: అడిగాడు డోలు వాయిస్తున్న వ్యక్తి

“ తావీదు మహిమ...” అంటూ సమాధానం వచ్చింది దుప్పట్లో నుండి

“ చూసారా బాబు, ఇందులో ఏ మాయ లేదు లేదు కేవలం ఇదంతా తాయత్తు మహిమ” అంటూ జేబులో నుంచి తీశాడు డోలు వాయిస్తున్న వాడు

మళ్ళీ అతనే కొనసాగిస్తూ,”
ఈ తాయత్తులు మా కొండ దేవత
ముందు పూజ చేసి మంత్రించి
చేసినవి. వీటిని ఎవరు కట్టుకుంటే
వారి కోరికలు నెరవేరుతాయి. కేవలం
వంద రూపాయలు మాత్రమే సార్”
అంటూ ఆ తాయత్తుల గుత్తిని అందరి
ముఖం మీద ఆడిస్తూ ఒకసారి చుట్టూ
తిరిగాడు

గారడీ అయిపోయినట్లు, దుప్పట్లో
ఉన్న కుర్రాడు లేచి నిలబడ్డాడు.
ఒకరిద్దరు తాయత్తులు కుంటున్నారు,
మిగతా వాళ్ళు ఏదో వాళ్ళలో వాళ్ళు
గొణుక్కుంటూ ఇంటి దారి పట్టారు.

**"సుబ్బారావు కూడా ఒక తాయత్తు
కొని జాగ్రత్తగా ప్యాంటు జేబులో
భద్రం చేస్తున్నాడు."**

సుబ్బారావు కూడా ఒక తాయత్తు కొని
జాగ్రత్తగా ప్యాంటు జేబులో భద్రం
చేస్తున్నాడు.

“ఏమిటది సుబ్బారావు గారు”
తెలిసినా కూడా తెలియనట్లు అడిగాను
సుబ్బారావు ఏం చెబుతాడో చూద్దామని

“తాయత్తు సార్..” క్షుప్తంగా
జవాబిస్తూ తన పనిలో నిమగ్నమై
పోయాడు

“మీకు తాయత్తు దేనికండి?”
కారణం తెలుసుకుందామని
కుతూహలంగా అడిగాను

“మా వాడికి సార్ వాడు సరిగ్గా
చదవటం లేదు” పొడిపొడిగా

జవాబిచ్చాడు సుబ్బారావు

“నాకు తెలిసినంతవరకు మీ వాడు
బాగానే చదువుతాడు, ఫస్ట్ క్లాస్
స్టూడెంట్, మరి ఈ తాయత్తు ఎందుకు?
రెట్టించి అడిగాను

ఇక తప్పదన్నట్లు” చదువుతున్నాడు
జేఈఈ మెయిన్స్ వస్తుందో లేదో అని.”
అంటూ సాగదీస్తూ సమాధానమిచ్చాడు

**" సుబ్బారావు గారు మీరు
ఫిజిక్స్ లెక్చరర్ అయ్యండి, ఇలా
తాయత్తులు, మంత్రాలు అంటూ
నమ్మటం నాకేమీ నచ్చలేదు అండి
మొహం మీద నిష్కర్షగా నేను
చెప్పాను"**

“సుబ్బారావు గారు మీరు ఫిజిక్స్
లెక్చరర్ అయ్యండి, ఇలా తాయత్తులు,
మంత్రాలు అంటూ నమ్మటం నాకేమీ
నచ్చలేదు అండి” మొహం మీద
నిష్కర్షగా నేను చెప్పాను

“ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో సార్
పోతేవందే కదా” అన్నాడు చాలా
తేలికగా

మరో ప్రశ్న వేయకుండా మౌనంగా
అడుగులు వేశాను కాలేజీ వైపుకి. నాకు
కోపం వచ్చిందని తెలిసి తలవంచుకుని
మౌనంగా నన్ను అనుసరించాడు
సుబ్బారావు

కాలేజీలోకి అడుగు పెడుతూ,” ఆ
తాయత్తులు ఏవో వాడే కట్టుకుంటే
రాత్రికి రాత్రి కోటీశ్వరుడు అయ్యేవాడు

కదా, మీకు అమ్మటం దేనికి”
సుబ్బారావు వంక చూస్తూ అడిగాను
అప్పటి దాకా మౌనంగా ఉన్న నేను ఇక
ఉండబట్టలేక

. సుబ్బారావు నుంచి జవాబు రాలేదు,”
ఇటువంటి మౌనగాళ్ళను చదువుకున్న
మనం కూడా ప్రోత్సహించడం
ఎంతవరకు న్యాయం సార్” అంటూ
సుబ్బారావు కి క్లాస్ పీక పోయాను.

ఇవేమీ పట్టని సుబ్బారావు మౌనంగా
ఏం మాట్లాడాలో తెలియనట్లు తన క్లాస్
వైపు. అడుగులు వేశాడు. నాకు కూడా
క్లాసు టైం అవటంతో ఆ విషయం
వదిలేసి క్లాస్ కి వెళ్లి పోయాను.

★★★

మధ్యాహ్నం అందరం కూర్చుని
భోజనం చేయటం మాకు అలవాటు.
ఒకటి తెచ్చిన కూరలు అ ఒకరికొకరం
పంచుకుంటూ, కబుర్లు చెప్పుకుంటూ
ఆనందంగా అందరం భోజనాలు
చేయటం మాకు పరిపాటి

సుబ్బారావు తన క్యారియర్
విప్పుతూ” సార్ మీరు పొద్దున అడిగిన
దాని గురించి ఆలోచించాను, అయితే
ముందుగా నాదొక ప్రశ్న” నన్ను
చూస్తూ అన్నాడు

“ఆ విషయం నేను పొద్దున్నే
మర్చిపోయాను సుబ్బారావు గారు,
ముందు భోజనం చేయండి”
నింపాదిగా అన్నాను

సుబ్బారావు ఆ విషయం వదిలేసి అన్యమనస్కంగా భోజనం చేశాడు. కాలేజీ అయిన తర్వాత ఇద్దరం కలిసి యథాప్రకారం ఇంటి దారి పట్టాము. సుబ్బారావు చాలా ముభావంగా నన్ను అనుసరిస్తున్నాడు. అతని పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న నేను

“చెప్పండి సుబ్బారావు గారు, మధ్యాహ్నం ఏదో అడగాలన్నారు” అతని కేసి చూస్తూ అన్నాను

“ఏం లేదు సార్..” అన్నాడు ముక్తసరిగా

“పర్వాలేదు, నేను ఏమీ అనుకోను అడగండి” అన్నాను

"సార్ మన దగ్గరకు వచ్చే పిల్లలలో ఎంతమందికి ర్యాంకులు వస్తున్నాయి సార్ తెలియనట్లు అడిగాడు" “మన ప్రయత్నం మనం చేస్తున్నాం కదా సుబ్బారావు గారు” అన్నాను జవాబు ఏమివ్వాలో తెలియక.

“సార్ మన దగ్గరకు వచ్చే పిల్లలలో ఎంతమందికి ర్యాంకులు వస్తున్నాయి సార్” తెలియనట్లు అడిగాడు

ఓన్ ఇంతే కదా, అయినా ఇది కూడా మీకు తెలియదా అన్నట్లు ఒకసారి అతని వంక ఎగాదిగా చూసి,, “ఓ పది మందికి వస్తాయేమో” నిర్లక్ష్యంగా అన్నాను

“మన దగ్గర అ తో రెండు వేల మంది చదువుతున్నారా?” మళ్ళీ మరో చొప్పుదంటు ప్రశ్న వేశాడు

“అవును..” అన్నాను ఇవేమీ ప్రశ్నలు అన్నట్లు

“రెండు వేల మంది చదువుతూ ఉంటే ఓ పది మందికే ర్యాంకులు రావడం

ఏమిటి సార్” మరో చొప్పుదంటు ప్రశ్న వేశాడు సుబ్బారావు

సుబ్బారావు ప్రశ్నలకి నాకు కాస్త చిరాకు గానే ఉన్నా అన్నీ తెలిసే ఎందుకు అడుగుతున్నాడు అని మనసులో అనుకుంటూ, “వాళ్ళు చదవాలి కదండీ?” సాధ్యమైనంత శాంతంగా అన్నాను

‘మరి వాళ్ళని చేయించుకునేటప్పుడు అందరికీ ర్యాంకులు తెప్పిస్తా మని, రాంకు గ్యారెంటీ ప్రోగ్రామ్ అని వాళ్ల తల్లిదండ్రుల దగ్గర లక్షలకు లక్షలు కట్టించుకున్నాము? మరి వాళ్ళందరికీ ర్యాంకులు తెప్పించాలి కదా?” ఈసారి తెలివిగా ప్రశ్నించాడు సుబ్బారావు

“మన ప్రయత్నం మనం చేస్తున్నాం కదా సుబ్బారావు గారు” అన్నాను జవాబు ఏమివ్వాలో తెలియక.

"ఎక్కడ చేస్తున్నాం సార్? ఈ ఏడాది మన కాలేజీ లో ఎవ్వరికీ ఒక్క మంచి ర్యాంకు కూడా రాకపోతే, పక్క కాలేజీలో చదివి ర్యాంకు తెచ్చుకున్న కుర్రాడిని లక్షలు పోసి కొని, అది మనకు వచ్చిన ర్యాంకు అని అని ప్రచారం చేసుకున్నాం. ఇదేనా సార్ మనం చేసే ప్రయత్నం? ఈసారి జవాబు లేని ప్రశ్న నా మీదికి సంధించాడు సుబ్బారావు. జవాబు ఏమివ్వాలి అర్థం కాక,"

“ఎక్కడ చేస్తున్నాం సార్? ఈ ఏడాది మన కాలేజీ లో ఎవ్వరికీ ఒక్క మంచి ర్యాంకు కూడా రాకపోతే, పక్క కాలేజీలో చదివి ర్యాంకు తెచ్చుకున్న కుర్రాడిని

లక్షలు పోసి కొని, అది మనకు వచ్చిన ర్యాంకు అని అని ప్రచారం చేసుకున్నాం. ఇదేనా సార్ మనం చేసే ప్రయత్నం?” ఈసారి జవాబు లేని ప్రశ్న నా మీదికి సంధించాడు సుబ్బారావు. జవాబు ఏమివ్వాలి అర్థం కాక,

“అది వ్యాపారం సుబ్బారావు గారు, అయినా నా ఇప్పుడు ఈ ప్రశ్నలు అవసరమా?” కార్స్ అంత కోపంతో అడిగాను

"అవసరమే సార్, చదువుల పేరుతో అమాయకులైన తల్లిదండ్రులను మోసం చేసే పెద్ద గారడి మనం చేస్తూ, పొట్టకూటి కోసం చిన్న చిన్న వాళ్ళు చేసే గారడిని మోసం నేరమంటూ అనడం ఎంతవరకు న్యాయం సార్ సూటిగా అడిగాడు సుబ్బారావు"

“అవసరమే సార్, చదువుల పేరుతో అమాయకులైన తల్లిదండ్రులను మోసం చేసే పెద్ద గారడి మనం చేస్తూ, పొట్టకూటి కోసం చిన్న చిన్న వాళ్ళు చేసే గారడిని మోసం నేరమంటూ అనడం ఎంతవరకు న్యాయం సార్” సూటిగా అడిగాడు సుబ్బారావు

అప్పుడు గాని నాకు అర్థం కాలేదు, ఇంతదాకా సుబ్బారావు అడుగుతున్న ప్రశ్నల అంతరార్థం.

“మన దగ్గర చేరే పిల్లలందరికీ ర్యాంకులు రావని మనకి తెలుసు, అయినా కూడా ఆ నిజాన్ని తల్లిదండ్రులకు చెప్పకుండా వాళ్ల దగ్గర నుండి లక్షలకు లక్షలు అని మాయమాటలు చెప్పి వాళ్ళు

ఏమార్పడం అతి పెద్ద గారడి సార్”
కొనసాగిస్తూ అన్నాడు సుబ్బారావు

ఈసారి సుబ్బారావు అడిగిన ప్రశ్నతో
నాలో కోపం మాయమై ఆలోచన
బయలుదేరింది. మౌనంగా సుబ్బారావు
అనుసరించడం తప్ప నాకు వేరే మార్గం
కనపడలా

నా మౌనాన్ని బద్దలు చేస్తూ” పొద్దున
గారడి వాడి దగ్గర నేను తాయత్తు
ఉంటే మీరు ప్రశ్న అడిగారు. అన్నీ
తెలిసి అటువంటి మాయ ఎందుకు
ప్రోత్సహిస్తున్నారని” పొద్దున జరిగిన
విషయాన్ని మళ్ళీ గుర్తు చేశాడు
సుబ్బారావు

అవునన్నట్లు నిదానంగా తల ఊపాసు

“వాళ్ళు మోసం చేస్తున్నారు అని
తెలుసు, ఆ తాయత్తు లో ఏ మహిమ
లేదు అని తెలుసు. ఏ అంత ఎందుకు
సార్ మనం రోజూ గుడికి వెళ్లి ఆ దేవుణ్ణి
రకరకాలు కోరి లు కోరుతున్నాము.
అవన్నీ ఆయన తీరుస్తున్నాడా? మరి
ఆయన మనల్ని మోసం చేసినట్టే నా?
దేవుడి పేరుతో మన క్షేమాన్ని కోరి చేసే
పూజలు పునస్కారాలు అభిషేకాలు
ఇవన్నీ మోసమే కదా?” సుబ్బారావు
నా వంక చూస్తూ అడిగాడు

“ఇన్ని తెలిసిన మీరు మరి ఎందుకు
కొన్నారు అన్నారు?” ఉండబట్టలేక
అడిగాను

“నాకు ఆ 100 తో పోయేది ఏమీ
ఉండదు. కానీ నీ ఆ వంద రూపాయలు

వారి కుటుంబానికి ఒక రోజు అన్నం
పెడుతుంది. గారడీ చేసి పొట్ట
పోసుకోవటం వాళ్ళ వృత్తి సార్. అదే
వాళ్ళ బ్రతుకు తెరువు” నా ప్రశ్నకు
జవాబు ఇచ్చాడు సుబ్బారావు

“మోసం చేయడం వాళ్ళ వృత్తి’
సుబ్బారావు గారు

“ఎవరికీ మోసం చేయాలని ఉండదు
సార్. వాళ్ళ తాత ముత్తాతలు ఇలాంటి
తాయత్తులు తయారు చేసి వచ్చిన
నాలుగు డబ్బులతో జీవనోపాధిని
వెతుక్కుని ఉండి ఉంటారు. వాళ్ళకు
వచ్చిన డబ్బులతో చదివించు వీళ్ళకి
ఈ దారిలో నడవక తప్పింది కాదు.
అయినా ఈ రోజుల్లో పని ఇవ్వడయ్యా
కష్టపడతాం అంటే ఎవరు ఇస్తున్నారు
సార్?” అంటూ వాళ్ళ గురించి అంతా
తెలిసినట్లు చెప్పుకొచ్చాడు సుబ్బారావు.
మౌనంగా ఉన్న నన్ను చూసి మళ్ళీ
కొనసాగిస్తూ

“అయినా వాడు చేసే మోసం
వల్ల సమాజానికి ఏమీ నష్టం లేదు
సార్. పోతే ₹ 100 పోతుంది. వాళ్ళు
మన లాగా పెద్దగా చదువుకోలేదు,
వాళ్ళు చేస్తున్నది తప్పని కూడా
వాళ్ళకు తెలియదు. కానీ నీ పెద్ద పెద్ద
చదువులు చదివి అన్నీ తెలిసిన మనమే
చేస్తున్నాము.. మనల్ని నమ్మి వచ్చిన
తల్లిదండ్రుల్ని దగా చేస్తున్నాం. వాళ్ళ
అవసరాన్ని అవకాశంగా తీసుకుని వాళ్ళ
దగ్గర నుండి లక్షలు దోచుకుంటున్నా
ము. వాళ్ళ బిడ్డల భవిష్యత్తు కోసం

అప్పులు చేసి మన ముఖాన
పోస్తున్నారు. మనం చేస్తున్న మోసం
వల్ల కొన్ని వేల కుటుంబాలు రోడ్డున
పడుతున్నాయని ఆలోచించామా?
“ప్రశ్నించాడు సుబ్బారావు

ఆలోచించలేదు అన్నట్లు
తల అడ్డంగా ఆడించాను,
మాట్లాడటానికి మాటలు రాక

“సార్ వాళ్ళు మోసం తో మనల్ని
నమ్మించాలని చూస్తున్నారు కానీ
మనం తల్లిదండ్రులను నమ్మించి
మోసం చేస్తున్నాము. ఇందులో
ఎవరిది పెద్ద మోసం చెప్పండి?”
అఖరి ప్రశ్న వేశాడు సుబ్బారావు
ఇల్లు దగ్గర పడటంతో

సుబ్బారావుకి సమాధానం
ఏమి చెప్పాలి అని అర్థం కాక
తలవంచుకుని, ఇల్లు రావాటంతో”
వస్తాను సుబ్బారావు గారు” అంటూ
ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టాను

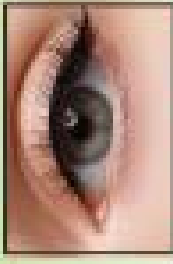
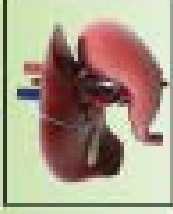
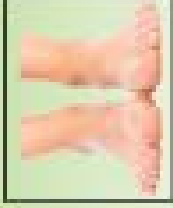
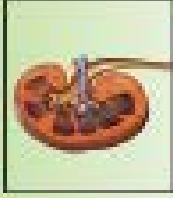
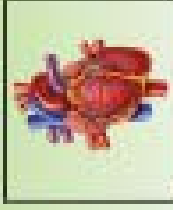
హాల్లో గోడమీద ఎదురుగా శిరిడి
సాయిబాబా పటం లోని బాబా
వారు నన్ను చూసి నవ్వుతున్నట్లు
అనిపించింది.

★★★★

V.G.R DIABETES SPECIALITIES HOSPITAL

మీరు 30 సంవత్సరాలు పైబడి ఉన్నారా...?
ఖచ్చితంగా ప్రతి సంవత్సరం షుగర్ మరియు ముఖ్యమైన అవయవాలన్నింటినీ తవ్వనిసరిగా పరీక్షలు చేయించుకోండి.

వి.జి.ఆర్. రక్త పరీక్షల ల్యాబ్ కి క్యాలిడ్రీ పరంగా BIORAD అనే ప్రతిష్టాత్మక అమెరికన్ ల్యాబ్ సుండి గుర్తింపు రావడం జరిగినది.

మా దగ్గర Cobas C111, Cobas C311 మరియు Cobas e411 వంటి అధునాతనమైన

Fully Automatic మిషన్ లతో అతి తక్కువ రేట్లకే అనుభవజ్ఞులైన నిపుణులచే

కంటికి మరియు కాలక్యకు సంబంధించిన కంప్లీట్ షుగర్ పరీక్షలు

మరియు హెల్కోస్ పరీక్షలు చేయబడుతున్నాయి..

• రాష్ట్ర ప్రభుత్వ E.H.S రీయంబర్సుమేంట్

సదుపాయం కలదు.

• 50 వడకల హాస్పిటల్

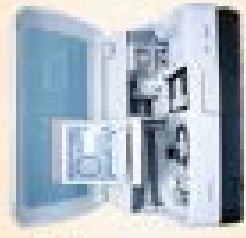
• ప్రపంచస్థాయి అత్యాధునిక డయాబెటిస్ ల్యాబ్

• ఫుల్ కేర్ బ్యాండ్ అందుబాటులో కలదు

• ఫైవేటు క్యాష్ లెస్ హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ సదుపాయం కలదు

Cobas C311

Cobas e411

Philips CV 350

3 Nethra

Sysmex

JAMMI CHETTU CENTER, MOGHALRAJAPURAM, VIJAYAWADA

Ph: 08666 - 2485933, 944, 7702954455

శ కుంతలోపాఖ్యానం

యయాతి కుమారుడైన పూరుడి వంశంలోనే అనేక తరాల తర్వాత రాజ్య పాలన చేసిన రాజు ఇలినుండు. ఈ ఇలినుడికి రథంతరి యందు దుష్కంతుడు జన్మిస్తాడు. దుష్కంతుడు ఎంతో బలవంతుడు. చిన్నతనంలోనే అడవిలోని క్రూరమృగాలను పట్టిబంధించేవాడు. వృక్షాలతో పాటు పర్వతాలను పెకలించి వేరే పర్వతాలపై వేస్తూ యవ్వనగర్వంతో భూలోకంలో ఎంతో గొప్పవాడై అతిశయించాడు. అనంతబలం కలిగిన దుష్కంతుడు భూమండలం మొత్తాన్ని తన పూర్వరాజులలాగే అపజయం లేకుండా మంచి వర్తనతో పాలించాడు. అతడి పాలనలో దేశం ప్రజల అభివృద్ధితో ప్రసిద్ధి చెంది రోగాలు, దుఃఖాలు, విఘ్నాలు,

నష్టాలు, అనుమానాలు ఏమీ లేనిదై ధర్మప్రవర్తనతో సాగుతూ ఉంది. దుష్కంతుడు ఒకరోజు వేట కోసం తన సైనికులతో కలిసి అడవికెళ్ళాడు. ఆ భయంకరమైన అడవిలో దుష్కంతుడు వేటలోని వేడుకతో అనేక క్రూర జంతువులను సంహరించాడు. అలా దుష్కంతుడు చాలాదూరం వెళ్ళగా సైనికులు అలసి విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. కొందరు మంత్రులు, పురోహితులతో దుష్కంతుడు వేరే ప్రదేశానికి

చేరి ఎదురుగా నదిఒడ్డునే ఉన్న అందమైన ఒక వనాన్ని చూశాడు. ఆ వన సౌందర్యాన్ని మెచ్చుకుంటూ దుష్కంతుడు ఆ వనంలో ప్రవేశించేటప్పుడు మెల్లని గాలులకు పూతీగలు పువ్వలను తలంబ్రాలుగా చల్లాయి. వేటతో అలసిన అతడికి ఆ వనంలోని పూల, పండ్ల, యజ్ఞహవిస్సుల సువాసనలు సేదతీర్చాయి. అది గంగానదీ తీరంలోని కణ్వమహర్షి ఆశ్రమం. అక్కడ నిరంతరం వేద, న్యాయ, మీమాంసలకు సంబంధించిన చర్చలు జరుగుతుంటాయి.

మహాతపోధనులకు, ఋత్వికులకు, కర్మనిష్ఠాపరులకు నివాసమై శోభిల్లుతుంది. ఆ ఆశ్రమంలో సామవేదాన్ని వింటున్న ఏనుగులు, వాటి చల్లటి నీడలో సుఖంగా ఉన్న సింహాలు, భూతబలులకోసం కలిసి తిరుగుతున్న ఎలుకలు, పిల్లులు సహజవైరాన్ని వదిలి ఉండటం మునిమహిమ వల్లేనని గ్రహించిన రాజు తనతో వచ్చినవారిని అక్కడే ఉండమని తాను కణ్వమహర్షిని దర్శించటం కోసం అతడి నివాసానికి ఒంటరిగా వెళ్ళాడు.

ఆ కణ్వమహర్షి నివాసంలో ఎంతో అందమైన శకుంతలను చూశాడు. ఆమె కూడా ఎంతో అందగాడైన దుష్కంతుడు రాజని ఎరిగినదై

ఆచార్య ఇరపని మాధవి

ఎంతో ఆశ్చర్యంతో అతడికి అతిథి సపర్యలు చేసి క్షేమసమాచారాలు తెలుసుకుంది. దుష్కంతుడు తాను కణ్వమహర్షిని దర్శించటానికి వచ్చాననగా పండ్లకోసం అడవిలోకి వెళ్ళారని, వెంటనే వస్తారని, వేచి ఉండమని, తాను ధర్మస్వరూపుడైన కణ్వడి కూతురినని చెప్పింది. అది విని దుష్కంతుడు ఈమె మునికన్య అయితే నా మనస్సెందుకు ఈమె పట్ల గాఢంగా లగ్నమైంది, కణ్వడు జితేంద్రియుడు కదా, అతనికి ఈమె కూతురెలా అయ్యింది తెలుసుకోవాలని ఆమెనే అడిగాడు. దానికి శకుంతల తన తండ్రి కణ్వమహర్షి తన జన్మవృత్తాంతాన్ని వేరొక మునీకి చెబుతుండగా తాను విన్నానని, దానిని మనసుపెట్టి వినమని చెప్పింది.

రాజర్షియై ఇంకా బ్రహ్మర్షి కావాలని విశ్వామిత్రుడు భయంకర తపస్సు చేస్తుండగా, ఆ తపస్సుకు భయపడి

శకుంతలోపాఖ్యానం

ఇంద్రుడు మేనకను పిల్చి
ఆ తపస్సు భగ్నం చేసి తన
గౌరవాన్ని కాపాడమన్నాడు.
దానికి మేనక వశిష్ఠుడిని
కూడా పుత్రశోకసాగరంలో
ముంచినవాడు, ఎంతో
కోపస్వభావి, నీ మొదలు
దేవతలందరూ చూసి భయపడే
అతడి దగ్గరకు నన్ను పొమ్మనటం
న్యాయం కాదు, అయినా నా
శక్తి కొలది ఆ ముని మనస్సు
మన్మథుడికి స్వాధీనమయ్యేటట్లు
చేస్తాను అంది.

ఆమె పూల అలంకారాలతో
వనంలో విహరించే కోరికతో
విశ్వామిత్రుడి దగ్గరకు వచ్చి
వినయంతో నమస్కరించింది.
పూలు కోసే నెపంతో తాను,
చెలికత్తెలు విహరిస్తుండగా అలసట
కలుగగా విశ్వామిత్రుడి ముందు
ఉండగా ఆమె సౌందర్యం పట్ల
ఆకర్షితుడై నిగ్రహం కోల్పోయి ఆమె
పొందు కోరాడు. మేనక కూడా
అతని కోరికకు తగినట్లు చాలా
కాలం అతనితో ఉండగా వారికి ఈ
కన్య పుట్టింది. మేనక ఈ బిడ్డను
మాలినీనదీతీరాన ఒక ఇసుకతీరాన
మీద ఉంచి తాను దేవలోకానికి
వెళ్ళిపోయింది. విశ్వామిత్రుడు
తపోవనానికి వెళ్ళిపోయాడు.
ఆ ముని ప్రభావంతో చిన్నపాప
ఏడుస్తూ ఉంటే రాక్షసులు, క్రూర
మృగాలు ఆ పాపని నోటకరుచుకు
పోకుండా పక్షుల గుంపులు
తమ రెక్కలతో ఆ బిడ్డను రక్షిస్తూ

గుమికూడి ఉన్నాయి.
శిష్యగణంతో అక్కడికి
వెళ్ళిన కణ్వుడు ఎంతో
కాంతితో ప్రకాశిస్తున్న ఆ
పాపను తెచ్చుకొని శకుంతల చేత
రక్షించబడింది కాబట్టి శకుంతల
అనే పేరు పెట్టి గారాబంగా
పెంచాడు.

**"స్త్రీలకు కన్నవాడిని, అన్నం-
పెట్టిన వాడిని, భయం నుంచి
రక్షించినవాడిని తండ్రులుగా
చెబుతారు.**

**పురుషులకు వీరితోపాటు ఉప-
నయనం చేసినవాడిని, వేదాలు
చెప్పిన వాడిని కలిపి ఐదుగురిని
గురువులుగా చెబుతారు. "**

స్త్రీలకు కన్నవాడిని, అన్నంపెట్టిన
వాడిని, భయం నుంచి
రక్షించినవాడిని తండ్రులుగా
చెబుతారు.

పురుషులకు వీరితోపాటు
ఉపనయనం చేసినవాడిని, వేదాలు
చెప్పిన వాడిని కలిపి ఐదుగురిని
గురువులుగా చెబుతారు.

కాబట్టి ఈ శకుంతలకు భయం
పోగొట్టడం వలన తాను తండ్రినని,
తనచే పెంచబడటం వలన ఆమె
తనకిష్టమైన కూతురని కణ్వుడు
మునితో చెప్పగా తాను విన్నానని
శకుంతల దుష్కర్మం తీరి చెప్పింది.

ఆమె మునికన్య కాదు రాజకన్య
అని తెలిసిన దుష్కర్మం తీరి

ఆమెపట్ల ప్రేమ కలిగినవాడై, ఆమె
తనపట్ల అనురాగం కలిగి ఉండటాన్ని
గమనించి ఇంత సౌందర్యం,
నిర్మలగుణాలు కల నీవు ఈ
మునిపల్లెలో ఉండటం ఉచితం కాదు,
నువ్వు నాకు భార్యవై రాజ్యసంపదతో
కలిగే సుఖాలను అనుభవించు
అన్నాడు. ఇంకా బ్రాహ్మం, దైవం,
ఆర్షం, ప్రాజాపత్యం, రాక్షసం, ఆసురం,
గాంధర్వం, పైశాచం అనే ఎనిమిది
రకాలైన వివాహాలలో ఉత్తమక్షత్రియ
వంశాలకు చెందినవారికి గాంధర్వ
రాక్షస వివాహాలు ధర్మంతో
కూడి ఉండటం వలన మేలైనవి.
నీకూ నాకూ మన్మథుడు ప్రేమను
పెంపొందింపజేస్తున్నాడు
కాబట్టి ఆలస్యంచేయకుండా
గాంధర్వపద్ధతిలో పెండ్లాడటం సరైంది
అని దుష్కర్మం తీరి చెప్పాడు.

శకుంతల సిగ్గుతో తలవంచుకొని
ఎంతో దయకలిగినవాడు,
ధర్మస్వరూపుడైన నా తండ్రి ఇప్పుడే
వస్తారు. వారు వచ్చి కన్యాదానం
చేస్తే నువ్వు నన్ను వివాహం చేసుకో
అని చెప్పింది. దానికి దుష్కర్మం తీరి
తనకు తానే చుట్టం, దిక్కు కావటం,
తనను తానిచ్చుకునేటప్పుడు తానే
కర్త కావటం అనే లక్షణాలతో
గాంధర్వ వివాహం రహస్యంగానూ,
మంత్రతంత్రాలు లేకుండానూ
ఉంటుందని ఆమెను ఒప్పించాడు.
శకుంతల దుష్కర్మం తీరి నీ

అనుగ్రహం వల్ల నాకు పుట్టిన పుత్రుడికి నీ విశాలసామ్రాజ్యానికి యౌవరాజ్యపదవిలో అభిషేకించే వరాన్ని దయతో కూడిన నిండుమనసుతో ఉదాత్తంగా ప్రీతితో ఇస్తే నీకూ నాకూ సంగమమౌతుందని అంది. వెంటనే ఎంతో సంతోషంతో ఆమె కోరిన వరమిచ్చి గాంధర్వవివాహంతో కోరిన సుఖాలు అనుభవించి, శకుంతలను వెంటబెట్టుకొని రావడానికి కణ్వమహర్షి దగ్గరకు తన మంత్రులను పంపుతానని ఆమెను సమాధానపరచి తన నగరానికి వెళ్ళిపోయాడు.

శకుంతల తను చేసిన పని తెలిసి కణ్వడు కోపిస్తాడేమోనని భయపడుతూ ఉంది. అడవి నుంచి పండ్లు, కందమూలాలతో తిరిగి వచ్చిన కణ్వడు శకుంతల సున్నితమైన శృంగార హావభావాలను, సిగ్గును, భయాన్ని చూసి జరిగినదంతా తన దివ్యదృష్టితో తెలుసుకొని శకుంతలతో తల్లీ! నీ కులగోత్రాలకు, సౌందర్యానికి తగిన భర్తనే పొందగలిగావు, దానికి తగినట్లు నీ గర్భంలోని బిడ్డ సమస్త భూమిని పాలించగలిగిన చక్రవర్తి సుమా! నీ అన్నాడు. ఇంకా నీ ధర్మచరిత్రను మెచ్చుకున్నాను, వరం కోరుకోమనగా శకుంతల తన చిత్తమెప్పుడూ ధర్మమందే లగ్నమై ఉండాలని, తనకు పుట్టే కొడుకు దీర్ఘాయువు, ఆరోగ్యం,

ఐశ్వర్యం, బలం కలిగి వంశకర్తగా ప్రసిద్ధికెక్కాలని కోరింది.

మహాముని ఆమె కోరిన వరమిచ్చి గర్భవతికి చేయవలసిన సంస్కార రక్షణ విధులు చేసివుండగా మూడేళ్ళకు ఆమెకు భరతుడు పుట్టాడు. కణ్వడు భరతుడికి జాతకర్మాది క్రియలన్నీ చేశాడు. భరతుడు పుట్టుకతోనే చక్రవర్తి కాదగిన సాముద్రిక లక్షణాలు కలిగి ఉన్నాడు. చక్కగా పెరుగుతున్న భరతుడు చిన్నతనంలోనే ఎంతో బలం కల ఏనుగులను, పులులను, ఖడ్గ మృగాలను, అడవిపందులను, పాములను సులభంగా తెచ్చి ఆశ్రమ సమీపంలోని చెట్లకు కట్టివేసేవాడు.

“ అతడి బలాన్ని, తేజస్సును, రూపాన్ని, పరాక్రమగుణాలను చూసి సంతోషించి కణ్వడు అతడు సమస్త రాజ్యానికి యౌవరాజు కాదగిన సమయం వచ్చిందని ఆలోచించి ఒకరోజు కూతురితో ఎలాంటి పతివ్రతలకైనా పుట్టినిళ్ళలో ఎక్కువకాలం ఉండటం మంచిదికాదు, భార్యలు భర్తల దగ్గర ఉండటమే ధర్మం, కనుక నీ కుమారుడిని తీసుకొని నీ భర్త దగ్గరకు వెళ్ళమని తన శిష్యులను తోడుగా ఇచ్చి పంపాడు. ”

అతడి బలాన్ని, తేజస్సును, రూపాన్ని, పరాక్రమగుణాలను

చూసి సంతోషించి కణ్వడు అతడు సమస్త రాజ్యానికి యౌవరాజు కాదగిన సమయం వచ్చిందని ఆలోచించి ఒకరోజు కూతురితో ఎలాంటి పతివ్రతలకైనా పుట్టినిళ్ళలో ఎక్కువకాలం ఉండటం మంచిదికాదు, భార్యలు భర్తల దగ్గర ఉండటమే ధర్మం, కనుక నీ కుమారుడిని తీసుకొని నీ భర్త దగ్గరకు వెళ్ళమని తన శిష్యులను తోడుగా ఇచ్చి పంపాడు.

శకుంతల భరతుడిని తీసుకొని దుష్కంతుడు సభలో సామంతులు, మంత్రులు, పురోహితులు, ప్రధానులు, పౌరులు కొలువుదీరి ఉండగా అతని దగ్గరకు వచ్చింది. పూర్వం తన తండ్రి ఆశ్రమంలో తనపట్ల అతడు చూపిన ప్రేమను, ఆదరాన్ని, దయను, ఆసక్తిని అతడు చూపకపోవటంతో ఆమె మనసులో నన్ను గుర్తించలేదా, లేక గుర్తించి గుర్తించనట్లు నటిస్తున్నాడా, చాలాకాలం కావటంతో మర్చిపోయాడా, ఆలోచిస్తే పెళ్ళి నాడు పలికిన పద్ధతిని మనసు మార్చుకొని వదిలిపెట్టాడా ఏమి? అతడి చూపులు నాపట్ల విరసంగా, అత్యంత కఠినంగా ఉన్నాయి. కొత్త కొత్తవాటిని ప్రేమించే రాజులను పక్కరించారనీ, ఉపకారులై వ్యవహరించారని నమ్మకూడదు అని ఆలోచించి దుఃఖంతో నిండిన హృదయంతో ఇంకా ఎవరైనా మర్చిపోతే గుర్తు చేయవచ్చు,

అసలు తెలికపోతే ఏదో రకంగా చెప్పచ్చు, కానీ తెలిసుండి తెలియనట్లు నటించే మోసగాడికి తెలియజేయటం ఆ బ్రహ్మ తరం కూడా కాదు, అయినా ఇంత దూరం వచ్చి ఏమీ సాధించకుండా తిరిగి పోకూడదు, జరిగినదంతా చెప్పి కుమారుడిని చూపిస్తాను అనుకుంది శకుంతల.

ఓ రాజా! వేట అనే మిషతో కావాలని సప్రయత్నంగా కణ్వుమహాముని ఆశ్రమానికి వచ్చి సంతోషంగా నాకు నువ్వు ఇచ్చిన వరాన్ని మనసులో గుర్తుచేసుకో, బాలసూర్యుడిలా వెలుగుతున్న ఈ బాలుడు నీ కొడుకు, పౌరవంశానికే అలంకారమైనవాడు, మంచి గుణవంతుడు అయిన ఇతడిని యువరాజుగా అభిషేకించు అని శకుంతల అన్నది. అది విని దుష్యంతుడు ఆ సంగతులన్నీ తెలిసి కూడా తెలియనివాడిలా నిన్ను నేను ఎరుగను, ఊరికే అనుచితాలు మాట్లాడతావెందుకు, ఎక్కడి నుండి వచ్చావో అక్కడికే పో అన్నాడు. దానికి శకుంతల నిశ్చేష్టయై, కన్నీరు కారుస్తూ, మనోవేదనను తనలోనే అణచుకొని, ఆలోచించి రాజుతో ఈవిధంగా అంది.

" ఓ రాజా! అన్నీ తెలిసి కూడా ఇక్కడ ఎవరూ సాక్షులు లేరని అబద్ధమాడవచ్చా? వేదాలు, పంచభూతాలు, ధర్మం, ఉభయ సంధ్యలు, హృదయం, యముడు,

చంద్రసూర్యులు, పగలు, రాత్రి అనే మహాపదార్థాలు మనుషుల ప్రవర్తనను ఎప్పుడూ గమనిస్తుంటాయి. కాబట్టి మనిషి తనను తాను దాచుకోలేడు. నీవిచ్చిన వరం గురించి వాటికి తెలుసు కనుక నాపట్ల వెనుకటిలాగానే అనురాగాన్ని చూపు, అవమానించడం సరికాదు "

'ఓ రాజా! అన్నీ తెలిసి కూడా ఇక్కడ ఎవరూ సాక్షులు లేరని అబద్ధమాడవచ్చా? వేదాలు, పంచభూతాలు, ధర్మం, ఉభయ సంధ్యలు, హృదయం, యముడు, చంద్రసూర్యులు, పగలు, రాత్రి అనే మహాపదార్థాలు మనుషుల ప్రవర్తనను ఎప్పుడూ గమనిస్తుంటాయి. కాబట్టి మనిషి తనను తాను దాచుకోలేడు. నీవిచ్చిన వరం గురించి వాటికి తెలుసు కనుక నాపట్ల వెనుకటిలాగానే అనురాగాన్ని చూపు, అవమానించడం సరికాదు.

పతివ్రత, గుణవంతురాలు, సంతానవతి, అనుకూలవతి అయిన భార్యను తిరస్కరించే చెడ్డవాడికి ఇహపర సుఖాలు ఉంటాయా? అనుకూలవతి అయిన భార్య ఉన్నవాడు కర్మలు చేయగలడు, ఇంద్రియాలను అదుపులో పెట్టుకోగలడు, పుత్రసంతానాన్ని పొందగలడు. పురుషారాలు సాధించటానికి, గృహనీతి, నిర్మల గుణాలు, గౌరవం, హృదయానందం, ఉత్తమగతులు అన్నీ పొందటానికి భార్యే కారణం.

" భార్యాబిడ్డలను ఆప్యాయంగా చేసేవారికి ఎలాంటి ఆపదలు, దుఃఖాలైనా తొలగిపోతాయి. భార్య భర్తలో సగం కనుక ఎప్పుడూ అతడికి తోడుగా ఉంటుంది. అలాగే తండ్రి పుత్రుడై వెలుగుతాడు. కొడుకే పున్నామ నరకం నుంచి రక్షిస్తాడు, మంచి కుమారుడు తల్లిదండ్రుల వంశాలను ఉద్ధరిస్తాడు. "

భార్యాబిడ్డలను ఆప్యాయంగా చేసేవారికి ఎలాంటి ఆపదలు, దుఃఖాలైనా తొలగిపోతాయి. భార్య భర్తలో సగం కనుక ఎప్పుడూ అతడికి తోడుగా ఉంటుంది. అలాగే తండ్రి పుత్రుడై వెలుగుతాడు. కొడుకే పున్నామ నరకం నుంచి రక్షిస్తాడు, మంచి కుమారుడు తల్లిదండ్రుల వంశాలను ఉద్ధరిస్తాడు.

" ఒక దీపం నుంచి మరొక దీపం పుట్టి వెలిగేవిధంగా నీ పుణ్యశరీరం నుంచే ఈ పుత్రుడు పుట్టి ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఈ పుత్రుడిని కౌగిలించుకొని ఆ సుఖాన్ని అనుభవించు. నాకు నువ్విచ్చిన వరమనే సత్యం నిలిచుండగా పుత్రుడిని ఏ కారణం లేకుండా కాదనటం తగదు అని శకుంతల భార్య, పుత్రుల జైన్యత్యాన్ని తెలిపింది."

ఒక దీపం నుంచి మరొక దీపం పుట్టి వెలిగేవిధంగా నీ పుణ్యశరీరం నుంచే ఈ పుత్రుడు పుట్టి ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఈ పుత్రుడిని కౌగిలించుకొని ఆ సుఖాన్ని అనుభవించు. నాకు నువ్విచ్చిన వరమనే సత్యం నిలిచుండగా పుత్రుడిని ఏ కారణం లేకుండా కాదనటం

తగదు” అని శకుంతల భార్య, పుత్రుల ఔన్నత్యాన్ని తెలిపింది.

ఇంకా శకుంతల “సత్యవ్రతం గల ఓ రాజా! మంచినీటితో నిండిన చేదుడుబావులు నూరిటికన్నా ఒక దిగుడు బావి మేలు, అలాంటి బావులు నూరిటికన్నా ఒక యజ్ఞం మేలు, నూరు యజ్ఞాలకన్నా ఒక కొడుకు మేలు, వందమంది కొడుకులకన్నా ఒక సత్య వాక్యం ఎంతో గొప్పది. వేయి అశ్వమేధయాగాలు చేసిన ఫలం ఒకవైపు, ఒక సత్యవాక్యాన్ని ఒకవైపు త్రాసులో ఉంచితే సత్యవాక్యం వైపే మొగ్గుచూపుతుంది. పుణ్యతీర్థాలన్నిటినీ సేవించటం, వేదాలన్నిటినీ అధ్యయనం చేయడం సత్యంతో సాటిరావు. ఋషులు అన్ని ధర్మాలలోకి సత్యమే గొప్పదంటారు. దీన్ని గమనించి, సత్యం గొప్పతనం తెలుసుకొని నీవు ఇచ్చిన మాటను నెరవేర్చి నీ కొడుకును దయతో చూడు. క్షత్రియులలో ఉత్తముడైన విశ్వామిత్రుడికి పవిత్రురాలైన మేనకకు పుట్టిన నేను అబద్ధమాడటానికి ధర్మంలేనిదానిని కాను” అని శకుంతల అనగా దుష్కంతుడు ఆమె మాటలు అంగీకరించలేదు. “నేనెక్కడ, నువ్వెక్కడ, కుమారుడెక్కడ, నేనింత వరకు నిన్ను చూడలేదు, ఆడవాళ్ళు అబద్ధాలాడుతారు అన్నట్లుగా ఈవిధంగా అసత్యం పలకటం నీకు తగునా? చూడగానే ఎత్తు చేత, వయస్సు చేత, బలం చేత

సాటిలేనివాడుగ కనబడుతున్న ఇతడిని నీ కొడుకు అని అందరూ నవ్వేవిధంగా నాకు చూపటానికి తెచ్చావా? ఇలాంటి అవాస్తవాలను నేను అంగీకరించను, నీ ఆశ్రమానికి నీవు పో” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు శకుంతల ఎంతో దుఃఖంతో ‘పుట్టినరోజునే తల్లిదండ్రుల చేత విడువబడ్డాను, ఇప్పుడు భర్త చేత విడువబడ్డాను కాబోలు, వేయి మాటలెందుకు, పూర్వం ఇలాంటి కొరనోములే నోచాను కాబోలు, ఇంతగాక ఏమి అవుతుంది? అని బాధపడుతూ, ఏడుస్తూ, ఆశలు వదులుకొని ఇక నాకు దైవమే శరణ్యమని’ కొడుకును తీసుకొని పోబోతున్న సమయంలో ఆకాశవాణి సభలో అందరూ ఆశ్చర్యపోయేలా ‘ఈ భరతుడు నీకూ శకుంతలకు పుట్టినవాడు, ఇతడిని స్వీకరించి పోషించు. నీ భార్య శకుంతల మహా పతివ్రత, ఉత్తమ కీర్తి కలది, ఆమె నిజం చెప్పింది’ అని వినిపించింది. అది విని దుష్కంతుడు ‘ఈమెను కోరికోరి ప్రీతితో గాంధర్వ వివాహం చేసుకున్నది ఎవరకూ తెలియదు కాబట్టి లోకనింద కలుగుతుందేమో అనే భయంతో కఠినంగా నాకు ఈమె తెలియదన్నాను. అందరికీ తెలిసేవిధంగా ఆకాశవాణి ప్రకటించింది’ అని ఎంతో అనురాగంతో కొడుకు నెత్తుకొని కౌగిలించుకొని, శకుంతలను ఎంతో ప్రేమతో గౌరవించాడు.

భరతుడిని యువరాజుగా అభిషేకించి చాలాకాలం రాజ్యసుఖాలనుభవించి భరతుడికి రాజ్యభారమప్పగించి తాను తపోవనానికి వెళ్ళాడు. భరతుడు ఎంతో వైభవంగా పరిపాలించి తన వంశానికి వంశకర్త అయ్యాడు. అతడి పేరు మీదనే మన దేశానికి భారతదేశమనే పేరొచ్చిందంటారు.

"ఎన్నో వేల సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన కథ ఇదైనప్పటికీ నాటి నుంచి నేటి వరకు ఎందరో శకుంతలలున్నారు. రూపం చూసి, చెప్పిన మాటలు నమ్మి అమాయకంగా మోసపోతున్న ఆడపిల్లలు ఎందరో! "

ఎన్నో వేల సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన కథ ఇదైనప్పటికీ నాటి నుంచి నేటి వరకు ఎందరో శకుంతలలున్నారు. రూపం చూసి, చెప్పిన మాటలు నమ్మి అమాయకంగా మోసపోతున్న ఆడపిల్లలు ఎందరో!

ఎన్ని కథలు విన్నా మళ్ళీ తాము ప్రేమించినవాడు మాత్రం అలాంటివాడు కాదనుకుంటారు. అందగాడని, ఐశ్వర్యవంతుడని, అధికారని, అంతటివాడు తమను వరించటం తమ అదృష్టమని, తమ భవిష్యత్తు బాగుంటుందని ఆలోచించేవారు కొందరైతే ప్రేమ గుడ్డిది అనేది రుజువు చేసేవిధంగా అనాకారిని, సోమరిని,

వ్యసనపరుడిని నమ్మేవారు కొందరు. ఆ శకుంతల సత్యాన్ని నిరూపించటానికి ఆకాశవాణి ఉంది. మరి ఈ శకుంతలల పరిస్థితి ఏంటి?

ఈ ప్రశ్నకు మనకు శకుంతల వ్యక్తిత్వమే సమాధానం. శకుంతల దుష్కర్మం తన కోరికగానే అంగీకరించలేదు తన తండ్రి అనుమతితో వివాహం చేసుకోమంది. తండ్రి కోపిస్తాడేమో అని భయపడింది. తన బిడ్డ తనలాగా తల్లిదండ్రుల ప్రేమకు దూరమై ఇతరుల ఆశ్రయం పొందే దుస్థితి కలుగకూడదని తన బిడ్డే రాజ్యాధికారి కావాలని కోరింది. దుష్కర్మం తిరస్కరించగానే ఏడుస్తూ వెళ్ళిపోలేదు. దుఃఖాన్ని అణచుకుంటూ దుష్కర్మం సభాసదులు అందరి ముందు నీతులు చెప్పింది. సత్యవ్రతాన్ని ఆచరించేవాడా, ధర్మం తప్పనివాడా అని సంబోధిస్తూ పరోక్షంగా ఆత్మపరీక్షల చేసుకోమంది. తన బిడ్డను స్వీకరించి, అతడిని యువరాజు చేయమని కొడుకు సామర్థ్యాన్ని తెలియజేసింది. తన ప్రయత్నం తాను చేసింది. ధర్మాన్ని, సత్యాన్ని తప్పనిది శకుంతల.

కాళిదాసు అభిజ్ఞాన శకుంతలం మొదలుకొని చాలా రచనల్లో నాయకుడైన దుష్కర్మం పాత్రను ఉదాత్తం చేయటం కోసం మూలకథను మార్చి శాపం కారణంగా దుష్కర్మం

శకుంతలను మర్చిపోయాడన్నట్లు రాశారు. దుష్కర్మం తప్పనివాడే, అతడి మనసు కూడా అధర్మాన్ని తల్పదంట. అందుకే శకుంతల మునికన్య అయితే తన మనసు ఆమెను కోరుకోదు కదా అనుకున్నాడు. కానీ రాజైన తాను ప్రజల నిందకు భయపడ్డాడు. సాధారణ మగవాడిలాగానే ప్రవర్తించాడు. ఇంకా వ్యాసభారతంలో

అయితే దుష్కర్మం శకుంతల తల్లిదండ్రులను తూలనాడతాడు. దానిని నన్నయ పరిహరించారు. ఇప్పటి సమాజంలో కూడా ఎందరో దుష్కర్మం. ఆ దుష్కర్మం కనీసం తర్వాతైనా నిజమని అంగీకరించాడు.

ఇందులో మనకు కనిపించే ఇంకో సమస్య స్త్రీ పురుషులు తాము సుఖించి పొందిన సంతానాన్ని నిర్దయగా వదిలేస్తే ఆ సంతానం పరిస్థితి ఏంటి? కణ్వమహర్షి లాంటి సహృదయులు సమాజంలో అరుదు కదా! ఆ బిడ్డ మనసులో ఉన్న బాధ ఏదో సందర్భంలో బయటపడకుండా ఉంటుందా?

ఈ కథ నుంచి తెలుసుకోవాల్సింది సత్యం యొక్క గొప్పతనాన్ని. వేదాలు సత్యంవద అని చెప్పితే బైబిలు నేను సత్యమునై ఉన్నానని చెప్పింది. దేవుడు మాత్రమే సత్యమనే అర్థమే కాకుండా సత్యమే దైవం అనీ అర్థం చేసుకోవచ్చు.

కణ్వమహర్షి ఆశ్రమంలోని

సహజవైరం కల జంతువులు కూడా కలిసి ఉండటం చూస్తే అహింస ఔన్నత్యం బోధపడుతుంది. ఎవరైతే తమ మనసులోకానీ, మాట ద్వారా కానీ, చేత ద్వారా కానీ ఇతరులను, ప్రాణులను నొప్పించరో అటువంటివారు నిజంగా అహింసాపరులు. ప్రేమస్వరూపులైన వారి అహింసకి పరాకాష్ఠగా వారి సమక్షంలో సహజవైరం కూడా తొలగిపోతుంది.

"ఈ కథలోలాగా ఆకాశవాణి లేకపోయినా ప్రతి వ్యక్తిలో అంత-ర్వాణి ఉంటుంది, దాని మాట విని సన్మార్గంలో నడిస్తే చాలు అందరూ సంతోషంగా ఉంటారు. "

ఈ కథలోలాగా ఆకాశవాణి లేకపోయినా ప్రతి వ్యక్తిలో అంతర్వాణి ఉంటుంది, దాని మాట విని సన్మార్గంలో నడిస్తే చాలు అందరూ సంతోషంగా ఉంటారు.

★★★

గుంటూరు జిల్లా చెరుకుపల్లి మండలం లోని నడింపల్లి గ్రామానికి చెందిన శ్రీ వెన్నం సురేంద్ర కుమార్ ఒక కబడ్డీ క్రీడాకారుడు. వీరి సతీమణి శ్రీదుర్గ బి.ఇ.డి. చేసారు. ఈ దంపతులు తమ కుమార్తె అయిన వెన్నం జ్యోతి సురేఖ భవిష్యత్తు కోసం, విజయవాడలో స్థిరపడినారు. చిన్నప్పటినుండి తమ చిన్నారికి ఈతలో శిక్షణ ఇప్పించారు. జ్యోతి తన నాలుగు సంవత్సరాల వయసులోనే తన ఈత విన్యాసాలతో లింకా బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ లో పేరు నమోదు చేసుకున్నది. 5 కి.మీ. దూరంలో కృష్ణానదిని మూడు గంటల ఇరవై నిమిషాల ఎనిమిది సెకండ్లలో ఈది, “పిట్ట కొంచెం కూత ఘనం” అనిపించుకున్నది. తరువాత ఈమె విలువిద్యపై గురిపెట్టినది. కొద్దికాలంలోనే ఆ క్రీడపై తనదైన ముద్రవేసింది.

13 సంవత్సరాల వయసులో తొలిసారిగా అంతర్జాతీయ వేదికపై మెరిసిన జ్యోతి, ఇక వెనుదిరిగి చూడలేదు. 2009 లో బైజునాలో మెక్సికన్ గ్రాండ్ టోర్నీలో, అండర్-19 విభాగంలో ఒలింపిక్ రౌండ్లో స్వర్ణ పతకం గెల్చుకున్నది. అదే వేదికపై మరో మూడు రజత పతకాలనూ మరియు ఒక కాంస్య పతకాన్నీ గూడా స్వంతం చేసుకుని తన ప్రతిభ ప్రదర్శించింది. 2011 లో టెహరానులో జరిగిన ఆసియా ఆర్చెరీ ఛాంపియనుషిప్పు

పోటీలలో మహిళా కాంపౌండ్ టీం సభ్యురాలిగా కాంస్య పతకం గెల్చుకున్నది. 2013 లో చైనాలోని “వుక్సి” వేదికగా సాగిన ప్రపంచ యూత్ ఆర్చెరీ ఛాంపియనుషిప్పు పోటీలలో కాంపౌండ్ జూనియర్ ఉమన్ మరియు కాంపౌండ్ మిక్సెడ్ డబుల్స్ విభాగాలలో కాంస్య పతకాలు సాధించింది.

ఈమె 2014 సెప్టెంబరులో, దక్షిణ కొరియాలోని ఇంచియాన్ లో జరుగుచున్న ఆసియా క్రీడలలో భారత ఆర్చెరీ మహిళా జట్టు సభ్యురాలిగా కాంస్య పతకం స్వంతం చేసుకున్నది. డిప్యూటీ కలెక్టర్గా విధులు నిర్వహిస్తున్న జ్యోతి సురేఖ ఆద్యంతం నిలకడగా రాణించిన భారత స్టార్ ఆర్చర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ అమ్మాయి వెన్నం జ్యోతి సురేఖ తన కెరీర్లో గొప్ప ప్రదర్శనతో సుదీర్ఘ నిరీక్షణకు తెరదించు తూ... ఎన్నో ఏళ్ళుగా ఊరిస్తున్న ప్రపంచకప్ టోర్నీ వ్యక్తిగత స్వర్ణ పతకాన్ని సొంతం చేసుకుంది.

26 ఏళ్ల జ్యోతి సురేఖ గురి తప్పని లక్ష్యంతో మెరిపించి ఏకంగా రెండు స్వర్ణ పతకాలను దక్కించుకొని డబుల్ ధమాకా సృష్టించింది. ముందుగా కాంపౌండ్ మిక్స్ టీమ్ విభాగంలో తొలిసారి ప్రపంచకప్ టోర్నీలో ఆడుతున్న ఓజస్ ప్రవీణ్ దేవ్ తలె (మహారాష్ట్ర)తో కలిసి పసిడి పతకాన్ని సాధించింది. చెన్

యి సువాన్-చైన్ చి లున్ (చైనీస్ తైపీ) జోడీతో జరిగిన ఫైనల్లో జ్యోతి సురేఖ-ఓజస్ ప్రవీణ్ 159-154 పాయింట్ల తేడాతో గెలిచింది.

టర్కీలో జరిగిన ప్రపంచకప్ స్టేజ్ 1లో భారత ఆర్చర్, ప్రపంచ ఛాంపియన్ సిల్వర్ పతక విజేత జ్యోతి సురేఖ వెన్నం కాంపౌండ్ విభాగంలో వ్యక్తిగత స్వర్ణం గెలుచుకుంది. ప్రపంచ ఛాంపియన్ సారా లోపెజ్కు 149-146 స్కోరుతో ఓడించింది. తద్వారా ఈ టోర్నీలో రెండవ స్వర్ణాన్ని దక్కించుకుంది. అంతకు ముందు మిక్స్డ్ పోటీలో, జ్యోతి సురేఖ ఆమె అరంగేట్ర భాగస్వామి ఓజాసియోటాలే అత్యుత్తమ ప్రదర్శనతో చైనీస్ తైపీపై 159-154 తో గెలుపొందారు.

మిక్స్ టీమ్ విభాగంలో జ్యోతికిది రెండవ పసిడి పతకం. 2022 పారిస్ లో జరిగిన ప్రపంచకప్ -3లో జ్యోతి, అభిషేక్ వర్మ తొలి స్వర్ణాన్ని కైవసం చేసుకున్నారు. రెండవ సీడ్ జ్యోతి, 20 ఏళ్ల డియోటాలే చివరి ముగింపులో

సాధించిన విజయాలు

ప్రపంచకప్ టోర్నీ వ్యక్తిగత విభాగంలో సురేఖ 2 సాధించిన పతకాలు. 2022లో సురేఖ రజతం నెగ్గగా, ఈసారి స్వర్ణం సాధించింది. 11 ప్రపంచకప్ టోర్నీలలో ఓవరాల్లా సురేఖ నెగ్గిన పతకాలు. ఇందులో మూడు స్వర్ణాలు, మూడు రజతాలు, నాలుగు కాంస్యాలు ఉన్నాయి. 2 ప్రపంచకప్ టోర్నీల్లో మిక్స్డ్ టీమ్ సురేఖ నెగ్గిన స్వర్ణాలు.

దశాబ్దకాలంగా విలువిద్యలో తమ నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించుచున్న ఈమెను. తాజాగా కేంద్ర ప్రభుత్వం, అర్జున పురస్కారానికి ఎంపిక చేసినది. ఈ పురస్కారాన్ని ఈమెకు భారత రాష్ట్రపతి శ్రీ రామనాథ్ కోవింద్, 2017, ఆగష్టు-29న ఢిల్లీలో అందజేసినారు

ఒక్కసారి మాత్రమే పాయింట్లు కోల్పోయారు. లేదంటే వీరి స్కోరు 160/160గా ఉండేది.

2022లో అభిషేక్ వర్మతో కలిసి తొలిసారి స్వర్ణం గెలిచింది. రికార్డు సృష్టించింది. ఈ ప్రదర్శనతో 2015 నుంచి సారా లోపెజ్ (356 పాయింట్లు) పేరిట ఉన్న ప్రపంచ రికార్డును జ్యోతి సురేఖ బద్దలు కొట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంలో డి క్వాలిఫయింగ్ టాప్ ర్యాంక్ లో నిలిచిన సురేఖకు ఎలిమినేషన్ రౌండ్లలో టాప్ సీడ్ దక్కింది. భారత్ కే చెందిన అదితి, అప్ నీత్ కార్ స్కోర్ల ఆధారంగా క్వాలిఫయింగ్ టీమ్ విభాగంలో భారత్ 2,112 పాయింట్లతో అగ్ర స్థానాన్ని దక్కించుకొని నేరుగా క్వార్టర్ ఫైనల్కు అర్హత సాధించింది. 2011 నుంచి భారత జట్టుకు ఆడుతున్న సురేఖ అంతర్జాతీయ టోర్నీలలో 30 కంటే ఎక్కువ పతకాలు సాధించింది.

క్వాలిఫయింగ్ ఈవెంట్లో జ్యోతి సురేఖ మొత్తం 713 పాయింట్లు స్కోరు చేసింది. 2015లో సారా లోపెజ్ (కొలంబియా) 713 పాయింట్లతో నమోదు చేసిన ప్రపంచ రికార్డును సురేఖ సమం చేసింది. అంతేకాకుండా కొత్త ఆసియా రికార్డును సృష్టించింది.

2017లో కొరియా ఆర్చర్ 709 పాయింట్లతో నమోదు చేసిన రికార్డును సురేఖ సవరించింది. క్వాలిఫయింగ్లో ఒక్కో ఆర్చర్ 72 బాణాలు సంధించాలి. తొలి రౌండ్ 36, రెండో రౌండ్లో మరో 36 బాణాలు సంధిస్తారు. తొలి రౌండ్లో జ్యోతి సురేఖ 353 పాయింట్లు... రెండో రౌండ్లో 360 పాయింట్లు సాధించి 3. రెండో రౌండ్ లో జ్యోతి సురేఖ కొట్టిన 36 బాణాలు 10 పాయింట్ల సర్కిల్లోకి వెళ్లడం విశేషం - . దాంతో ఆమె అందుబాటులో ఉన్న మొత్తం 360 పాయింట్లను తన ఖాతాలోకి వేసుకుంది. ఈ క్రమంలో జ్యోతి సురేఖ 360కి 360 పాయింట్లు స్కోరు చేసిన తొలి మహిళా ఆర్చర్ గా ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పింది .

★★★

పద్మావతి రాంభక్త గారు
2017 నుండి కవిత్వం
రాస్తున్నారు .వీరి కవితలు
కథలు అన్ని ప్రముఖ పత్రికలలో
ప్రచురించబడ్డాయి.రంజని
కుందుర్తి,ఎక్స్ రే,విశాలాక్షి,
కవిసంధ్య,పాలపిట్ట, ప్రజాశక్తి,
నవతెలంగాణ, ఈనాడు,
ఆంధ్రాపూణె సంఘం,
కెనడా తెలుగుతల్లి
మొదలైన కవితల పోటీలలో
బహుమతులు పొందటమే కాక,
రాధేయ కవితా పురస్కారం
2019 లో అందుకున్నారు .

వీరి కథలు ఈనాడు, పాలపిట్ట,
విశాలాక్షి, సాహిత్యప్రస్థానం
మొదలైన పత్రికలలో
ప్రచురింపబడ్డాయి.పాలపిట్ట,
ఉపాధ్యాయదర్శిని ,ఎమ్మెస్సార్
మొదలైన కథల పోటీలలో
బహుమతులు పొందారు
.త్వరలో వీరి కలం నుండి మరొక
కవితాసంకలనం,
కథాసంకలనం రాబోతున్నాయి

వీరి హాజీలు :

డాబాతోట పెంపకంపైన
ఈనాడు ,సాక్షి,ఆంధ్రజ్యోతి,
ది హిందూ,
ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్,దిన
పత్రికలలో డాబాతోటపై వీరి
కథనాలు ప్రచురింపబడ్డాయి
ఈటీవీలో ,10టీవీలో
దృశ్యకథనాలు
ప్రసారమయ్యాయి.

ప్రజాశక్తి స్నేహలో
“కూరగాయల పందిరి”
అనే వీరి కవర్ స్టోరీ
ప్రచురింపబడింది.

లఘుచిత్రాలపై సమీక్షలు:

నవతెలంగాణ సోపతిలో కొన్ని
కవితా, కథాసంపుటలకు సమీక్షలు
ప్రచురింపబడ్డాయి.సామాజికస్పృహ
కలిగిన
లఘుచిత్రాలకు కూడా
సమీక్షలు రాసారు .2021లో
సాహిత్యఅకాడమీ వారి ఆన్ లైన్
కవితాపఠనం కార్యక్రమానికి
ఎంపికయ్యారు .

“అమరావతి పోయెటిక్ ప్రిజమ్-
2021) వివిధ దేశాల, భారత్ లోని
వివిధ భాషల ఆన్ లైన్ కవితాపఠనం
కార్యక్రమానికి
వీరి పేరు సాహిత్య అకాడమీ గ్రహీత
శ్రీ పాపినేని శివశంకర్ గారు ఎంపిక
చేసారు.

కవితలు:

ప్రతి ఏడాది సాహితీమిత్రులు
విజయవాడ వారు తీసుకువచ్చే
“కవిత” సంకలనంలో
దర్శనయనం శ్రీనివాసాచార్యగారు
తీసుకువచ్చే “కవిత్వం”సంకలనంలో
కవితలు ప్రచురింపబడ్డాయి.
స్త్రీవాదం, సామాజికస్పృహతో
పాటు భావుకతతో కవిత్వం,
కథలు సృజించడం వీరికి
చాలా ఇష్టం. 2020లో

పద్మావతి రాంభక్త

“కొత్తవేకువ”కవితాసంపుటి
2021లో “కురిసి అలసిన ఆకాశం”
కథలసంపుటి వచ్చాయి.“కొత్త
వేకువ”కు రావి రంగారావు
సాహిత్యపీఠం వారి నుండి జనరంజక
కవి ప్రతిభా పురస్కారం, ఆచార్య
గంగిశెట్టి లక్ష్మీనారాయణ గారి
(సాహితీ సిరికోన) వారి నుండి
శ్రీమతి జింకా రుక్మిణమ్మ గంగిశెట్టి
స్మారక పురస్కారం, కవిత విద్యా
సాంస్కృతిక సేవాసంస్థ కడప వారి
నుండి శ్రీశ్రీ కవితా పురస్కారం
అందుకున్నారు .

★★★

ఒక వ్యక్తి తన నైపుణ్యంతో, ప్రతిభతో ఊరికే అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి తెచ్చిన ఘనాపాటులు అరుదు, ఇంకా చెప్పాలంటే అరుదాతి అరుదనే చెప్పాలి అటువంటి ఓ విశిష్టమైన వ్యక్తి లెన్స్ మ్యాన్ తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి.

ఒక వ్యక్తి జీవిత చరిత్రను వెయ్యి పేజీలలో రాయొచ్చు. కానీ ఈ వ్యక్తి సాధించిన జిల్లా, రాష్ట్ర, జాతీయ, అంతర్జాతీయ పతకాలు, పురస్కారాల గురించి రాయాలంటేనే పది పుటల పైనే పట్టొచ్చు. అటువంటి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గణించిన ఫోటో జర్నలిస్ట్ తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి గారు. పుట్టిన ఊరి ప్రకృతే స్ఫూర్తి. పచ్చని పొలాలు, కృష్ణా తీరం, చారిత్రక గుహలు, చెక్కిన కొండలు, ఎత్తుపల్లాల రోడ్లు, వొదిగిన చెరువులు గల ఉండవల్లి స్వస్థలం. బాల్యం, సొంతూరు ప్రతీ వ్యక్తి జీవితంలో కీలక మార్పులు తెస్తాయి. ప్రతీ కళకు మాతృక బాల్యమే. ఉండవల్లి లోని గుహలను అందంగా బంధించిన జర్నలిస్ట్ శ్రీనివాస్ గారి స్ఫూర్తితో తన ఊరి అందాలను ఛాయాచిత్రకారుడిగా బంధించాలని దానికోసం ఫోటోగ్రఫీ నేర్చుకోవాలని జర్నలిజం డిప్లమోలో చేరారు. TS రెడ్డి గారిలోని ఆసక్తిని గమనించిన వారి అమ్మగారు అప్పట్లో వారి రోజువారీ కూలీ రూపాయిన్నర అయినప్పటికీ

650 రూపాయలు పెట్టి బేసిక్ మోడల్ అయిన యాషికా కెమెరాను కొనివ్వడంతో మొదలైన ప్రోత్సాహ ప్రసానం ఈరోజు ప్రపంచంలోని కోటిన్నర విలువ గల అత్యుత్తమ హెజల్ బ్లెడ్ 5డి కెమెరాని పొలం అమ్మి మరీ కొనివ్వడంతో కొనసాగుతున్నా ఉంది. ఈ కెమెరా కలిగిన భారతీయుల్ని చేతి వేళ్ళపై లెక్కపెట్టొచ్చు. ఒక తల్లి తన బిడ్డలోని నైపుణ్యాన్ని గుర్తించి ఒక్కసారి నమ్మితే రాబోయే భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుందనే దానికి వీరు సాధించిన ఘనతే నిదర్శనం.

నాగపూర్ యూనివర్సిటీలో చదువు వారి కళానైపుణ్యాలను విశాలం చేసింది. అనేక పరిచయాలు, చర్చలు, ప్రదర్శనల్లో పాల్గొనడం, పుస్తకాలు చదవడంతో విషయాలపై అవగాహన ఏర్పడింది. సాధారణంగా ఫోటోగ్రాఫర్స్ కి ఏదో ఒక అంశంలో మాత్రమే అవగాహన ఎక్కువగా ఉంటుంది. దేన్నయినా సరే సవాలుగా తీసుకునే తత్వంగల TS రెడ్డి గారు కలర్, బ్లాక్ అండ్ వైట్, నేచర్, వైల్డ్ లైఫ్, ఫోటో ట్రావెల్, ఫోటో జర్నలిజం, వెడ్డింగ్, డాక్యుమెంటరీ మేకింగ్, పోర్ట్రెట్, పోర్ట్ పోలియో, అడ్వరైజ్ మెంట్ ఇలా అనేక విభాగాల్లో వారి ప్రతిభను క్లిక్ మనిపించారు.

పట్టణమా, గ్రామమా, కొండలా, కారడవులా అనే వ్యత్యాసం

లేకుండా సూర్యకాంతి చేరని కారు చీకటిలోకి సైతం భుజాన కెమెరాతో చేరుకుని బాహ్య ప్రపంచానికి ఎన్నో అద్భుతాలు చూపారు. ఫోటోగ్రఫీ ఏమంత సరదాగా సాగే అంశం కాదు, కాలంతో పాటు మారాలి, ఫోటీ పడాలి, ప్రయాణంలో ప్రాణాలు సైతం పణంగా పెట్టాలి. రేపటి తరానికి మనల్ని చూపడానికి ఫోటోగ్రాఫర్లు చేసే విన్యాసాలు మాటల్లో చెప్పలేము. ప్రకృతితో మమేకమవుతూ, ఏ జీవరాశికి హాని కలగకుండా, ప్రమాదాన్ని ప్రేమతో మిళితం చేసి సాగే సృజనాత్మక కళే ఫోటోగ్రఫీ.

సమాజ పరిణామ క్రమంలో, జీవన విధానంలో, శ్రామిక వర్గంలో, కుటుంబ వ్యవస్థలో, సంస్కృతి సాంప్రదాయంలో గిరిజన తెగల విశిష్టత ప్రత్యేకం. ఒరిస్సాలోని బోండా తెగ గిరిజన జీవితాన్ని ప్రపంచానికి తెలిపే ప్రయత్నంలో 17 మంది ఫోటోగ్రాఫర్లు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఒక జర్మనీ ఫోటోగ్రాఫర్ అయితే కుటుంబంతో సహా అదే తెగ చేతిలో హతమయ్యారు. అటువంటి ప్రమాదకర తెగ జీవనాన్ని ఛాయా చిత్రాల్లో బంధించి ప్రపంచానికి పరిచయం చేసిన సాహసి TS రెడ్డి గారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా

గిరిజన తెగలు గల దేశాల్లో ఎన్నో జీవన విశేషాలను ఛాయా చిత్రాల్లో బంధించారు. వైల్డ్ లైఫ్ ఫోటోగ్రఫీలో అనేక రకాల పక్షులను, వన్యప్రాణులను ఎంతో ఓర్పుతో కెమెరా కన్నుల్లో బంధించారు. పక్షులను ఫోటో తీసేటప్పుడు ఒకసారి గంట, పూట, రోజుల తరబడి సహనంతో ఉండాల్సి వస్తుంది. అరుదైన ఛాయా చిత్రాలను తీసేందుకు విలువైన కెమెరా మెడలో వేసుకుని పరుగు తీయడం, గెంతడం, పాకడం వంటి ఎన్నో రకాల విన్యాసాలు చెయ్యాల్సి వచ్చేది.

1991 నుండి 94 వరకు వరుసగా కేంద్ర సమాచార శాఖ నుండి అవార్డులు, 1993 లో ప్రపంచ ఫోటోగ్రఫీ సందర్భంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుండి తొలి బహుమతి, 2008 లో ఎం ఏ రహీం అవార్డు, 2016 ఆంధ్రప్రదేశ్ అత్యుత్తమ కళారత్న హంస పురస్కారం, 2008లో భారతదేశ అత్యుత్తమ రామ్ నాథ్ గోయంకా మెమోరియల్ అవార్డు, 2015 లో వైల్డ్ లైఫ్ ఫోటోగ్రఫీ ఇండియా అసోసియేషన్ నుండి సలీం అలీ మెమోరియల్ అవార్డు, 2019 లో ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఫోటోగ్రఫీ సంస్థ నుండి అత్యున్నత మాస్టర్ అవార్డు, బ్రీటిష్ రాయల్ ఫోటోగ్రఫీ సొసైటీ పురస్కారం, ఇమేజ్ కొలీగ్ సొసైటీ- అమెరికా నుండి

ఒకేసారి 7 అత్యుత్తమ గౌరవ పురస్కారాలతో ప్రపంచ రికార్డ్, అంతర్జాతీయ తొలి గ్రాండ్ మాస్టర్ అత్యున్నత అవార్డు. రెండు దశాబ్దాలుగా ప్రపంచ అత్యుత్తమ మొదటి పది మంది ఫోటోగ్రాఫర్ లలో ఒకరిగా గుర్తింపు. దాదాపు 17 దేశాల నుండి ఫోటోగ్రఫీలో గౌరవ పురస్కారాలు. 11 జాతీయ, 23 అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. 175 జాతీయ, అంతర్జాతీయ సంస్థల క్యాలెండర్ వర్క్ లు వీరు అందించే ఫోటోలతో జరుగుతుండడం ప్రశంసనీయం. కోవిడ్ కష్టకాలంలో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కోవిడ్ వారియర్స్ చేసిన సేవలను ఛాయాచిత్రాలుగా బంధించినందుకు ఫోటోగ్రఫీలో నోబెల్ బహుమతిగా పరిగణించే FRPS-UK 'ఫెలో రాయల్ ఫోటోగ్రఫిక్ సొసైటీ పురస్కారం' అందుకున్నారు. వెరసి నేటికి 189 పతకాలు, 494 అవార్డులు, 896 ప్రతిభా పురస్కారాలు, 5872 ఛాయా చిత్రాల ప్రదర్శనలతో రికార్డుల రారాజుగా ఛాయాచిత్ర రంగంలో చెరగని ముద్ర వేశారు.

1998లో రైల్వే గ్రాండ్స్ లో చేతిలో బెల్గాన్స్ పట్టుకుని వెళ్తున్న ఓ పాపని ఫోటో తీశారు. ఓ జాతీయ స్థాయి పోటీలో ఆ ఫోటోకి మొదటి బహుమతి వచ్చింది. అది ఇండోర్ లోని దైనిక్ భాస్కర్ అనే పత్రికలో ప్రచురించారు. అది చూసి ఒక స్థానికుడు వెతుక్కుంటూ

ఉండవల్లి వచ్చారు. అతను ఇండోర్ లో టీ కొట్టు నడిపే వ్యక్తి. విజయవాడ వచ్చినప్పుడు అనుకోకుండా వాళ్ళ పాప తప్పిపోయింది. తప్పిపోయిన ఆ పాప బెల్గాన్స్ అమ్ముతున్న ఈ ఫోటోలోని పాప. ఇద్దరూ కలిసి నాలుగు రోజులు వెతికారు. తరువాత ఆరు నెలల పాటు రెడ్డి గారు వెతుక్కుతూనే వున్నారు. ఎనిమిది నెలల తరువాత అతను మళ్ళీ వచ్చారు. అప్పుడు అదే గ్రాండ్స్ లో బెల్గాన్స్ అమ్ముతూ ఆ పాప కనిపించింది. తండ్రిని చూసి ఆ పాప పరిగెత్తుతూ వచ్చి హత్తుకుంది. ఆ క్షణం ఇన్నాళ్ల ఆయన ఫోటోగ్రఫీకి సంతృప్తి నిచ్చింది. పోగొట్టుకున్న తన గారాల పట్టిని పొందిన తండ్రి ఆనందం, ఒక ఆడపిల్ల అనాథ కాకుండా తన కుటుంబాన్ని చేరుకున్న ఈ తరుణమెంత విలువైనది!

ఫోటోగ్రఫీనే శ్వాసగా, ధ్యాసగా చేసుకుని సాగుతున్న వీరు తనకు తానుగా రాష్ట్ర, కేంద్ర పతకాల పోటీ నుండి తప్పుకుని కొత్తవారి ప్రతిభకు స్థానమిచ్చారు. 'ఫోటో ఇండియా' పేరుతో విజయవాడలో ఓ సంస్థను స్థాపించి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 250 మందికి శిక్షణ ఇచ్చారు. నేడు జాతీయ, అంతర్జాతీయ పోటీలో వీరి శిష్యులే వుంటారు. సాహిత్యంలో కూడా ప్రావీణ్యం ఉన్న రెడ్డిగారు అనేక పుస్తకాలు రాసి భావితరం ఫోటోగ్రాఫర్లకు పూలబాట వేసిన మార్గదర్శి.

★★★

టంగుటూరి ప్రకాశం

బ్రిటిషు వారి (మద్రాసులో సైమన్ కమిషన్ వ్యతిరేక ప్రదర్శనలో) తుపాకికి కెదురుగా నిలబడి, గునేలోకి తుపాకిని కల్పమని ఘర్జించిన ఆంధ్రకేసరి మన తెలుగు వాడు టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు. ప్రకాశం గారు సుప్రసిద్ధ స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి మొదటి ముఖ్యమంత్రి. 1940, 50 దశకాల్లో ఆంధ్ర రాజకీయాల్లో ప్రముఖంగా వెలుగొందిన వ్యక్తుల్లో ప్రకాశం ఒకడు. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర సాధనలో నిర్ణాయక పాత్ర పోషించాడు.

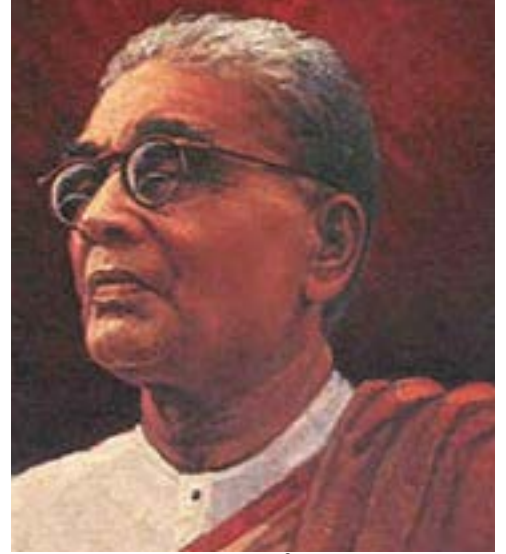
టంగుటూరి ప్రకాశం 1872 ఆగష్టు 23 న ఇప్పటి ప్రకాశం జిల్లా వినోదరాయునిపాలెము గ్రామంలో నియోగి బ్రాహ్మణులైన సుబ్బమ్మ, గోపాల కృష్ణయ్య దంపతులకు జన్మించాడు. ఆరుగురు పిల్లల్లో ప్రకాశం ఒకడు. అప్పటి గుంటూరు జిల్లాలోని టంగుటూరి లో వారి కుటుంబం వంశపారంపర్యంగా గ్రామ కరణం వృత్తిలో ఉండేది. ఆయన పదకొండోయేట తండ్రి మరణించడంతో, పిల్లలను తీసుకుని తల్లి ఒంగోలు చేరింది. ఒంగోలులో ఆమె భోజనశాల నడపవలసి వచ్చింది. ఆ రోజుల్లో ఇలాంటి వృత్తి చేసే వారిని సమాజంలో చాలా తేలికగా చూసేవారు. పూటకూళ్ళ వ్యాపారం చేసే తల్లి సంపాదన చాలక, ప్రకాశం ధనికుల ఇళ్ళలో వారాలకు కుదిరాడు. నిరుపేద కుటుంబంలో

పుట్టి, వారాలు చేసుకుంటూ చదువుకుని, ఆంధ్ర రాష్ట్ర మొదటి ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు.

వల్లూరులో ప్రకాశం ప్రాథమిక విద్య సాగింది. అల్లరి చిల్లరి సావాసాల వల్లా, నాటకాల వ్యాపకం వల్లా, ప్రకాశానికి మెట్రిక్ ఉత్తీర్ణుడవడం కష్టమయ్యింది. మిషను పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడైన ఇమ్మానేని హనుమంతరావు నాయుడు చలవతో ప్రకాశం ఫీజు లేకుండా ప్రీ మెట్రిక్ లో చదివాడు. నాయుడు రాజమండ్రికి నివాసం మారుస్తూ, ప్రకాశాన్ని తనతో తీసుకువెళ్ళి, అక్కడ ఎఫ్.ఎ.లో చేర్పించాడు. తరువాత మద్రాసుకు వచ్చి, న్యాయశాస్త్రం చదివించాడు.

ప్రకాశం 1890లో తన అక్క కూతురైన హనుమాయమ్మను పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. ఆ తరువాత కొద్దికాలంపాటు ఒంగోలులో న్యాయవాద వృత్తి చేసి, 1894లో మళ్ళీ రాజమండ్రి చేరాడు. వృత్తిలో బాగా పేరూ, పుష్కలంగా సంపద సంపాదించాడు. తన 35వ ఏట రాజమండ్రి పురపాలక సంఘానికి అధ్యక్షుడయ్యాడు.

ప్రకాశం 1904లో ఇంగ్లాండు వెళ్ళాడు. వెళ్ళే ముందు మహాత్మా గాంధీ లాగానే మధ్యం, మాంసం, పొగాకు ముట్టనని తల్లికి మాట ఇచ్చి

ఒప్పించాడు. దీక్షగా చదివి బారిష్టరు అయ్యాడు. అక్కడ భారతీయ సొసైటీలో చేరి దాదాభాయి నారోజీ బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు ఎన్నిక కావడానికి ప్రచారంలో పాలు పంచుకొన్నాడు. ఈ సమయంలో ప్రకాశానికి జాతీయ భావాలు, సాంఘిక కార్యక్రమాలపై ఆసక్తి పెరిగాయి. భారతదేశం తిరిగివచ్చాక, ప్రకాశం మద్రాసు ఉన్నత న్యాయస్థానంలో ప్రాక్టీసు ప్రారంభించాడు.

అప్పట్లో మద్రాసులో ప్రసిద్ధి చెందిన బారిష్టరులందరూ ఆంగ్లేయులు లేదా తమిళులు. పేరుపొందిన తెలుగు బారిష్టరులలో ఈయనే ప్రప్రథముడు. ప్రకాశం పౌర, నేర వ్యాజ్యాలనన్నింటినీ చేపట్టేవాడు. ఈయన చేపట్టిన క్రిమినల్ కేసుల్లో ఆఫ్ హత్యకేసు ఒక ప్రసిద్ధిచెందిన కేసు. తిరునెల్వేలిలో కలెక్టరుగా పనిచేస్తున్న ఆఫ్, 1907లో కాల్చిచంపబడ్డాడు. ఈ సంఘటన బెంగాల్కు చెందిన జాతీయవాద నేత బిపిన్ చంద్ర పాల్ ఆ ప్రాంతాన్ని పర్యటిస్తూ దేశభక్తిపై ఉత్తేజపూరితమైన ప్రసంగాలు చేస్తున్న

టంగుటూరి ప్రకాశం

సమయములో జరిగింది. ప్రకాశం ఈ హత్య కేసులో, ఒక ముద్దాయి తరపున వాదించి ఆయనకు స్వల్పశిక్ష పడేటట్లు చేశాడు.

ప్రకాశం, లా టైమ్స్ అనే న్యాయవాద పత్రికకు కూడా సంపాదకత్వం వహించేవాడు. అదే సంవత్సరం బ్రిటిషు ప్రభుత్వం పాల్ ప్రసంగాలు రాజద్రోహాన్ని ఉసిగొల్పేవిగా, ఉద్రేకపూరితముగా ఉన్నవని భావించటం వలన, ఇతరులు ముందుకు రావటానికి భయపడే సమయంలో, ఈయన బిపిన్ చంద్ర పాల్ ఇచ్చిన ప్రసంగాలకు హాజరయ్యేవాడు. లక్నో ఒడంబడిక తర్వాత ప్రకాశం కాంగ్రెసు పార్టీ మీటింగులకు తరచుగా హాజరు కావటం ప్రారంభించి, 1921 అక్టోబరులో సత్యాగ్రహ ప్రతినిపై సంతకం చేశాడు. 1921లో స్వాతంత్ర్య సమరంలో అడుగుపెట్టి వృత్తిని వదలిపెట్టేనాటికి, లక్షలో సంపాదించాడు. ఆ యావదాస్థినీ, దేశ సేవకే ఖర్చు చేసాడు.

1921లో ఆంధ్ర ప్రాంతీయ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికయ్యాడు. 1921 అక్టోబర్ 29న స్వరాజ్య అనే దినపత్రికను ప్రారంభించాడు. కొద్ది కాలంలోనే, ఈ పత్రిక మంచి ఆదరణ చూరగొన్నది. దీని తెలుగు, తమిళ సంచికలకు ప్రజలు ఎగబడ్డారు. సైమన్ కమిషన్ వెళ్లినచోటల్లా నల్లజెండాతో నిరసన ప్రదర్శనలు

స్వాగతం పలికాయి. 1928, మార్చి 2న కమీషన్ బొంబాయిలో అడుగుపెట్టినపుడు పోలీసులు మద్రాసు వంటి సున్నిత ప్రదేశాలలో నిరసన ప్రదర్శనలను అనుమతించలేదు. అయితే, ప్యారీస్ కార్నర్ వద్ద మద్రాసు హైకోర్టు సమీపములో మూక విపరీతముగా పెరిగిపోయింది. వాళ్లను చెల్లాచెదురు చేయటానికి పోలీసులు కాల్పులు జరిపారు. పార్ల సారథి అనే యువకుడు కాల్పులకు గురై అక్కడికక్కడే మరణించాడు. ఆ యువకుని మృతదేహాన్ని సమీపించిన వారెవరినైనా కాల్పుతామని పోలీసులు హెచ్చరించారు. దీనిపై కోపోద్రిక్తుడైన ప్రకాశం, తన చొక్కా చించి ధైర్యంగా రొమ్ము చూపించి ధైర్యముంటే కాల్పుమని వారిని సవాలు చేశాడు. 1935లో మరలా దీన్ని పునరుద్ధరించటానికి విఫలయత్నాలు సాగాయి.

1937లో కాంగ్రెసు అధికారంలోకి వచ్చినపుడు, రాజాజీ మంత్రివర్గంలో ఆయన రెవిన్యూమంత్రి అయ్యాడు. ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుట్టాడు. 1946లో మద్రాసు రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నికై, 13 నెలలపాటు ఆ పదవిలో కొనసాగాడు. స్వంతపార్టీలోని అంతర్గత రాజకీయాలకు ఆయన ప్రభుత్వం బలయ్యాక, పార్టీ నుండి బయటకు వచ్చి, స్వంతంగా

ప్రజాపార్టీని స్థాపించాడు.

1937లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రాంతీయ ఎన్నికలలో పోటీ చేసి ఇతర ప్రాంతాలతో పాటు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో కూడా అధికృత తెచ్చుకున్నది. ముఖ్యమంత్రి పదవికి అభ్యర్థిగా ప్రకాశం ముందున్నప్పటికీ, క్రియాశీల రాజకీయాలకు తిరిగివచ్చిన రాజాజీ ముఖ్యమంత్రి అయ్యేందుకు అనువుగా, కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం కోరిక మేరకు తప్పుకున్నాడు. రాజాజీ మంత్రివర్గములో ప్రకాశం రెవిన్యూ శాఖామంత్రిగా పనిచేశాడు. మంత్రిగా ఈయన చేసిన పనులలో ముఖ్యమైనది, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము పాటించే జమిందారీ వ్యవస్థ వలన వ్యవసాయ రంగములో జరుగుతున్న అవకతవకలను పరిశీలించటానికి ఒక విచారణా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసి, దానికి అధ్యక్షత వహించటం. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం రావడంతో కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలు, యుద్ధంలో భారతదేశం పాల్గొనటం గురించి తమను సంప్రదించలేదని రాజీనామా చేశాయి. 1941లో యుద్ధ ప్రయత్నాలకు వ్యతిరేకముగా వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహం చేసిన ప్రముఖ దక్షిణ భారతదేశ నాయకులలో ప్రకాశం ప్రథముడు.

1942లో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంలో పాల్గొన్నందుకు ప్రకాశాన్ని అరెస్టు చేసి మూడు సంవత్సరాలు జైల్లో పెట్టారు.

టంగుటూరి ప్రకాశం

1945లో జైలునుండి విడుదలైన తర్వాత, ప్రజలకు చేరువకావటానికి దక్షిణ భారతదేశమంతా పర్యటించాడు. 1946లో కాంగ్రెస్ పార్టీ తిరిగి మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో పోటీచేసి గెలిచింది. ఈ తరుణంలో 1946 ఏప్రిల్ 30న ప్రకాశం మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నికైనాడు. ఈయనతో పాటు తమిళ నాయకుడైన కె.కామరాజ్, జాతీయ నాయకులైన గాంధీ, నెహ్రూల అభ్యర్థి అయిన రాజాజీ ముఖ్యమంత్రి అవటాన్ని వ్యతిరేకించారు. అయితే, పార్టీలోని వివిధ వర్గాల విభిన్న అభిమతాలకు అనుగుణంగా పనిచేయలేక ప్రకాశం ప్రభుత్వం కేవలం 13 నెలలే మనగలిగింది.

1952లో ప్రజాపార్టీని స్థాపించి అధికారములో ఉన్న కాంగ్రెసు పార్టీ మంత్రులందరూ ఎన్నికలలో ఓడిపోయేట్లు చేశాడు. అయితే ప్రజాపార్టీకి సొంతగా అధికారానికి వచ్చే మద్దతు చేకూరకపోవడంతో సంకీర్ణ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాల్సి వచ్చింది. అయితే బలనిరూపణకు ముందే ఈ సంకీర్ణం కూలిపోయింది.

అంతలో 1952 డిసెంబర్లో పొట్టి శ్రీరాములు ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర సాధనకై ఆమరణ నిరాహార దీక్ష చేస్తూ మరణించటంతో ఉద్యమం తీవ్రతరమైంది. ఉద్యమ ఫలితంగా 1953 అక్టోబర్ 1 న ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు దానికి

తొలి ముఖ్యమంత్రిగా ప్రకాశం నియమితుడయ్యాడు. ఆయన పాలనా కాలంలో ప్రముఖ సంఘటనలెన్నో జరిగాయి. రాష్ట్రావతరణ మొదటి వారికోత్సవాన 2000 మంది ఖైదీలకు క్షమాభిక్ష, తిరుపతిలో శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయం స్థాపన, సేద్యపు నీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, విజయవాడ వద్ద కృష్ణా నది పై బారేజి నిర్మాణం వీటిలో ప్రముఖమైనవి. కమ్యూనిస్టులు ఈయన పాలనను వ్యతిరేకించటం, సామ్యవాదులు మద్దతు ఉపసంహరించటం వలన ముఖ్యమంత్రి అయిన 14 నెలలకే అవిశ్వాస తీర్మానంతో ఆయన

ప్రభుత్వం కూలిపోయింది.

1955లో మధ్యంతర ఎన్నికలు నిర్వహించే సమయానికి ప్రకాశం క్రియాశీల రాజకీయాలనుండి

విరమించుకున్నాడు. 1956, నవంబర్ 1న అప్పటి హైదరాబాదు రాష్ట్రంలోని తెలంగాణా ప్రాంతం, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కలిసిపోయి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరించింది. ప్రకాశం అనుయాయి అయిన నీలం సంజీవరెడ్డి సమైక్య రాష్ట్రానికి తొలి ముఖ్యమంత్రి అయినాడు. రాజకీయాలనుండి వైదొలిగినా, ప్రకాశం చురుకుగా రాష్ట్రమంతటా పర్యటించాడు. అలాంటి ఒక ఒంగోలు పర్యటనలో వడదెబ్బకు గురై, నీరసించి హైదరాబాదులో ఆసుపత్రిలో చేర్పించబడ్డాడు. అక్కడే ప్రకాశం 1957, మే 20న పరమపదించాడు.

స్వాతంత్ర్య సమరయోధునిగా రకాశం యొక్క ఉత్తరదాయిత్యం నేటికీ ఆంధ్ర దేశములో వెలుగొందుతూ ఉంటుంది. టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు జాతికి చేసిన సేవలకు గుర్తుగా 1972 డిసెంబర్ 5న ఒంగోలు జిల్లా పేరును ప్రకాశం జిల్లాగా మార్చారు. గుంటూరు జిల్లాలో మూడు తాలూకాలు (అద్దంకి, చీరాల, ఒంగోలు), నెల్లూరు జిల్లాలో నాలుగు తాలూకాలు (కందుకూరు, కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి), కర్నూలు జిల్లాలో రెండు తాలూకాలు (మార్కాపురం, గిద్దలూరు) కలిపి ప్రకాశం జిల్లాను ఏర్పాటు చేశారు. ఆంధ్ర కేసరి జీవితాన్ని చలన చిత్రం గా మలచారు అయిన మనుమడైన ప్రముఖ సిని నటుడు విజయచందర్.

“బుద్ధ” అనగానే ఈరోజు చాలా మంది గౌతమ బుద్ధుడి గురించి ఆలోచిస్తారు. గౌతముడు మాత్రమే బుద్ధుడు కాదు. ఆయన కంటే ముందు ఎంతో మంది ఉన్నారు, ఆయన కాలంలో చాలామంది ఉన్నారు, ఆయన తరువాత ఇంకా మరెందరో ఉన్నారు. బుద్ధ అనేది ఆయన పేరు కాదు. ఆయన పేరు గౌతమ సిద్ధార్థ. ఆయనే బుద్ధుడు అయ్యాడు. “బు” అన్న పదానికి అర్థం బుద్ధి. ఎవరైతే తమ బుద్ధికి ఆతీతులవుతారో వారు బుద్ధలే.

బౌద్ధ పూర్ణిమ లేదా వైశాఖి లేదా విశాఖ అనేది వైశాఖ మాస (మే నెల) పౌర్ణమి రోజున ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న బౌద్ధులందరూ జరుపుకునే పండుగ. అహింసే పరమ ధర్మమని బోధించిన మహనీయుడు గౌతమ బుద్ధుడు. కోరికలే మనిషి దుఃఖానికి కారణమని తెలుసుకున్న బుద్ధుడు వాటిని జయించమని ప్రబోధించాడు. అంతరాలు లేని సమాజాన్ని కాంక్షించాడు. బుద్ధుడు జన్మించిన వైశాఖ శుద్ధ పూర్ణిమను బుద్ధ పూర్ణిమగా జరుపుకొంటారు. ఈ రోజునే సిద్ధార్థ గౌతమ లుంబినీ (ప్రస్తుత నేపాల్) లో పుట్టిన రోజు, బుద్ధగయ అనే ప్రదేశంలో తపస్సు చేసి బౌద్ధ స్థితిని పొందిన రోజు అలాగే బుద్ధుడు నిర్యాణం

పొందిన రోజు కుడా ఇదేనని బౌద్ధులు నమ్ముతారు.

బుద్ధుని జీవితంలో వైశాఖ పూర్ణిమ మూడుసార్లు అత్యంత ప్రాముఖ్యతను వహించింది. కపిలవస్తు రాజు శుద్ధోధనుడు, మహామాయలకు ఓ వైశాఖి పౌర్ణమి నాడు సిద్ధార్థుడిగా జన్మించాడు. మరో వైశాఖి పూర్ణిమనాడు జ్ఞానోదయం పొంది సిద్ధార్థుడు బుద్ధుడిగా మారాడు. వేరోక వైశాఖి పూర్ణిమనాడు నిర్యాణం చెందాడు. బౌద్ధమత సాపకుడైన గౌతమ బుద్ధుని. హిందూమతంలో, విష్ణువు యొక్క తొమ్మిదవ అవతారంగా పరిగణిస్తారు, అందుకే ఈ రోజును ప్రపంచవ్యాప్తంగా బౌద్ధులు మరియు హిందువులు స్మరించుకుంటారు.

బౌద్ధ మతాన్ని స్థాపించిన గౌతమ బుద్ధుడి జన్మస్థలం నేపాల్ లోని లుంబినీ ప్రాంతం. చరిత్రకారుల అంచనా ప్రకారం ఆయన క్రీ.పూ. 563లో జన్మించాడు. ఆయన తండ్రి శుద్ధోధనుడు, తల్లి మాయాదేవి. సకల సౌకర్యాలు కలిగిన విలాసవంతమైన రాజకుటుంబం వారిది. గౌతమ బుద్ధుడి తొలి పేరు సిద్ధార్థుడు. 15 ఏళ్ల వయసులో ఆయన యశోధరను వివాహం చేసుకున్నాడు. ఆ దంపతులకు ఓ కుమారుడు పుట్టాడు. అతని పేరు రాహుల్.

బుద్ధుడు పుట్టినప్పుడు ఒక యోగి జోస్యం చెప్పాడంటే, అతను అయితే ఒక గొప్ప సార్వభౌముడు అయినా

అవుతాడు లేదా ఒక గొప్ప తాపసి అయినా అవుతాడు అని. ఆయన ఈ జోస్యం చెప్పినప్పుడు గౌతమి తండ్రి ఎంతో ఉత్సాహ పడ్డాడు. ఆయనకు గౌతముడు గొప్ప తాపసి కావడం ఇష్టం లేదు. ఈయన గొప్ప సామ్రాట్ కావాలని అనుకున్నాడు. ఒకవేళ బాధనూ, దుఃఖాన్నీ చూసినట్లయితే ఆయన ఒక తాపసిగా మారవచ్చు అనుకుని, గౌతముడిని ఎప్పుడూ విలాసాలలో ముంచాడు - మంచి ఆహారం, బట్టలు ఇంకా విలాసాలు. అతనికి 19 సంవత్సరాల వయసు వచ్చినప్పుడు తండ్రి ఆయనకు ఎంతో అందమైన యశోధర తో వివాహం చేశాడు. వారిని ఒక రాజ భవనంలో, మిగతా సమాజం నుండి దూరంగా ఉంచాడు. అక్కడ కేవలం వినోదాలు, విలాసాలు మాత్రమే తప్ప ఎటువంటి బాధలనూ చూసే అవకాశం లేదు. ఒకరోజు గౌతముడు నగరంలో సంచరించాలి అనుకొని, తనని సంచారానికి తీసుకువెళ్ళమని రథసారథిని ఆదేశించాడు.

ఆయన అలా వెళుతున్నప్పుడు ఒక వృద్ధుడిని చూశాడు. అప్పటివరకు తన జీవితంలో వృద్ధులను ఆయన చూడలేదు. ఆయన తండ్రి ఏటన్నిటి నుండి ఆయనను సురక్షితంగా ఉంచాడు. “ఇతనికి ఏమైంది?” అని సారథిని అడిగాడు. అందుకు ఆ రథసారథి “ఆయన ఓ వృద్ధుడు,

అంతే!” అన్నాడు. “ఇది ఎలా జరుగుతుంది” అని అడిగాడు. అందుకు అతను “అందరూ ఏదో ఒక రోజు వృద్ధులు అవుతారు” అన్నాడు. తనని తాను చూసుకున్నాడు, తను ఎంతో యవ్వనంలో ఉన్నాడు. “ఏమిటి నేను కూడానా?” అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా “అవును. అందరికీ ముసలితనం వస్తుంది. ఎక్కువ కాలం జీవిస్తే ముసలివాళ్ళు అవుతారు..” అన్నాడు. “నేను కూడా ఆ విధంగా అవుతాను” అని, ఆయన ఒక వాస్తవం తెలుసుకున్నాడు.

ఆ తర్వాత వీధిలో ఒక మనిషి పడుకొని ఉండడం చూశాడు, అతను ఏదో జబ్బుతో బాధపడుతున్నాడు, లేవ లేక పోతున్నాడు ఎంతో బాధలో ఉన్నాడు. గౌతముడు “ఆగు, ఈ మనిషి ఎవరు? ఇతను ఏమి చేస్తున్నాడు?” అని అడిగాడు. రథసారథి, “ఓం, దురదృష్టవశాత్తు ఆయన అనారోగ్యంతో ఉన్నాడు” అన్నాడు. “దాని అర్థం ఏమిటి?” అని గౌతముడు అడుగాడు. “శరీరం ఉంది కదా! అప్పుడప్పుడు దానికి అనారోగ్యం వస్తుంది. అది ఎవరికైనా జరగవచ్చు” అన్నాడు. “నేను యువరాజును, నాకు కూడా అలా జరిగే అవకాశం ఉందా?” అన్నాడు. “ఎవరికైనా అలా జరగవచ్చు.” దానితో గౌతముడు “ఓం, నేను కూడా ఈ విధంగా కావచ్చు” అని తెలుసుకున్నాడు. దీనితో ఆయన

చాలా వ్యాకుల పడ్డాడు. వాళ్ళ ఇంకొంచెం ముందుకు వెళ్లిన తర్వాత అక్కడ దహనసంస్కారాలు జరగడం చూశారు. కొందరు ఒక మృతదేహాన్ని మోసుకొని వెళ్తున్నారు. “అతనికి ఏమైంది?” “ఓం, అతను చనిపోయాడు అంతే!” “అంటే ఏమిటి?” “ఇది ఖచ్చితంగా అందరికీ జరిగే తీరుతుంది.”

అందుకు గౌతముడు “నేను ఏం చేస్తున్నాను? ఇలా తినడం, విలాసాలలో మునిగి తేలడం అంతా అర్థ విహీనం. నాతో నేనేం చేసుకుంటున్నాను?” అంటూ అతనిలో విపరీతమైన అలజడి చెలరేగింది. ఉన్నట్టుండి యువరాజుగా ఉండడం, అంతఃపురం విలాసాలు ఇవన్నీ అతని నుండి విడిపోయాయి.

“వీటన్నింటి వల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? ఈ దేహం ముసలిది అయిపోవచ్చు, అనారోగ్యం పాలు కావచ్చు, ఖచ్చితంగా మరణం సంభవిస్తుంది. మరి, నా జీవితాన్ని నేను ఈ విధంగా ఎందుకు సాగిస్తున్నాను?” అని ఆలోచించసాగాడు. కానీ అప్పటికే, ఆయనకు ఒక పసిబిడ్డ ఉన్నాడు. ఎంతో ప్రేమించే భార్యను, ప్రియమైన బిడ్డను అతను వదలలేక పోయాడు. తనలో తాను ఆయన ఎంతో ఘర్షణకు లోనయ్యాడు.

అప్పటికి దాదాపుగా ఏడాది పైన మూడు నెలలు గడిచాయి. ఆ పిల్లవాడికి ఒకటిన్నర సంవత్సరం వయసు ఉన్నప్పుడు, ఆయన ఇక ఆగలేకపోయాడు. ఒక అర్థరాత్రి వేళ ఎవరికీ చెప్పకుండా ఆయన అంతఃపురం నుండి ఒక దొంగలా బయటపడి, దానిని శాశ్వతంగా వదిలిపెట్టాడు. “నేను ఈ జీవిత సత్యాన్ని తెలుసుకోవాలి” అంటూ, అని ఆయన సత్యాన్వేషణలో బయలుదేరాడు.

బుద్ధుడు తన 29వ ఏటనే తన కుటుంబాన్ని వదిలి ప్రపంచంలో ప్రజల కష్టాలకు కారణాలు కనుగొని వాటిని నివారించే సత్యాన్వేషణ కోసం సన్యాసం స్వీకరించాడు. కఠోర తపస్సు చేశాడు. ఆ తర్వాత సన్యాసం నిర్లక్ష్యమని భావించి వదిలేశాడు. తర్వాత 35 ఏళ్ల వయసులో ధ్యానం ద్వారా ప్రపంచంలోని కష్టాలకు కారణాలను, పరిష్కార

మార్గాలను అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించాడు. అలా ప్రస్తుత బిహార్ లోని గయ ప్రాంతంలో ఓ చెట్టు కింద ధ్యానం చేస్తూ జ్ఞానోదయం పొందాడని చెబుతారు. ఆ ప్రాంతానికే 'బుద్ధ గయ' అనే పేరు వచ్చింది. తర్వాత దాదాపు 45 ఏళ్ల పాటు అనేక ప్రాంతాల్లో తన సత్యమార్గాన్ని సిద్ధాంతాలను బోధించాడు. సామాన్యులకు సులువుగా అర్థమయ్యేలా పాళీ భాషలో ఆయన బోధనలు చేసేవాడు. 80 ఏళ్ల వయసులో బుద్ధుడు తుదిశ్వాస విడిచాడు.

బోధ్ గయా:

బౌద్ధమతంలో ఈ బోధ్ గయాకు చాలా ముఖ్యమైన స్థానం ఉంది. ఎందుకంటే గౌతమ బుద్ధుడు ఇక్కడే జ్ఞానోదయం పొందాడు. ఇప్పుడు బోధ్ గయాగా పిలిచే నగరానికి పూర్వం అనేక పేర్లున్నాయని తెలిసింది. అందులో ఉరువెల, శంబోధి (పూర్తి జ్ఞానోదయం), వజ్రాసనం, మహాబోధి అనే పేర్లు ఉన్నాయి. ఈ బోధ్ గయా అనే పేరు 18వ శతాబ్దంలో మాత్రమే వచ్చిందని తెలుస్తోంది.

మహాబోధి ఆలయాన్ని కూడా పూర్వం బోధిమండ-విహార అని పిలిచేవారు. అక్కడున్న ఓ పవిత్ర అంజూరపు చెట్టు కింద బుద్ధుడు జ్ఞానోదయం పొందాడని పురాణాల్లో రాసి ఉంది. తర్వాత ఆ చెట్టు బోధి

వృక్షంగా పేరుగాంచి ప్రసిద్ధి చెందింది. బోధ్ గయాలో మహాబోధి ఆలయ సముదాయం ఇప్పటికీ ప్రధాన ఆకర్షణగా నిలుస్తోంది. దీన్ని 'గ్రేట్ అవేకనింగ్ టెంపుల్' అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ మహాబోధి ఆలయాన్ని 2002లో యునెస్కో ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశంగా గుర్తించారు. అక్కడే బోధి వృక్షాన్ని సైతం చూడొచ్చు.

"ఈ బోధి చెట్టు ఉన్న ప్రదేశం భూమికి సరిగ్గా మధ్యలో ఉంటుందని అంటారు. గౌతమ బుద్ధుడు జ్ఞానోదయం పొందిన సమయంలో ఆ బరువును భరించగలిగే ఏకైక ప్రదేశం ఇదేనని విశ్వసిస్తారు."

ఈ బోధి చెట్టు ఉన్న ప్రదేశం భూమికి సరిగ్గా మధ్యలో ఉంటుందని అంటారు. గౌతమ బుద్ధుడు జ్ఞానోదయం పొందిన సమయంలో ఆ బరువును భరించగలిగే ఏకైక ప్రదేశం ఇదేనని విశ్వసిస్తారు.

మహాబోధి ఆలయాన్ని అశోక చక్రవర్తి క్రీస్తు పూర్వం 3వ శతాబ్దంలో నిర్మించగా.. క్రీస్తు శకం 5-6 శతాబ్దాల్లో గుప్తులు మరింతగా ఆలయాన్ని అభివృద్ధి చేసినట్టు చరిత్రకారులు చెబుతుంటారు. అశోకుడి కాలంలో వజ్రాసనను నిర్మించి గౌతమ బుద్ధుడు జ్ఞానోదయం పొందిన బోధి వృక్షం కింద స్థాపించినట్టు చరిత్రకారులు

చెబుతున్నారు. అక్కడ అశోకుడి కాలం నాటి శాసనాలు కూడా తవ్వకాల్లో బయటపడి కనిపిస్తాయి. ఆనాటి నుంచి ఇప్పటికీ దాని అసలు రూపం లో నిలబడి, పూర్తిగా ఇటుకలతో నిర్మించిన ప్రాధమిక బౌద్ధ దేవాలయాలలో ఒకటిగా మహాబోధి ఆలయం నిలిచిందని చెబుతుంటారు. ప్రధాన గోపురాన్ని 19వ శతాబ్దంలో 55 మీటర్ల ఎత్తులో పునర్నిర్మించారు. ప్రధాన గోపురం చుట్టూ, అదే శైలిలో నాలుగు చిన్న గోపురాలు కూడా ఉన్నాయి.

అలాగే క్రీస్తుపూర్వం 288 ప్రాంతంలో అశోక చక్రవర్తి కుమార్తె సంఘమిత్ర తనతో పాటు ఈ బోధి చెట్టులోని కొంత భాగాన్ని శ్రీలంకలోని పురాతన నగరమైన అనురాధపురానికి తీసుకెళ్లిందని చెబుతారు. ఆ చెట్టు ఇప్పటికీ అక్కడ పెరుగుతూనే ఉందని తెలిసింది. ఇప్పుడు బోధ్ గయాలో ఉన్న చెట్టు ఇంకా పురాతనమైనదని, బుద్ధుడు జన్మించిన రోజే ఈ చెట్టు మొలకెత్తిందని పురాణ ఇతిహాసాల్లో పేర్కొన్నారు.

★★★

మాట్లాడటం కూడా ఒక కళ

- డాక్టర్ పార్థసారథి చిరువోలు

కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం వచ్చిన మరో మంచి పుస్తకం గురించి ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం. దానిపేరు 'స్కిల్ విత్ పీపుల్'. రచయిత లెస్ గిబ్లిన్. మానవసంబంధాలు, సేల్స్ రంగాల్లో నిపుణుడయిన గిబ్లిన్ ఈ పుస్తకాన్ని 1968 ప్రాంతంలో రచించారు. ఇతరులతో ఎలా మెలగాలో, మన పలుకుబడిని ఎలా పెంచుకోవాలో ఈ పుస్తకం మనకు తెలియజేస్తుంది. ఉద్యోగ, ఉపాధి రంగాల్లో కావచ్చు. సామాజిక సంబంధాలను, కుటుంబ సంబంధాలలో కావచ్చు.. ఈ పుస్తకంలో చెప్పిన కిటుకులను ఆచరిస్తే.. మీరు ఓ కొత్త వ్యక్తిగా మారిపోతారు. ఓ పెద్ద సమూహాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కోగలుగుతారు. గడగడా మాట్లాడటమే కాదు.

మీ మాటలతో ఇతరులను సంభ్రమాశ్చర్యాలకు గురిచేయగలుగుతారు. మొదట్లో మిలట్రీలో పని చేసిన గిబ్లిన్ 1946లో పెఫర్ పెన్ కంపెనీలో సేల్స్ జాబ్ లో చేరారు. ఉద్యోగబాధ్యతలో భాగంగా ఆయన ఇంటింటికి తిరగటం వల్ల మానవ మనస్తత్వాలను గ్రహించటం ఆయనకు సులువయ్యింది. ఈ అనుభవాలతోనే పుస్తకం

రచించారు. ఆ తర్వాత రోజుల్లో మోబిల్, జనరల్ ఎలక్ట్రిక్, జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్ వంటి ప్రసిద్ధ కంపెనీలలో సెమినార్లు నిర్వహించారు. ఆయన నేషనల్ సేల్స్ మెన్ ఆఫ్ ది ఇయర్ గా రెండు సార్లు ఎంపికయ్యారు.

జీవితంలో నెగ్గుకురావటానికి పద్ధతిగా వ్యవహరించటం తప్పనిసరి అని ఆయన అభిప్రాయం. గిబ్లిన్ పుస్తకం ప్రపంచవ్యాప్తంగా 20 లక్షల కాపీలు అమ్ముడయ్యింది. అలాగే 20 భాషల్లో అనువాదమైంది. బాగా ప్రాచుర్యం పొందిన ఈ పుస్తకాన్ని "నేర్చుగా నెగ్గుకు రావటం ఎలా" అన్న పేరుతో ఈ వ్యాసరచయిత అనువదించారు. నిడివిలో చిన్నదైన ఈ పుస్తకంలో విలువైన అంశాలు ఉన్నాయి.

మనం జాగ్రత్తగా గమనిస్తే.. అందరూ మాట్లాడగలరు గానీ నేర్చుగా మాట్లాడుతూ నలుగురినీ ఆకట్టుకునేవాళ్లు మాత్రం కొందరే ఉంటారు. ఉద్యోగవ్యాపారాల్లో గానీ, కుటుంబ సంబంధాల్లో గానీ వాళ్లదే పై చేయి అవుతుంది. మాటల మాంత్రికులుగా వారు చలామణి అవుతుంటారు.

విజయపథంలో దూసుకుపోతారు. మరికొంత మంది సాటి వ్యక్తి లేదా వ్యక్తుల స్వభావాలను అర్థం

చేసుకోకుండా తమదైన ధోరణిలో వెళ్లి సమస్యలు కొని తెచ్చుకుంటారు. కొందరు ఇతరులు చెప్పేది అసలు వినరు. అవతల వ్యక్తి మాట్లాడటం ప్రారంభించగానే మధ్యలోనే అందుకుని సంభాషణను ప్రారంభిస్తారు లేదా ఆ మాటలను ఖండిస్తూ వాదనలకు దిగుతారు. మరికొందరు ఇతరులను విమర్శించటమే పని. పెట్టుకుంటారు. ఇతరులను పొగడితే చాలన్న భావనతో సమయం, సందర్భంతో పనిలేకుండా మాట్లాడి ఎవరైనా లొంగిపోతారనే భావనతో కొందరు ఇలాంటి వాళ్లు కంటపడితే పారిపోవాలనిపిస్తుంది. అందుకే నోరు మంచిదయితే ఊరు మంచిదవుతుంది అన్న సామెత వచ్చింది. బాగా మాట్లాడటం కళ అనేది అందుకే.

ఏ సందర్భంలో ఎలా మాట్లాడాలి? ఎలా మాట్లాడితే అందరినీ ఆకట్టుకోగలుగుతాం అనేది తెలుసుకోవాలి. అందుకు అంశాలవారీగా ఎలా వ్యవహరిస్తే మంచి ఫలితాలు వస్తాయో తెలుసుకుందాం.

పుస్తక వీక్షణం

1. మనుషుల స్వభావాలను అర్థం చేసుకోండి :

ఇందుకు మనుషుల స్వభావాలను అర్థం చేసుకోవాలి. ఎవరైనా తమను తాము ఎక్కువగా ఇష్టపడతారు. తమకు ఇష్టమైన పనులనే చేస్తారు. తమకు ఇష్టమైన వస్తువులనే కొనాలనుకుంటారు. తమకు ఇష్టమైన మాటలనే వినాలనుకుంటారు. మిమ్మల్ని ఇష్టపడటం కంటే తమను తాము కొన్ని వేల రెట్లు ఎక్కువగా ఇష్టపడతారు. వ్యక్తిగతమైన ఆసక్తులే మానవ ప్రవర్తనకు మూలం అని ముందుగా గ్రహించాలి. విశ్వం పుట్టినప్పటి నుంచి అదే పరిస్థితి. భవిష్యత్తు కూడా అలాగే కొనసాగుతుంది కూడా. ఈ విషయాన్ని ముందుగా గ్రహించాలి.

2. వాళ్ల గురించే మాట్లాడండి : అవతల వ్యక్తి తన గురించి చెప్పుకోవటానికి మీరెంత స్కోప్ ఇస్తున్నారన్న దాన్ని బట్టి మీ సంభాషణ రక్తికడుతుంది. రకరకాల ప్రశ్నలతో ముగ్గులోకి లాగండి.

“జాన్.. మీ కుటుంబం ఎలా ఉంది?”

“అమెరికాలో మీ అమ్మాయి, పిల్లలు బావున్నారా?”

“ఏమిటి కొంచెం డల్ గా

కనిపిస్తున్నావ్.. ఒంటలో బాగోలేదా?”

“మొన్న మీ ట్రిప్ ఎలా జరిగింది?”

“రిటైర్మెంటును మీరెలా ప్లాన్ చేసుకుంటున్నారు?”

ఇలా ప్రశ్న వేయగానే వారు ఉత్సాహంగా మాట కలుపుతారు. అలా కాకుండా మీ గురించి మీరు చెప్పుకోవటం ప్రారంభించారా? అంతే సంగతులు. మిమ్మల్ని అక్కడ నుంచి ఎప్పుడు పంపించేయాలా అని వాళ్లు చూస్తారు.

ఈ అంశాన్ని ఆచరణలో పెట్టటం కష్టమైన విషయమే అయినా, ఒకసారి అలవాటు పడితే ఇబ్బడిముబ్బడిగా ఫలితాలు వస్తాయి.

3. వాళ్లు చెప్పేది వినండి:

ప్రతి వ్యక్తి తన ఇతరుల గుర్తింపు పొందాలని, గౌరవించబడాలని ఆశిస్తాడు. అతను చెప్పేది మీరు శ్రద్ధగా వింటే ఉత్సాహంగా మాట కలపటమే కాదు. మీ పట్ల ఆకర్షితులవుతాడు కూడా. ఈ సూక్ష్మాన్ని అర్థం చేసుకుంటే సానుకూలమైన ఫలితాలు వస్తాయి. ఒక గ్రూపులో ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమైన ఒకరిద్దరు మాటలు వింటే సరిపోదు. అందరు మాట్లాడుతున్నప్పుడు అదే రకమైన ఆసక్తితో వినాలి.

4. వాళ్లకు ఆమోదయోగ్యుడిగా మారండి:

ఇతరులు చెప్పే అన్ని విషయాలు మనకు నచ్చవు. చాలా సందర్భాల్లో మనకు భిన్నమైన అభిప్రాయాలు ఉంటాయి. అంత మాత్రాన మీరు చెప్పేది తప్పు అని మొహం మీద చెప్పవలసిన పనిలేదు. మీవైపు న్యాయం ఉన్నా సరే, వాదనకు దిగవలసిన అవసరం లేదు.

గట్టిగా వాదించి పై చేయి సాధించవచ్చుగానీ, అది స్నేహితులను సంపాదించిపెట్టదు. తమ అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించిన వాళ్లను అందరూ ఇష్టపడతారు. అదే సమయంలో తమతో విభేదించేవారికి దూరంగా పెడతారని గుర్తించాలి. మీది తప్పయినప్పుడు ఆ విషయాన్ని హుందాగా అంగీకరించండి. మీకు గౌరవం పెరుగుతుంది.

5. ఇతరులు చెప్పేది శ్రద్ధగా వినండి:

చెవులతోనే కాదు, కళ్లతోనూ వినటం అలవాటు చేసుకోవాలి. అవతల వ్యక్తులు మాట్లాడుతున్నంత సేపు వారిని అలానే చూస్తూ ఉండండి. మనం వినటానికి ఆసక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నాం అంటే అతను చెప్పేది విలువైనది అన్న భావనను కలగచేస్తున్నామన్నమాట. సంభాషణ మధ్యలో “ఆ తర్వాత ఏమైంది?”,

ఇంతకీ నువ్వేం చేశావ్?” వంటి ప్రశ్నలు సంధించండి.

6. మీరు వాస్తవమే చెబుతున్నారనే

పుస్తక వీక్షణం

అభిప్రాయం కలిగించండి:

మనం చెప్పేవాటినన్నింటిని ఇతరులు సమ్మతించిన గ్యారంటీ లేదు. అందుకే అక్కడలేని మూడో వ్యక్తిని రంగంలోకి తీసుకురండి. “ఈ వస్తువు ఎక్కువ కాలం మన్నుతుందా అని కస్తమర్మి మృల్ని అడిగారనుకోండి. మా పక్కింటాయన నాలుగేళ్లుగా వాడుతున్నాడు. ఇప్పటి వరకూ ఇబ్బంది రాలేదు అనో.. కస్తమర్మ అందరూ ఇదే ప్రోడక్టు కావాలని రోజూ వస్తున్నారని అని చెప్పిచూడండి. కొన్ని గణాంకాలను కూడా జత చేయండి.

7. మీరు చెప్పే ప్రతి విషయానికీ అవతల వ్యక్తి ‘అవును’ అని సమాధానం ఇచ్చేలా చూడండి:

ఇతరుల నుంచి మీరు ‘అవును’ అని సమాధానం రాబట్టాలంటే ముందు వారిని అందుకు సిద్ధం చేయాలి. రెండు మూడు ప్రశ్నలు రెడీ చేసుకోవాలి. ‘అవును’ అన్న ప్రశ్నలు వేయటం అనేది ఎలాగో తెలుసుకోండి. ‘మీరు మంచి భవిష్యత్తును కోరుకుంటున్నారా?’ మీకు డబ్బుకు లాభం రావాలనుకుంటున్నారా?’, ‘మీ కుటుంబం సంతోషంగా ఉండాలనుకుంటున్నారా?’ అన్న ప్రశ్నకు ఎవరైనా వ్యతిరేకంగా ఎలా సమాధానం చెబుతారు? ఉదాహరణకు మీకు ఎవరి

అప్పాయింట్మెంటయినా అవసరమయితే, ఈ రోజు రమ్మంటారా? రేపు రమ్మంటారా అనడిగితే.

ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒక సమాధానం వస్తుంది తప్ప అప్పాయింట్మెంట్ ఇస్తారా లేదా అన్న సమస్య ఉత్పన్నం కాదు. అన్ని సమయాల్లో ఇది మంచి ఫలితం వస్తుందని చెప్పలేంగానీ ఇది ప్రభావవంతమైన మార్గం.

8. మీ పొగడ్డలలో నిజాయితీగా ఉండేలా చూసుకోండి.:

నేరుగా వ్యక్తిని పొడిగితే అంత ప్రభావం ఉండదు. ఆ వ్యక్తి చేసే పనులను మాత్రమే ఉండండి. అప్పుడే అందులో నిజాయితీ ఉంటుంది. పొగడ్డ అనేది నిర్దిష్టంగా, సూటిగా ఉండాలి. ఇతరులలో మంచితనాన్ని గుర్తించి పొగడటం అనేది మీకు సంతోషాన్ని ఇస్తుంది. రోజూ కనీసం ముగ్గురు వ్యక్తులయినా పొగడి చూడండి. దాని ప్రభావం మీకు అర్థం అవుతుంది.

9. ఇతరులకు మీ పట్ల సదభిప్రాయం ఉండేలా చేసుకోండి:

చౌకబారు పొగడ్డలకు, డొల్ల హామీలకు, అర్థంలేని వ్యాఖ్యలకు దూరంగా ఉండండి. మీరు చేయగలిగినవే చెప్పండి. ఇతరులతో వ్యవహరించే సమయంలో అత్యంత విచారానికి లోనుకావద్దు. ఇతరులను తక్కువ చేసి మీ ఆధిక్యాన్ని

ప్రదర్శించటానికి ప్రయత్నించకండి. మీకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చుకోండి. మీ యోగ్యతలపైనే ఆధారపడండి.

10. మౌనంగా ఎప్పుడు ఉండాలో తెలుసుకోండి:

మీరు సమావేశాల్లో పాల్గొన్నప్పుడు ఎవరి గురించయినా మంచిగా మాట్లాడలేకపోతే మౌనంగా ఉండండి. ఏదో ఒకటి సమస్యలు కొనితెచ్చుకోకండి. సహజంగా ఉండటానికి ఎలా ప్రయత్నిస్తారో, మాట్లాడేటప్పుడూ అదే ధోరణిని పాటించండి. మీరేం మాట్లాడుతున్నారనేది కాకుండా, మీరు సభికులు ఇష్టపడే అంశం గురించి మాట్లాడుతున్నారో లేదో చూసుకోండి.

ఇలా ఈ పుస్తకంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆచరించదగిన సూచనలు ఎన్నో ఉన్నాయి. మానవుల బుద్ధి సూక్ష్మతకు సంబంధించిన కొన్ని విషయాలను జత చేశారు గిబ్లిన్. ‘నేను’... ‘నాది’ అనే పదాలనుపక్కన పెట్టి ‘నువ్వు...’ ‘మీరు’ అన్నపదాలపైన శ్రద్ధ పెట్టటం.. వ్యక్తుల పేర్లను గుర్తుపెట్టుకుని, సందర్భోచితంగా ఉపయోగించటం... సినిమా నటులు, మోడల్ల మాదిరిగా మొహం మీద చిరునవ్వు చెదిరిపోకుండా చూసుకోవటం వంటివి మంచి ఫలితాలనిస్తాయి.

వీజ్ సబ్స్క్రిబ్ !

శ్రీమతి మంజీత కుమార్

అనగనగా టెక్నాలజీపురం.
అందులో ఇళ్ల మధ్య
ఇరికించినట్టుండే ఓ పార్కు. ఆ
పార్కుకు వచ్చే జనాల పని .. రీల్స్
చేయడం, వీడియోలు తీయడం,
వారి వారి యూట్యూబ్ ఛానెళ్లలో
అప్లోడ్ చేయడం. అలా ఓ రోజు
పార్కులో ....

“హలో హలో ఇటు ఇటు
మిమ్మల్నే” అంటూ ఏవో
అరుపులు వినిపించడంతో
అటుగా చూశాడు ‘ఛానెల్ నాది
— చావు మీది’ యూట్యూబ్
ఛానెల్ యజమాని పిసపిసేశ్వర్.

“ ఓ మీరా. ఎలా నడుస్తోం-
ది మీ ఛానెల్, ఎంతమంది
సబ్స్క్రిబర్లు తగలడ్డారు.
సారీ సబ్స్క్రిబ్ చేసుకున్నా-
రు అని మనసులో అక్కసు
ఉన్నా ముఖం నిండా ప్లాస్టిక్
నవ్వు పులుముకుని అడిగాడు
కొత్తగా ఖర్చరా బాబూ అనే
ఛానెల్ను పెట్టుకున్న మెంటల-
య్యను.”

“ఓ మీరా. ఎలా నడుస్తోంది మీ
ఛానెల్, ఎంతమంది సబ్స్క్రిబర్లు
తగలడ్డారు. సారీ సబ్స్క్రిబ్
చేసుకున్నారు” అని మనసులో
అక్కసు ఉన్నా ముఖం నిండా
ప్లాస్టిక్ నవ్వు పులుముకుని
అడిగాడు కొత్తగా ‘ఖర్చరా
బాబూ’ అనే ఛానెల్ను పెట్టుకున్న
మెంటలయ్యను.

“అబ్బబ్బ క్షణం తీరిక
లేదనుకోండి. కుప్పలు తెప్పలుగా
వస్తున్న ఫ్యాన్ల మెసేజులకు
రిపై ఇవ్వలేకపోతున్నాను.
అసలు చదివేందుకే సమయం
చిక్కడం లేదంటే నమ్మండి.
అందుకే ఈ పనంతా
చూసుకునేందుకు ఒక పనివాడ్ని
పెట్టుకుందామనుకుంటున్నాను”
అంటూ ఒకే ఒక్క వీడియోను
అప్లోడ్ చేసినా .. ఏదో
లక్ష వీడియోలు ఉన్నట్టు బిల్డ్
ఇవ్వసాగాడు మెంటలయ్య.

**“ఇదీ మరి ఎగస్ట్రాగా లేదా
మాస్టారూ. నేను ఛానెల్ పెట్టి
ముప్పై మూడు రోజుల మూడు
నిమిషాలు అయ్యింది. ఇంతవర-
కూ నాకే అన్ని కామెంట్లు రాలేదు.
మీకు వచ్చాయంటే నేను నమ్మాలి.
చాలు చాల్లేండి అంటూ వెటకా-
రంగా అన్నాడు పిసపిసేశ్వర్.”**

“ఇదీ మరి ఎగస్ట్రాగా లేదా
మాస్టారూ. నేను ఛానెల్ పెట్టి ముప్పై
మూడు రోజుల మూడు నిమిషాలు
అయ్యింది. ఇంతవరకూ నాకే
అన్ని కామెంట్లు రాలేదు. మీకు
వచ్చాయంటే నేను నమ్మాలి. చాలు
చాల్లేండి” అంటూ వెటకారంగా
అన్నాడు పిసపిసేశ్వర్.

“అన్నం ఉడికిందా లేదానని ఒకే
ఒక్క మెతుకును చూస్తే తెలుస్తుంది.
అలానే ఛానెల్ హిట్టా ఫటా పెసరట్టా
అన్నది కూడా ఒకే ఒక్క వీడియోతో

తెలిసిపోతుంది తమ్ముడు. నువ్వేం
బాధపడకు. నీకు కామెంట్లు
రాలేదని డిప్రెషన్లోకి వెళ్లిపోకు.
అందరికీ నాలాగా అదృష్టం
దరిద్ర్యం పట్టినట్టుగా పట్టదుగా.
సరే ఇక వెళ్తోస్తా. అరెంటుగా మరో
వీడియోను షూట్ చేయాలి” అంటూ
లేని బిజీని నటిస్తూ వెళ్లిపోయాడు
మెంటలయ్య.

“అమ్మో అమ్మో నిన్న కాక మొన్న
వచ్చాడు. వీడు నన్ను మించి కాదు
కాదు నన్ను మించి ముందుకెళతాడో
... నో నేను ఒప్పుకోను. ఎలాగైనా
వీడికన్నా అదిరే వీడియో అప్లోడ్
చేయాలి. నా తథాఖా చూపించాలి”
అంటూ పార్కులో ఏదన్నా చిత్రవిచిత్ర
దృశ్యం దొరుకుతుందానని
వెదకసాగాడు.

**“ అప్పటికే పార్కులో
సగం మంది తమ కెమెరాలతో
మైకులతో సొంత బ్లాగులు వ్లాగుల
కోసం ఏదన్నా మ్యాటర్ దొరుకు-
తుందానని తెగ గాలించసాగారు. ”**

అప్పటికే పార్కులో సగం
మంది తమ కెమెరాలతో మైకులతో
సొంత బ్లాగులు వ్లాగుల కోసం
ఏదన్నా మ్యాటర్ దొరుకుతుందానని
తెగ గాలించసాగారు.

అప్పుడే ఒక గుబురు కదలసాగింది.
అందరి కళ్ళూ దానిపైనే పడ్డాయి.
అప్పటివరకూ కనిపించని
మనుష్యులంతా ఒకే ఒక్క సెకనులో
అక్కడ ప్రత్యక్షమయ్యారు. అందరూ

వీజ్ నబ్స్క్రూబ్ !

తమ తమ వీడియోలను సిద్ధం చేసుకున్నారు. గార్డభ స్వరాలను సరిచేసుకున్నారు.

“ఇదిగో ఇక్కడే” అంటూ మొదలెట్టిందో వ్లాగర్ తన “చెత్త కబుర్లు – సుత్తి వాగుళ్లు” వ్లాగ్ కోసం మైకు పట్టుకుని.

ఆమెను తోసేస్తూ మరో పిల్ల ముందుకొచ్చింది “ఎప్పటి నుంచో ఈ అరుదైన దృశ్యాన్ని మీకు చూపించాలనుకుంటున్నాను. రండి నేడే చూడండి” అంటూ తన “చూడకపోతే తంతా” వ్లాగు కోసం గొంతెత్తి అరవసాగింది.

మరో యువకుడు తన “ఈ వీడియో వేస్ట్ గురూ” వ్లాగ్ కోసం

“బ్రేకింగ్ న్యూస్. పార్కులో కదులుతున్న గుబురు. ఇక్కడ ఏం జరుగుతుందో తెలిస్తే షాక్ షాక్ షాక్ అంటూ బిపి లేని వాళ్లకు కూడా బిపి తెచ్చేలా గోలగోల చేయసాగాడు. ”

“బ్రేకింగ్ న్యూస్. పార్కులో కదులుతున్న గుబురు. ఇక్కడ ఏం జరుగుతుందో తెలిస్తే షాక్ షాక్ షాక్” అంటూ బిపి లేని వాళ్లకు కూడా బిపి తెచ్చేలా గోలగోల చేయసాగాడు.

లేటుగా స్పాట్ కు వచ్చిన పిసపిసేశ్వర్ వీళ్లందరినీ చూస్తూ “చీ చీ పోటీ ఎక్కువైపోయింది. ఇంత చిన్న పార్కులో ఇంతమందికి

ఎక్స్ క్లూజివ్ విజువల్స్ ఎక్కడ దొరుకుతాయి. అయినా ఈ బచ్చగాళ్లంతా ఎవరు” అని తిడుతూ

“బాబూ అమ్మా మీరంతా ఎవరు. ఈ పార్కులో ఎప్పుడూ చూడలేదే” అని కళ్లతోనే స్కాన్ చేస్తూ అడిగాడు.

“మేము కూడా మిమ్మల్ని ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఇంతకీ తమరెవరు” అని వారు కూడా పిసపిసేశ్వర్ ను పిచ్చి చూపులు చూస్తూ అడిగారు.

“ఏంటీ నేను మీకు తెలియదా. ఓ మై యూట్యూబ్ ఛానెల్. మీరు ఎప్పుడు అత్యంత జనాధారణ పొందిన ‘ఛానెల్ నాది – చావు మీది’ చూడలేదా. అది నాదే” అంటూ శరీరాన్ని వంద వంకర్లు తిప్పుతూ చెప్పాడు.

“ ఆ దిక్కుమాలిన ఛానెల్ తమరిదా. ఎప్పుడు తమరు దొరుకుతారా ఎప్పుడు తాటతీయాలా అని చూస్తున్నా అని ఒక అమ్మాయి పిసపిసేశ్వర్ వైపు కొట్టేందుకు దూకింది.”

“ఆ దిక్కుమాలిన ఛానెల్ తమరిదా. ఎప్పుడు తమరు దొరుకుతారా ఎప్పుడు తాటతీయాలా అని చూస్తున్నా” అని ఒక అమ్మాయి పిసపిసేశ్వర్ వైపు కొట్టేందుకు దూకింది.

“ఏమ్మా ఏమైంది. ఎందుకలా భయంకర బల్లిగుడ్డేసుకుని

చూస్తున్నావు. ఏదన్నా ఉంటే చెప్పు అంతే కానీ ఇలా పబ్లిక్ గా కొట్టేందుకు వస్తే ఎలా చెప్పు” అంటూ ఒక చెట్టు వెనక దాక్కున్నాడు.

“కొట్టడం కాదు మీ ఛానెల్ ను మూసేయాలి. అరే మొన్నటికి మొన్న ఉదయం నేను నైటీ వేసుకుని చెత్త పారేయడానికి బయటకు వస్తే .. అమ్మాయిలు నైటీలతోనే ఊరంతా తిరుగుతున్నారన్న చెత్త హెడ్ లైన్ పెట్టి నా వీడియోను పోస్ట్ చేస్తావా. పైగా వాటర్ మార్క్ వేసి, ఎక్స్ క్లూజివ్ విజువల్స్ అని చూపిస్తావా “ కోపంతో ఊగిపోయింది.

“ఓ సారి చెత్త పారేయడానికి వచ్చారనుకోలేదు మేడమ్. నైటీలో బయట తిరుగుతున్నారని ఊహించి” అంటూ నీళ్లు నమిలాడు భయంగా.

“అయినా నేను నైటీ వేసుకుంటే నీకేంట్రా ... నువ్వు మాత్రం లుంగీలు కట్టుకుని దేశమంతా తిరిగితే లేదా. నువ్వు నీ దిక్కుమాలిన ఛానెల్. నీ వీడియోలకు వ్యూస్ లేకపోనూ. నీకు లైకులు కామెంట్లు రాకపోనూ” అని శాపనార్థాలు పెట్టసాగింది.

అందరి ముందు పరువుపోతున్నందుకు పిసపిసేశ్వర్ కి బాధగా అనిపించలేదుగానీ ... ప్రతీ ఒక్కరూ తమ తమ వ్లాగులు, ఛానెళ్ల కోసం

వీజ్ సబ్స్క్రిబ్ !

ఇదంతా రికార్డు చేయడం ... హార్డ్ ఎటాక్ తెప్పించింది.

“బ్రదర్స్ సిస్టర్స్ ప్లీజ్ ఇదంతా మీ ఛానల్స్ లో చూపించొద్దు .. ప్లీజ్ ప్లీజ్. ఇది నా ఎక్స్ క్లూజివ్ నా ఛానెల్ లోనే రావాలి” అంటూ తెగ బతిమిలాడాడు. కానీ ఎవ్వరూ అతడి మాట వింటేనా ... ఇంతలో మళ్ళీ గుబురు కదిలింది.

“షేష్ .. అరవకండి ... నోళ్లు మూసుకోండి .. కెమెరాలు తెరవండి” ఎవరో పుణ్యాత్ముడు అందరికీ సూచన చేశాడు.

తమ తమ సెల్ ఫోన్లు, కెమెరాలు, మైకులతో అందరూ తోసుకున్నారు. ఒకరిపై ఒకరు పడిపోవడంతో ఇద్దరికి చేతులు గీసుకుపోగా .. ముగ్గురి ముక్కు పచ్చడి అయ్యింది. కాకపోతే అది దోశలు, ఇడ్లీలో వేసుకునే పచ్చడి కాకపోవడం విషాదం.

అప్పుడే అందరినీ పక్కకుతోస్తూ ఓ భారీ ఆకారం అక్కడికి వచ్చింది.

“జరగండ్రా అందరూ .. హూ” అంటూ ఒక్కసారి ఆమె ఊదగానే .. పరిసరాల్లో ఉన్న వారంతా చెల్లాచెదురుగా పడిపోయారు.

“ముందు నేను వీడియో తీసుకున్నాకే మిగతా ఎవరన్నా తీసుకోవాలి. నేను ఎవరో తెలుసుగా. ఈ టెక్నాలజీపురం ప్రెసిడెంట్ గారి కొత్త ఛానెల్ “చావాలంటే చూడండి” సిఈవోను. బాయ్స్ ఎటాక్” అంది.

అంతే ఓ నలుగురైదుగురు పిల్ల వస్తదులు వచ్చి అందరినీ చింత బరికెతో చితకబాదారు. మాట వినకుండా దొంగ చాటుగా రికార్డు చేస్తున్న వారిని దొరికిన చోట దొరికినట్టు కొరికేశారు, గిల్లేశారు.

దీంతో వాళ్లు ఏడుస్తూ మూలన కూర్చున్నారు. మిగతా వారు ప్రాణాలపై తీపితో తమ వంతు కోసం వాంతులయ్యేదాకా ఎదురుచూద్దామని నిశ్చయించుకున్నారు.

ఈలోగా గుబురు మళ్ళీ కదిలింది.

“మేడమ్ మేడమ్ కదులుతోంది .. కదులుతోంది” అంటూ అరిచాడో బాడీగార్డు పిల్లోడు.

“నా మేకప్ బాగానే ఉందా. రికార్డ్ చేస్తే అందంగానే కనిపిస్తానా లేక మందంగానా” అనుమానంగా అడిగింది అద్దంలో సరిపోని దేహంతో కుస్తీపడుతూ.

“**మీకేంటి మేడమ్. రంభ, ఊర్వశీ, మేనక, తిలోత్తమలను ఒకే వాషింగ్ మెషిన్లో వేసి ఉతికితే బయటకు వచ్చే భయంకర అవతారమే మీరు మేడమ్. మీరు కానివ్వండి. రెడీ అంటూ ఆమె అసిస్టెంట్ తెగ తినిపించేశాడు పాడైపోయిన క్రీమ్ బిస్కెట్టు.**”
“మీకేంటి మేడమ్. రంభ, ఊర్వశీ, మేనక, తిలోత్తమలను ఒకే వాషింగ్ మెషిన్లో వేసి ఉతికితే బయటకు

వచ్చే భయంకర అవతారమే మీరు మేడమ్. మీరు కానివ్వండి. రెడీ” అంటూ ఆమె అసిస్టెంట్ తెగ తినిపించేశాడు పాడైపోయిన క్రీమ్ బిస్కెట్టు.

“ఇదే ఇదే ఆ గుబురు. ఇప్పుడు దీనివెనక ఏముందో చూద్దాం. ఇంతవరకూ ఏ ఛానెల్ కు చిక్కని .. మాకు మాత్రమే దక్కిన ప్రత్యేకమైన వీడియో .. మా ప్రేక్షకుల కోసం” అంటూ మెల్లిగా గుబురును పక్కకు జరిపింది. అంతే అప్పటివరకూ అక్కడ బొర్లుతున్న ఓ గజ్జికుక్క .. ఒక్కసారిగా ఆమెపైకి దుమికింది. అసలే గజ్జితో గీక్కోలేక ... నాక్కోలేక నానా అవస్థలు పడుతున్న ఆ కుక్కను ఈ ట్యాంకరమ్మ సారీ సారీ యాంకరమ్మ డిస్ట్రబ్ చేయడంతో కోపంతో దొరికినచోట దొరికినట్టు రక్తి రక్తి కొరికి పారేసింది.

కుక్కను ఆపేందుకు ఏ ఒక్కరూ ప్రయత్నం చేయకపోగా .. ఇదంతా రికార్డు చేస్తూ “ప్లీజ్ సబ్స్క్రిబ్ మై ఛానెల్” అంటూ పోటీపడుతూ చెప్పుకోసాగారు.

ఇంత కష్టపడి కుక్కతో కరిపించుకున్న యాంకరమ్మ చేసేదేమీలేక “ఇలాంటి మరిన్ని సాహసాలు చూడాలంటే - మా చావాలంటే చూడండి ఛానెల్ ను తప్పకుండా సబ్స్క్రిబ్ చేసుకోండి. బెల్ సింబల్ ను గట్టిగా కొట్టండి” అని చెబుతూ బోర్లాపడిపోయింది.

★★★

బెడిసికొట్టిన అస్త్రం

పి.వి. రమణరావు

సాయంత్రం నామాల సుజాత తమ ఇంటికి దగ్గరోనున్న ఇందిరా పార్క్ లో ప్రవేశించి. అలవాటైన ఓ మూల నున్న వేపచెట్టు కింది సిమెంట్ బెంచీ మీద కూర్చుంది. తను కాలేజీలో చదువుకున్నరోజుల్లో వెంటబడిన సుందరం అనే సహవిద్యార్థి గత రెండు రోజుల్లోనూ ఎక్కణ్ణుంచో నాలుగు సార్లు ఫోన్ చేసి 'కలుసుకోవాలనుంది' అంటూ తెగ ప్రాధేయపడడంతో, వచ్చి ఇందిరాపార్క్ లో ఫలానా చోట కలుసుకోమని గుర్తులు చెప్పింది. అతను కనక వస్త్రే ఏవో గతకాలపు కులాసా కబుర్లు చెప్పుకోవచ్చుననుకొంది. అంతకంటే లోతైన ఆలోచనకూడా వచ్చి 'ఛీ! పాడుతలపు' అని తన్ను తానే కసురుకొంది.

హఠాత్తుగా ఓ శాల్తీ వచ్చి పక్కన కూర్చుంది. సుజాత ఓ సారి కేక వెయ్యబోయి ఆగింది. "నువ్వా పటాసు పారిజాతం? ఎంతకాలమైందే నిన్నుచూసి! మన కాలేజీ చదువులు పూర్తయిన నాలుగు సంవత్సరాల తర్వాత! ఇక్కడికెలా ఊడిపడావ్? నేనీ ఊరిలో ఉన్నాననీ, అందునా ప్రస్తుతం ఈ పార్క్ లో కూర్చున్నానని ఎలా తెలుసుకున్నావ్?" సుజాత

ప్రశ్నల శరాల్ని వదిలింది.

"ఈ ఊరికి రావడం ఇదే మొదటిసారి. నువ్విక్కడున్నావని తెలియనే తెలియదు. ఏదో పనిమీద వచ్చి, ఈ పార్క్ కి దగ్గరగా ఉన్న హోటల్ అతిథిలో ఈ రోజు మధ్యాహ్నం దిగాను. నన్ను కలుసుకోవలసిన పార్టీ ఇవాళ వీలు కావటమేదనీ, రేపుదయం కలుసుకొంటాననీ ఫోన్ చేశాడు. సరే ఊరెలా ఉంటుందో చూద్దామని బయటకు వచ్చాను. హఠాత్తుగా కాలేజీ రోజుల్లో నీవెంటబడ్డ రోమియో సుందరం కనబడ్డాడు. కాస్త దూరం నుంచి చెయ్యూపేసరికి మొహం చాటు చేసుకొని ఈ పార్క్ లోకి దూరాడు. వెతుక్కుంటూ వచ్చాను. నువ్వు కనబడ్డావు. అతగాడెక్కడ మాయమయ్యాడో తెలియదు," అంది పారిజాతం, భుజాన ఉన్న బ్యాగ్ ని పక్కన పెట్టుకొంటూ.

"నీచేత నాకెన్నో ప్రేమలేఖలు పంపించిన ఆ బడుద్దాయి నిన్నుచూసి పారిపోవడమేమిటి? ఆశ్చర్యంగా ఉందే! అది సరేకాని, ఏ ఊర్లో ఉంటున్నావు? పెళ్లయిందా, పిల్లలెంతమంది? మీ ఆయన పేరేమిటి? ఏం చేస్తూంటాడు? నువ్వు ఏదైనా ఉద్యోగం వెలగబెట్టున్నావా?" మరోసారి ప్రశ్నల దండకం చదివింది సుజాత.

"మేమిక్కడికి రెండు వందల కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న 'గెంతు గురుమూర్తి గన్నవరం జిల్లా' లోని 'గంపగూడెం' పట్నంలో ఉంటున్నాం. నాకింకా కడుపు పండలేదులే! మా ఆయన పేరు రాజశేఖర్, ఎమ్.బి.ఎ. మన తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఉన్న పెద్దపెద్ద మాల్స్ కన్నింటికీ బ్రాండెడ్ వస్తువులూ, నాణ్యమైన అపరాలూ సమకూర్చే దళారి. కమిషన్ వ్యాపారమనుకో. మా గంపగూడెం ధాన్యం, అపరాల హోల్ సేల్ మార్కెట్ చాలా పెద్దది. ఆ మార్కెట్ లో కూడా మా ఆయన కమిషన్ వ్యాపారం చేస్తాడు. నేను సుపారీల దళారిగా పని చేస్తున్నాను."

"ఇక మా ఆయన సంగతి ...." సుజాత ఏదో చెప్పబోయింది.

"వేరే చెప్పనట్లైదు. నందన జ్యూయెల్లర్స్ యజమాని కుమారుడు చంద్రను వివాహం చేసుకొన్న అదృష్టవంతురాలివి. ఆ నాటి పేపర్లలో అట్టహాసంగా జరిగిన నీ పెళ్లి గురించి చాలా చాలా రాశారు. నువ్వీ ఊళ్లో ఉంటున్నావని తెలియదు. ఏ ముంబయ్ లోనో, విశాఖపట్నంలోనో ఉంటున్నావనుకొన్నాను."

"ఇది మా ఆయన అమ్మమ్మగారి ఊరు. ఆవిడకి దౌహిత్రుడైన మా ఆయన తప్పించి ఇంకెవరూ లేని కారణంగా, ఈ ఊరిలోని ఆమె ఇంటిని మా ఆయన పేరన రాసి కాలధర్మం

బెడిసికొట్టిన అస్త్రం

చెందింది. అందుకని ఏడాదిలో రెండు నెలలు ఇక్కడ మకాం వేస్తాం. ఈ ఇంటితో సెంటిమెంట్. అది సరే కానీ, త్రివేణి వక్కపొడి నోట వేసుకొని చాలా కాలమైంది. హోల్ సేల్ వ్యాపారులకు, చిల్లర దుకాణదారులకు రకరకాల వక్కపొళ్లని సప్లై చేయిస్తోంటావా? సుజాత అడిగింది.

పారిజాతం కొంచెం తటపటాయిస్తూ లోగొంతులో అంది. “సుపారీ అంటే మచిలీపట్నం సుపారీ కాదు. ముంబయ్ సుపారీ! ప్రాణాంతకమైన బేరాలు కుదురుస్తూ ఉంటాను.”

“అంటే సొమ్ములు తీసుకొని శాల్తీలను లేపెయ్యడమన్నమాట?! అంతేకదా?” సుజాత విభ్రమంగా అడిగింది. పారిజాతం నవ్వుతూ, తలూపింది.

“అమ్మ! ఎన్ని గుండెలే నీకు? రేట్లే మాత్రం ఉంటాయ్?”

“రేటడుగుతున్నావ్, ఎవరైనా లేపెయ్యాలా? అది ఆ శాల్తీకి సమాజంలో ఉన్న విలువని బట్టి.”

“పద, మా యింటికి పోదాం. ఇక్కడ చెట్లకి చెవులుంటాయి. అక్కడ మాట్లాడుకొందాం.”

ఇద్దరూ లేచి సుజాత ఇంటికి పోయారు. ఫ్రిజ్ లోంచి రెండు కోలా క్యాన్స్, పక్కనున్న గూడులోంచి రెండు హల్దిరామ్ చిప్స్ ప్యాకేట్లూ తీసి, టీ టేబుల్ మీదనుంచి సోఫాలో కూర్చుంది.

పారిజాతం సుజాత పక్కనే

కూర్చుని, “ఏదో చెప్పాలని ఇంటికి తీసుకొచ్చావ్, ఏమిటి సంగతి?” అని, మృదువుగా సుజాత భుజమ్మీద చెయ్యివేసి నొక్కింది.

“మా ఆయన్ని కైలాసానికి పంపెయ్యాలి. ఎందుకని నువ్వడిగేముందు నేనే కారణం చెప్పేస్తాను. నాది నవరత్నాల పంజరంలోని బంగారు చిలక జీవితమైపోయింది. అతనికి నేనంటే వల్లమాలిన ప్రేమ. అడిగినంతా వేలలో మారుమాట్లాడకుండా ఇచ్చేస్తాడు. తర్వాత మట్టుకు చేసిన ప్రతి ఖర్చూ పైసలతో సహా అడుగుతాడు. సణుగుతాడు. ప్రతి పండుక్కి ఓ ఆభరణం తీసుకొచ్చి తొడిగేస్తాడు. ఆభరణాలతో దేహం బరువెక్కుతుందే అంది సుజాత. కానీ, వైవాహిక జీవితంలోని సుఖం లభిస్తుందా?”

“అర్థమైంది, వివరణ అనవసరం. అయితే సుపారీ యిచ్చే వివరాలు చెబున్నా విన. మీ ఆయన చాలా ధనవంతుడు. కనీసం ఆరు తెరల మాటునుంచి హంతకుణ్ణి కుదర్చాలి. ప్రతి తెరచాటు మనిషికి ఏబైవేలు చొప్పున మూడులక్షలు. వేటువేసే ఏడో వాడికి మూడు లక్షలు. మొత్తం ఆరు లక్షలు. అయితే ఒక ముఖ్యమైన సంగతి. అడ్వాన్స్ పద్ధతిలేదు మొత్తం సొమ్మంతా ముందస్తుగానే ఇచ్చేయాలి. మటాష్ కావల్సిన వారి ఫోటో ఇవ్వాలి.”

సుజాత మారు మాట్లాడక లోపలికి వెళ్ళి, బీరువా తెరిచి పిటపిటలాడే

మూడు రెండు వేలరూపాయల వంద నోట్ల కట్లతోనూ, ఒక ఫోటోతోనూ తిరిగి వచ్చింది. పారిజాతం వాటిని అందుకొని, “మీ యింటి చిరునామా చెప్పుమరి!” అంది.

“ఇక్కడైతే అనుమానితుల జాబితాలో నన్నూ ఎక్కించేస్తారు. ఇవ్వాలి పదో తారీఖు. ఆయన ప్రస్తుతం పనిమీద హైదరాబాద్ వెళ్ళాడు. ఈ నెల పదహారో తారీఖున హైదరాబాద్ నుంచి తిన్నగా గోవా వెడ్తున్నారు. పంజీమ్ లోని షిఫాలీ హోటల్లో దిగుతారు. అక్కడ నాలుగైదు రోజులు ఉంటారు. అక్కడ జరిగితే ఉభయ తారకం! చిరునామా రాసుకో,”

పారిజాతం తన హాండ్ బ్యాగ్ లోంచి కొన్ని రంగుల కవర్లూ, సీలువేసే సామాగ్రి, కొన్ని రబ్బరు సాంపులూ బయటకి తీసింది. ఫోటో వేసక చిరునామా ఎడం చేతితో రాసి, ఆ ఫోటోనీ, మూడులక్షల సొమ్మునీ ఒక ఎరుపురంగు కవరులో ఉంచి సీలు వేసింది. పాతిక రెండువేల నోట్లు ఒక చిన్న పర్సులో పెట్టుకొని “ఈ ఏబైవేలూ” నా కమిషన్!” అంది. మిగిలిన రెండు లక్షల ఏబైవేలనీ ఓ నీలం రంగు కవరులో ఉంచి సీలు వేసింది. ఆ ఎరుపురంగు కవర్నీ నీలం రంగు కవర్నీ మరో పెద్ద గోధుమ రంగు కవరులో ఉంచి, దానిమీద నల్లరంగు సీలు వేసింది. “హమ్మయ్య! ఈ కైలాసయాత్ర కవర్ని నా మొదటి

బెడిసికొట్టిన అస్త్రం

లింకుగాడికి పంపించేస్తే, ఇక నాపనీ, నీ పనీ పూర్తయినట్టే!” అని పారిజాతం ఓ దీర్ఘ నిశ్వాసం విడిచింది. “ఇక్కణ్ణుంచి ఇది అంచెలంచెలుగా తెరచాటు దళారుల ద్వారా ప్రయాణం చేసి, ఎక్కడికక్కడ వారి వారి కమీషన్ తీసుకోబడుతుంది. ఫోటో, మూడు లక్షలూ, ఉన్నవెరుపు రంగు కవరు గోధుమరంగు పెద్దకవరో యముడికి అందుతాయి. గమ్యం చేరేవరకూ మధ్యలోని దళారూలెవరూ ఎరుపు రంగు కవర్ని విప్పిచూడ్డానికి ప్రయత్నించరు. మాలాంటి ముఠాలు చాలానే ఉంటాయి. దళారులు కూడా చాలామందే ఉంటారు. వాళ్ళందరికీ ఎవరి లింకులు వాళ్ళకుంటాయి. మొత్తం ఈ ముఠాలని నడిపించే కేంద్రీయ వ్యవస్థ ఉంటుంది. హంతకుడు ఎన్నెన్నో శాతం సొమ్ము తనుంచుకొని, ఇరవై శాతం సంస్థకి పంపుతాడు. అంతా చీకటి గోళం కసరత్తు! ఎవరైనా, కాని పని చేస్తే వాళ్ళు మటాష్ అయిపోతారు! హత్యచేసినవాడు కర్మకాలి పట్టుబడితే తెరవెనుకనుంచి కేంద్రీయ సంస్థ వాడి పక్షాన లాయర్లను పెట్టి, వాదించి విడిపించే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఒకవేళ ఆ ప్రయత్నం విఫలమైతే వాడి కుటుంబానికి రక్షణ కల్పిస్తుంది.

“ఆ పక్షం లో మొదటి లింకుగాడు నీకు తెలిసుందాలే?” సుజాత ప్రశ్నించింది.

“తెలియదు. దానికి వేరే

మార్గాలున్నాయి. ఆ వివరాలన్నీ నీకు అనవసరం. తెలుసుకొని ప్రయోజనం లేదు. నువ్వు స్నేహితురాలివి కాబట్టి యిప్పటికే చాలా రహస్యాలు నీకు చెప్పేశాను. సాధారణంగా సుపారీ ఇచ్చే వ్యక్తికూడా తనెవరో తెలియకుండా మధ్యవర్తులద్వారా మొదటి మెట్టువాడిని కుదుర్చుకోవడం, సొమ్మందజేయడం జరుగుతుంది. ఆ పద్ధతికీ అనేకమైన మార్గాలున్నాయి.”

“ఇప్పుడు మొదటి మెట్టు లావాదేవీలు ప్రత్యక్షంగా మనిద్దరిమధ్యా జరిగాయి కాబట్టి, పరస్పరం ఒకరినొకరు నమ్ముకోవాలన్నమాట?”

“అంతేగామరి. నోరు నువ్వు తెరిచినా, నేను తెరిచినా ఇద్దరికీ ముప్పే మరి!”

“పారిజాతం! మంచి ఫ్రెంచ్ షాంపేన్ ఉంది. ఓ రెండు పెగ్ లు లాగిస్తూ, కోడిపులావ్ ఆరగించి, కబుర్లు చెప్పుకొంటూ పడుకొందాం. హోటలుకి రేపు పోదువుగానిలే,” అంది సుజాత. పారిజాతం కాదనలేకపోయింది. సుజాత అతిథి హోటలుకు ఫోన్ చేసి కోడిపులావ్ కి ఆర్డరు చేసింది. సరిగా తొమ్మిదింటికి భోజనం వచ్చింది. తాగి, తిని ఇద్దరూ కాసిన్ని నీలి కబుర్లు చెప్పుకొంటూ నిద్రలోకి జారుకొన్నారు. ఆ మర్నాడుదయం పారిజాతం కాఫీ తాగి, సుజాతను

గాఢంగా కౌగలించుకొని, వీడ్కోలు చెప్పించుకొని మహదానందంగా వెళ్లిపోయింది.

పదహారో తారీఖున గోవాలోని పంజిమ్ స్వాగత్ హోటల్లో రూమ్ నెంబరు 111 గదిలోని మనిషికి ఒక హోటలు బాయ్ వచ్చి, “సర్! ఎవరో వచ్చి, రిసెప్షన్ కౌంటర్లో మాట్లాడి, ఈ కవరు మీకందజేయమని చెప్పి, ఇచ్చి వెళ్లిపోయారు,” అని దానిని అందించి, ఏబై రూపాయల టిప్ తీసుకొని, సెల్యూట్ కొట్టి నిష్క్రమించాడు. ఆ వ్యక్తి గోధుమ రంగు కవరు చింపి చూశాడు. లోనున్న ఎర్రరంగు కవర్ని చింపి చూశాడు. మూడు లక్షల సొమ్ము చూసి పెద్ద బేరమే అనుకొంటూ, ఫోటో చూసి, ఒక్కక్షణం తల గోక్కుని తేరుకొన్నాడు.

అతనికప్పటికే పదహారుకల్లా వచ్చి స్వాగత హోటల్లో దిగి, సిద్ధంగా ఉండమనీ, వివరాలు అందజేయబడ్డాయనీ, షిఫాల్ హోటల్ని రెక్కిచేసి సిద్ధంగా ఉండమనీ సందేశమొచ్చింది.

20 వ తారీఖున గంపగూడెం పక్కగా పారే బుడమటేరులో రెండు శవాలు తేలాయి. పోలీసులు ఆరాలు తీసి ఆ సాయంత్రానికల్లా, అవి పెంకు సుందరం, అతని భార్య పెంకు పారిజాతంలవని తేల్చారు. వాళ్ళిద్దరూ గంపగూడెం మార్కెట్ దళారులని తేలింది. దళారులమధ్య జరిగిన ఏవో గొడవలమూలాన వారిని హత్యచేసి ఉంటారని పోలీసులు శోధించి, పత్రికా విలేకరులు ఘోషించి కేసుని

బెడెసికొట్టిన అస్త్రం

బుడమటేరులోనే ముంచేశారు.

ఆ సరికి చంద్ర గోవానుంచి తన పని ముగించుకొని, క్షేమంగా తిరిగి వచ్చాడు.

ఇంతకీ జరిగిందేమిటంటే: గ్లవ్స్ తొడుక్కొని పారిజాతం చేసిన చర్యలనన్నింటినీ సునిశితంగా పరిశీలించిన సుజాత, ఆ రాత్రి మత్తు మందు కలిపిన షాంపేన్ తాగిన పారిజాతం గాఢనిద్రలో ఉన్నప్పుడు - పారిజాతం షోల్డర్ బ్యాగ్ ని తెరిచి, గోధుమరంగు కవరు తీసి తెరిచింది.

అందులోంచి ఎరుపు రంగు సుపారీ కవరు తీసి తెరిచింది. భర్త ఫోటోని ఎరుపురంగు కవర్ని దాచి, మూడులక్షలసొమ్మునీ, కాలేజీలో చదువుతోన్నప్పుడు తీసిన పారిజాతం, సుందరంల ఫోటో వెనక గంపగూడెం మార్కెట్ దళారులు అని ఎడమచేతితో రాసి, ఆ ఫోటోని, మరో ఎరుపురంగు కవరులో ఉంచి, పద్ధతిగా అతికించి, సీలు వేసింది. అలాగే మరోపెద్ద గోధుమరంగు కవరు తీసి అందులో ఎరుపురంగు కవర్ని, లేతసీలి రంగు దళారీ కవర్ని ఉంచి, నల్లరంగు సీలు వేసింది. ఆ గోధుమ రంగు కవర్ని, మిగిలిన వస్తువులన్నీ పారిజాతం తిరిగి బ్యాగ్లో ఉంచింది. పారిజాతం వాడిన అసలు ఎరుపు,

గోధుమరంగు కవర్లను, భర్త ఫోటోనీ దాచి, ఆ మర్నాడు కాల్చి పారేసింది.

చంద్ర, సుందరం, సుజాత, పారిజాతం బి.యే. సహవిద్యార్థులు. చంద్ర, సుందరంలు ఇద్దరూ సుజాతని ప్రేమించారు. పారిజాతం, సుజాతలు చంద్రని ప్రేమించారు. సుందరాన్నెలాగో సుజాతకి ముడివేసేస్తే, చంద్ర తనకి దక్కుతాడని, పారిజాతం సుందరం ప్రేమలేఖల్ని మోసుకొచ్చి, సుజాతకిచ్చి పంపు కొట్టేది. ఆ ప్రయత్నం సఫలమయ్యే సూచనలు కనబడే సమయంలో సుజాత తల్లిదండ్రులు ధనవంతుడైన చంద్రని తమ అల్లుడిగా చేసేసుకొన్నారు. పారిజాతం, సుందరంలు చేసేదేమీలేక రాజీపడిపోయి భార్యాభర్తలైపోయారు. ఇద్దరికీ చంద్రమీదనున్న కోపం అతని అంతానికి ప్రణాళిక వేసే ప్రయత్నానికి దారి తీసింది.

పారిజాతం సుందరాన్ని వివాహం చేసుకున్న సంగతి సుజాతకు ఏనాడో తెలుసు. అయితే సుందరం తనకు ఫోనులు చెయ్యడం, పార్కులో దూరిన అతన్ని వెదుక్కుంటూ వచ్చి పారిజాతం తనని కలుసుకోవడం, భర్తపేరు అబద్ధం చెప్పడం కాకతాళీయం కాదని గ్రహించిన సుజాత, పాడుబుద్ధి గల పారిజాతానికి చిక్కినట్లే చిక్కి, తిప్పికొట్టే అస్త్రం ప్రయోగించింది.

★★★

నిజాయతి దుకాణం

ఈ పేరే వింతగా ఉంది కదా ? కాని ఇది నిజం ,గుజరాత్ లోని చోట ఉదయపూర్ లోని కేవలి అనే గ్రామం లో ఈ దుకాణం ఉంది. ఈ దుకాణానికి 30 ఏళ్లుగా 24 గంటలు తెరిచే ఉంటుంది కాని తాళం మాత్రం వెయ్యరు .వినియోగదారులు తమకు కావలసిన వస్తువులు తీసుకుని డబ్బులు గళ్ళ పెట్టిలో వేసి వెళ్లి పోతారు .

ఈ దుకాణం గుజరాత్ లోని అటవీ ప్రాంతం లో ఉంది .అక్కడి వారు పెద్దగా చదువుకోలేదు . అయినా కుడా ఎంతో నిజాయితీగా ఈ దుకాణంలో కొన్న వస్తువులకు డబ్బు చెల్లించి వెళతారు . షాపు యజమాని షహీద్ భాయ్ , తన ఉరిలో వాళ్ళమీద పూర్తి నమ్మకం ఉందంటాడు .అలాగే ఉరిలో వాళ్ళకు కుడా షహీద్ దుకాణంలో వసతులన్నీ నన్యమినవి, తక్కువ ధరకు దొరుకుతుంటే ఎందుకు మోసం చెయ్యాలి అంటారు.

మనుషుల్లో ఇంకా నీతి నిజాయితీలు మిగిలే ఉన్నాయి అనటానికి ఈ దుకాణమే ఒక ప్రతీక .దేశం లో అందరు ఇలాగే ఉంటే దొంగతనాలు దోపిడీలు ఉండవు కదా ?

కార్టూన్స్

నవ్వుటం ఒక యోగం ,

నవ్వులేక పోవటం ఒక రోగం , ఆ తరువాత మీ ఇష్టం

సాధారణ
ప్రచురణకు

ఎంపిక అయిన కార్టూన్లు

పిల్లలు యుద్ధం చేస్తున్నారు! వాళ్ళు
భయమేత్తండి! ధౌ హత్తర్ వీరియల్
మామలు ముఖంలో రాయడం ఉదరదాండి!

నా యూ ట్యూబ్ ఛానెల్ పెయిన్ సుప్రైజ్ బర్స్
వప్పుడు చెరుతుండో చెప్పండి!

సింగ్లీ బాగోపెను.. సింగ్లీ ఫేస్ బుక్ కి కూడా! అది పాస్ వేటివే... ఆయన కింగ్స్ రాజ్ మా! అది బోకెస్ మోసంట్!

సన్మానాలు- సత్కారాలు

9/04/2023 న పినాకిని యూత్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో విజయవాడ లోని పండిట్ నెహ్రూ బస్ స్టాండ్ నందుగల కాన్సరెన్స్ హాల్ (సెర్ప్) నందు నిర్వహించిన యుగకర్త, మహాకవి శ్రీశ్రీ జయంతి సందర్భంగా శ్రీశ్రీ జీవిత చరిత్ర పై నిర్వహించిన కవినమ్మేళనం లో తెనాలికి చెందిన కవి, రచయిత, ఆర్టిస్ట్ కండక్టర్ ఆళ్ల నాగేశ్వరరావు పాల్గొని శ్రీశ్రీ పిలుపు అనే శీర్షిక తో స్వీయ కవితా పఠనం గవించి, శ్రీశ్రీ గారికి ఘనంగా జయంతి నివాళులు సమర్పించినారు.

తిరుపతి మహతి కళాక్షేత్రంలో శ్రీశ్రీ కళావేదిక ఇండ్రాణి చారిటబుల్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ప్రపంచ తెలుగు సాహితీ బ్రహ్మాత్మవాల లో భాగంగా శ్రీ శ్రీ కళా వేదిక అంతర్జాతీయ అధ్యక్షుడు డా. కత్తి మండ ప్రతాప్ గారి చేతుల మీదగా కవి గాయకుడు పొన్నూరుకు చెందిన ఆర్టిస్ట్ కండక్టర్ వి గాయకుడు షేక్ రహీం సాహెబ్ కు సన్మానం.

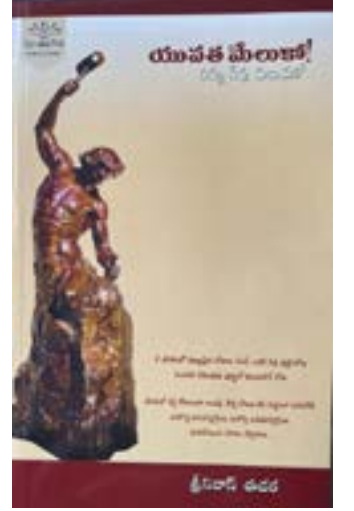

చేసేటి వరాహ కృష్ణ గారికి విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ నందు స్టీల్ క్లబ్ లో ఉక్కు సాహితీ సమాఖ్య వారు నిర్వహించిన సాహిత్య పోటీల్లో రెండు విభాగాల్లో బహుమతులు లభించాయి. జానపద గేయాల విభాగంలో ప్రథమ బహుమతి మరియు కవిత్వంలో న్యాయ నిర్ణేతల స్పెషల్ జ్యూరీ బహుమతి లభించింది.

నేటి అంతర్జాల యుగంలో యువత చుట్టూ దుర్గంధభూయిష్టమైన విలువలు లేని వాతావరణం అలుముకుని వుంది. నిత్యం అసత్యాలతో గడిపే సామాజిక మాధ్యమాల్లో క్షణాల్లో సమాచారం అరచేతికొచ్చే చరవాణి సాహచర్యంలో, మనిషి విలువను ఫేస్బుక్ / ట్విట్టర్ / యూట్యూబ్ లైకులతో లెక్కకట్టే సైబర్ ప్రపంచంలో తన ఉనికి కోసం తహతహలాడుతున్న యువత మానసిక పరిస్థితి దారితప్పుతోంది. సమాజంలో యువత చుట్టూ పెనవేసుకుని వున్న విషసంస్కృతులు, మానసిక ఉన్మాదాల నుండి సంకెళ్ళు తెంచుకుని సరికొత్త సృజనాత్మకమైన జీవనశక్తిని అందిపుచ్చుకోవటానికి నేటి చదువులు కూడా ఏమాత్రం ఉపయోగపడటం లేదు. నేటి యువత జీవశాస్త్రపరంగా యువకులేకాని మానసికంగా మాత్రం వృద్ధులుగా మారిపోతున్నారు. కొంతమంది జీవితంలో ఎదురయ్యే సవాళ్ళను ఎదుర్కొనలేక, మానసిక భయంతో మృత్యుఒడిలోకి జారిపోతున్నారు. ఎంతవరకూ సౌకర్యవంతమైన జీవితాన్ని కోరుకుంటున్నారే తప్ప, సవాళ్ళను ఎదుర్కొనే చైతన్య వంతమైన జీవనాన్ని కోరుకోవట్లేదు. ఇకనైన యువతకు కలలుకనటం నేర్పిద్దాం. వాటిని సాకారం చేసుకునే దిశలో ఎదురయ్యే సవాళ్ళను ఎదుర్కొనే ధైర్యాన్ని అందిద్దాం. ఆ దిశగా చేసిన ఓ చిన్న ప్రయత్నమే మా ఈ “యువత మేలుకో - నిన్ను నీవు మలుచుకో”.

యువత మేలుకో

ప్రచురణ: సుమతి పబ్లికేషన్స్

వెల: 100/-

సుమతి పబ్లికేషన్స్

**తమ పుస్తకాలను అచ్చులో చుసుకోవాలనుకునే
రచయితలు**

**తమ రచనలను సుమతి పబ్లికేషన్స్ ద్వారా
ప్రచురించాలనుకుంటే**

కింది మెయిల్ కు మెయిల్ చెయ్యండి

sumathifoundation@gmail.com

ఏప్రిల్ 16, 2023 న ప్రమీల శర్మ గారు రచించిన కృష్ణ మాలికలు సామాజిక శతక పుస్తకావిష్కరణ వారి గురువు గారు శ్రీ నాగరాజు శర్మ గారి చేతులమీదుగా, అమ్మవారి దివ్య ఆశీస్సులతో ఆవిష్కరించబడింది .

తెలివి ఒకిరి సొత్తు కాదు

ఒక టోపిల వ్యాపారి రోజంతా తిరిగి టోపిలను అమ్మకుంటూ అలసిపోయి, ఒక చెట్టు క్రింద విశ్రాంతి తీసుకుంటుండగా, చెట్టు పైన ఒక కోతి అతని సంచిలోంచి ఒక టోపి తీసుకుని చెట్టు పైకి పోయింది.

అతను నిద్ర లేచిన తరువాత ఒకసారి లెక్క చూసుకోగా ఒక టోపి తగ్గినట్లు తెలిసింది. ఎవ్వరు తీశారా అని ఆలోచిస్తూ పైకి చూడగా కోతి టోపి పెట్టుకుని కనపడింది. ఎలాగైనా కోతి నుంచి టోపిని సంపాదించాలని నానా రకాలు గా కోతి వేషాలు వేసినా లాభం లేక పోయింది. చివరకు విసుగు పుట్టి తన తల మీద వున్న టోపిని విసిరి కొట్టాడు.

కోతి కూడా తన నేత్రి మీద టోపిని విసిరి కొట్టడంతో, వ్యాపారి బ్రతుకు జీవుడా అనుకుంటూ టోపి తీసుకుని ఇంటి దారి పట్టాడు.

కొన్నేళ్ళు గడిచిపోయాయి, వ్యాపారి ముసలి వాడవటంతో తన వ్యాపారాన్ని తన కొడుక్కు అప్పగించి, వ్యాపారంలో మెలుకుల అన్ని నేర్పుతూ, కోతి కథ కూడా చెప్తూతూ ఎలా టోపిని సంపాదించిందో చెప్పి జాగ్రత్తగా వుండ మంటాడు.

వ్యాపారి కొడుకుకు ఒక రోజు.

వ్యాపారం చేస్తూ అలసిపోయి అదే చెట్టు క్రింద విశ్రాంతి తీసుకుంటాడు.

ఈలోగా ఎప్పటి లానే కోతి వచ్చి టోపి ఎత్తుకెళ్తుంది. మెలకువ వచ్చిన తరువాత లెక్క చూసుకోగా ఒక టోపి తగ్గినదాని గుర్తిస్తాడు. అప్పుడు తండ్రి మాటలు గుర్తుకొచ్చి ఇది కోతి పనేనని గుర్తొచ్చి తన తలపై నున్న టోపిని తీసి క్రింద విసిరి కొడతాడు.

చెట్టు పైన వున్న కోతి వెంటనే పరుగెడుతూ వచ్చి ఆ టోపిని కూడా తీసుకుని వెళుతుంది.

తండ్రి చెప్పిన ఉపాయం బెడిసి కొట్టడంతో నిశ్చేష్ట డౌతాడు.

అప్పుడా కోతి వ్యాపారితో ‘ఓ వ్యాపారి మీకు మీ నాన్న చెప్పినట్లే నాకు మా నాన్న కూడా చెప్పాడు. ఇలా ఒక వ్యాపారి వస్తాడు, టోపి తీసి క్రింద విసిరేస్తాడు. నువ్వు ఆపని చేయుకు అని. మీలాగా మేము కూడా ఎప్పటి కప్పుడు

తెలివితేటలు నేర్చుకుంటున్నాము” అంటూ చెట్టు పైకెళ్ళి పోయింది.

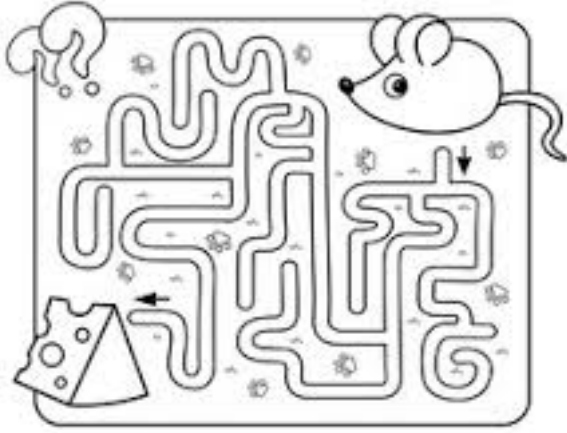
వ్యాపారి చేసేది ఏమి లేక బిక్క మొహంతో ఇంటి దారి పట్టాడు.

కాబట్టి తెలివి ఒక్కడి సొత్తు కాదు. అలాగే ఒకసారి జరిగిందని ప్రతిసారి జరుగదు. ఎప్పటి కప్పుడు తెలివి తేటలకి పదునుపెడుతూ పోవాలి. అప్పుడే మనం ఈ పోటీ ప్రపంచంలో నెగ్గుకు రాగలం

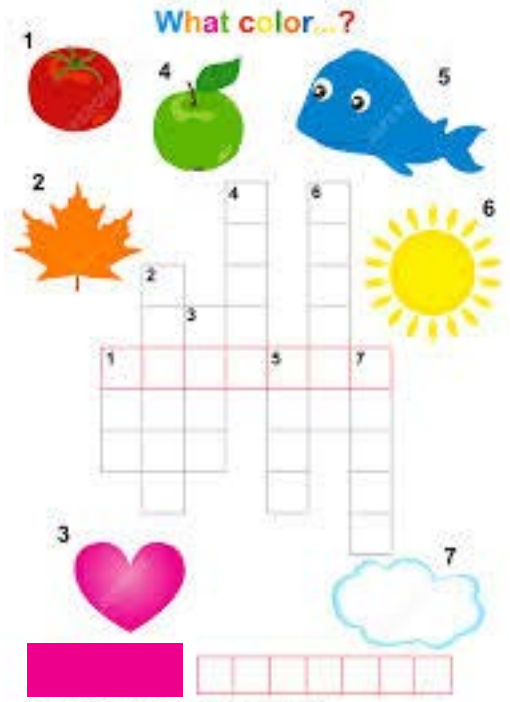
--ఈ ఎస్ డి ఎస్ మణికంట

దారి కనిపెట్టటానికి సహాయం చెయ్యండి

ఖాళీలు పూరించండి పిల్లలు(ఇంగ్లీషులో)

బొమ్మకు రంగులు వేయండి

మెదడుకు మేత

1.రెండు బంగారు బిందెలు , ఒకటి పెద్దది ఇంకొకటి చిన్నది (పెద్దదానిలో సగం) తీసుకుని వాటిలో వేడి నీళ్ళు పోసి మూ త పెడితే అరగంట తరువాత ఏ బిందెలో నీళ్ళు వేడిగా ఉంటాయి .

సమధానాలు పక్క పేజీలలో చుడండి

సాహితీ పద సుమతి-3

నిర్వహణ: దినవహి సత్యవతి

1			2		3		4	
5	6					7	8	
9					10			
11			12		13			14
15								
16	17		18		19		20	
21							22	

* ఈ పేజీ ప్రింట్ తీసి జవాబులు వ్రాసి పంపండి.

* కరెక్టుగా వ్రాసి పంపిన వారిలో లాటరీ తీసి ఇద్దరికి రూ.116/- నగదు బహుమతి

* పంపవలసిన చివరి తేది :25 మే

అడ్డం

- 1.డా. సినారె జ్ఞానపీఠ్ అవార్డ్ నవల (4)
- 3.త్రిపురనేని రామస్వామి బిరుదు (4)
5. భార్య/స్త్రీ (2)
7. ఈరు (2)
9. అట్నించి వచ్చిన చెడ్డ పేరు (4)
10. చలం ప్రభావిత విప్లవ కవి (2)
11. నవ్య కవితా పితామహ ఇంటి పేరు (4)
14. ద్విభాష్యం వారి నాటిక (4)
16. హిందీ ప్రశ్న (3)
17. నడుము (2)
19. భట్టుమూర్తి ఈ భూషణుడు (4)
21. చిన్నాభిన్నమైన శిరస్సు (4)
22. రాయి (2)

sumathi.potilu@gmail.com

నిలువు

1. జ్ఞానపీఠ్ అవార్డ్ పొందిన తొలి తెలుగు రచయిత ఇంటిపేరు (4)
2. తిరగబడి నిప్పులు కురిసిన దాశరథి రచన (4)
3. జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి కలం పేరు (4)
4. పాకుడు రాళ్ళు రచయిత ఇంటి పేరు (3)
6. తిరగబడిన ప్రతిబింబం (2)
8. రాత్రి (2)
11. గోపికా కృష్ణుల నృత్యకేళి (4)
12. జావ / గంజి (4)
13. స్థానము (2)
14. ఆధ్యాత్మికంగా రంగులేని స్పటికము (4)
15. తికమక పడ్డ చంద్రుడు (4)
18. తమలపాకుల కట్ట (2)
20. ప్రోవు (2)

చిత్ర కవిత

ఈ క్రింది బొమ్మకు కవిత రాసి పంపండి. ఉత్తమ మైన కవితకు నగదు బహుమతి అందించబడును.

సమాధానాలు :

మొదడుకు మేత సమాధానాలు

1. పెద్ద బిందె

ఖాళీలు పూరించండి

1. Red
2. Orange
3. Pink
4. Green
5. Blue
6. Yellow

సాహితీ పద సుమతి -2 జవాబులు

అడ్డం: 1. విశ్వనాథ 2. గజము 3. బంగారం 4. కల 5. విశ్వం 6. ఆనకట్ట 7. చివురు 8. నోట్ల కట్ట
9. కాలయాపనము

నిలువు : 1. విజయవిలాసం 2. గడియారం 3. బంధనము 4. కట్టమంచి 5. విధి 6. ఆశ్వం 7. వేరు 8. కడలి

సుమతి పాఠకుల అభిప్రాయాలకు అత్యంత విలువను ఇస్తుంది. మీ మంచి సలహాలే మా అభివృద్ధికి సోపానం. పాఠకుల సలహాలను, అభిప్రాయాలను ఈ క్రింది మెయిల్ కు పంపండి.

sumathi.salahalu@gmail.com

ఈ నెల మీ అదృష్టం....

కొలుకుల చంద్ర శేఖర్

మేషరాశి
Aries Sign

లాభదాయక ఫలితాలు. మంచి విజయాలు సొంతం చేసుకుంటారు. ఒక కీలక విషయంలో మీ ఆలోచన ధోరణికి ప్రశంసలు లభిస్తాయి. కుటుంబసభ్యులకు శుభకాలం. ఆరోగ్యం కొంతమేర సహకరిస్తుంది. ఆర్థిక అంశాలు అనుకూలం. బంధుమిత్రుల సహాయసహకారాలు మేలు చేస్తాయి. అనవసరమైన వత్తిళ్లకు లోనుకాకండి. ముఖ్యమైన వ్యవహారాల్లో కీలక నిర్ణయాలు తీసుకునేముందు ఆలోచించండి. ఇష్టదేవతారాధన మేలు చేస్తుంది.

వృషభరాశి
Taurus Sign

గ్రహబలం స్వల్పంగానే ఉంది. ఆటంకాలు ఎదురైనా లక్ష్యసాధన ఆపకండి. శ్రమకు తగిన ఫలితాలు. ముఖ్య విషయాల్లో ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. మాట పొదుపు పాటించండి. చేయకండి. బంధుమిత్రులను దూరం చేసుకోకండి. దంపతుల మధ్య కలహాలు రాకుండా చూసుకోండి. వృధా ప్రయాణాలు చేయాల్సి రావచ్చు. ఆర్థికపరంగా ఖర్చులు అంచనాలు మించుతాయి. ప్రతిరోజూ నవగ్రహ ధ్యాన శ్లోకాలు పఠించండి.

మిథునరాశి
Gemini Sign

అభీష్టాలు నెరవేరతాయి. వృత్తిఉద్యోగ వ్యాపారాల్లో మంచి పరిణామాలు. శుభవార్తలు వింటారు. కుటుంబసభ్యుల సహకారం లభిస్తుంది. ఆర్థికంగా అనుకూలతలు. అనవసర ఖర్చులు కూడా ఉండే అవకాశం. ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. శత్రువులను దరిచేరనియ్యకండి. చిన్నతరహా వత్తిడులు ఉన్నా అధిగమిస్తారు. విద్యార్థులకు అవకాశాలు కలిసివస్తాయి. ప్రయాణాల్లో మాత్రం జాగ్రత్తలు పాటించండి. ఇష్టదైవాన్ని ఆరాధించండి.

కర్కాటకరాశి
Cancer Sign

చిన్నపాటి వత్తిడులు ఉన్నా.. ఉత్సాహంతరగకుండా చూసుకోండి. బుద్ధిబలంతో పెదల ఆశీర్వాచనం పొందేవారు. ఆత్మీయులతో విభేదాలు రాకుండా చూసుకోవాలి. మాట విలువను కాపాడుకోవాలి. వివాదాల జోలికి వెళ్లకండి. నెల మధ్యలో మంచి వార్తలు వింటారు. వృత్తిఉద్యోగాల్లో శుభ పరిణామాలు, విద్యార్థులకు అవకాశాలు కలిసివస్తాయి. కుటుంబ వాతావరణం బాగుంటుంది. మానసిక ప్రశాంతత లభిస్తుంది. సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని తరచూ

సింహరాశి
Leo Sign

వృత్తిఉద్యోగవ్యాపారాల్లో శుభకాలం. పట్టుదలతో లక్ష్యాన్ని సాధిస్తారు. ఆదాయ మార్గాలు పెరుగుతాయి. ఇంట్లో శుభకార్యాలు, కీలక వ్యవహారాల్లో మొహమాటాన్ని వీడండి. శత్రువులపై పైచేయి సాధిస్తారు. కుటుంబ వాతావరణం బాగుంటుంది. ఆరోగ్యం అనుకూలిస్తుంది. నూతన వస్తువస్తుప్రాప్తి, వాహన సౌఖ్యం, సామాజికపరంగా ప్రశంసలు పొందుతారు. స్త్రీలతో విరోధాలు వద్దు. విష్ణు ఆరాధన, ఆలయ దర్శనంతో మరిన్ని శుభాలు.

కన్యారాశి
Virgo Sign

గ్రహసితి అంత అనుకూలంగా లేకపోయినప్పటికీ.. బృందులను అధిగమిస్తారు. ముఖ్య విషయాల్లో స్పష్టత లోపించకుండా చూసుకోవాలి. సమయస్ఫూర్తి చాలా అవసరం. కొన్ని సందర్భాల్లో బంధుమిత్రులతో మొహమాటం లేకుండా ఉండటమే ఉత్తమం. కలహాలకు దూరంగా ఉండండి. రుణభారం పెరగకుండా చూసుకోండి. వత్తిడిలో అనవసర నిర్ణయాలు తీసుకోకండి. ఇష్టదేవతారాధన శుభప్రదం.

ఈ నెల మీ అదృష్టం....

తులారాశి
Libra Sign

దైవబలం రక్షిస్తుంది. సమస్యలు ఎదుర్కొని ఆర్థిక నియంత్రణ చాలా అవసరమని గుర్తుంచుకోండి. శ్రమ అధికం. మనశ్శాంతికై ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలవైపు ఆసక్తిలక్ష్యాన్ని సాధిస్తారు. మొహమాటంతో ఖర్చులు పరుగుతాయి. చురీపండి. కుటుంబసభ్యుల మాటకు విలువనివ్వండి. భవిష్యత్ ప్రణాళికల సృష్ట్యా అందరితో చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకోండి. విద్యార్థులు పట్టుదలతో పదుపుకోవాలి. సూర్యస్తుతి శుభాన్నిస్తుంది.

వృశ్చికరాశి
Scorpio Sign

సామాన్య గ్రహబలం. పట్టుదలతో, శ్రమతో లక్ష్యాన్ని సాధిస్తారు. ముఖ్యమైన వ్యవహారంలో ఆర్థిక సాయం అందుతుంది. స్థిరాస్తి కొనుగోలు లాభించినా చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాల్సి ఉంటుంది. అనారోగ్య సమస్యలు కాస్త ఇబ్బందిపెడతాయి. సంతానపరంగా శుభవార్తలు వింటారు. విద్యార్థులకు ప్రయత్నపూర్వక లాభాలు. చిన్న చిన్న అవకాశాలు కలిసివస్తాయి. లక్ష్మీదేవి ఆరాధన శుభప్రదం.

ధనుర్ రాశి
Sagittarius Sign

ముఖ్య విషయాల్లో సమయస్ఫూర్తిని పాటించాలి. చంచలబుద్ధితో వ్యవహరించి తప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకోవద్దు. వ్యాపారంలో ఆర్థిక సితి మెరుగుపడుతుంది వృత్తి ఉద్యోగాల్లో సర్దుబాటు ధోరణి మేలు చేస్తుంది. వివాదాలకు దూరంగా ఉండవచ్చు శుభకార్యాల్లో పాల్గొంటారు. ఆరోగ్యంపై శ్రమ అవసరం. నెల చివర్లో శుభవార్త వింటారు. గ్రహస్థితి కొద్దిమేర మాత్రమే అనుకూలంగా ఉన్నప్పటికీ అడ్డంకులను అధిగమిస్తారు. సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని ఆరాధించండి.

మకరరాశి
Capricorn Sign

శుభప్రద కాలం కొనసాగుతోంది. కీర్తిప్రతిష్ఠలు పెరుగుతాయి. బంధుమిత్రులతో సంతోషంగా గడుపుతారు. కొన్ని వ్యవహారాల్లో ఆర్థిక లాభం పొందుతారు. చేపట్టిన పనుల్లో ఆటంకాలు ఎదురైనా అధిగమిస్తారు. నెల మధ్యలో ఖర్చులు అధికమయ్యే సూచనలు, ఉద్యోగపరంగా పై అధికారులతో కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. నెల చివర్లో మేలు జరుగుతుంది. నూతన పరిచయాలు లాభిస్తాయి. గురుస్తోత్ర పఠనం, ఆలయ దర్శనం చేయండి.

కుంభరాశి
Aquarius Sign

చేసే పనుల్లో శ్రమ పెరుగుతుంది. ఒక రకంగా పరీక్షా కాలం. ఆత్మవిశ్వాసంతో తీసుకునే నిర్ణయాలు మేలు చేస్తాయి. ఆర్థికంగా మిశ్రమ కాలం. బంధువులతో విభేదాలు రాకుండా చూసుకోండి. అకారణ కలహ సూచనలు. ఓర్పు, శాంతచిత్తం అవసరం. కొన్నిసార్లు మౌనమే అన్నింటికీ సమాధానమని గుర్తుంచుకోండి. ఒక శుభవార్త మనోబలాన్ని పెంచుతుంది. భవిష్యత్ ప్రణాళికలు వేసుకుంటారు. మీ మీ రంగాల్లో సాధారణ ఫలితాలు. నవగ్రహ ధ్యానం శుభప్రదం

మీనరాశి
Pisces Sign

లక్ష్యసాధనలో సఫలీకృతులవుతారు. గతంకంటే మంచి కాలం. కొన్ని ఆటంకాలు ఎదురైనా అధిగమిస్తారు. అయితే అప్రమత్తత చాలా అవసరం. అవసరానికి తగిన సహాయం అందుత ఉంది. ఉద్యోగపరంగా అధికారులు మీకు అంత అనుకూలంగా ఉండకపోవచ్చు. అనవసర కలహ సూచనలు. ఖర్చులు అధికం. నిర్ణయాల్లో స్థిరత్వం ఉండేలా చూసుకోండి. ముఖ్యమైన విషయాల్లో పెదల సహకారం తీసుకోండి. ఇష్టదేవతారాధన చేయండి.

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి నెల నేలా కార్టూన్ల పోటీలు

సుమతి అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలువడుతున్న సందర్భంగా తెలుగు కార్టూనిస్ట్ లకు, చిత్రకారులకు ఇదే మా ఆహ్వానం. మీ విలువైన కార్టూన్లు & కారికేచర్ లను పోటీలకు పంప వలసినదిగా కోరుతున్నాము.

ఉత్తమ కార్టూన్లు & కారికేచర్ లకు ప్రతి నెల 116 / - నగదు బహుమతితో పాటు ప్రశంసా పత్రం అందించబడుతుంది. సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన వాటికి ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడుతుంది.

నిబంధనలు

- * కార్టూన్లు & కారికేచర్లు A4 సైజ్ లో ఉండాలి.
- * ఎవ్వరినీ కించ పరిచే విధంగా ఉండరాదు.
- * కార్టూన్లు & కారికేచర్ లు ఎక్కడా ప్రచురించ లేదని హామీ పత్రం తప్పనిసరి

ప్రతి నెల
ఉత్తమ కార్టూన్ కు
116/-
బహుమతి

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

నవలలు : sumathi.cartoons2023@gmail.com

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి నెల నేలా పాటల పోటీలు

సుమతి అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలువడుతున్న సందర్భంగా పాటల పోటీలకు ఇదే మా ఆహ్వానం.

మీరు సొంతంగా రాసిన పాటలను పోటీలకు పంప వలసినదిగా కోరుతున్నాము. ప్రతి నెల ఉత్తమ పాటగా ఎంపిక అయిన ఉత్తమ పాటలకు 116/-నగదు బహుమతితో పాటు పాటలను గాయకులచేత పాడించి వాటిని ఆడియో గా మార్చి ,సుమతి యుట్యూబ్ ఛానల్ లో ప్రసారం చెయ్యబడతాయి .

పంపుటకు
చివరి తేది :
30-05-23

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

పాటలు : sumathi.potilu@gmail.com

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి నవలల పోటీలు

సుమతి అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలుబడుతున్న సందర్భంగా తెలుగు రచయితలు, రచయిత్రుల నుండి తెలుగునవలలను పోటీలకు ఆహ్వానిస్తున్నాము. వీటిని పంపగోరె రచయితలు ఈ క్రింది విభాగాలలో తమ నవలలను పంపవచ్చు.

- * సామాజిక స్ఫూర్తి నింపే నవలలు
- * చారిత్రాత్మక సంఘటనలు పరిణామాలను వివరించే నవలలు
- * సస్పెన్స్ నవలలు
- * కామెడీ నవలలు

ప్రతి విభాగంలో ఎంపికైన వాటికి 5000/- నగదు , ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడును. సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన నవలలకు ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడును.

నిబంధనలు

- * నవల డిటిపి లో 100 నుండి 120 పేజీలకు మధ్య ఉండాలి
- * ప్రతి పేజీకి 20-25 లైన్లు ఉండాలి
- * ప్రతి రచన మొదటినుండి చివరి వరకు చదివించే గుణం ఉండాలి
- * ప్రతి రచనతో హామీ పత్రాలు తప్పనిసరి
- * రచయిత రచనలు అన్నీ యూనికోడ్లో టైప్ చేసి పంపాలి

రచనలను
పంపుటకు
చివరి తేది :
30-05-23

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

: sumathi.navalalu2023@gmail.com

